

Asc.

1763 ^h₌

Eugenios

ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Π Ε Ρ Γ

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΗΣΑΝΤΑ :

„Πῶς ἄντις ἔχοι γενναίως τε καὶ εὐψύ-
χωσ, ἢ ἑαυτῷ ἐπιόντα ἐκδέχεσθαι,
ἢ ἐπελθόντα ἑτέροις, αὐτῷ οἰκείοις
καὶ φίλοις, φέρειν τὸν Θάνατον;

ἈΠΑΝΤΗΣΙΣ

ὑπὸ μὲν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ ΕΥΓΕΝΙΟΥ τῷ ΒΟΥΛ-
ΓΑΡΕΩΣ μιζοσολοικῶ φράσει συγγραφεῖσα· ὑπὸ δὲ
τῶν πανεντίμων ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ τετραυταδέλφων,
ἈΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, καὶ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, καὶ ΖΩΗ, καὶ
ΜΙΧΑΗΛ, φιλοτίμῳ ἀπ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσα.

ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ

Εν τῇ Τυπογραφείῳ τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Ἀκαδημίας
τῶν ἐπιστημῶν ἔτει 1804.

ΠΕΡΙ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ

Ἡ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΚΑΡΤΕΡΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΗΣΑΝΤΑ:

Πῶς ἄντις ἔχοι γενναίως τε καὶ εὐψύχως, ἢ
ἑαυτῷ ἐπιόντα ἐκδέχεσθαι, ἢ ἐπελθόντα
ἑτέροις, αὐτῷ οἰκείοις, φέρειν τὸν Θάνατον;

Ο Φιλόσοφος (1) συλλογισζόμενος, ὅτι καὶ
κατὰ κλίσιν ἐμφυτον τῆς ἡμῶν ἐσιάσεως,
καὶ κατὰ χρείαν δυσπαράιτητον τῆς ἑαυτῶν
σωτηρήσεώς τε καὶ σωτηρίας, ἤμεθεν οἱ
ἄνθρωποι ζῶα κοινωνικὰ καὶ συναγελαστικὰ
καὶ σωμαλητικὰ, τῷ παντελῇ ἀποχώρη-
σιν ἀπὸ τῶν ὁμοειδῶν, καὶ τῷ ἀκριβῇ κατ'
ιδίαν καὶ ἀσυνάλλακτον μόνωσιν, ἄλλοτρι-
ωτάτῳ τῆς ἀνθρωπίνης ἔκρινε φύσεως· τῷ
το (ἔλεγεν) εἶναι, ἢ ἀνώτερόν τι, ἢ κατώ-
τερον τῆς τῷ ἀνθρώπῳ ἐσιώδεστε καὶ φυ-
σικῆς καταστάσεως. Ἡ μονήρης, καὶ ἀπρό-
σμικτος,

(1) Ἀριστοτ. Πολιτικ'. Α. Κεφ. Β. „Ὁ μὴ δυνατός
... κοινωνεῖν, ἢ μηδὲν δεόμενος, ἢ θηρίον, . . . ἢ Θεός.

σμικτος, καὶ ὅλως ἀκοινῶνητος σὺ τοῖς
 ἄλλοις διαγωγῇ καὶ δίαιτα, ἀρμόζει ἴσως εἰς
 ἓνα Θεόν, ἢ εἰς ἓν Θηρίον: ἮΤΟΙ ΘΕΙΟΝ,
 Ἦ ΘΗΡΙΩΔΕΣ. Ὅμοίως ἐγὼ, τὴν θρυλ-
 λασμένην τῇ θανάτῃ παντελῇ ἀφοβίαν, καὶ
 τὴν περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς ταύτης ὁλοτε-
 λῇ ἀταραξίαν τῆς ψυχῆς καὶ ἀδιαφορίαν,
 τὴν κρίνω πράγμα, πρὸς τὴν παρεῖσαν κα-
 τάστασιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀσυμπα-
 ϑές καὶ ἀσύμβατον. Ἡ μία ἐνθεόστις ἐπί-
 πνοια, ὑπερβιβάζουσα τὸν ἄνθρωπον ὑπὲρ
 τὴν βιωτικὴν χρείαντε καὶ προσωπάθειαν, ἢ
 μία ἄλογος παράνοια καὶ ἐνθουσιώδης μα-
 νία, καταβιβάζουσα αὐτὸν ἀπὸ τὴν τῇ φρο-
 νήματος ὀρθότητῃ καὶ εὐλογισίαν (τρίτον
 εἶδεν) διώκται νὰ κάμῃ νὰ βλέπωμεν τῆς
 ἰδίας ἡμῶν ὑποστάσεως τὴν διαφορὰν, χω-
 ρὶς τινὰ ὅλως δυσαρεσκείας διαφορὰν. Καὶ
 „τὸτο βεβαιότατα, καθὼς ἐκείνο, ἦτοι
 „ΘΕΙΟΝ ἜΣΤΙΝ Ἦ ΘΗΡΙΩΔΕΣ. ἢ καὶ τῇ
 „ΘΗΡΙΩΔΟΥΣ ἴσως ἔτι ΚΑΤΩΤΕΡΟΝ.

Οἱ Στωϊκοί, (2) ἀλλόκοτοι Φιλόσοφοι, καὶ
 ἐκτόπως παραδοξολόγοι, προάγοντες ὑπὲρ τὸ
 δεόν,

(2) ΣΤΩΙΚΟΙ: ἔτις ὀνομαζέμετες ἀπὸ τῆς ἐκ Ἀθή-
 ναις προκίλης Στωῆς, ὅπερ σωήρχοντο, τὰς αὐτῶν

δέον· τὸ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐσταθὲς τῆς ψυχῆς καὶ
 καρτερικὸν καὶ ἀκίνητον, ἦσαν τῇ ἀληθείᾳ
 θαυμαστοί, ἵνα μὴ εἶπω καταγέλαστοι. Ἐξω-
 θράπισαν αὐτοὶ οἱ γενναῖοι τὸν ἄνθρωπον,
 φιλοτιμύμενοι τάχα νὰ τὸν φέρῃ εἰς τε-
 λειότητα. Θέλοντες τὸν ἄνθρωπον ἈΠΑΘΗ,
 τὸν ἐκατάσκησαν ἈΝΑΛΓΗΤΟΝ: τρυφεροὶ
 ἀπ' ἄνθρωπον. Ἀνέδειξαν τὸν ἐξ αἵματος
 καὶ σαρκὸς, ἈΠΟ' ΔΡΥΟ'Σ, ἢ ἈΠΟ' ΠΕΤ-
 ΡΗΣ.

ΚΕΙ'ΝΟΙ ἘΞ ἈΔΑΜΑΝΤΟΣ, ἢ ΣΙ-
 ΔΗ'ΡΟΥ, ΚΕΧΑΛΚΕΥΝΤΑΙ ΜΕΛΑΙΝΑΝ
 ΚΡΑΔΙ'ΗΝ. Ἀραγε σπιδάζοντες, τριετον
 ἀνδριάντα ἐσφυροκόπησαν εἰς ἡμᾶς τὸν φι-
 λόσοφον; ἢ παίζοντες; ἀπορῶ. Γενναῖοι πάν-
 τως καὶ νεανικοὶ πολλὰ ἐφαίνοντο εἰς τὰ
 λόγια· ἀλλὰ τὴν γενναϊότητα ταύτην, εἴαν
 ἀληθινὰ τὴν εἶχον καὶ ἀνυπόκριτον καὶ
 εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, ἕως τὸσον; ὥστε νὰ
 ἐντρυ-

Φιλοσόφος διατρίβας ποιούμενοι· Ἀρχηγὸς τῆς φι-
 λοσοφικῆς ταύτης Αἰρέσεως ἈΝΕΦΑΝΗ πρῶτος Ζιῶων
 ὁ Κιττιεύς, ὁ πατεὶς, ἡ ἐν Κύπρῳ πόλις, τὸ Κιττίον·
 ἐξ οὗ οἱ Στωϊκοὶ καὶ Ζιῶνικοὶ ἐπικεκλήνται (ὡς
 Διογ· Λαέρτ· εἰς Βίον Ζιῶων· Ἰεθνήκε δὲ Ζιῶων
 σχεδὸν ὀγδοηκοιτῆτης, περὶ τὸ 204. πρὸ τῆς τῆς
 Κυρίως ἐνανθρωπήσεως.

ἐντροφῶσιν ὥσαν εἰς ῥόδα ἐπάνω εἰς τὰς
ἀκάνθας, καὶ με̐ εὐθυμίαν ψυχῆς, καὶ ἄκ-
ραν γαλιῶν καὶ ἀταραξίαν, νὰ ἀπαντῶ-
σι καὶ τὸν πλέον φοβερόν καὶ ἐπώδυνον
θάνατον, πολλὰ ἀμφοιβάλλω. Τὸ νὰ πάσ-
χη μετὰ ἀνοχῆς ὁ Ἐπίκτητος (3) εἰς
τὰς ἀλγηδόνας τῆς σκέλεος αὐτοῦ, τὸ νὰ ὑπο-
μενῇ μετριοπαθῶν ὁ Ἀνάξαρχος (4) τὴν
σωθλα-

-
- (3) ἘΠΙΚΤΗΤΟΣ, Φιλόσοφος Στωϊκὸς περίφημος :
ἐγεννήθη ἐν Ἱεραπόλει τῆς Καρίας ἣν δὲ δῶλος
Ἐπαφροδίτης τινός, ἀπελευθέρη τῆς Νέρωνος. Ἀυτὸς,
ἐπειδήποτε ὁ Κύριος αὐτοῦ, ὡς δῖον παίζων, τὸν ἐκ-
τύπα εἰς τὴν ποδοκαλάμην : ΠΡΟΣΕΧΕ (ἔλεγε)
„ΜΗΜΟΥ ΣΥΝΤΡΙΨΗΣ ΤΟ ΣΚΕΛΟΣ : ὡς δὲ
ἐκείνος σφοδρότερον πάλιν κτυπήσας, ἀληθῶς τὸ
ἐσιώτριψε : ΒΛΕΨΕΙΣ (εἶπεν ὁ Ἐπίκτητος ἐν ἀτα-
ραξίᾳ ψυχῆς) ΔΕΝ ΤΟ ἔΛΕΓΟΝ; ΤΟ ἔΣΤ' ἌΝ-
ΤΡΙΨΕΣ. Ὑπερθαυμάζων εἰς τὸτο τὸν Ἐπίκτητον
Φιλόσοφόν τις ἐθνικὸς, ἡρώτα τῆς Χριστιανῆς, ἘΑΝ
ἌΡΑ Ὁ ἸΗΣΟΥΣ ἔΔΕΙΞΕΝ ἘΠΙ ΤΟΙΣ ἌΤ-
ΤΟΥΤ ἸΑΘΗΜΑΣΙΝ ὑπομονῆς ἥθος τῆς τοιούτης
ΘΑΥΜΑΣΙΩΤΕΡΟΝ; Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Ἱερός Ἀν-
γστῆνος : Ὁ ἸΗΣΟΥΣ ἔΣΙΩΠΗΣΕΝ. Ἀπέθανεν ὁ
Ἐπίκτητος ἐν Νικοπόλει τῆς Ἠπείρου, ἐξοριθεὶς ὑπὸ
Δομιτιανῶ, ἐξατόγηρος ἤδη, ἐν ἔτει τῷ Σωτηρίῳ 74.
- (4) ἈΝΑΞΑΡΧΟΣ Φιλόσοφος Ἀβδηρίτης, λίαν ὑπὸ τῆς
Μακεδόνης τιμώμενος καὶ ὑπερφιλόμενος : Ὑπὸ τῆς
ἐρωτηθεὶς ΜΗΤΙ ἔΛΛΕΙΠΗ ἘΠΙ ΤΗΣ ΤΡΑ-
ΠΕΖΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ἔΣΤΙΑΣΙΝ; ΛΕΙΠΕΙ ὁ Βα-
σιλεῦ, (ἀπεκρίθη) ΛΕΙΠΕΙ ἘΝΟΣ ΣΑΤΡΑΠΟΥ ἢ

συνίθλασιν τῶν ὀσέων, καὶ τὴν σωτρίβιν
 ὅλα τὰ σώματος. Τὸ γὰρ ὑποφέρει εὐφόρως
 ὁ Σενέκας (5) ἀνοιγομένης τῆς ὀχετῆς
 τὰ ἰδία αἵματος, ἔσω· αὐτὴν τὴν λογίσο-
 μαι

ΚΕΦΑΛΗ: Ὑπαινιττόμενος τὸν ἐκεῖ παρόντα, καὶ
 σινευωχόμενον Νικοκρέοντα, Τύραννον τῆς Κύπρου.
 ὅσις, μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, καταπλεύ-
 σαντα τὸν Φιλόσοφον συλλαβὴν εἰς Κύπρον, καὶ
 μνησικακήσας, εἰς ὄλμον (ἤγαν εἰς Ἰγδίων) ἐμβα-
 λῶν, ἐκέλευσε σιδηροῖς ὑπέροισ αὐτὸν συμπίσ-
 σεσθαι. Ἀλλ' ὁ Φιλόσοφος ἀκατάπληκτος, ΠΤΙΣΣΕ
 „(ἔλεγε) ΠΤΙΣΣΕ ΤΟΝ ἈΝΑΞΑΡΧΟΥ ΘΥΛΑ-
 „ΚΟΝ, ἈΝΑΞΑΡΧΟΝ ΟΥ ΠΤΙΣΣΕΙΣ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ
 Τύραννος προσέταξε γὰρ κόψωσιν αὐτὸν καὶ τὴν ἰλῶσ-
 σαν, λέγουσιν ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ ὁ Φιλόσοφος τοῖς ὀδοῖσιν
 ἀποτεμὼν, εἰς τὸ ἐκεῖν προσέπτυξε πρόσωπον.
 (Λαέρτ: εἰς Βίον Ἀναξάρχου.)

- (5) ΣΕΝΕΚΑΣ ἐν Κορδέβη τῆς Ἰσπανίας τεχθεὶς, εἰς
 Ῥώμην ὕψερρον ὑπὸ Ἀγριππίνης διδάσκαλος τῶν ἡδὲ
 ταύτης Νέρωνος διωρίθη. Ἀλλὰ ὑπὸ τῶν ἀγνώμονος
 μαθητῶν, μὴ εὐαρεσθήσας, εἰς θάνατον κατεκρίθη,
 τοσούτον μόνον εἰς χάριν λαβὼν, γὰρ ἐκλέξῃ ὁποῖον
 ἤθελεν αὐτὸς εἶδος θανάτου. Ἀλλ' ὁ Σενέκας ἐξελέ-
 ξατο γὰρ τῶν ἀνοιχθῶσιν αἱ φλέβες· ἐν ᾧ δὲ τὸ ζω-
 τικὸν ὑγρὸν τῶν αἵματος κατὰ μικρὸν ἀπ' αὐτοῦ ἀ-
 πέρρεεν, αὐτὸς ὑπαγόρευεν εἰς τῶν ἐκεῖ παρόντας
 ὑπογραφεῖς, τινὰ τῶν αὐτοῦ ὑπομνήματα: τῆς δὲ
 φλεβοτομίας μὴ προβαινέσης, διὰ τὴν τῶν γήρας
 ἀδένειαν, ἐπεδόθη αὐτῷ τὸ Κόνιον ὡς δὲ εἶδε τὸ
 κατῆχε, ψυχρανθέντος ἤδη αὐτοῦ τῶν σώματος
 διά τε τὴν κένωσιν, καὶ τὴν ἡλικίαν. καὶ μὴ διωάμενον

μαί ἀνδρίαν ἐπίσημον καὶ θαυμασίῳ, καὶ
 παλαιωτάτῳ ψυχῶν Φιλοσόφῳ, οἷτινες διὰ
 τῆς συχνῆς μελέτης, καὶ διὰ τῆς ὀρθῆς
 κρίσεως τῶν πραγμάτων, ἔμαθον νὰ μετ-
 ρῶν ὡς πρέπει τὰ ἀθέλητα ταῦτα συμβά-
 ματα, καὶ μέτῳ πολυχρόνιον ἄσκησιν ἀ-
 πόκτησαν τῷ ἔξιν νὰ ἀντιπαλαίῃν εἰς τὰ
 συγκυρῶντα τὰδε τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ κα-
 καῖ, καὶ νὰ τὰ ὑπομένῃν προότερα. Ἄς
 χαρίσωμεν ἐξαίρετόντινα βαθμὸν μετριο-
 παθείας εἰς τὰς Σοφὰς τῆς Στοᾶς: τῷ ἀ-
 μετρίαν τῆς παραδοξολογίας δὲν δυνάμην
 νὰ χωνεύσω. Ἐξ Ἰσοῦ πισεύω τὸν Στωϊ-
 κὸν νὰ μὴ ταραττεται ὀλοτελῶς, ὅταν
 βλεπῇ τὸν θάνατον ἐγγύθεν, καὶ ὅταν ἡ-
 γανιζόμενος, ἐὰν τύχῃ, μέσῃ εἰς τὸν Βουῶ
 τῆ Φαλάριδος (6) διατείνεται κομπορρημο-
 νῶν

νὰ ἐνεργήσῃ εἰς αὐτὸ τὸ Φάρμακον, εἰσιωχθῇ ἰέως
 ὁ Φίλος εἰς θερμὸν ὑπάκυσον. καὶ ἔτις ὑπὸ τῆ
 αἱμῆς ἀπεπνίγῃ ἐν ἔτει χρεῖς 65.

(6) ΦΑΛΑΡΙΣ Τύραννος τῆς Ἀκράγαντος Σικελικῆς πό-
 λεως, ἧς κατεκυρίευσεν ἐν ἔτει 520 πρὸ Χρ.: ἐπενέει
 μυρία εἶδη κολαστηρίων βαρβαρικάτατα· ἔθεν τῇ
 αὐτῇ θηριωδῆ χαριζόμενος ὁ τεχνίτης Περίλλος, κα-
 τεσκεύασεν αὐτᾷ χαλκίνοι Βέν, ἐν ᾧ ὁ εἰσαχθεὶς,
 πυρὸς ὑπακασιμένος, ἀπετηγανίζετο, καὶ φωνὰς
 ἐξέπεμπε γυεράς, διὰ τῶν μυκτῆρων τῆ χαλκίνῃς

νῶν, ὅτι καὶ ἐκεῖ διάγει ἐν ἀπαθείᾳ, καὶ ἐκεῖ ἔτι εὐρίσκεται εἰς εὐθυμίαν καὶ ἀνε-
σιν.

Ἡ διατήρησις τῆς ἰδίας ὑποστάσεως, εἶναι ἐν ἀχώριστον παρακολέθημα τῶ Ἱερῶ καὶ πρεσβυτάτῃ Νόμῳ τῆς Φύσεως, δι' οὗ ὁ δημιουργὸς σωέδῃσε τιὴν κτιστὴν πᾶσαν εὐσίωσιν, καὶ διατηρεῖ τόδε τὸ πᾶν καὶ σωέ-
χει. Τὸν τοιοῦτον Νόμον ὑπηγόρευσε ἰδίως εἰς τιὴν λογικὴν Φύσιν, καὶ τὸν ἔγραψε μετ' ἀνεξαλείπτῃς χαρακτῆρας ἐν πλαξὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων καρδίας. Νόμος αὐτὸς εἶναι, τὸν ὅποσον εἶδον καὶ ἀνέγνωσαν, καὶ ἀνα-
μέσον τῶ σκότους τῆς πλάνης διάγοντες, ἔτι καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι τῶν ἐθνικῶν Φι-
λοσόφων:

Βοὸς διεξηχσμένας, χηματίζων τὰ Ταυρικά μυκήμα-
τάτα. Πρὸ τῶν ἄλλων οὖν ὁ Τύραννος προσέταξε
καὶ εἰσέφερον εἰς τὸν χάλκινον Βέν, τὸν τεχνίτην
αὐτόν, διὰ τοῦ δοκιμάσει αὐτὸς, καὶ τοῦ δείξει εἰς
τὰς ἄλλας ἐμπράκτως τὰ μηχανήματος τιὴν ἐπιτη-
δειότητα. Εἰς τῶτο μόνον ἀναφανείς ὁ Φάλαρις δι-
καιος. (Δωροθ. ἐν Α. Σικελικ. παρα Στοβαίῳ Λόγ.
ΜΖ. ἐν Ψόγῳ Τυραννιδ.) Ἀλλὰ μετὰ ἔτη ἐκκαίδεκα
τῆς τυραννίδος, ἐπαναστάντες οἱ Ἀκραγαντῖνοι κα-
τέβαλον τῆς δυναστείας τὸν Θηριώδη, καὶ εἰσεββα-
σαν καὶ αὐτὸν εἰς τὸ αὐτὸ τῶ Περιλλῆ Βασανιστή-
ριον ἐν ᾧ τέλος ἔδωκε τῆς ζωῆς, καὶ τῆς ἀπανθρά-
ψε Θηριωδίας.

„λοσόφων: ΟΥ ΧΡΗ ἙΑΥΤΟΥΣ ὙΠΕΞΑ-
 „ΓΕΙΝ ΤΟΥ ΒΙΟΥ: Νόμος ὅμως, τὸν ὅποιον
 ὅπως αἰθάνονται πάντες, σοφοίτε καὶ
 ἄσοφοι, καὶ ἐκόντες καὶ ἄκοντες σιωμολο-
 γῶσιν.

Αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Ἀδάμ ὁ Γενάρχης, καὶ
 πρὶν τῆς πείρας τῆς θανάτου, ἐπαράλαβεν
 εἰς τρόπον ποιῆς ἐπαπειλημένης τὸν θά-
 νατον, καὶ μὴ φυλάξας διὰ τῆς ὀφειλομέ-
 νης ὑπακοῆς τὸ χάρισμα τῆς αὐτῷ δεδω-
 ρημένης ἀθανασίας, ἤκασεν ὡς κατακρί-
 σεως ψῆφον, τὴν τῆς ἰδίας συζάσεως εἰς
 „τὸ ἔχρατον λύσιν: ΓΗ΄ ΕΙ΄, ΚΑΙ ἘΙΣ
 „ΓΗ΄Ν ἈΠΕΛΕΥ΄ΣΗ: (7) Καὶ λοιπὸν ἀ-
 ναγκαίως, πρέπει νὰ εἶναι βαρὺ, καὶ λυ-
 πηρὸν καὶ ἀποτρόπαιον κατὰ φύσιν εἰς τὸν
 ἄνθρωπον, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρὰ τῆς Θεῆς
 τῆς κτίσαντος ἐξεφωνήθη ὡς τιμωρία καὶ
 παιδεύσις ἀπάσης τῆς, διὰ τὴν παράβασιν
 ἐκείνῃ τὴν πράτῃ, ὑπευθύνῃ γενομένης
 ἀνθρωπίνης φύσεως. Καὶ τίς ἄρα διώεται,
 ἐν ὅσῳ μένει ἐντὸς τῶν τῆς τοιαύτης ἐνό-
 χου τε καὶ ὑποδίνου φύσεως ὅρων, νὰ εὗρε-
 θῇ ἐξηρημένος, καὶ πάντα ἀπηλλαγμένος
 τῆς

(7) Γενέσ: Κεφ: Β. 17. Καὶ Κεφ: Γ. 3. καὶ 19.

τῷ φόβῳ τῆς καθόλου ταύτης καὶ παγγενεῖς
κατακρίσεως; Ἄνθρωπος, ὅστις τῇ ἀληθείᾳ
ἐδόλως πρὸς τὸν θάνατον ὑποδειλιά, δὲν
εἶναι τρόπος νὰ ἐννοῇ τὸν θάνατον εἰς
λόγον ἐπιτιμίας κατακρίματος, ἐδὲ ποινῆς :
καὶ ἀκολαθεῖ λοιπὸν ὁ τοιοῦτος, ἢ ὅτι ἐδό-
λως κατὰγεται ἀπὸ τῆς οὐσίας τῷ Ἀδάμ,
ὡς οἱ ἄλλοι, ἢ ὅτι, κατὰ τινα ὑπερφυῆ καὶ
δρασικωτάτῳ ἐνέργειαν δυνάμεως ὑψηλο-
τέρας καὶ κρείττονος, ὑπερεξηρημένος αὐτὸς
εὐρίσκεται οἴασθαι ἐμπαθῆς κατασάσεως,
καὶ διὰ τῆτο, καὶ ὁλοτελῶς ἀπαθῆς εἰς τὸ
κοινὸν τῆτο καὶ ἀπαρχύτητον τῆς ἀνθρω-
πότητος πάθημα.

Ὁ Αὐτὸς Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ὁ Κύριος
ἡμῶν, ὅστις ἐπὶ τῆς γῆς ἐφάνη διὰ νὰ λύ-
σῃ αὐτὸ τὸ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει κατακρι-
μα, καὶ νὰ περιτρέψῃ τῷ θανάτῳ τὴν δυνά-
μιν, ὅταν βλέπῃ ἐγγὺς τὸν θάνατον, λυ-
πεῖται ὡς ἄνθρωπος, καὶ ἐπαδημονεῖ, καὶ
ἐυχεται ἵνα παρέλθῃ, εἰ δυνατὸν, τὸ πικ-
ρὸν αὐτὸ τῷ θανάτῳ ποτήριον, μ' ὅλον ὅπῃ
ἐκκρίως, καὶ ἀκρίως αὐτὸ ὑποδέχεται.
λυπεῖται δὲ, καὶ ἔτω πιστοποιεῖ, (ὡς διδάσ-
κουν οἱ Θεοὶ πατέρες) ὅτι εἶναι κυρίως τε
καὶ παναληθῶς, Φύσει καὶ πράγματι, καὶ
ἐχὶ δοκῇσι καὶ φαντασίᾳ, ἄνθρωπος : καὶ
καθὸ

καθὸ ἄνθρωπος, διὰ τῆς τοιαύτης λύπης τε καὶ ἀδημονίας σαφῶς ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι τὸ τοῖστον, ὡς ἀναγκαῖον καὶ ἀδιαχώριστον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως γνῶρισμα: λέγω τὸ νὰ λυπῇται φύσιν αὐτὴ ὁ ἄνθρωπος, καὶ νὰ ἀγωνιᾷ, ἢ ὅταν βλέπῃ προσεγγίζοντα, ἢ ὅταν καὶ ἀπὸ μακρόθεν ἐρχόμενον προβλέπῃ, καὶ προενθυμῇται τὸν θάνατον.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν τινὲς νεανιεύονται κατὰ τὴν θανάτην, ἐφ' ὅσον νομίζουσιν ὅτι αὐτὸς ἀπὸ αὐτοῦ ἀπέχει μακρὰν ἀφ' οὗ ὁμοῦ πλησιάζει, τότε ἐλέγχεται καὶ εἰς αὐτὴς τῆς φύσεως ἡ ἀθένεια. Ὁ γέρων τὴν αἰσώπῃ, βεβαρυμένος ἀπὸ τὸ φορτίον καὶ τῶν χρόνων, καὶ τῶν ξύλων ὅπως ἐβάσταζε, προσεκάλει τὸν θάνατον: πλὴν ὅταν ἦλθεν, ὅχι: (λέγει) ἐγὼ σε ἔκραζον διὰ νὰ με βοηθήσῃς νὰ σηκῶσω μόνον τῶν ξύλων τὸ φόρτωμα. Καὶ κατὰ τὸ διήγημα τῆς Σωκρατικῆς Αἰχίνης (·) ὁ Ἀθλωαῖος Ἀξίοχος, ἐν ὧν ἦτον ὑγιὴς καὶ εὐρωστος, κατε-

(8) Αἰχίνης, εἰς τῶν ἑπτὰ ὀνομαζομένων ὁ πρῶτος· (Ὁρα Δογὴν Λαέρτ. εἰς βίον Αἰχίν· Ὁ Ἀθλωαῖος, ἢ Χαρίας, ἢ κατ' ἄλλας Λυσανίς· μαθητὴς Σωκράτους· οὗτος μετὰ τῶν ἄλλων συνετάξε καὶ διάλογον ἐπιγεάψας τῷτο, ἈΞΙΟΧΟΝ, ἢ ΠΕΡΙ ΘΑΝΑΤΟΥ, ἐν ᾧ τρία εἰσάγει πρόσωπα· ΣΩΚΡΑΤΗΝ,

κατεγέλα καὶ κατεχλεύαζε τὰς φοβούμενας τὸν
 θάνατον: ἀλλ' ὥς εἶδε πλησιέστερον τὸ σωάνη-
 μα, τότε ἄρχισε νὰ λυπῇται ἀπὸ καρδίας, ὅ-
 τε νὰ ἀδημονῇ καὶ νὰ τρέμῃ. ΝΑΙ Ὁ ΣΩΚΡΑ-
 „ΤΕΣ (δὲν τὸ κρύπτει ὁ ὕψος τῆς θανάτουτος
 „ΑΞΙΟΧΟΣ, ὁ Κλεινίας:) Ὁ ΠΑΤΗΡΜΟΥ (λελεῖ)
 „ΕΚ ΤΙΝΟΣ ὩΡΑΣ Αἰφνιδίου ἈΝΙΑ-
 „ΤΩΣ ἔχει, καὶ πρὸς τὴν ΤΕΛΕΙ ΤΟΥ
 „ΒΙΟΥ ἔστι. (Ψυχομαχεῖ:) ἈΝΙΑΡΩΣ
 ΤΕ ΦΕΡΕΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΗΝ: ΚΑΙ ΤΟΙ-
 „ΓΕ Τὸν ΠΡΟΣΘΕΝ ΧΡΟΝΟΝ ΔΙΑΧ-
 „ΛΕΥΑΖΩΝ ΤΟΥΣ ΜΟΡΜΟΛΥΤΤΟΜΕ-
 „ΝΟΥΣ Τὸν ΘΑΝΑΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΡΑΙΩΣ
 „ΕΠΙ-

καὶ ΚΛΕΙΝΙΑΝ, καὶ τὸν τέττε πατέρα ἈΞΙΟΧΟΝ.
 ὁ Ἀξιοχος νοσεῖ σφοδρῶς, καὶ πλησιάζοντα βλέ-
 πων τὸν θάνατον λυπεῖται καὶ φρίττει. Ὁ τέττε
 ὕψος Κλεινίας ἀπαντᾷ κατ' ὁδὸν τὸν Σωκράτην, καὶ
 τὸν παρακαλεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἰδίας αὐτῆς
 πατρὸς θανατῶντος, διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ, καὶ νὰ
 τὸν ἐπιχύσῃ. Ὁ Σωκράτης ἠδέως προσέρχεται, καὶ
 πολλὰ διδάξας τε καὶ παραινέσας, πείθει τέως τὸν
 Ἀξιοχον, καὶ τὸν καθιστᾷ μεγαλόψυχον εἰς τὸ νὰ
 προσδέχεται τὸ τῆς θανάτου τέλος τὸ ἀπαραίτητον,
 πρᾶως καὶ ἀταράχως εἰς τρόπον ὅτι, οὐχὶ μόνον
 νὰ μὴ φοβῇται τὸν θάνατον ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἔτι
 καὶ νὰ τὸν ἐπιθυμῇ, ὥς αὐτὸς ὁ θνήσκων ὠμολόγη-
 „σεν εἰπὼν: ΤΟΣΟΥΤΟΝ ΑΠΟΔΕΩ ΤΟΥΤ ΔΕ-
 „ΔΟΙΚΕΝΑΙ Τὸν ΘΑΝΑΤΟΝ, ὥΣΤΕ ἤΔΗ ΚΑΙ
 „ΕΡΩΤΑ ΑΥΤΟΥΤ ἔχειν.

„ΕΠΙΤΩΘΑΪΩΝ. Ὁ ἔξω τῷ ἀγῶνος εὐψυ-
 χος ἢ γενναῖος, δειλὸς ἢ μικρόψυχος ἐλέγ-
 χεται εἰς αὐτὸ τὸ σάδιον. Μάλιστα ὁ αὐτὸς
 Ἀξίохος, ἐν ᾧ ἐθανάτα, ἀκόντων ὅσα πρὸς
 παρηγορίαν πλησιάσας εἰς τὴν κλίνην αὐτῷ,
 ὁ Σωκράτης τὸν παρεθάρρυνεν, εἰς τὸ νὰ
 δεχθῇ πράως τε καὶ εὐθύμως ἐπιόντα τὸν
 θάνατον: δὲν ἐπαιχνύεται νὰ ὁμολογήσῃ
 παρρησίαν τῆς ἰδίας ἐαυτοῦ ψυχῆς τὴν ἀσ-
 „θενειαν: (ἈΛΗΘΗΤΑΥΤΑ, Ω ΣΩΚΡΑ-
 „ΤΕΣ, ΚΑΙ ὍΡΘΩΣ ΜΟΙ ΦΑΙΝΗ ΛΕΓΩΝ.
 „ἈΛΛ' ΟΥΚ ὍΙΔ' ὍΠΩΣ ΠΑΡ' ΑΥΤΟ
 „ΜΟΙ ΤΟ ΔΕΙΝΟΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩ, Οἱ ΜΕΝ
 „ΚΑΡΤΕΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΤΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ὙΠΕΚ-
 „ΠΝΕΟΥΣΙ ΛΕΛΗΘΟΤΩΣ ΚΑΙ ἈΤΙΜΑΪ-
 ΖΟΝΤΑΙ.) Αἱ παρηγορίαι σε, ὦ φιλόσοφε,
 εἶναι ἰχυραὶ, τὰ λόγια σε ἀληθινὰ, οἱ σο-
 χασμοί σε ὀρθοί: Πλὴν, ἐν ὅσῳ τὸ κακὸν
 ἀπέχει μακρὰν: Τώρα ὅμως ὅπῃ ὁ νῦν τὸ
 συλλογίζεται ἐγγύθεν, καὶ τὸ κρίνει ὡς πα-
 ρὸν, τὴν ἀλήθειαν δὲν σε κρύπτω: οἱ καρ-
 „τερόισι λόγοι, ΠΑΡ' ΑΥΤΟΝ ΜΟΙ ΤΟ ΔΕΙ-
 „ΝΟΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩ, διὰ τὴν πλησιότητα
 τῷ πάθους, ἐξαδυνατίζονται ἢ αὐτοὶ ὡς πρὸς
 ἐμὲ, ὙΠΕΚΠΝΕΟΥΣΙΝ, ἈΤΙΜΑΪΖΟΝΤΑΙ.

Σάζεται καὶ ἐδῶ ὁ κοινὸς θεσ-
 μὸς τε καὶ ὅρος τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐνερ-
 γῶν

γῶν καὶ δραστηρίων δυνάμεων: Αὐτὰ κα-
 θολικὰ ἐνεργᾷσι πολλαπλασίως εὐθενέσε-
 ρον, ὅσον προσεγγίζῃσι πλησιέσερον. Ἄν
 ἐκείνος, ὅστις ὑπολαμβάνει, ὅτι εὕρίσκεται
 μακρὰν τῷ θανάτῳ ὡς δέκα, φοβεῖται ὡς
 ἓν, ἀνάγκη εἶναι νὰ δειλιᾷ ὡς ἑκατὸν, ἐκεί-
 νος, ὅστις τὸν ἀποβλέπει ὡς ἓν μόνον ἀπέ-
 χοντα: ἡ δεκαπλασίων προσέγγυσις γεν-
 νᾷ εἰς τὸν δεύτερον μίαν δειλίαν ἑκατον-
 ταπλασίονα τῆς τῷ πρώτῳ, ὅταν ὑποθέ-
 σωμεν ὅλα τὰ ἄλλα ὅμοια καὶ ἰσόμετρα.
 Λοιπὸν ὁ κομπασηὺς Φιλόσοφος ὁ Στωϊκὸς,
 δὲν εἶναι μάρτυς εἰς ἡμᾶς ἀξιόπιστος τῆς
 ἀφοβίας ἣν ἐπαγγέλλεται μεγαλοῤῥημονῶν,
 ὅτι εὐδόλως φοβεῖται τὸν θάνατον, εἰς μίαν
 ἔραν, ὅταν ἡ ψυχὴ αὐτῷ δὲν ἔχει εὐδε-
 μίαν ἀφορμὴν, ἔτε νὰ τὸν ὑποπτέυεται
 πλησίον. Ἐπάνω εἰς αὐτὴν τιμὴ σιγμῶν, καθ'
 ὧν ὁ θάνατος πλησιάζει, ἡ ψυχὴ φυσικὰ
 ὀρῶδει, καὶ φρίττει, καὶ τρέμει, ὅσον αὐτῇ
 „πρότερον δὲν ἐπίστευε: ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΛΘΕΝ
 „Ο ἌΓΑΓ ΤΡΕΜΩΝ, ΚΑΓ ΕΙΠΕΝ: ΕΙ
 „Οὔτω μικρὸς ὁ θάνατος; (9) ὅθεν
 εἶναι

(9) Ὅταν ὁ Σαὺλ πατάξας τὰς Ἀμαληκίτας κατὰ
 κράτος, καὶ ζωγρήσας Ἀγαγ τὸν αὐτῶν βασιλέα,

εἶναι βέβαια καὶ αὕτη, τῆς ὑπερσόφου καὶ
 ὑπεραγάθου προνοίας, τῆς ὑψίστης μίᾳ θαν-
 μάσιος οἰκονομίας, ὅτι συνεκέρασε μὲ τὴν
 δειλίαν τῆς θανάτου εἰς τῆς αἰθρώπων, τῆς ζωῆς
 τὴν ἐλπίδα, καὶ μὲ τὸ βέβαιον καὶ ἀφευκ-
 τον τῆς ἐκβάσεως τὴν ἀδηλίαν τῆς ὥρας·
 διὰ τὴν μὴ ἀπονεκρῆται θορυβημένη καὶ
 πρὸ καιρῶς ἢ ψυχῇ, καὶ τὴν μὴ προεκθνήσκη
 ὑπὸ τῆς φόβου, καὶ πρὸ τῆς ὥρας, ὁ ταλαί-
 πωρος ἄνθρωπος.

Πρὸς ταῦτα, τί δυνάταί τις τὴν ἀποκρι-
 θῆναι, τὸ βλέπω· τὴν ἀποκριθῆναι δυνάταί, ὅτι
 καὶ ἐκ τῆς Ἰσορίας μανθάνομεν, καὶ ἐξ
 αὐτῆς

ἐντὶ τὴν θανάτωσιν, τὸν διετήρησεν εἰς ζωὴν,
 ἐναντίον τῆς θείας προσάγατος, ἐπέμφθη θεοθεν
 Σαμεὴλ ὁ προφήτης, καὶ τὸν Σαδὴλ τὸν ζώοντα
 ἀπελέγχας, προσέταξε καὶ ἔφερον ἐνωπίοντες
 τὸν Ἀγαγ τὸν ζώοντα, καὶ διὰ τὴν μὴ μείνη ζῶν
 τὸ ζώον, ὡς ὑπὸ ἀναθέματι, ἤθελε τὸν θανά-
 τῶσιν· Τότε οὖν τρέμος τὸν Ἀγαγ κατέλαβεν, ὅταν
 εἶδε γυμνὸν τὸ ξίφος τῆς ἐκδικήσεως ἐπάνω τῆς κε-
 φαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Εἰ ὅτις ΠΙΚΡΟΣ ὁ ΘΑ-
 ΝΑΤΟΣ· Ἀλλ' ὁ Σαμεὴλ ἀπεκρίθη αὐτῷ· ΚΑΘΩΣ
 Ἡ ΡΟΜΦΑΙΑ ΣΟΥ ἦΤΕΚΝΩΣΕ ΙΥΝΑΙΚΑΣ,
 ὅτις ἈΤΕΚΝΩΘΗΣΕΤΑΙ ἘΚ ΙΥΝΑΙΚΩΝ
 Ἡ ΜΗΤΗΡΣΟΥ ΚΑΙ ἔσφαξεν αὐτὸν ἐνώ-
 πιον κύριον ἐν Γαλιλαῇ (Α. Βασιλ. Κεφ·
 ΙΕ· 32. 33.)

αὐτῆς τῆς πείρας γνωρίζομεν πολλὰς, οἷτινες
κατεφρόνησαν, καὶ καταφρονέσι τὸν εἰς τὰς
ἐπιλοιπὰς φοβερόν φαινόμενον θάνατον. Πολ-
λοὶ δὲν ἐκατασείσθησαν εἰς τὰς ἀπειλάς τε,
καὶ πολλοὶ ἀθορύβως τε καὶ ἀταράχως
ἀπώπησαν τὰς ὁρμὰς καὶ ἐφόδους τε· πόσοι
ἀπεκαρτέρησαν, μὴ μεταλαβόντες τροφὴν
ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς, καὶ τοικοτοτρόπως ἀπέσ-
βυσαν τὸ λαμπάδιον τῆς ζωῆς αὐτῶν, μὴ
ἐπιχέοντες τὸ ἐπίζητέμενον ἔλαιον, διὰ τὸ
ἀνάπτει! πόσοι ἐπενόησαν καὶ ἐπετηδεύθη-
σαν, διαφόρους ἄλλας μεθοδείας καὶ τρόπους,
διὰ τὸ νὰ κόψῃ ἐκεῖνο τὸ νῆμα, τὸ ὁποῖον
(10) ἡ Κλωθὰ ἀκόμι σρέφουσα ἐπιμηνέσε-
ρον τὰς ἀπέκλωθεν; πόσοι ἐπεκαλέσθησαν
(καθὼς ὁ Ἰώβ (11) τὸν θάνατον, ὡς πατέρα
καὶ ὡς μητέρα τιὰ σαπρίαν τιὰ σιωλή-
κὸβροτον; πολλοὶ τὸν ἡῆραν αυτοκίνητοι
εἰς τὸν βυθὸν ἐνὸς κύματος, πολλοὶ εἰς τὸ
χάσμα

(10) Τρεῖς παρ' Ἑλλήσιν ἐμυθολογῶντο αἱ Μοῖραι, αἱ
ἐπισατέουσαι ἐπὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων ζωῆς: ἡ Κλω-
θὰ, ἡ Λάχεσις, καὶ ἡ Ἀτροπος, θυγατέρες τῆς
Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος: ἡ τῆς Ἑρέβους καὶ τῆς Νυκ-
τὸς. Ἡ Κλωθὰ σρέφουσα ἔσυνε τὸ νῆμα, ἡ Λάχε-
σις ἐκίνει τὸν ἀτρακτον, ἡ Ἀτροπος τὸ ἐκοπτε.

(11) „ΘΑΨΑΤΟΝ ἘΠΕΚΑΛΕΣΑΜΗΝ ΠΑΤΕΡΑΜΟΥ
„ΕΙΝΑΙ, ΜΗΤΕΡΑ ΔΕ ΜΟΥ ΚΑΙ ἈΔΕΛΦΗΝ
„ΣΑΠΡΙΑΝ. (Ἰώβ κεφ. 12. 14.)

χάσμα ἐνὸς κρημίνε, πολλοὶ εἰς τὸ ὕψωμα ἐνὸς βρόχου: εἰς τὴν βίαν μιᾶς φλογός, εἰς τὴν ὀξύτητα μιᾶς μαχαίρας, εἰς τὴν δυνάμιν ἐνὸς δηλητηρίου φαρμάκου· ὁ Διογένης (12) ὡς λέγουσιν, εἰς τὸ ὀκταπόδιον τὸ ὦμον

(12) Ἄλλοι ἄλλως αἰτιολογοῦσι τῷ Διογένεις τὸν Θάνατον: κατὰ τινας ἀπέθανεν ἀπὸ πάθους χολέρας, ἀφ' ἧς ἔφαγε πόδα βοῦς ὦμον. Κατ' ἄλλους, αὐτὸς ἐκράτησεν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀναπνοήν τε καὶ ἀπεπνίγη. Καὶ ἄλλους, συμμερίζων κυσὶ πολύποδα, ἐδήχθη ὑπὸ κυῶς τῷ ποδὸς τὸ νεῦρον, καὶ ἐκ τούτου τέθνηκε. (Διογ: Λαέρτ: εἰς βίον Διογ:) Ἄλλοι περὶ αὐτοῦ ἰσορροποῦσιν ὅτι καταληφθεὶς ὑπὸ πυρετοῦ κατ' ὁδὸν, ἐν ᾧ (ὑπέργρηως ἤδη) πεζὸς ἀπήρχετο εἰς θεῖον τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. ἐπαρακινεῖτο μὲν ὑπὸ φίλων καὶ καδίση ἐπαινῶ εἰς ἓν κτιῶος: ὁ δὲ μὴ θελήσας ἐκείθισεν ὑπὸ τὴν σκιάν ἐνὸς δένδρου, καὶ ἀπολύσας ἰὺς φίλος διὰ νυκτὸς ἀπήγξατο, ἐπειπὼν: ὅτι, ΔΕΝ ἈΠΟΘΝΗΣΚΕΙ, ΑΛΛΑ ΔΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ἈΠΕΛΑΤΝΕΙ ΤΟΝ ΠΥΡΕΤΟΝ. (Ιερών: Βιβλ: Β: κατὰ Ἰοβιανθ.) Ἄλλοι πάλιν θέλουσιν, ὅτι νοσήσας βαρέως, ἀπὸ γεφυρίου κατεκρημνίσθη. (Αἰλιαν: Ποικιλ: Ἰσορ: Βιβλ: Ζ. Κεφ: ΙΔ:) Ἄλλ' ἢ κοινοτέρα γνώμη τρέχει, ὅτι ἀπέθανεν ὁ Διογένης καταφαγὼν ὦμον πολύποδα. (Ἀθλιώαι: ὁ Δειπνοσ: Βιβλ: Η. Κεφ: Ε. Καὶ Λεκιαν: ἐν Βίων πράσει. Καὶ Ἰελλιαν: ὁ Παραβ: Λόγ: 5: εἰς τὰς ἀπαιδέυτας Κυῶας. Καὶ Πλάταρχος ἐν τῷ: Πότερον τὸ ὕδωρ, ἢ τὸ πῦρ χρησιμώτ:. Καὶ Τατιανὸς ἐν Λόγῳ τῷ πρὸς Ἑλλίω: Καὶ Σωτάδης παρὰ Στοβαίῳ, Ὀμιλ! 96.) Εἶναι δὲ πιθανόν, ὅτι καὶ τὸ παρὰ Λαερτίῳ ΒΟΟ'Σ ΠΟΔΑ,

αὐτὸν· ὁ Θεμισοκλῆς (13) εἰς τὸ αἶμα τὸ
 βόειον· Ἡ Αἰγυπτία Κλεοπάτρα (14) εἰς
 τὸν ὀδόντα ἐνὸς ἑρπετῶ Ἰοβόλῃ· καὶ διὰ τὰ
 παρα-

ἐσφαλμένως ἀναγινώσκεται, ἀντὶ τῶ· ΠΟΛΥΠΟΔΑ·
 ὡς ὁ Μενάγιος ἐσημείωσεν.

(13) Θεμισοκλῆς Ἀθηνᾶιος υἱὸς Νεοκλέους, ἐξωθίς ἀγ-
 νωμόνως ὑπὸ τῶν ὁμοπατρίων, κατέφυγεν εἰς τὸν
 ἴδιον ἐχθρὸν, Ξέρξην τὸν περσῶν Βασιλέα, ὃν δ' ἡ
 ὑποδεχθεὶς, καὶ πολλὰ εὐεργετηθεὶς, ἐπειδὴ ἐξεπέμ-
 πτετο εἰς τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον, διὰ τὰ
 μὴ φανῆ, ἔτε πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχαριστος, ἔτε
 πρὸς τὸ γένος αὐτῶ προδότης, Αἶμα Τάτρεϊον
 Πιῶν, ἢ, ὡς ἄλλοι, Φάρμακον ἐφήμερον προσενεγ-
 κάμενος, (Πλάταρχ· εἰς Βίον Θεμισοκλ.) ἐν Μάγνη-
 σία κατέσρεψεν. Ἔτει πρὸ Χριστῶ 464.

(14) Ἡ Κλεοπάτρα, ἃν οὐ ὁ Ὀκταβιανὸς Ἀυγούστου τινὶ
 ὑπέλαξε, νικήσας καὶ καίσαροπώσας Μάρκον Τὸν Ἀντώνιον,
 προβλέπασα ὅτι πεσῶσα εἰς χεῖρας τῶ, ἐμελλε τὰ
 σύρεται παρὰ τῶ Νικητοῦ εἰς τινὶ Ἰταλίαν, ὡς
 αἰχμάλωτος ζῶσα, διὰ τὰ λαμπρύνῃ τὸν ἐν Ρώμῃ
 προετοιμαζόμενον θρίαμβον, ἐπεχειρίθη τρόπῳ δι-
 αφόρῳ διὰ τὰ θανατωθῆ· ἐμποδιθεῖσα δὲ εἰς πάν-
 τας, καὶ ἐπιμελῶς παραφουλαττομένη, ἐξηπάτησε
 τέως τῶ ἀκριβῶς αὐτὴν παρατηρῶντας, μὲ τὸ
 μέσον εἰς καλὰς σὺκων, ὅπῃ ἐζήτησεν ἀπὸ τῶ
 ἀγροῦ τὰ τῆς Φέρωσι. Μέσα εἰς τὸ καλὰθιον ἐκρύπ-
 τετο ὑπὸ τὰ σὺκα μία Ἀσπίς, ἣτις ἐπίτηδες ἐξαγ-
 ριωθεῖσα ἐδάγκασε τὸν βραχίονα τῆς Βασιλίσσης
 γυμνόν, καὶ τινὶ ἐθανάτωσεν, ἐτῶν ἔσαν τριάκοντα
 καὶ ἐνιέα, ἐν ἔτει τῶ πρὸ Χριστῶ 30. (Ὁρα Πλά-
 ταρχον εἰς τὸν βίον Μ. Ἀντωνίου.)

παραδράμω τὰ κατὰ μέρος ἄλλα διάφορα
 πρόσωπα, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι ἀ-
 περίληπτος : Οἱ Βραχμᾶνες, ἥτοι οἱ Γυμ-
 νοσοφισαὶ τῶν Ἰνδῶν, (15) εἶχον χεδὸν
 ὥς

(15) Βραχμᾶνες μὲν καὶ ἁ Γλώσσαν Ἰνδῶν ἐκείνων, Γυμνοσο-
 φισαὶ δὲ παρ' Ἑλλήσιν ὀνομάζοντο οἱ Φιλόσοφοι τῶν
 Ἰνδῶν, οἵτινες τῶν πολιτικῶν ἀπαναχωρεῖντες θο-
 ρύβων, μελέτῃ ἐποιῶντο τὴν Θεορίαν τῆς Φύσεως,
 καὶ τὴν τελειότητα τῆς ἰδίας ψυχῆς. Ἄυτοὶ ἐλο-
 γίζοντο τὴν παρῆσαν ζωὴν ὡς φορτίον βαρὺ, καὶ
 τὴν διὰ τῆς θανάτου ἀνάλυσιν, ὡς γλυκυτάτῃ ἐλευ-
 θερίαν. (Περφύρ : ἐν τῷ περὶ ἀποχῆς τῆς ἀπὸ τῶν
 ἐμψύχων.) Ἄυτοὶ ἐζήτουν καὶ ὑπὲρ τῆς παρ' Ἑλλη-
 σι Στωϊκῆς τὴν ἀπάθειαν. Τῆτο ὁ Στράβων, Γεωγ-
 ραφ; Βιβλ : ΙΕ., φαίνεται γὰρ τὸ ἀριῆται, σφριζό-
 μενος εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆς Μεγαθένης : πλὴν
 ὁ Μεγαθένης αὐτὸς ὁμολογεῖ, ὅτι ἂν καὶ μεταξὺ
 τῶν Βραχμᾶνων δὲν ἦτον ἀπαραίτητον τὸ δόγμα
 ΤΟΥΤ' ΕΑΥΤΟΥΣ ΥΠΕΞΑΓΕΙΝ ΤΟΥΤ' ΒΙΟΥ,
 καὶ ὀλίγοι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐθελυσίως ἐθανατῶντο,
 διότι ἐνίκηε ὁ τῆς Φύσεως Νόμος εἰς τῆς περισσοτέ-
 ρης τὴν δεισιδαιμονίαν τῆς Φιλοσοφικῆς ἐπαγγελμα-
 τος· ἀλλ' ὅμως τῆς αὐτοῦ ποῶντας τῆς ἔκρινε ΝΕ-
 ΑΝΙΚΟΥΣ : ὅπερ, ὁ μὲν Λατῖνος Μεταφραστὴς τῆς
 Στράβωνος, ἐξηγεῖ temerarios : τέτέσι ΤΟΛΜΗ-
 ΡΟΥΣ ΚΑΙ ἈΥΘΑΔΕΙΣ : ἐγὼ δὲ ἐρμηνεύω ΓΕΝ-
 ΝΑΔΑΣ τινὰς, καὶ ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΟΤΕΡΟΥΣ τῶν
 ἄλλων φαίνεσθαι θέλοντας. Ὅπως οὖν ἂν ἔχοι τὸ
 περὶ τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ Στράβωνι ἀναγινώσκο-
 μεν, ὅτι ἐκ τῶν Βραχμᾶνων, οἱ μὲν διὰ πληγῆς
 ἀνῆρῶντο, οἱ δὲ κατὰ κρημνῆ πίπτοντες διεφθείρον-

ὥς ἐπάγγελμα ἴδιον, τὸ νὰ προαρπά-
ξεν τὴν ὥραν τῆς Θανάτος ἐθελουσίως.
Καὶ πολλὰ τῶν Ἀνατολικωτέρων ἐθνῶν
(16)

τοὶ καὶ οἱ μὲν, πρὸς τὰς πόλεις καρτερικοὶ, ἔρριπ-
τον ἑαυτοὺς εἰς τὰ βῆθη τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ
πρὸς τὰς πόλεις ἀθηνικοὶ, ἀπήγχοντο. Οἱ δὲ τὴν
κράσιν πυρώδεις, εἰς τὰς τῆς πυρὸς φλόγας ἐμπη-
δῶντες κατεκαίοντο. Περιθρυλλῶνται οἱ ἐπὶ Ἀλεξάνδ-
ρου δύο Βραχμᾶνες, Ὁ ΚΑΛΑΝΟΣ, καὶ ὁ ΜΑΝ-
ΔΑΝΙΣ, ἢ κατ' ἄλλας ΔΑΝΔΑΜΙΣ. Τῶν ὁ μὲν
ΚΑΛΑΝΟΣ, (τῆς Μακεδόνος εἰς Πασαργάδας φθά-
σαντος,) ἔτος ἄγων τῆς ἡλικίας τὸ ἐβδομηκοστὸν
τρίτον νοσήσας, ἠθέλησε νὰ προλάβῃ τὸν διὰ πυρὸς
θάνατον, ὃν, ὅσον καὶ ἂν ἐσπῆδασεν, ὁ Βασιλεὺς δὲν
ἐδιωθήναι νὰ τὸν μεταπείσῃ. Ὁ δὲ ΜΑΝΔΑΝΙΣ, ἢ
ΔΑΝΔΑΜΙΣ, προσκαλούμενος ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου,
ἀνακηρυττομένης ὑπὸ τῆς Διὸς, καὶ διὰ πολλῶν δώρων
πλετιζόμενος, εἰάν θέλῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, πολλὰ
δὲ ἀπειλούμενος εἰάν παραικῆται, ἀπεκρίθη πρὸς τὰς
ἀπεπαλμένους: Εἶπατε τῷ Ἀλεξάνδρῳ: Ὅτι
„Οὔτε ἄλλο ἐστίν· ὅς τοι τοῦ Διὸς· ὅτε
„Εἴω, τὰς δωρεάς τοι χρειάζομαι,
„ὅτε τὰς ἀπειλάς τοι φοβοῦμαι·
„ἀλλ' ἐν ὅσῳ μέν ζω, ἄρκει ἡ ἡ
„Ἰνδικὴ γῆ νὰ με φρέψῃ· εἰάν δὲ ἀποθά-
„νω, ἀπαλλαχθεὶς τῆς τοι γηρατείου
„ταλαιπωρίας, θέλει μετασταθῶ εἰς
„ζωὴν ἄλλην, πολὺ τῆς παρούσης
„καθαρτέραν καὶ κρείττονα. Ὁ Ἀλέξαν-
δρος, καθὼς καὶ πᾶς σωετὸς ἄνθρωπος, ἐπαινε-
τῶτερον τῆς Καλῆς ἔκρινε τὸν Δάνδαμιν.

(16) καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀναφέρονται, ἐν οἷς προσέφερον ἑαυτὰς θυσίαν θεληματικῶς ἐπὶ τῆς νεκρώσεως τῶν ἰδίων Ἀρχόντων οἱ ὑπήκοοι, τῶν δεσποτῶν οἱ δούλοι, τῶν φίλων οἱ φίλοι, καὶ τῶν συζύγων ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. Καὶ ἂν εἰς τὰ ἐξωτερικὰ τὰυτα τὰ κοσμοδίδικτα καὶ ματαιόσκοπα, ἀξιῶσμεν νὰ ἐπισυνάψωμεν τὰ ἔσω θεῖατε καὶ ἱερὰ παραδείγματα, εἰς τὰ ὅποια ἔτε προσποίησις ὅλως, ἔτε ὑπόκρισις παρὰ μικρὰ τόπον ἔχει, ἔτε πλάσματός τις ἐμπίπτει ὑπόνοια, ΤΟΣΟΥΤΟΝ ἜΧΟΜΕΝ ἩΜῖΝ ΠΕΡΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΝΕΦΟΣ ΜΑΡΤΥΡΩΝ, ὥς δὲ ἀπομένει πλέον λόγος ἀμφιβο-

(16) Πλήρεις εἶναι τῶν τοιούτων διηγημάτων οἱ ἱστορικοὶ καὶ οἱ περιηγηταί, καὶ εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς καιρὸς ἐξέλιπε παντὸς τὸ παλαιόν ἔθος, τὸ „ΣΥΓΚΑΤΑΚΑΙΕΣΘΑΙ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΙΣ ἈΝΔΡΑΣΙΝ Ἀσμένως, ΤΑΣ ΔΕ ΜΗ ὙΠΟΜΕΝΟΥΣΑΣ Ἀδοξεῖν. (Στράβ. Γεωγραφ. Βιβλ. ΙΕ) Θαυμάζομεν δὲ ἀναγινώσκοντες, καὶ περὶ τῶν Κρησιωναίων, παλαιῶ ἔθνους τῆς Θράκης, ὅτι τὸ Ἀνδρὸς ἀποθανόντος, Φιλονεικία ἐγείρετο μεταξύ τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ποία σφαγεῖσα νὰ σωταφῇ μετ' αὐτῶ· καὶ ἡ μὲν προκριθεῖσα ἐδοξάζετο καὶ ὑπερέχαιρε μακαριζομένη· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐλυπῶντο, καὶ τὸ εἶχον εἰς ἄκρον οἶκτος. (Ἡρόδοτος Βιβλ. Ε. ἐν τῇ Τερψιχ. Κεφ. Ε.)

Φιβολίας, ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἀδιώ-
 τον εἰς τὴν ἀνθρώπου ψυχὴν, τὸ νὰ ὑπερ-
 νικήσῃ τὴν Φυσικὴν τῆ θανάτου δειλίαν, καὶ
 νὰ ἀπαντήσῃ γενναίως τε καὶ νεανικῶς
 αὐτὴν τὴν λύσιν τὴν ἀπαραίτητον τέως καὶ
 ἄφυσκτον. Πλῆσιοι, πτωχοὶ, ἔνδοξοι, ἐυτε-
 λεῖς, ἄνδρες, γυναικες, γέροντες, νέοι, παι-
 δάρια ἄκακα. κοράσια τρυφερά, ἄνθρωποι
 ἀπάσης ἡλικίας, ἰάξεως, κατὰσάσεως. Ἐπειδὴ
 δὲ μάλιστα, ἔτε ἐλπίς εἶναι, ἔτε τρόπος εἰς
 τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀποφύγῃν αὐτὸ τὸ τέ-
 λος, ἔτως ἐυρέθησαν καὶ τινὲς, οἱ ὅποιοι
 ἠξιώθησαν νὰ ὑπερέβῃν τὸν τοιῆστον φό-
 βον, καὶ νὰ λάβωσι πρὸ ὀφθαλμῶν μὲ ἐυ-
 σάθειαν ψυχῆς καὶ ἀταραξίαν, τὸν προκεί-
 μενον θάνατον. Εἰς ταῦτα τί ἀποκρινό-
 μεθα;

Ἀποκρινόμεθα ἐκεῖνα ὅπῃ ὑπαγορεύει
 ἡ ἀληθὴς κρίσις, καὶ ὁ ἐξητασμένος καὶ
 ὀρθὸς λόγος. Καὶ περὶ μὲν τῶν Ἑρώων
 τῶ Χριστιανισμοῦ λέγομεν: ὅτι εἰς τὰς ὁμο-
 λογητὰς ἐκείνας καὶ μάρτυρας, ἡ περὶ τὸν
 θάνατον ἀφοβία, δὲν ἦτον ἔργον Φυσικῆς
 δυνάμεως, καὶ ἀπλῶς ἀνθρωπίνης, ἀλλ' ἦτον
 ἀποτέλεσμα χάριτος ὑπερφυῆς, καὶ ὅλως
 θείας. Ἡ παναλκὴς δεξιὰ τῶ πλάσσει τῶν
 καρ-

καρδιῶν, ἐσῆριξε καὶ ἐτόνωσε τὰς καρδίας
ἐκείνων, καὶ τὰς ἐνίσχυσε καὶ τὰς ἐνεδυνά-
μωσεν ὑπερφυῶς, εἰς τρόπον ὅτι τὰς ἔκα-
με νὰ ἐννοῶν τὴν περιῖσταμένῳ ἐκείνῳ δι-
αφθοράν τῆς ἐαυτῶν ὑποστάσεως, ὡς γέν-
ησιν εἰς ἄλλον βίον, τὸν θάνατον ὡς ζωὴν,
καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν, ὡς τέλος μιᾶς
πικρᾶς ἐξορίας, καὶ ὡς εἰς τὴν ποθῆμένῳ
τρισυδαίμονα καὶ μακαρίαν Πατρίδα ἐπιστρο-
φὴν καὶ ἀποκατάστασιν· ὡς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ
τῆς γεώδους τάλαιπωρίας τε καὶ ἀθλιότη-
τος, καὶ τῆς ἐν οὐρανοῖς ἀναπαύσεως καὶ
δόξης βεβαιοτάτῳ ἀπόλαυσιν. Ἐπαχον
αὐτοὶ τὴν ὥραν ἐκείνῳ μιᾶν τινὰ Θεῖαν
ἀλλοίωσιν, καὶ μιᾶν παράδοξον ἔκστασιν καὶ
ἁρπαγὴν κατὰ τὰς ψυχάς, καὶ ἐγίνοντο τῇ
ἀληθείᾳ, ἘΞΩ ΣΑΡΚΟΣ ΚΑΙ Ἀἴσθη-
σεως· ὅχι ὅτι ἦσαν εἰς τὰ δεινὰ παντε-
λῶς ἀναισθητοὶ· ἀλλὰ κατὰ τῆτο, καθὸ
ὑπερενίκα τὴν πικρότητα τῶν δεινῶν, ὁ
γλυκασμὸς τῶν θείων ἐρώτων, καὶ ὑπερίσ-
χυεν ἕτως ὑπὲρ τὴν φύσιν ἢ χάρις. Τὸ σῶ-
μα εἰς τὴν ἀγῶνα, καὶ ὁ νῆς εἰς τὰ βρα-
βεῖα· τὰ μέλη εἰς τὰς σρεβλώσεις, καὶ οἱ
λογισμοὶ εἰς τὰς ἀντιδόσεις· τὸ σαρκίον ὑπο-
κᾶτω εἰς τὴν λιθοβολισμὸς κατεδάπτετο,
καὶ τὸ πνεῦμα ανεπτερεῖτο· ἡ δὲ ψυχὴ
ἐνητέ-

ἐνητένιζεν εἰς τὰ ἄνω, καὶ ἑθεώρει
 „ΤΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟΥΣ ἈΝΕΩΓΜΕΝΟΥΣ,
 „ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΤΟΥ ἈΝΘΡΩΠΟΥ Ἐκ
 ΔΕΞΙΩΝ Ἑστῶτα τοῦ Θεοῦ. (17).
 Τὸ παράδειγμα τῷ Πρωτομάρτυρος ἀρνεῖ
 εἰς παράστασιν καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Τὸν τοι-
 ῆτον ὑπερφυέσατον ἐν θυσιασμὸν εἰς τὰς ψυ-
 χὰς τὰς τῶν Μαρτύρων, γλαφυρώτατα
 τὸν περιγράφει ὁ ἑρανοφάντωρ Βασίλειος
 „(18). Οὐ γὰρ τῆς Μακαριωτέρας
 „Ζωῆς πόθος, τὴν τῆς Σφαγῆς
 „Ὀδύνην Νεκρὰν Ἀπεργάζεται.
 „Οὐ βλέπει τοὺς Κινδύνους, ἄλ-
 „λα τοὺς Στεφάνους ὁ Μάρτυς.
 „Οὐ φρίττει τὰς Πληγὰς, ἄλλ'
 „Ἀριθμεῖ τὰ Βραβεῖα. Οὐχ ὄρα,
 „τοὺς κατὼ μαστιγοῦντας δη-
 „μῖους, ἄλλα τοὺς ἄνωθεν εὐ-
 „φημοῦντας Ἀγγέλους φαντα-
 „ζεται. Οὐ σκοπεῖ τῶν Κινδύνων
 „τὸ πρόσκαιρον, ἄλλα τὸ τῶν
 „ἐπαύλων αἰώνιον.

Ἀλλὰ, ἐπὶ τῶν ἡρώων τῷ κόσμῳ, ὁ
 λόγος ἔχει μεγάλῃ τιμῇ διαφορὰν. Περὶ
 τῶν

(17) Πράξεων τῶν Ἀποστ. Κεφ: Ζ. 55. 56.

(18) Βασιλ: Ὁμιλ: ΙΖ. Εἰς Βασιλαίμ Μάρτυρα.

τέτων δωαταίτις, ἢ ἀπλῶς νὰ ἀρνηθῇ τῷ
 ὙΠΟΘΕΣΙΝ, ἢ ἄλλως νὰ διακρίνῃ τῷ
 ΘΕΣΙΝ. Θέλω νὰ εἰπῶ: ἢ αὐτοὶ δὲν ἔλα-
 βον ποτὲ εἰς τῷ ψυχῷ ἐντελῶς τῷ θρυλ-
 λαμένῳ ἐν αὐτοῖς περὶ τὸν θάνατον ἀδι-
 αφορίαν τε καὶ ἀφοβίαν· ἢ, εἰάν τῷ ἔλα-
 βον ποτέτινες ἐξ αὐτῶν, τῷ ἔλαβον πα-
 ρακεινημένοι τὰς Φρένας κατ' ἐκείνῳ τῷ
 ὥραν, καὶ μὴ ἔχοντες τότε τῷ τελείαν χρῆσιν
 τῆς λογικῆς, ἀλλὰ κινέμενοι ἀφρόνως τε καὶ
 ἀσυλλογίστως, ὥσπερ τὰ κτιώη, καὶ τὰ θηρία
 τὰ ἄλογα. Πάντοτε ἔχει τόπον ἢ ἐξ ἀρχῆς
 τεθεῖσα ὑποδιαστολή ἐκείνη τῆς φιλοσόφου:
 „ΗΤΟΙ ΘΕΪΟΝ, ἢ ΘΗΡΙΩΔΕΣ.

Εἰς πολλὰς ἐξ αὐτῶν ἐσκότισε τὸν
 νοῦν ὁ σοφώδης καπνὸς τῆς τύφου καὶ τῆς
 δοξοκοπίας. Ἐσφαλμένοι τῷ κρίσιν τῆς λο-
 γισικῆς εἰσέβησαν μέσα εἰς ἐν ψευδypόσα-
 τον νέφος, καὶ ἐνηγκαλίσθησαν τῷ Νεφέλῳ,
 ὡς ὁ Ἰξίων (19) τῆς μύθου, νομίζοντες ὅτι
 περιπ-

(19) Ὁ ἸΞΙΩΝ ἠγάθη τῆς Ἥρας, τῆς ἀδελφῆς τῆς
 Διὸς, καὶ συζύγου. Ἀυτὴ ἀνήγγειλε τὸν ἀκόλαστον
 ἔρωτα τῆς Ἰξίωνος τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ καὶ ἀνδρὶ: ὁ
 Ζεὺς ἐξομοιοῖ τῇ Ἥρᾳ Νεφέλῳ πρὸς ἐξαπάτῃ τῆς
 ἑρας· ἐπὶ δὲ τῆς τοιαύτης μίξεως, ἐκ τῆς σπέρμα-
 τος ἀπὸ τῆς Νεφέλης εἰς τῷ γλῶ πεσόντος, γεν-
 νῶνται οἱ Κένταυροι. Ἡ μυθοπλασία ἀναγινώσκεται

περιπλέκονται τινὲ Θεὰν Ἥραν. Κατεσκο-
 τισμένοι ἀπὸ τὸ κενὸν δοξάριον, δὲν ἔκρι-
 ναν μετὰ ὀρθῶ λόγῳ κρίνοντες ἀλόγως,
 ἢ παραλόγως, δὲν ἐββλέοντο κυρίως ὡς
 ἄνθρωποι· ἔπειτα, ἀφ' ἧς ὁ τοιοῦτος τῶ λο-
 γισικῶ σκοτασμὸς τῶς ἔφερεν ἐγγυὲς εἰς
 αὐτὸ τῶ θανάτου τὸ σῶμα, καὶ ἐβλεπον
 ὅτι πλέον δὲν δύνανται νὰ τὸν ὑπεκφύ-
 γαν, ἄραγε καὶ τινὲ ὥραν ἐκείνῳ εὕρισκό-
 μενοι ἐπάνω εἰς τινὲ ἀκμῇ τῶ κινδύνῳ,
 ἔμενον

παρὰ Παλαιφάτῳ, ἐν τῷ περὶ Ἀπίων Ἰσοριῶν
 Κεφ: Α. Ἡ δὲ τῶ μύθῳ ἀλληγορία προσαρμόζεται
 ἐπὶ τῶν ὑψηλοφρόνων καὶ φαντασιοσκόπων, οἵτινες
 διώκοντες ὑψηλὰ καὶ ὑπεροχὰς τινὰς ἀνεφίκτους, καὶ
 ἐπιχειροῦμενοι νὰ φθάσῃν τὰ ἀφθασα, ἐναγκαλί-
 ζονται τὰ ἀνυπόστατα, κερδαίνουσι τὰ ἀτελεσφό-
 ρητα, καὶ κολάζονται ἀτελεύτητα. Καὶ πολ-
 λὰς τοιοῦτος (γράφει Εὐδοξία ἡ Μακρομβολί-
 τισσα Βασιλὶς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τινὲ αὐτῆς
 „Ἰωνιαν:) Ὁ ΜΑΚΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ἮΝΕΓΚΕ ΤΟΥΣ
 „ΥΨΟΥΣ ΤΙΝΟΥΣ ἘΡΑΣΘΕΝΤΑΣ, ΚΑΙ ΣΚΙΑΣ
 „ΤΙΝΙ ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΙ, ὩΣ ἸΞΙΩΝ ΤΗ
 „ΝΕΦΕΛΗ ΣΥΜΜΙΓΕΝΤΑΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΙ-
 „ΛΟΥΜΕΝΗΣ ΥΨΗΛΗΣ ΖΩΗΣ, ΚΑΙ ΕἰΔΩΛΟΥ
 „ΤΟΥΤΟ ΠΟΘΟΥΜΕΝΟΥ ΔΙΕΚΠΕΣΟΝΤΑΣ, ΚΑΙ
 „ἸΠΠΟΚΕΝΤΑΥΡΟΥΣ ΑΠΟΤΕΚΟΝΤΑΣ, ΑΝΤ-
 „ΠΟΣΤΑΤΟΥΣ ΔΗΛΟΝΟΤΙ ἘΝΝΟΓΑΣ, ΚΑΙ
 „ΑΣ ΟΥΚ ΟΐΔΕ ΦΥΣΙΣ ΤΕΛΕΣΦΟΡΕΐΝ. (Ὅρα
 καὶ Εὐστάθ: ἐν Παρεκβολ: Ὀμήρ: Ἰλιάδ. Α.) ἀλλη-
 γοῦντα τὰ ὅμοια.

ἔμενον ἀνώτεροι ταραχῆς τε καὶ φόβῳ, παν-
τελῶς ἀκατάπληκτοι; ὅστις θέλει, ἅς τὸ
πισέυση.

Ὁ Κόδρος μεταξύ τῶν Ἀθιναίων (20),
καὶ ὁ Λεωνίδης μεταξύ τῶν Σπαρτιατῶν
(21) ἐπιθυμῶν νὰ ἀφῇσεν κλέος αἰώνιον εἰς
τῆς Ἑλλάδας, προσφέροντες ἑαυτῆς θυσίαν
ἐθελῶς.

(20) ΚΟΔΡΟΣ ὁ τῷ Μελάμῳ υἱός. Βασιλεὺς Ἀθιναίων
ἐΐχετος, ὅτε τῆς Πελοποννήσου ἤδη κυριεύοντες οἱ
Ἑρακλεῖδαι ἐπολέμουν τῆς Ἀθιναίης, ἐρωτήσας τὸν
„ἐν Δελφοῖς Ἀπίλλωνα, ΠΟΤΕΡΩΝ ἔΣΤΑΙ Ἡ ΝΙ-
„ΚΗ; ἔλαβε χρησμὸν παρὰ τῷ Μαντείῳ, ὅτι ἐκεί-
„νων, ὦΝ ἂΝ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΕΨῃ, ΜΑΧΟΜΕ-
„ΝΟΣ: Ἐνδυθεὶς ἔν ὁ Κόδρος εἰς ἀγροίκῃς χῆμα
αἰθρώπῃ, καὶ ἑνατινὰ τῶν πολεμίων στρατιωτῶν
παροξυῶας, ὑπὸ τῷ τῷ ἐφονεύθη. Ὁθεν οἱ Πελοπον-
„νήσιοι, ὥΣ ἘΠΥΘΟΝΤΟ ΤΗΝ ΚΟΔΡΟΥ ΤΕ-
„ΛΕΥΤΗΝ, ΚΡΙΝΟΝΤΕΣ ΜΗ ΕἶΝΑΙ ΝΙΚΗΝ
„ΕΤΙ ΣΦΙΣΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ἘΝ ΔΕΛΦΟῖΣ ΜΑΝ-
„ΤΕΥΜΑ, ἈΠΕΧΩΡΗΣΑΝ ἘΚ ΤΗΣ ἈΤΤΙΚΗΣ.
(Παυσαν: Βιβλ: Ζ. Ἀχαϊκ. Κεφ: ΚΕ.) Σιωέβη δὲ
τῷτο, ἔτ: πρὸ Χϛ. 1071.

(21) ΛΕΩΝΙΔΗΣ Βασιλεὺς Λακεδαιμονίων εἰς τὸν κατὰ
Ξέρξε πόλεμον ἐκστρατεύειν μέλλων, τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ
„αὐτῷ ἐρωτάσῃ: ΤΙ ἈΤΤΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΛΕΙ; Νοε
„ΥΠΑΝΔΡΕΥΘΗΪΣ (ἀπεκρίθη) ἈΦ' Οὗ ἘΓΩ
„ἈΠΟΘΑΝΩ ΜΕ ἘΝΑ ΓΕΝΝΑΪΟΝ ἌΝΔΡΑ, ΔΙΑ
„ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΕΚΝΑ Εἰς ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ,
„ΟΠΟῦ ΝΑ ΜΕ ΟΜΟΙΑΖΟΥΝ. Ἀκρίσας δὲ ὑπό
τινος, ὅτι τὸ Περσικὸν στρατεύμα εἶναι τέσον πε-

ἐθελόσιον ὑπὲρ τῆς σωτηρήσεως καὶ τῆς
ἐλευθερίας τῆς πατρίδος αὐτῶν καὶ τῶ γέ-
νους. Ἡρωϊκὰ κινήματα ἀναμφιβόλως, ψυ-
χῶν γενναίων καὶ μεγαλοφρόνων. Ἄλλ'
ἔχω καὶ περὶ αὐτῶν τὰς ἀπορίας μὲν. Οἱ
χρησιμοὶ ὅπῃ τότε κοινῶς ἐπιστεύοντο, προ-
σεκάλειν αὐτὰς, καὶ τὰς ἐπειθανάγκασον
τρόπον τινὰ εἰς τὸν ἄθλον: Ἄν ἀπέφευγον
τὸ ἔργον, ἔμελλον γὰρ ζοῶν ἄτιμοι παρὰ
πάντα τὸν ἐφεξῆς βίον, ὅτι δῆθεν φιλο-
ψυχήσαντες αὐτοὶ κατεπρόδωσαν αἱ ἀνδρως,
καὶ πλέον παρὰ γυναικωδῶς, τὴν τῶν ὁμο-
γενῶν σωτηρίαν. Ἐπειτα ἔμελλον καὶ αὐ-
τοὶ μετὰ τῶν ὑπολοίπων γὰρ πέσοιεν, κα-
θὼς ἐσυλλογίζοντο, ἢ εἰς τὸν πόλεμον ὥς
σφάγια, ἢ ὥς ἀνδράποδα εἰς τὴν αἰχμα-
λωσίαν: καὶ ἰδὲ πάλιν θάνατος τὸ παρα-
κολαθεῖν: Πλὴν, ἢ αἰχρὸς, ἢ τὸ ἄλκιρον
ἀκλεῆς

λυπληθὲς καὶ πολυάριθμον, ὅπῃ τοξέοντες, μὲν
„ΤΗΝ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΒΕΛΩΝ ΘΕΛΕΙ
„ΚΡΥΠΤΟΥΝ ΤΟΝ ἩΛΙΟΝ: Καλόν, (ἀπεκρίθη δ'
„Λεωνίδης: λοιπὸν ἡμεῖς πολεμουῦντες, ΘΕΛΕΙ ΑἴΩ-
„ΝΙΖΟΜΕΘΑ ὑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΙΑΝ. Ὁ αὐτὸς με-
τὰ τριακοσίων Σπαρτιατῶν ἔφραξε τὰς θερμοπύ-
λας εἰς τὰς Περσικὰς μυριάδας. Οἱ Σπαρτιάται
μετ' αὐτῶ ἀπέθανον, ἀλλὰ δὲν ἐνίκηθησαν. (ἐν ἔτει
πρὸ τῆς Σωτηρίας οἰκονομίας 480.

ἀκλεῆς ἔτος, καὶ ὅχι ἔνδοξος. Τὸ πρᾶγμα
 εἴτε ἔτως, εἴτε ἐκείνως, καθίστατο ἄφικτον.
 Ἡ ἀνάγκη τὸ βιάζει, ἡ φρόνησις μὲ τὴν
 ἐκλογὴν τῆς μὴ χείρονος, φαίνεται νὰ τὸ
 παραπείθῃ. Ἡ ἐσομένη διὰ τῆς κατορθώμα-
 τος εὐδοξία καὶ εὐκλεία τὸ ἐυκολώνει. Φι-
 λαυτία μετὰ φιλαυτίαν. Τὰ σηκώματα
 ἐκατέρωθεν ἀντιπεριέλκοντα ἀμοιβαίως·
 ἡ ψυχὴ κρατεῖ τὴν πλάσιγγα ἐπὶ πολὺ,
 χερὶ τρεμύσει· ἀλλ' ἡ προαίρεσις δὲν ἔχει
 φύσιν διὰ παντὸς νὰ ἀορισταῖν· ἡ χρεια εἶναι
 τελευταῖον νὰ διοριθῇ καὶ νὰ ἐκλεξῇ.
 ἌΝΕΡ' ῬΊΦΘΩ Ο' ΚΥΒΟΣ: Μὰ εἰς τὰς
 τοιαύτας, ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τῆς
 ἐμπράκτου ἐπιχειρήσεως, ἄραγε ἔλειψεν ὁ-
 λοτελῶς ἀπὸ τὰ περικάρδια ὁ ἐμφυτος
 φόβος; ἡ σωέχουσα δειλία; ἡ ἀπαράιτητος
 φρίκη; ΔΕΝ ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ.

Ἀλλ' ὁ Ἐμπεδοκλῆς (22) λέγουσιν) "Οἷ
 χωρὶς τινὸς τοιαύτης ἀνάγκης, οἰκιοθε-
 λῶς τε

(22) ἘΜΠΕΔΟΚΛΗΣ υἱὸς Μένωνος Ἀκραγαντῖνος, ἐπὶ
 φιλοσοφίᾳ, καὶ τερατείαις ἄλλαις, θαυμαζόμενος
 ἤκμαζε κατὰ τὴν ΠΔ. Ὀλυμπιάδα, πρὸ Χϛ' ἔτ.:
 444. Τότε ἡ τελευτὴ κατ' ἄλλας ἄλλως ἰσόρηται. Ἄλλοι
 λέγουσιν, ὅτι αἰαχωρήσας ἀπὸ τῆς πατρίδος εἰς
 Πελοπόννησον, ἐκ ἐπανήλθεν. Ὄθεν ἔμεινεν ὁ θά-
 νατος αὐτοῦ ἀδηλος. Ἄλλοι, ὅτι ἀπερχόμενος εἴσθιναι

λῶς τε καὶ αὐτοκινήτως ἐνέβαλε Φέρων
 ἑαυτὸν εἰς τὰς Κρατῆρας τῆς Αἵτνης, με-
 ἐλπίδα

πανήγειριν, ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἀμάξης, καὶ τὸν μηρὸν
 κλαθεῖς, ἐκ τέρτε τέως καὶ ἀπέθανεν. "Ἄλλοι, ὅτι
 ἀπὸ μιᾶς ὑψηλῆς Κρανεῖας ἀπεκρεμάθη. "Ἄλλοι,
 ὅτι ὑπὸ γήρεως παρολιθῆσας εἰς χάσμα κατεκρημ-
 νίθη. Ἄλλοι, ὅτι θυσίαν ἐπιτελέσας, μετὰ ὀγδοή-
 κοντα ἄλλων αὐτῷ σωευωχρμέων, εἴτα διὰ νυκ-
 τος εἰς ὕπνον τραπέντων, αὐτὸς μόνος τὸ πρωῒ ζη-
 τηθεῖς ἔχ' εὐρέθη. Ἐρεῦνης δὲ γενομένης, εἰς ἐξ
 αὐτῶν ἐμαρτύρησεν, ὅτι ἐπὶ μέσης τῆς νυκτός, ἤκ-
 σε Φωνῆς προσκαλέσης τὸν Ἐμπεδοκλέα, καὶ ὥς
 εἶδεν ἐκλάμψαν ἐράνιον· ὅθεν τῷ λοιπῷ ἀπηγορεύθη
 τὸ νᾶ ζητοῦν, τί ἄρα ἔγινε; καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς
 ἐτιμήθη ὡσάν Θεός. "Ἄλλοι τελευταῖον, διηγοῦνται,
 ὅτι αὐτὸς πλησιάσας πολλὰ εἰς τὰς Κρατῆρας τῷ
 Σικελικῷ ὄρους τῆς Αἵτνης, ἐπήδησεν αὐτοθελήτως
 μέσον τῆς Φλογός καὶ ἐνεπρήθη, σκοπῶν διὰ τῷ
 ἐξαφανισμοῦ νᾶ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν διατρέχουσαν πε-
 ρὶ αὐτῷ Φήμῳ, ὅτι ἦτον Θεός· ἐξηλέγχθη δὲ ὁμῶς
 ὁ ἀνόητος ἄνθρωπος, ἐπειδὴ εὐρέθη μία τῶν αὐτῷ
 χαλκίνων κρηπίδων, τὴν ἐποίησεν ἡ τῆς Φλογός βίαις
 ἐξέβρασεν. (Ὅρα Διογ. Λαέρτ. εἰς Βίον αὐτῷ.)
 Ἀσειότατα ὁ Λεκιανὸς (ἐν Διαλόγ. Μενίππῃ καὶ
 Αἰαντῷ.) παρεισάγει τὸν Μένιππον διερωτῶντα τὸν
 „Ἐμπεδοκλέα: ΤΙ "ΕΠΛΘΕΣ "Ω ΚΑΛΕ' ΣΥ' ΧΑΛ-
 „ΚΟΨΟΔΕ, ΚΑΙ' "ΕΡΡΙΨΕΣ ΤΟ'Ν "ΕΑΥΤΟ'ΝΣΟΥ
 „Εἰς τὰς ΦΛΟΓΑΣ ΤΗΣ ΑἵΤΝΗΣ; ἐπειδὴ δὲ
 Ἐμπεδοκλῆς ἀποκρίνεται, ὅτι μελαγχολίατις εἰς τῷ
 „το τὸν ἔφερεν: "ΟΧΙ (λέγει) "ΟΧΙ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ,
 „"ΑΛΛΑ' ΚΕ'ΝΟΔΟΣΙΑ, ΚΑΙ' ΤΥΨΟΣ, ΚΑΙ'
 „ΠΟΛΛΗ' ΚΟΨΥΖΑ: ΤΑΥΤΑ ΣΕ' "ΑΠΗΝΘΙΑ'

ἐλπίδα, ὅτι γενόμενος ἄφαντος, ἔμελλε νὰ ἀναγραφῇ ἐν ἀριθμῷ μετὰ τῶν Θεῶν: τὸ ὅποῖον ἴσως ἤθελεν ἀκολογήσῃ, ἂν δὲν τὸν ἐπρόδιδον ἐκπετόμενα ἀπὸ τῆς δυνάμει τῆς πυρὸς τὰ χάλκινα σανδάλιάτου. Εἶναι δὲ αὐτὸν ὅμως νὰ ἀμφιβάλλῃ τις εἰς τὸτο: Ἐνδέχεται ὁ πολυπράγμων Φιλόσοφος, νὰ ἐπλησίασεν εἰς τὰς Κρατῆρας τῆς Αἵτνης, ὅχι τόσον κυριευθεὶς ἀπὸ τῆς κόρυζαν τῆς κενοδοξίας, ὅσον διὰ νὰ περιεργασθῇ ἀκριβέστερον ἐκ τῆς σῶεγγυς τὸ Φοβερὸν αὐτὸ καὶ παράδοξον

„ΚΩΣΑΝ ἌΥΤΑῖΣ ΚΡΗΠῖΣΙΝ, ΟὔΤΚ ἄξιον ὄντα· αἱ δὲ ὅμως ἐκέρδησας, ἐπειδὴ δὲν ἐκρύβησεν ὁ θάνατος. Εἶναι δὲ ἀσεΐα καὶ τὰ Τερτυλλιανῶς πρὸς „Ἐμπεδοκλῆω σκώμματα: ΔΕΝ ἘΚΑΤΑΔΕΧΘΗ, (λέγει περὶ αὐτῶ) ΝΑ ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΤΑΙ Εἰς τὴν ΜΝΗΜΗΝ ΤῶΝ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ὥς ἥρωος, ἈΛΛ' ἠθέλησεν ΝΑ ΤΙΜΑΤΑΙ ὥς Θεός: ἡμῶς γὰρ ποτὲ (εἶπε) θάμνος, καὶ Ἰχθύς, (ἐδίδασκε γὰρ τῇ μετεμψύχωσιν.) καὶ διατὶ ἔχι μᾶλλον πέπων; ἔτιως ἀνόλατος, ΦΑΝΕΙΣ; ΚΑΙ ΧΑΜΑΙΛΕΩΝ, ΤΟΣΟὔΤΟΝ ΠΕΦΥΣΗΜΕΝΟΣ; ΠΑΝΤΩΣ, ὥς ἰχθύς, ΦΟΒΟΥΜΕΝΟΣ ΜΗ Εἰς ΜΝΗΜΑ ΚΡΥΨΙΟΝ ΣΑΠΗΣΗ ἘΠΡΟΚΡΙΝΕ, ΠΗΔΗΣΑΣ Εἰς τὴν Αἵτνην, νὰ γένη ψητὸς. (Τερτυλ: Βιβλ: περὶ Ψυχ: Κεφ: ΛΑ. Παρὰ Μενεγίω, ἐν ταῖς εἰς τὸν Λαέρτ: Παρατηρήσεσι.)

ξον ἀποτέλεσμα τῆς Φύσεως· καὶ μὲ τὸ
 νὰ σωέβη ἐξαπιναία τῆς Φλογὸς ἢ ἀνάδο-
 σις, περιεχέθη ἄκων ὑπὸ τῆ παμφάγῃ πυ-
 ρὸς, καὶ οὕτως ἔμεινεν ὀλοκαύτωμα τῆς
 ἑαυτῆς Φιλοσόφῃ περιεργείας· τὸ δὲ σύμπ-
 τωμα, ἔδωκεν ἀφορμὴν ἀκολούθως εἰς τὰς
 πολλὰς, νὰ πλάσῃ τὸν μῦθον. Καθ' ὁμοίαν
 περιέργειαν Φιλοσοφικῶς, μετὰ πεντακοσίαις
 ἐνιαυτῶν καὶ ἐπέκεινα, ἔπαυε καὶ Πλίνιος
 ὁ νεώτερος (3) ὕστερον εἰς τὰς Κρατῆρας
 τῆ Βεσβίαι ὄρεος τῆς Νεαπόλεως, ἐκεῖνο ὅ-
 πῃ ὁ Ἐμπεδοκλῆς προαπήλαυσε, εἰς τὰς
 τῆς Σικελικῆς Αἵτνης. Μὰ ἂν τῇ ἀληθείᾳ
 ὁ

(23) ΠΛΙΝΙΟΣ Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐν Μισένη πόλει τῆς
 Ἰταλίας Ναυαρχῶν, ὡς ἤθροτο μακρόθεν κατὰ πικ-
 νον καὶ ζοφερώτατον νέφος ἀπὸ τῆ Βεσβίαι ὄρεος
 ἀναδιδόμενον, ἐπλησίασε κινηθεὶς ὑπὸ Φιλοσόφῃ πε-
 ριεργείας, παρ' ὅσον ἔπρεπε· τὸ δὲ ὄρος ἤδη καίόμε-
 νον ἐξερεύγετο φλόγας, καὶ σάκτιν πυκνὴν παντα-
 χόθεν ἀνέβριπτε, καὶ πολλὰς ἀπесφειδόνιζε πέτρας.
 Ὄθεν ὁ Πλίνιος λυαγκάθη νὰ βάλῃ ἐπάνω τῆς κε-
 φαλῆς αὐτῆς, καὶ ἐσυμβέλευσε καὶ τὰς ἄλλας ὁ-
 μοίως, προσκεφάλαια, διὰ νὰ μὴ τὰς σωτρίψῃ οἱ
 πίπτοντες ἀνωθεν χαλαζηδὸν λίθοι. Ἀλλ' ἡ θειώδης
 πνοὴ τῆς αἰθαλόεντος γνόφῃς, καὶ μετὰ τῆς πνοῆς
 καὶ αἱ φλόγες κατέλαβον αὐτὸν, μὴ δυνηθέντα διὰ
 τὸ γῆρας νὰ ἐκφύγῃ τινὶ καταθάλωσιν, ὥστε οἱ
 ἄλλοι, καὶ ἐλεεινῶς ἀποπνιγέντα. Σωέβη δὲ τὸτο
 ἐν ἔτει πρῶτῳ τῆς Αὐτοκρατορίας Τίτου ἢ τῆς

ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἔτος ὀλοκαυτώθη κατ' ἐλπί-
δα καὶ σκοπὸν τῆς ἀποθεάσεως, μακρὰν
ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν ὀνομάσω Φιλόσοφον, ἐγὼ
δὲν ἀξιῶ νὰ τὸν προσαγορεύσω, ἔδὲ ἀπλῶς
ἄνθρωπον τὸν λέγω κτιῶς, καὶ τῶν ἀλό-
γων κτηνῶν ἀλογώτερον. Λέγω, ὅτι ὁ καπ-
νὸς τῆς κενοδοξίας, τῷ ἀπέσβυσε τὸ νοε-
ρὸν Φῶς, καὶ τῷ ἀναψε τὸ αἰθαλῶδες πῦρ
τὸ Αἰτναῖον. Τέτῃ, ἂν ἐκινήθῃ με τοιοῦτον
σκοπὸν, καὶ τῶν τοιούτων, ὅσοι ἐκτετυφω-
μένοι ἀπὸ τῆς καπνὸς τῆς ἐπάρσεως, ἔφ-
θασαν ἕως εἰς τὸ νὰ καταφρονήσῃν τιῶν
ιδίαν ἑαυτῶν ζωῶν, μᾶς ζωγραφίζει ἐπὶ
λεπτῇ τιῶν εἰκόνα ὁ Σωμῦλος, καὶ συχνὰ
καὶ βωμολόχος Λακκιανὸς, εἰς τιῶν τελευ-
τῶν τῷ Πελεγρίνῃ. (24). Δὲν εἶναι Πρᾶγ-
μα ἀδιώατον νὰ λάβῃ τόσῳ δυνάμιν εἰς
μίαν ἀσωέτη ἀνθρώπου ψυχῇ τὸ τῆς Φι-
λοδοξίας πάθος καὶ ἀφ' ἧς εἰς ὑπερβολὴν
αὐτὸ

Οὐεσπασιανῶ: ὅπερ ἰὼ ἀπὸ ΧϚ, 81. ὡς φησὶν Ἐυσέβ.
ἐν τοῖς Χρονικοῖς. Περιγράφει δὲ τὸν τοιοῦτον τῷ γέ-
ραιτέρῃ Πλινίῳ θάνατον Πλίνιος ὁ Νεώτερος ὁ αὐτῷ
ἀνεψιός, ἐν Ἐπισ: τῇ πρὸς τὸν Ἱστορικὸν Τάκτον,
15. Βιβλ: 5.

(24) ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΣ ὁ ἐπικληθεὶς Πρωτεύς, Παριανὸς
τιῶν πατρίδα, Φιλόσοφος δῆθεν Κιλικὸς κατὰ τιῶν
προαίρεσιν ὑπεκρίθη ποτὲ καὶ τὸν Χριστιανισμόν ἐπὶ

αὐτὸ ἐνδυναμωθῇ, κατὰ λόγον ἀντίσρο-
 φον καὶ ἀντιπεπονθότα, ἐκλείπει τὸ φρο-
 νεῖν καὶ ἀπονεκρῶται, καὶ ὑπερνικᾷ τὸ λο-
 γικὸν ἢ ἀλογία, καὶ διαδέχεται ἡ θηριω-
 δία τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ δυσσεβὴς Πορ-
 φύριος (25) ὀλίγον ἔλειψε μελαγχολήσας,
 καὶ παραφρονήσας κατ' ἄλλον τρόπον,
 νὰ καταντήσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν αὐ-
 τὴν παραφροσύνην, καὶ νὰ λάβῃ τὸ αὐτὸ
 τέλος

ποτόν, ποιέμενος περισμὸν βίῃς τῆς θρησκείας τὸ
 πρῶτον· ἀλλ' ἐξελεγχθεὶς τέως, καὶ δημοσιευθεὶς
 ὑπερλός τε καὶ δολιότροπος, ἐτράπη πάλιν ὁ ὀπα-
 τεων πρὸς τὴν Κωικίῳ σοφιστείαν. Ἐλαυνόμενος δὲ
 ὑπὸ ἀκρας φιλοδοξίας, διὰ νὰ ἀφύσῃ ἑαυτοῦ μνή-
 μιν αἰοιδίμον, παρέλθων εἰς τὴν τῶν τελευμένων
 Ὀλυμπίων πανήγυριν, ἐκήρυξεν ἐκεῖ ἐνώπιον ἀ-
 πάντων τῶν σωηθερισμένων Ἑλλήνων, ὅτι εἰς τὴν
 ἐρχομένην Ὀλυμπιάδα, (τέτῃσι μετὰ ἐνιαυτὸς τέσ-
 σαρας) μέλλει νὰ ἀποθάνῃ φιλοσοφικῶς, κατακαυό-
 μενος εἰς τὰς φλόγας, διὰ νὰ διδάξῃ τὰς Ἑλλήνας
 νὰ καταφρονῶν τὴν ζωὴν, καὶ νὰ μένουσι ἀφοβοί
 καὶ ἀκατάπληκτοι εἰς τὸν ἐπισυμβαίνοντα θάνατον.
 Τῷ δὲ καὶ εἰς ἔργον ἔθετο, ἐν Ὀλυμπιάδι διακο-
 σιᾷ ἔκτῃ· ἐν ἔτει ἀπὸ Χϛ 166. ἐπὶ Μάρκου Ἀντων-
 νίῃς τῷ Αυτοκράτορος. Τῷ Περσεγρίνῳ τέτῃς τῷ ἀφ-
 ρονος πολλοὶ μνησίαν ἐποιήσαντο, καὶ τῶν ἔσω καὶ ἱῶν
 ἔξω σοφῶν. Ἀλλ' ὅδε ἔτῳς ἐξέθετο τὴν περὶ αὐτοῦ
 Τραγικοκωμῶδιαν, ὡς ὁ Λεκιανὸς, ἐν τῇ περὶ τῆς
 τῷ Περσεγρίνῳ τελευτῆς.

(25) ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ ὁ πρῶτος καλούμενος Μάλας, Τύριος
 τὴν πρίδα, Φιλόσοφος Πλατωνικὸς τὴν ἐπαγγελίαν,

τέλος, εἰ δὲν εἶχε προφθάσῃ ὁ διδάσκα-
λος αὐτῷ Πλωτῖνος, νὰ ἐμποδίσῃ εἰς αὐ-
τὸν τὴν τυφλίαν ὁρμὴν, καὶ νὰ σῇσῃ τῆς
ἀλογίας τὸ κίνημα, διὰ τῆς χαλινουῦ μιᾶς
ἐμφιλοσόφου ὑποθήκης καὶ παραινέσεως.

Εἰς

μαθητῆς Ὠριγένους τῷ Ἀδαμαντίνῳ· εἶτα Λογγίνῳ
τῷ κομψῷ ῥήτορι· εἶτα Πλωτίνῳ τῷ φιλοσόφῳ. Δι-
δάσκαλος δὲ τῷ Ἰαμβλίχῳ. Αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἐνθου-
σιώδους τῷ Πλωτίνῳ χολῆς, καὶ τῆς μουσικῆς κατ'
αὐτίῳ Θεουργικῆς φλυαρίας, ὑπερθερμανθεὶς τὸν
ἐγκέφαλον, καὶ μελαγχολήσας, εἰς τοσαύτῳ
ἐφθασεν ὁ κακοδαίμων παραφροσύνῳ, ἔτος ἄγων
ἤδη τὸ Λ5· τῆς αὐτῷ ἡλικίας, ὥς διαβὰς εἰς Σι-
κελίαν, καὶ εἰς τὴν ἐν αὐτῇ ἐχατῖαν τῷ Λιλυβαίῳ
Ἀκρωτηρίῳ ἀναχωρήσας, ἐγγὺς ἦλθε τῷ θανατω-
θῆναι μόνος ἀφ' ἑαυτοῦ, διὰ νὰ ἀπολύσῃ δῆθεν τὴν
ψυχὴν ἀπὸ τῶν δεσποτηρίων τῷ σώματος. Ἀλλ' ἐπ-
ρίφθασεν αὐτὸν (λέγουσιν) ὁ διδάσκαλος αὐτῷ Πλω-
τῖνος, ἢ αὐτοπροσώπως παρασὰς, ἢ καὶ διὰ γραμ-
μάτων παραινετικῶν μεταπείσας τε καὶ ἀναδιδάξας,
ὅτι εἶναι δυνατὸν καὶ ἐν τῷδε τῷ μετὰ σώματος βίῳ,
νὰ ἐξασκῇ τὴν ἀρετὴν ἢ ψυχὴν, καὶ κατὰ τῶν
παθῶν ἀγωνιζομένη, καὶ αὐτὰ χαλινάγωγῶσα τε
καὶ ἀναχαιτίζουσα, νὰ ἀποκατασταθῇ ἀξία τῶν ἐκ
θεῶν βραβείων καὶ ἀντιδόσεων. Ὁ Περφύριος ἔτος,
καὶ κατὰ τῆς εἰς Χριστὸν ἀμωμήτης Πίσεως ἐκλυσ-
σῆσας, νὰ καθυλακτίσῃ ἐτόλμησε. Τοιαῦτα ὅμως
συνέγραψεν, οἷα τὸν Χριστιανισμὸν περισσότερον τὸν
ἐπιστηρίζουσι, καὶ λαμπρῶς τὸν ἐπισυνιστῶσιν. Ἐπειδὴ
μὴ δυνάμενος νὰ ἀπαντήσῃ τι λόγῳ τινὸς ἐχόμενον
κατὰ τῆς ἐλεύσεως τῷ ὑπὸ Δανιὴλ τῷ προφῆτῳ

Εἰς ἄλλας πάλιν κατεθόλωσεν, ἢ κα-
 τηθάλωσε τὴν καθαρότητα τῆ λογιστηρίας,
 μία ὑπερβάλλουσα ἀνάξεια καὶ ἑξαψίς ἀγ-
 ριωτάτη, καὶ ἀκαταχέτου θυμοῦ: ὅθεν
 ἐκτυφλωθέντες παντάπασι, καὶ μηδόως
 διακρίνειν δυναμένοι εἰς ποῖον κρημνὸν
 ἔσπευδον τρέχοντες, ἐφάνησαν γενναῖοι εἰς
 τὸ νὰ προαπαντήσεν τὸν θάνατον. Τῆτο
 „συμβαίνει: ὩΣΠΕΡ Ὁ ΚΑΠΝΟΣ ἘΠΙ-
 „ΔΑΚΝΩΝ ΤΑΣ ὈΨΕΙΣ, ΟΥΚ ἘΑΨΕ
 „ΠΕΙΝ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ἘΝ ΤΟΙΣ ΠΟΣΙΝ,
 „ΟΥΤΩΣ Ὁ ΘΥΜΟΣ ἘΠΑΙΡΟΜΕΝΟΣ
 „ΤΩΙ ΛΟΓΙΣΜΩΙ ἘΠΙΣΚΟΤΕΙ“. Ἐπάνω
 εἰς τὴν ὁρμὴν τῆ θυμῶ, ὁ λογισμὸς (ὡς λέ-
 γει ὁ Ἀριστοτέλης:) ἈΠΟΔΗΜΕΙ“. Ὅθεν
 προσ-

σαφέςατα καὶ ἀκριβέςατα προανακηρυχθέντος,
 ἠναγκάσθη νὰ ἀρνηθῇ ἀπλῶς καὶ ἀλόγως τὴν προ-
 φητικὴν πρόβησιν: μὴ συλλογιζόμενος ὁ ἀνέητος,
 ὅτι ἡ προφητεία αὕτη ἦτον καὶ εἰς πάντας γνωστὴ
 καὶ προδηλοτάτη, καὶ τὸ πλέον ἐγνωρίζετο καὶ ὡ-
 μολογεῖτο καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἰουδαίων, καὶ πρότε-
 ρον, καὶ ὕστερον, οἵτινες εἶναι τῆ Χριστιανισμῶ δι' ἐχ-
 θροὶ οἱ παντελῶς ἀσπονδοί. Ἐγεννήθη ὁ Πορφύριος,
 ἐν Ἐτει Σωτηρίῳ 233. ἔζησε δὲ, ἕως τῆ 303. Ὁ Βα-
 ρωνιος παρατείνει τὴν αὐτῆ ζωὴν ἕως τῆ Μεγ:
 Κωνσταντίνου, ὅταν ἔπρεπε νὰ εἶναι ἑκατονταετής. Ὁ
 Σαΐδ: ἐν Λέξ: ἕως Διοκλητιανῶ. Ὁ Εὐνάπιος δὲν
 τοιοῦτον περὶ αὐτῆ ἀναφέρει.

προσφύεσθαι τὸ ὠνόμασε: ΠΑΘΟΣ ΘΗ-
 ΡΙΩΔΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΕΙ. Ἀυτὴ εἶναι κα-
 θολικὰ μία παρακοπὴ φρενῶν, μία παρα-
 φροσῶν, ἐν εἶδος μανίας. ΤΗΣ ὈΞΥΘΥ-
 ΜΙΑΣ ΤΟ ἄΝΘΡΩΠΟΣ ΜΑΝΙΑ, ΜΑΙΝΟ-
 ΜΕΘΑ ΠΛΗΝΤΕΣ ὍΠΟΤΑΝ ὈΡΓΙΖΟΜΕ-
 ΘΑ· καὶ καλῶς καὶ Κάτων ὁ πρεσβύτερος
 μεταξὺ ἐνὸς ὀργιζομένου, καὶ ἐνὸς μαινομέ-
 νου, ἄλλω δὲν ἔυρισκε διαφορὰν, παρὰ πῶς
 ἔτος παραφρονεῖ εἰς περισσότερον καιρὸν,
 ἐκεῖνος πρὸς ὀλίγον: ΤΟΝ ὈΡΓΙΖΟΜΕ-
 ΝΟΝ ΝΟΜΙΖΕ ΤΟΥ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΧΡΟ-
 ΝΩ ΔΙΑΦΕΡΕΙΝ: ὁ πρῶτος εἶναι ἕνας
 πυρετὸς διαλειμματικὸς, ὁ δεύτερος σωε-
 χής πως καὶ ἀδιάκοπος: πλὴν ὁ παροξυσ-
 μὸς εἶναι βίαιος καὶ σφοδρὸς ἐπίσης, καὶ εἰς
 τὸν ἑα καὶ εἰς τὸν ἄλλον. Ἐπάνω λοιπὸν
 εἰς ἕνα τοιοῦτον παροξυσμὸν, ἐάντις τύχη
 νὰ περιφρονησῇ, ἢ νὰ ἀψηφίσῃ τὸν θάνα-
 τόν, αὐτὸ δὲν εἶναι μεγαλοψυχίας τεκμή-
 ριον· μάλιστὰ τὸ ἐναντίον, σημεῖον εἶναι
 καὶ ἀπόδειξις μικροψυχίας ἢ ὀλιγοψυχίας.
 Ὁ μαινόμενος δὲν εἶναι ποτὲ ἀνδρεῖος, κα-
 θὼς ἔτε τὸ ἀπαλὸν καὶ νήπιον βρέφος.
 ὅταν θέλῃ νὰ πιάσῃ εἰς τὴν χεῖρα τὸν
 ἄνθρωπον, ἢ νὰ φιλήσῃ μὲ τὸ σῶμα τὴν
 φλόγα. Οὔτε ἐκεῖνος, ἔτε τῆτο, δὲν δια-
 κρίνεται

κρίνῃσι τὸν κίνδυνον· τῆτο, διότι ἀνόμι δὲν
 ἀναψεν εἰς τὸν ὑγρόν τε ἐγκέφαλον, τὸ
 λυχνάριον τῆ λογισικῆ· ἐκεῖνος, διότι αὐτὸ
 τὸ λυχνάριον ἀμέτρως ἐμπυριθῆν, καυτη-
 ριαθῆν καὶ καταπεριφλεχθῆν, χεδὸν ἀπεσ-
 βέθη. Ἀπλῶς· ἀρετὴ δὲν σωίσαται χω-
 ρὶς εὐβουλίας τε καὶ φρονήσεως, ἔτε φρό-
 νησις χωρὶς νῆ, ἔτε νοῦς, ὅπῃ ἀκμάζει καὶ
 ὀργᾶ τὸ πάθος καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὸ
 πάθος, τῆ θυμῆ τὸ θηριώδες, καὶ εἰς τὰς
 ὀρμὰς τε ἀκάρκτον. Ἡ Μήδεια (26) ἐπά-
 νω εἰς τὴν ἔκζεσιν τῆ ἀγριωτάτης καὶ θη-
 ριώδους θυμῆ αὐτῆς, κατασφάζει τὰ ἀπα-
 λαῖ

(26) Μήδεια ἡ θυγάτηρ Αἰήτης Βασιλέως τῶν Κόλχων,
 ἐραθεῖσα Ἰάσωνος τῆ Ἀρχηγῆ τῶν Ἀργοναυτῶν,
 ὅταν ἐπλευσεν εἰς τὸ Βασίλειον τῆ πατρὸς ἐκείνης
 διὰ τὴν κλέψῃ τὸ ἐκεῖ τηρούμενον χρυσόμαλλον δέρας,
 τοῦ εὐκόλως τὴν κλοπὴν ἀποκοιμήσασα μὲ τὰς
 μαγικὰς αὐτῆς τέχνας, ἐν αἷς ἡ ἐμπειροτάτη,
 τὸν εἰς φύλαξιν τὴν τῆ δέρας ἐπαγρυπνῆντα δαί-
 κοντα, καὶ σιωζέπλευσε μετ' αὐτῆς ἀκολούθως εἰς
 τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ τὴν ἐγκατέλιπεν, ὁ
 Ἰάσων, καὶ τοὶ δύο υἱὼν Πατὴρ ἐξ αὐτῆς γεόμενος,
 καὶ ἐνυμφεύθη Γλαύκῳ, ἡ ἄλλως Κρέεσαν τὴν
 Κρέοντος θυγατέρα τῆ Κορινθίων τυράννης ἡ Μή-
 δεια ἀθετηθεῖσα ὑπὸ τῆ ἀπίστου ἐρατῆ καὶ συζύγου,
 διὰ τὴν ἐκδικηθῆ κατέσφαξε τὰ δύο εἰρημένα τέκνα,
 γεννήματα τῶν ἀπλάγχμων της. Ἐν αὐτῇ ὁ θυμὸς

λὰ τέκνα της. Ἄλλοι λυσσῶσι κατὰ τῆς
 ἰδίας ἑαυτῶν ζωῆς μὲ μυρίας τρόπους. Δὲν
 εἶναι τὸτο, ὅχι, τῆς περὶ τὸν θάνατον ἀφο-
 βίας ἀποτέλεσμα: εἶναι καρπὸς κατὰπι-
 κρος μιᾶς ἀλογίας κτιωώδους δὲν εἶναι ἔρ-
 γον ἀνθρώπινον, ἀλλὰ θηριῶδες.

Πολλὰ ἔτι πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ
 ἄλλα διάφορα πάθη ἡμποροῦν νὰ λάβω
 εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ἀνθρώπου τοσαύτῃ δυνά-
 μιν, ὥστε νὰ τὴν κατασῇσω, ὅχι νὰ μὴ
 φοβῇται, ἀλλὰ νὰ φαίνεται ὅτι δὲν φοβεῖ-
 ται τὸν θάνατον. Ὅλα κατὰ τὸν αὐτὸν
 τρόπον κατακυριεύσει τὸ φρονεῖν, καὶ κα-
 ταπείθῃσι τὰς ἀνοήτους νὰ θανατῶσι, κα-
 κοφρόνως ἐν ταυτῇ καὶ ἀφρόνως. Τῶτον
 μία παντελὴς ἀπόγνωσις ἐξέστησε τῶν λο-
 γισμῶν, ἐκείνον μία βαθεῖα καὶ σφοδρά
 λύπη· οὗτος προαιρεῖται καὶ σέρνει τὸν
 θάνατον εἰς μίαν περίσασιν τοιαύτῃ, διό-
 τι

τὴν ἐκίνει εἰς τὴν ἀπάνθρωπον ὑποκτονίαν, ἀντιτα-
 λαντευομένη τὴν ψυχὴν ἐν μέσῳ τῆς πάθους καὶ
 τῆς Λόγους, καὶ αἰθανομένη ὅτι ὑπερίχυσεν τὸ πάθος,
 ἐτράγάδην τὰ ἐφεξῆς παρὰ Εὐριπίδου ἐν Πράξ: Δ)

„Καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακὰ,
 „Θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βελευμάταο,
 „Ὅσπερ μεγίστων αἰτίος κακῶν βροτοῖς.

τι τὸν προβλέπει εἰς ἄλλω περίσασιν προ-
 Φαινόμενον, σκληρότερον πολὺ καὶ βιαίτε-
 ρον, καὶ ὀδυηρότερον ἀσυγκρίτως. Ἐκεῖνος
 τὸν ἐπικαλεῖται ὡς Ἰατῆρα κακῶν ἀνυπο-
 φορήτων. Ἐκεῖνος κτ: κτ. Καὶ τὰς τοιαύτας
 πάντα σωμυλῶτατα τὰς περιλαμβάνει,
 εἰς τὴν μελέτην τὴν ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΛΑΛΟΥ
 ΓΥΝΑΙΚΟΣ, ὁ Σοφιστὴς Λιβάνιος (27) πα-
 ρασαίνωντας διὰ τῆς δυσκόλης Ἀνδρός, τῆς
 μὴ ὑποφέροντος νὰ συζῇ μετὰ τῆς ἀπε-
 ραν-

(27) Γυναικα ἀγαγὼν ἀνήρ τις Φιλήσυχος μὲν, ἀλλὰ καὶ
 πολλὰ παράξενος, μὴ ὑποφέρων τὴν τῆς ὁμοζύγου
 αὐτοῦ ἀπέραντον ἀδολεχίαν, ἥτις δὲν ἔκλειε ποτὲ,
 εἰς σιωπὴν τὸ σώματος, παρρησιάζεται τέως εἰς
 τὸ Δικαστήριον, καὶ ζητεῖ παρὰ τῶν Κριτῶν τὴν
 ἄδειαν νὰ ἀποθάνῃ. Μεταξὺ δὲ τῶν λόγων, δι' ὧν
 ἀγωνίζεται καὶ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπόφασίν τε, καθ'
 ἣν ἐδιώρισε νὰ προαποκόψῃ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς τὰς
 ἡμέρας, φέρει καὶ τὸτο τὸ γνωμικὸν ἐν εἰδει ἐρω-
 ταποκρίσεως: ΠΟΙΨΟΝ (λέγει) ΤΩΝ ΔΥΟ ΤΟΥ-
 ΤΩΝ, ἢ Εἶναι ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ἘΛΑΦΡΟΤΕΡΟΝ;
 ΤΟ' ΝΑ' Ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος Ἀπο-
 μίαις, καὶ ΝΑ' Τελειώσῃ, ἢ τὸ ΝΑ' Πλη-
 σιάζῃ πᾶσαν στιγμὴν εἰς τὸν Θάνα-
 τόν; ἢ ἂν ἔχῃς γνώσιν (Ἀποκρίνεται:) Θέ-
 λεις ὁμολογήσεις, ὅτι Ἐλαφρότερον
 ἢ Εἶναι τὸ Πρώτον; Τὶ γὰρ ἦττον εἰς συμφο-
 ράν; εἰσαπαξ ἀποθανεῖν, ἢ πολλάκις ἐγγὺς ἵεναι
 θανάτου; τὸ πρότερον φήσεις ἂν.

ραντολόγῃ Συζύγῃ, μεθ' ἧς εἰς Γάμον σωήθη·
 εὐρισκονταί κ' ἄλλοι, οἱ ὅποιοι, διὰ προφάσεις, ἢ
 ἀφορμὰς ἄλλας πολλῶ βαρύνερας, προκρίνουσιν
 ἐκλέγοντες ὑπὲρ τῆς ζωῆς τὸν θάνατον. ὁ
 Ρωμαῖος Βρεῦτος (28) νικηθεὶς ἐν τῷ πολέμῳ,
 ἐφονεύθη αὐτόχειρ, ἐπειδὴ τὸ νὰ πέσῃ ζῶν
 εἰς χεῖρας τῆς Αὐγέστῃς κ' τῆς Ἀντωνίᾱς τῶν
 ἐχθρῶν αὐτῆς, τὸ εἶχε βαρύτερον κ' αὐτοῦ
 τῆς θανάτου. Ἡ Αἰγυπτία Κλεωπάτρα (9)
 μόνη ἀφ' ἑαυτῆς Φαρμακευεταὶ διὰ τῆς
 Ἰοβόλῃς ἀσπίδος, ὅτι τὸ νὰ ἀπαχθῇ ὡς
 αἰχμάλωτος ζωγρηθεῖσα, τὸ νομίζει καὶ τῆς
 δῆγματος τῆς ἀσπίδος ὀδυνηρότερον. Καὶ
 τῶν Ὀθωμανῶν ὁ Μόναρχος Βαγιαζίτης
 (10) κρεῖε τῆς κεφαλῇ κατὰ τῶν σιδη-
 ρῶν

(28) Μάρκος ὁ Βρεῦτος, υἱὸς Μ. Ἰωνίᾱς Βρέτῃς, καὶ Σερ-
 βιλίας ἀδελφῆς Κάτωνος, εἰς τῶν Συνοματῶν κα-
 τὰ Ἰβλῆς Καίσαρος, πλοηθεὶς εἰς τὸν συγκροτηθέντα
 πόλεμον, περὶ τῆς Μακεδονίας πόλιν, τῆς Φι-
 λίππης, διαὶ νὰ μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς τῶν ἐχθρῶν
 „χεῖρας, ἈΝΑΦΥΓΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙ ΚΡΗΜΝΩΔΕΣ,
 „ΚΑΙ ΤΩ, ΣΙΦΕΙ ΓΥΜΝΩ, ΠΡΟΣΒΑΛΩΝ ΤΟ
 „ΣΤΕΡΝΟΝ, ἈΜΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥ ΤΙΝΟΣ, ὩΣ
 „ΦΑΣΙΝ, ΕΠΙΡΡΩΣΑΝΤΟΣ τῆς πληγῆς, ἀπέθα-
 νεν. (Πλάταρχ· εἰς Βίον Γαί. Ἰβλ· Καίς·)

(29) Ὁρα ἄνωτ· Σημ· 14.)

(30) Βαγιαζίτης υἱὸς Ἀμμεράτῃς, ἐσθλαίνισεν ἔτει 1389.
 Ὡνομάθη ΓΙΛΔΕΡΟΥ'Μ, τετέτι ΚΕΡΑΤΝΟΥΣ, διὰ

ρων Κιγκλίδων, ἐν αἷς περιφέρεται ὡς Τίγ-
ρις κατακλειστος, διότι δὲν ἔχει πλέον δυνά-
μιν νὰ ὑποφέρῃ τῶ νικητῶ Σκύθῃ τῶ
ὑβρίν· εἰς τέτταρ, καὶ εἰς ἄλλας ἀναριθμήτας
ὅπῃ ἐδυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν, ἢ τῶ θά-
νάτῃ περιφρόνησις καὶ ὀλιγοψήφῃσις δὲν
προῆλθεν ἐξ ἀφοβίας, ἀλλ' ἀπὸ φόβῃ κα-
κῶ χαλεπωτέρῃ καὶ μείζονος· ὅχι ἀπὸ με-
γαλοψυχίας, ἀλλ' ἐκ μικροψυχίας.

Συμπεραίνω λοιπὸν, ὅτι ἡ παντελὴς
ἀφοβία τοῦ θανάτῃ εἰς μίαν ψυχῶ ἀν-
θρώπῃ, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τῶ φυσικωτέ-
ραν ἐαυτοῦ κατὰσασιν, εἶναι ἀδιώατος·
διωατῇ

τῶ περὶ τῶ πολέμῃ ὁξύτητα ἀλλ' εἰς τὸν πρὸς
ΤΑΜΕΡΛΑΝΟΝ Βασιλέα Τατάρων, νικηθεὶς κατὰ
κράτος σιωελήφθη αἰχμαλώτος, καὶ ἐνεσφαλίθη
ὑπὸ τῶ νικητῶ εἰς Κλωβίον, ἐν ᾧ μὴ δυνάμενος νὰ
ὑποφέρῃ τὸ βάρος τῆς συμφορῆς, προσκρούσας κα-
τὰ τῶν σιδηρῶν Κιγκλίδων τῶ κεφαλῶ, ἀπέθαν-
εν, εἰς 1403. Ὁ Βαγιαζίτης ἔτος ἦτον ΣΤΡΑΒΟΣ,
ὁ δὲ Ταμερλάνος ΧΩΛΟΣ· ὅστις (λέγουσιν) εἶπε
πρὸς ἐκεῖνον ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν· ὅτι ὩΣ ΦΑΙΝΕ-
ΤΑΙ, ὍΥ ΠΑΝΤ' ΠΟΛΛ' Ὑ ΚΡΙΝΕΙ ἌΣΙΑ Ὁ
ΘΕΟΣ Τ' Ἄ ΒΑΣΙΛΕΙΑ, ΕΠΕΙΔΗ ΤΑ ΧΑΡΙΖΕΙΕΙΣ
ἌΝΘΡΩΠΟΥΣ ὍΤΩ ΣΕΣΗΜΕΙΩΜΕΝΟΥΣ,
ὩΣ ἩΜΕῖΣ ἙΣΜΕΝ· ΚΑΓ' ὙΣΤΕΡΗ' ΣΑΣ ΤΗ' Σ
ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ἘΝΑ ΜΟΝΟ ΦΘΑΛΜΟΝ, τῶ
ἔδωκεν Εἰς ἘΝΑ ΜΟΝΟ ΠΟΔΑ.

δωατὴ μόνον εἶναι, ὥς ἐγὼ κρίνω, ἢ τοι-
αύτη ἀφοβία εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἢ ὙΠΕΡ
ΦΥΨΙΝ, καθὼς ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, ἐν-
δυναμωθέντα θεόθεν, ἢ ΠΑΡΑ ΦΥΨΙΝ,
ἐκ περιστάσεων τινῶν δυσφορωτάτων, πα-
ρακεκινημένον ὅπως καὶ διασραφέντα,
καὶ εἰς ἀφροσύνην τινὰ καὶ ἀλογίαν παρο-
λιθήσαντα: Ἡ' ΤΟΙ ΘΕΙ' ΟΝ, Ἡ' ΘΗΡΙΩ-
ΔΕΣ.

Μὰ δὲν εἶναι τάχα τρόπος, καὶ νὰ
ὑποσμηκρωθῇ ἢ τῷ θανάτῳ αὕτη δειλία,
καὶ νὰ κατασταθῇ ὁ περὶ αὐτὸν φόβος εἰς
τινὲς ψυχῇ μετριώτερος; Ἀποκρίνομαι:
Ἐὰν τὸ ζήτημα παρικλειθῇ εἰς τέτταρς τέ-
ρας: τέττασιν, ἂν ἐρωτᾷ τις, πότερον,
δωατὸν εἶναι νὰ διατεθῇ τοιοῦτοτρόπως ὁ
ἄνθρωπος, ὥς νὰ φοβῇται ὀλιγότερον
ἐπερχόμενον τὸ τῶν ἡμερῶν αὐτῷ τέλος,
καὶ νὰ ὑποφέρῃ τὸν θάνατον προσεγγίζον-
τα ὑπομενετικώτερον καὶ πραότερον; λέγω,
ὅτι εἶναι δωατὸν τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅχι παν-
τελῶς ἀκατόρθωτον. Τινὲς παντελῇ τῷ θά-
νάτῳ ΑΦΟΒΙΑΝ, δὲν δέχομαι εἰς τινὲς τῷ
ἀνθρώπῳ φύσιν, ὅχι τινὲς ΜΕΤΡΙΟΦΟΒΙΑΝ.
Τινὲς ἔκτεσον δὲν ἐπεγκρίνω ΦΙΛΟΖΩΓΙΑΝ,
ὅχι τινὲς εἰς ζωηρότητα δικαίαν ῬΟΠΗ' Ν
ΚΑΙ ἘΠΙΚΛΙΣΙΝ. Τινὲς ὀλοτελῇ ἀδιαφο-
ρίαν

ρίαν τε καὶ Ἀπαθείαν δὲν ὑποφέρω νὰ ἀπὼ περιωδωνιζομένῳ, ὅχι τὴν ΜΕΤΡΙΟΠΑΘΕΙΑΝ.

Ὁ Κλεινίας, ὥς εἶδουμεν, ἐξήτει παρὰ τῷ Σωκράτῃ, δεόμενος ὅτι νὰ ὑπάγῃ, νὰ παραινέσῃ, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν Ἀξίον, ἤδη θανατιῶντα: „ὅπως ἈΣΤΕΝΑΚΤΙ ἘΣ ΤΟ ἙΡΩΝ ἸΗ. Τὶ λέγεις; . . . Τὸ ἈΣΤΕΝΑΚΤΙ, αὐτὸ, εἶναι παρὰ πολὺ, ὦ Κλεινία· πῶς; νὰ μὴ ἐξατμίσῃ ἡ ψυχὴ τῷ θανέῳ κινδυνεύοντος, ἔτε εἷς σεναγμὸν; ἈΣΤΕΝΑΚΤΙ; Ω! ἘΣΚΛΗΡΥΝΑΣ ΤΟΤ' Αἰτήσασθαι! Ἀρκεῖ ἂν σὺ κατασῇσῃ ὁ Σωκράτης τὸν πατέρα, μὲ τὰς αὐτοῦ Φιλοσοφικὰς παραινέσεις τε καὶ διδασκαλίας, εἰς τοιαύτῳ κατάσασιν, ὥς νὰ ὑποφέρῃ ἐπιάντα τὸν θάνατον μετριοπαθῶς καὶ εὐφροῦως. Ὁχι ἈΣΤΕΝΑΝΑΚΤΙ, Ἀλλ' ὈΛΙΓΟ ἩΜΕΤΡΙΟΣΤΕΝΑΚΤΙ.

Ὁ Σωκράτης πάλιν ἐκ τῷ ἄλλου μέρους, ἐν οἷς ἀναφέρει τὰς τῷ Προδίκῃ παραμυθίας, ἃς διεξῆλθεν ἐκεῖνος ἐν τῷ οἴκῳ Καλλίε τῷ υἱῷ ἱπποκρίτου, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀνδρώπων, εἰς τὸ σωάντημα τῷ θανάτῳ, ἐπαινεῖ πολλὰ τὴν δυνάμιν καὶ δραστηριότητα τῶν εἰρημένων ἐκεῖ τότε Προδικίων ἐπιχειρημάτων.

ρημάτων καὶ ἀποδείξεων: καὶ διὰ τὰ πισο-
ποίησι μὲ τελειότεραν τιῇ βεβαιότητα τὸ
ἀποτέλεσμα ὅπῃ εἰς τὰς ἀκροατὰς ἐγέννη-
σαν αἱ τῷ Σοφῷ διδασκάλου αὐτῷ συμβα-
λαί καὶ ὑποθήκαι, φέρει εἰς μαρτυρίαν αὐτῇ
τιῇ ἰδίαν ἐαυτῷ ψυχῇ διὰ τιῇ ἐνδοτάτῃ
ἐκ σωειδήσεως καὶ σωαιθήσεως, ὡς αὐτὸς
ἔπαθεν ἐν ἐαυτῷ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀκροά-
σεως ἐξαλλοίωσιν καὶ ἀντιδιάθεσιν. Ἔως
τότε λέγει, ἐφρόνοισι καὶ αὐτὸς ἐγὼ, καθὼς
φρονῶσι κατὰ Φύσιν, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι
χεδὸν ἄνθρωποι καὶ ἐγὼ ὁμοίως ἕως τῆς
ἄρας ἐκείνης ἐνενόουν τιῇ ἀποκοπῇ τῆς
σειρᾶς τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς μας, ὡς τιῇ
ἐχάτῃ τῷ βίῃ τέτῃ ταλαιπωρίαν καὶ ἀθ-
λιότητα: ἀπέβλεπον τὸν θάνατον, ὡς τῶν
κακῶν τὸ ἀκρότατον καὶ ἐλπειότατον. τὸ ὁ-
μολογῶ (λέγει ὁ Σωκράτης.) ἀλλὰ προσ-
θέτω: ἀφ' ὃ ὅμως διελέχθη ὁ Πρόδικος (31)
καὶ

(31) Ἦν ὁ Πρόδικος Κεῖος ἀπὸ Κέω τῆς Νήσου, ἐχὼν
Κῶος, ἔδὲ Χῖος, ὡς ἄλλοι ἄλλως ὑπέλαβον. Μα-
θητὴς ἐ χρημάτισε Πρωταγόρας τῷ Ἀβδηρίτῃ Διδά-
σκαλος δὲ Εὐριπίδης, καὶ Σωκράτης, καὶ Θεραμένους,
καὶ Ἰσοκράτης τῷ Ρήτορος. Ἦν ἔν Φιλόσοφος
καὶ Σοφιστὴς τιῇ ἐπαγγελίαν, διδάσκων ἅμους καὶ
τὰς ῥητορικοὺς τέχνας, καὶ ζητορέων περὶ διαφο-
ρῶν ὑπεθέσεων, εἰς πολλῶν σωτρεχόντων ἀκρόασιν.

καὶ τόσα καὶ τοιαῦτα δημηγορήσας εἶπεν
 ἐναντίον τῆς ὀδυνηρᾶς καὶ ταλαιπώρας ζωῆς
 τῷ ἀνθρώπῳ, ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης χεδὸν
 ἐξέγραψα τὸ ὀνομάμα ἀπὸ τὸν κατάλο-
 γον τῶν ζώντων, καὶ ἐπιθυμᾷ (λέγει) νὰ
 ἀποθάνω: ΤΟΣΑΔΕ ΤΟΥ ΖΗΝ ΚΑ-
 „ΤΕΪΠΕΝ, ὥΣΤΕ ἘΓΩΓΕ ΜΕΝ ΠΑΡΑ
 „ΑΚΑΡΗ ΔΙΕΓΡΑΨΑ ΤΟΝ ΒΙΟΝ, καὶ ἐξ
 „ἐκείνου ΘΑΝΑΤΑ ΜΟΥ Ἡ ΨΥΧΗ. Τὰς
 εἰρη-

Τέττε πρὸ τῶν ἄλλων θαυμάζεται ὁ λόγος, ἐν ᾧ,
 παραστήσας ὡς δύο γυναικας τὴν Ἀρετὴν καὶ τὴν
 Κακίαν, ἀντιπεριελκίσσας ἀμφοτέρας πρὸς ἑαυτάς
 τὸν Ἡρακλῆα ἐτι νεάζοντα, δείχνει τὸν ἔφηβον
 Ἡρώα, προτιμῶντα τέως τὴν Ἀρετὴν, καὶ ταύτη
 παρακολυθῆντα, ὑφ' ἧς καὶ μεταξὺ τῶν ἡμιθέων
 ἐναριθμηθῆναι ἠξίωται. Ἀλλ' ὁ Πρόδικος ἔτος ψέγε-
 ται ἄλλως, ὡς χρηματιστὴς ἀπὸ λόγων γεγονώς ῥυ-
 παρώτατος, καὶ πιπράσκων οἶον εἶψα ὦναι τὰς δι-
 δασκαλίας αὐτῷ καὶ τὰ ἀκροάματα· ὅθεν εἰς μίαν
 τῶν ῥητορικῶν αὐτοῦ ἐπιδείξεων, δὲν ἐπέτρεψε νὰ
 παρευρεθῇ ἀκροατὴς εἰ μὴ ὅστις ἐπλήρωσε δραχ-
 μὰς πεντήκοντα, διὸ καὶ ἡ ἐπίδειξις μετωνομάθη
 ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΔΡΑΧΜΟΣ Ἐθανοατώθη ὁ Πρόδικος
 ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πίων τὸ Κώνειον, ὡς διαφθείρων
 τὰς νέας, καὶ τοιςτοτρόπως ὁ τῷ Σωκράτῃ Διδάσ-
 καλος ἀνεφάνη τέττε καὶ πρόδρομος. Ἡκμαζε δὲ ἔχι
 κατὰ τὴν 45. Ὀλυμπιάδα, ὡς Μωρέριος, ἀλλὰ
 κατὰ τὴν 45. ὡς γράφει ἐν τοῖς Χρονικ. Ὁ Εὐσέ-
 βιος. Τετέστι πρὸ τῆς Σωτηρίας οἰκονομίας 436.

εἰρημένους φιλοσοφικὰς νουθεσίας τε καὶ πα-
 ραινέσεις, τὰς ἤκουσεν ὁ Σωκράτης παρὰ
 τῷ Προδίκη, ἐν τῷ οἴκῳ τῷ τῷ Καλλίε·
 τὰς αὐτὰς ἤκουσα καὶ ἐγὼ, ἀναγνοὺς τὸν
 Διάλογον τῷ Σωκρατικῷ Αἰχίνῃ, ἀναφερο-
 μένας: Ἀλλὰ τῷ μὲν Σωκράτῃς ἡ ψυχὴ
 μετὰ τὴν ἀκρόασιν, χεδὸν, ΠΑΡΑ΄ ΑΚΑΡΗ
 ἘΘΑΝΑΤΑ: ἡ ψυχὴ ὅμως ἡ ἐμὴ μετὰ τῷ
 ἀναίλωσιν, ὄχι: ΔΕΝ ΘΑΝΑΤΑ· ἀλλ' ἀπαπῶ
 νὰ ζῶ, καὶ θελω καὶ καρπὸν μόνον ἀπὸ τὰς
 τοιούτας Προδικίους καὶ Σωκρατικὰς Δι-
 ασκοιλίας τε καὶ ὑποθήκας, σέργω νὰ ἀ-
 πολάβω, ὄχι τὸ ΝΑ ΘΑΝΑΤΩ, ἀλλ' ὅ-
 ταν ἔλθῃ τὸ χρεὼν τὸ ὁποῖον πρῶτος τε
 καὶ ἀταράχως περιμένω, νὰ ἘΤΘΑΝΑ-
 ΤΗΣΩ.

Ἐξεφέροντο εἰς ὑπερβολὰς ἐνίοτε αὐ-
 τοὶ οἱ καλοὶ Σοφισταί, καὶ Φιλόσοφοι. Ὅπως
 Ἰσοκρίτης καὶ περὶ Ἠγησίας (32) τῷ Φιλο-
 σοφῇ-

-
- (22) Τῷτον μαθητὴν Παραιβάτῃ λέγει Διογ: ὁ Λαέρτις
 (ἐν Βίῳ Ἀριστοτέλους). Ὅστις Ἠγησίας παρωνομάδῃ
 ΠΕΙΣΙΘΑΝΑΤΟΣ, ἐκ τινος αὐτῷ Συγγράμματος
 οὗτος ἐπιγραφεῖται ὡς, Ὁ ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΩΝ. Ἐν ᾧ
 παρασαίνει ἄνθρωπον τινὰ, τὸν ὁποῖον μὴ θέλοντα
 νὰ ἀναλάβῃ τρεφῶν, οἱ μὲν φίλοι παρακινῶσι νὰ
 Φάγῃ, αὐτός δὲ ἀποκρινόμενος ἐπαριθμεῖ τὰ κακά,

σοφήσαντος ἐκ τῆς Κυριωαϊκῆς καλῶς κηρυχθείσης
 Αἰρέσεως, τῆς ἀνδραποδώδους ἐκείνης καὶ
 καταπτύσης: ὅτι μὲ τόσῳ δυνάμιν ἐξετρα-
 γῶδει τῷ παρόντος βίᾳ τὰς συμφορὰς καὶ
 σενοχωρίας καὶ ἀθλιότητας, ὥς πολλὰς
 τῶν ἀκροατῶν αὐτῷ ἐκατάπειθε (τὰς ἀφ-
 ρονεσέρας πάντως.) καὶ ἐθανάτουντο. Διὸ
 καὶ ὠνομάσθη Ἡγησίας ὁ ΠΕΙΣΙΘΑΝΑ-
 ΤΟΣ. Ἐπρεπε δὲ νὰ παρασημειωθῇ διὰ
 τῆς αὐτῆς ἐπωνυμίας ὡς ΠΕΙΣΙΘΑΝΑ-
 ΤΟΣ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸς Φιλόσοφος ὁ μέ-
 γας Πλάτων, ἃν ἀληθῶς σιέβη ἐκεῖνο
 ὅπῃ διηγῶνται περὶ Κλεομβρότου τῷ Ἀμ-
 βρα-

δι' ἧς ἡ ζωὴ εἶναι ἀνυπιφόρητος. Τῷ τοιούτῳ Συγ-
 γράμματος ποιῆται μνείαν ὁ Κικέρων (ἐν Α. τῶν
 Τισκυλανικῶν ζητημ.) ἐνθα Ἰσορεῖ προσέτι, ὅτι
 Πτολεμαῖος ὁ Βασιλεὺς ἀπηγόρευεν εἰς τὸν Ἡγη-
 σίαν αὐτὸν τὸ νὰ διδάσκη τὰς τοιούτας λόγους ἐν
 ταῖς Σχολαστικαῖς αὐτῷ διάτριβαῖς παρρησίατε καὶ
 πανδήμως, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἀκροατῶν ἀκρόντες
 τὰ τοιαῦτα φιλοσοφοληρήματα, ἐξ ἑαυτῶν ἐθανά-
 τουντο: ὅθεν καὶ τῆς τῷ ΠΕΙΣΙΘΑΝΑΤΟΥ παρονο-
 μασίας ἔτυχεν ὁ Ἡγησίας, ὡς ΠΡΟΤΡΕΪΩΝ
 ΚΑ'Ι ΚΑΤΑΠΕΙΘΩΝ Εἰς ΘΑΝΑΤΟΝ. Τὰ αὐτὰ
 διηγῆται καὶ Οὐαλέριος Μάξιμος, παρὰ τῷ Μετα-
 γίῳ, ἐν ταῖς εἰς τὸν Λαέρτη: παρατηρήσ: Βιβλ:
 Β. 86.

Βρακιώτης: (33) ὅτι, ὡς ἀνέγνωσε τῆς περὶ
 Ἀθανασίας ψυχῆς λόγος τῷ Πάτανος,
 διὰ τὴν προκατάλαβη τὴν μακαρίαν ἀπό-
 λαυσιν, τῆς ἀγῆρας καὶ ἀτελευτήτης ἐκείνης,
 διασωλῆς, ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ ὕψους ἑνὸς πύργου
 εἰς τὸν ὁποῖον εὗρίσκετο, καὶ ἐλευνῶς συνετρίβη
 πρὸς ὃν διὰ τῆτο ἐγράφη τὸ ἐφεξῆς
 Ἐπίγραμμα:

„Εἶπας ἦλιε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμ-
 βρακιώτης,

„Ἦλατ' ἀφ' ὕψηλῃ τέχεος εἰς Αἴδα.

„Ἀξιὸν εἶδέν ἰδὼν θανάτῃ κακὸν, ἀλλὰ
 Πλάτωνος,

„Ἐν τῷ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξά-
 μενος,

Αὐτῶ

(33) Τὸ τῷ Ἀμβρακιώτῃ Κλεόμβρότῃ παρανενοημένον
 ὄρμημα, καὶ τὸ ἀφ' ὕψους αὐτῷ πῆδημα τοῦ ἐξισο-
 ρεῖ καὶ ὁ Ῥωμαῖος Κικέρων (Τεσκελαν. Ζητήμ. Α'),
 „τὸ δὲ εἰς αὐτὸν σωταχθὲν Ἐπίγραμμα: Εἰ ΠΛΣ
 „ΗΛΙΕ ΧΑΪΡΕ ΚΛΕΟΜΒΡΟΤΟΣ κτ: τὸ ἀποδίδει
 εἰς Καλλιμάχον τὸν Ποιητὴν. Εὐρήσεις δὲ αὐτὸ ἐν
 τῇ Ἀνθολογίᾳ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπιγραμμάτων ἐν
 Γ: Τμήμ: τὸ ἑκατον. Τὸ δὲ τῷ Πλάτῳ Σύγ-
 γραμμα, τὸ ὁποῖον ἔγινε παρὰ αἴτιον τῷ θανάτῳ φέρει
 ἄλματος εἰς τὸν ἀσώετον Κλεόμβροτον. ἦτον, ὁ
 Πλατωνικὸς Διάλογος, ὅστις ἐπιγέγραπται ΦΑΙΔΡΩΝ.
 Ὁ θεῖος πατὴρ Ἰερώνυμος, τὸν Κλεόμβροτον αὐτὸν
 τὸν Ἀμβρακιώτην, καὶ σὺ αὐτῷ, καὶ Ζηῶνι, καὶ

Αὐταὶ αἱ τερατώδεις ἐκδιηγῆσεις, εἶναι ἴσως τὸ πλεον ὑπερβολαὶ ἢ, μένει τὸ ἄλλο, ὅτι οἱ τοιςτρόπως θανατῶντες, καὶ οὕτως εὐκόλως τῷ βίου ἑαυτὸς ὑπεξάγοντες, μακρὰν ἀπὸ τοῦ νῦν ἡσπάζοντο μετὰ γενναιότητος καὶ παντελοῦς ἀφοβίας τὸν θάνατον, ἀπέδειξαν ὅτι ἦσαν φαντασιοπληγες τινές, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἄνθρωποι μελαγχολικοὶ τῷ κρᾶσιν τῷ σωματικῷ, καὶ διεφθαρμένοι τῷ κρίσιν τῷ συλλογιστικῷ, παράφρονες καὶ ἀνόητοι.

Ἄλλ' ἐνταῦθα νῦν γενόμενοι, ἃς σῆσωμεν ἡμεῖς, ὡς δυνάμεθα, τῷ ἀλήθειαν εἰς τὰ μέτρατης· καὶ τὰ τοιαῦτα μέτρα, καθὼς καὶ εἰς ἅπαν ἀρετῆς εἶδος, ἀνάγκη εἶναι νὰ ἐπισηριχθῶσιν εἰς μίαν τινὰ μεσότητα· ἡ δὲ μεσότης αὕτη διασώζεται μεταξὺ τῆς τοῦ θανάτου ὀλοτελοῦς ἀφοβίας, καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ὑπερβάλλεως μικροψυχίας καὶ καταπτήξεως. Καὶ λοιπὸν λέγομεν· ὅτι ἔργον τὸ ἐξ ἡμῶν εἶναι εἰς τὸτο φέρον, τὸ νὰ ἐνδυναμώσωμεν τῷ ψυχῷ μὲ σοχασμοὺς διαφόρους διακριτικὰς, σωε-
τὸς

Κάτωνα, καὶ τὰς παραπλησίους, προσηκόντως ἅμα
 „καὶ ἀσείως τοὺς ἐξωνόμασε „ΠΑΡΑΦΙΟΝΟΤΣΗΣ
 „ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ.

τὰς καὶ εὐλόγους, διὰ τὰ μετριάσῃ εἰς τὴν
 περὶ τὸν θάνατον πτόησιν: τὰ περικόψω-
 μεν δηλ: τὸν περιττὸν τῆς καρδίας Φόβον,
 ὅχι τὰ τὴν κατασῆσωμεν παντελῶς ἄφό-
 βητον· τὸτο εἶναι ἐκεῖνο ὅπῃ ὑπαγορεύει
 καὶ ἡ ὀρθὴ Φιλοσοφία, τὸτο ἐκεῖνο τὸ
 ὅποιον παραστέλλει καὶ ἡ πρὸς Θεὸν εὐσεβὴς καὶ
 „ἀμώμητος πίσις. Οὐχὶ ΤΟ ΜΗ' ΑΥΠΕΙ-
 „ΣΘΑΙ· ἀλλὰ ΤΟ ΜΗ' ΑΥΠΕΙΣΘΑΙ (3.)
 ὩΣ ΚΑΙ Οἱ ΛΟΙΠΟΙ, Οἱ ΜΗ' ἔΧΟΝΤΕΣ
 ἘΛΠΙΔΑ. Ούτε τὰ ΔΥΣΘΑΝΑΤΑ, ἔτε
 πάλιν τὰ ΠΡΟΘΑΝΑΤΑ: ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ
 τὰ ΕΥΘΑΝΑΤΑ: οὔτε ὙΠΕΡΠΑΘΗΣ τὰ
 γίνεταί, ἔτε πάλιν Α'ΠΑΘΗΣ εἰς τὸ τοιῶ-
 τον σωάντημα, ἀλλὰ ΜΕΤΡΙΟΠΑΘΗΣ:
 οὔτε θρασὺς καὶ ὑπερβολικῶς, αὐτὸ εἶναι
 ΘΗΡΙΩΔΙΑ, ἔτε ὑπὲρ τοῦ δέον δειλὸς, αὐ-
 τὸ εἶναι Α'ΨΥΧΙΑΤΕ καὶ ἈΛΟΓΙΑ: ἀλλὰ
 καρτερικὸς καὶ γενναῖος, αὐτὸ εἶναι καὶ
 ἀνθρωπικὴ καὶ χριστιανικὴ εὐλογισία καὶ Φρό-
 „νησις καὶ μεγαλοψυχία. „ΑΠΑΘΕΙΑ ΜΕΝ
 „ΓΑΡ ἘΝ ΘΕΩΝ ΦΥΣΕΙ· ἈΡΕΤΗ ΔΕ
 „ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΚΙΑΝ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΟΙ ΜΕ-
 „ΤΡΙΟΠΑΘΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ. ΚΑΙ ΤΟ ΦΥ-
 ΓΕΙΝ

„ΓΕΐΝ ΤΗΝ ἈΜΕΤΡΙ'ΑΝ, ἈΥΤΟ ΤΟῦΤ'
 „ΑΝ ἘΙΗ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ ΤΟ ἈΓΩΝΙΣ-
 „ΜΑ. Σωετώτατα ὁ Σωέσιος. (35).

Ἀλλ' ὅποια εἶναι ἄραγε τὰ μέσα ἐκεῖ-
 να καὶ βοηθήματα ὅπῃ δύνανται νὰ κα-
 ταστήσῃ τὴν ψυχὴν, εἰς μίαν τοιαύτῃ
 μετριοπάθειαν ἁρμονικὴν, καὶ δικαίαν, καὶ
 ἔυλογον; τὰ μέσα καὶ ἐπιβοηθήματα εἶναι
 ταῦτα, τὰ ὅποια ἐφεξῆς ἐπιχειρίζομαι νὰ
 ἐκθέσω.

Μέγα βοήθημα κατὰ τὴν φόβον καὶ
 τῆς πολλῆς περὶ τὸν θάνατον δειλίας,
 εἶναι ὁ σοχασμὸς ἑτοῦς: ὅτι ὁ θάνατος
 εἶναι ΠΡΑΓΜΑ ΒΕΒΑΙΟΝ ΚΑΙ ἈΦΥΚ-
 ΤΟΝ. ΒΕΒΑΙΟΝ, καὶ δὲν εἶναι ἐνδε-
 χόμενον νὰ μὴ σωέβῃ ἈΦΥΚΤΟΝ,
 καὶ δὲν εἶναι μηχανὴ ἑδὲ τρόπος νὰ
 ἐλπίσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸ παρέλθῃ. Ὁ
 φόβος καὶ ἡ δειλία, ἡ λύπη καὶ ἡ ἀδημονία
 ἔπρεπε νὰ ἔχωσι τόπον, εἰς ἐκεῖνα μόνον
 τὰ ἀριστερὰ καὶ δυσχερῆ καὶ δυσάρεστα συμ-
 βάματα, τὰ ὅποια δύνανται νὰ σωέβῃ
 καὶ νὰ μὴ σωέβῃ. Τὰ Πάθη ταῦτα (λέ-
 γω

(35) Σωέσιος: εἰς τὸν Δίωνα.

γω τὸν φόβον, καὶ τὴν ἀδημονίαν:)
 φαίνεται ὅτι τὰ ἐφύτευσεν ἡ Ἱερὰ φύ-
 σις εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἴτε ὥς προφυ-
 λακτικὰ φάρμακα, εἴτε ὥς θεραπευ-
 τικὰ τῶν κακῶν ἐκείνων, ἀπὸ τὰ
 ὅποια, πρὶν ἔλθω, διώαται ὁ ἄνθρω-
 πος νὰ προφυλαχθῇ· ἀφ' ὧς δὲ ἔλθω,
 διώαται νὰ ἀπαλλαχθῇ, καὶ νὰ τὰ
 ἀποβάλῃ. Πρέπει νὰ φοβῶμαι τὸ κα-
 κὸν διὰ νὰ μὴ περιπέσω, πρέπει νὰ
 λυπῶμαι εἰς τὸ κακὸν διὰ νὰ τὸ ἀφῇ-
 σω: μὰ νὰ φοβῶμαι τὸν θάνατον εἶναι
 μάταιον, διότι ἀπαραιτήτως μέλλω νὰ
 ἀποθάνω· νὰ λυπῶμαι καὶ νὰ ἀδημο-
 νῶ εἰς τὸν θάνατον, εἶναι περιττὸν,
 διότι δὲν εἶναι τρόπος πάντοτε νὰ ζῶ,
 ἐν ὧς πεφυραμένος εὐρίσκομαι ἐκ
 ταύτης τῆς λυμηρᾶς ζύμης. Τὸτο εἶναι
 ἐν ἀποτελέσματι, τὸ ὅποιον ἡ πάνσο-
 φος καὶ πανάγαθος τῷ Πλαστῶντι
 πρόνοια δὲν τὸ ἔβαλεν εἰς χεῖρας,·
 δὲν τὸ ἐχάρισεν εἰς τὴν ἐξουσίαν,
 δὲν τὸ ἀπῆρτησεν ἀπὸ τῆς θελησίνης.
 καὶ ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἀκολοῦθαι τὸ
 πρᾶγμα καθὰς ἐγὼ προαιρῶμαι καὶ θέ-
 λω, πρέπει ἐγὼ νὰ τὸ θέλω καθὰς
 „αὐτὸ ἀκολοῦθαι. „ΔΙΟ΄ ΧΡΗ΄, ΚΑΙ΄
 ΠΑΝΤ΄

ΠΑ'ΝΥ ΣΥΜΦΕΡΕΙ, 'Ε' ΕΙ' ΜΗ' ΓΙ'ΝΕΤΑΙ
 ΤΑ' ΓΙΝΟ'ΜΕΝΑ 'ΩΣ ΒΟΥΛΟ'ΜΕΘΑ ΛΟΪ-
 ΠΟΝ ΚΑΙ' 'ΗΜΑΣ 'ΩΣ ΤΑΥ'ΤΑ ΓΙ'ΝΕ-
 „ΤΑΙ (ΚΑΙ' ΜΑ'ΛΙΣΤΑ ΤΟΥΤΟ 'ΕΠΙ
 „ΘΑΝΑ'ΤΟΥ,) ΒΟΥΛΕΣΘΑΙ. 'Η συμβεβη-
 „έναι αοίση: καὶ αὐτὴ εἶναι τῷ 'Ουρανοφάν-
 „τορος Βασιλείῃ. (36)

Ὁχι μικρὸν βοήθημα γίνεται εἰς τὴν
 περὶ τὸν θάνατον δειλίαν τε καὶ ὀλιγοψυ-
 χίαν καὶ ὁ σοχασμὸς, ὅτι ὁ θάνατος εἶναι,
 ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης συζαΐεώς τε καὶ φύ-
 σεως σωάντημα κοινὸν, πάγκοινον: ἀπὸ
 τοῦ ὁποῖον σωάντημα ἔτε ἐδόθη, ἔτε δί-
 δοται ἄνθρωπος νὰ ἐλπίσῃ ὑπὲρ τῆς ἄλλης
 ἅπαντας ὡς ἴδιον προνόμιον τὴν ἐξαίρεσιν.
 Τίς τόσον ἄνδρ, ὥς καὶ νὰ φαντασθῇ τὸ
 „τοιᾶτοι; τίς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅς ζήσεται καὶ
 „ἔκ ὅψεται θάνατον;

Αὐτὸ τὸ ρεῦμα τὸ σφοδρὸν καὶ ἀκράτε-
 „τον, εἶναι κοινότατον καὶ πάντοτε ρεῖ,
 „καὶ κατὰ πάντων ἐπίσης ρεῖ. „ΠΟΤΑΜΟΣ
 „Ο' ΒΙΟΣ 'ΗΜΩ'Ν 'ΡΕΩΝ 'ΕΝΔΕΛΕΥΩ'Σ,
 „ΚΑΙ' ΚΥ'ΜΑΣΙΝ 'ΑΛΛΕΠΑΛΛΗ'ΛΟΙΣ
 „ΡΟΥ-

„ΡΟΥΜΕΝΟΣ. Τρέχουσιν ἀναταπαύτως
 ἐξ ἀρχῆς ἕως τέλους τὰ νεράτα, τὸ ἐν
 ὀπίσῃ τῷ ἄλλου ἀκολουθεῖ κύμα τὸ κύμα.
 „(37) „Τὸ μὲν γὰρ αὐτὸ προέρρυσεν ἤδη,
 „τὸ δὲ ἔτι πορεύεται· καὶ τὸ μὲν ἄρτι
 „προέκυψε τῶν πηγῶν, τὸ δὲ μέλλει, καὶ
 „πρὸς τὴν κοινὴν ἅπαντες τῷ θανάτῳ σπεύ-
 „δομεν θάλατταν. Τίς δὲν τὸ βλέπει; καὶ
 ἐπειδὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, τὸ κακὸν τῷ
 καθενὸς δὲν εἶναι κακὸν μηδενὸς: τρετέ-
 σιν ἴδιον δὲν εἶναι, ἕτε σὸν, ἕτ' ἐμὸν,
 τὸ κακὸν τὸ κοινόν: τίνι λόγῳ ἔχω
 νὰ ἐκταράττωμαι ἐγὼ καθ' ὑπερβολὴν,
 ὥσάν, ἂν ἰδίως ἤρχετο εἰς ἐμὲ μόνον,
 ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔρχεται κοινῶς καὶ εἰς
 πάντας τὰς ἄλλας; καὶ ὥσάν, εἰάν ἐγὼ δὲν
 ἦμου, ἢ δὲν ἤθελον νὰ εἶμαι, ὥσπερ οἱ
 λοιποὶ, ἄνθρωπος; ὄχι: Ἀλλ' εὐλογώτατα
 πρέπει νὰ συλλογιθῶ, καὶ νὰ κρίνω τοιοῦτο-
 τρόπως: ὅτι καθὼς δὲν εἶναι εἰς τοὺς ἄν-
 θρώπους ἄλλο πάθημα τῷ θανάτῳ κοινότερον,
 οὕτω δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι εἰς καθ' ἓνα ἄν-
 θρωπον, πάθημα ἄλλο τῷ θανάτῳ εὐφορη-
 τότερον. ὅλοι τρέχουσι τὸν αὐτὸν δρόμον,
 καταν-

37) Βασίλ: Ὀμιλ: ΚΑ. περὶ τῷ μὴ προσηλωθῆαι τοῖς
 βεωτικοῖς.

καταντᾶσιν ἅπαντες εἰς τὸ αὐτὸ πέρας :
λοιπὸν ὁμᾶ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπάντων ,
πρέπει νὰ ἀκολουθῶ καὶ ἐγὼ πρῶτος καὶ ἀτα-
ράχως τὸν δρόμον εἰς ὃν εὐρίσκομαι.

Ἐὰν τὸ ἥμισυ τῆς ἀνθρωπίνης γένης ,
ἦτον ἐξηρημένον τῆς τοιαύτης χρέας , καὶ τὸ
ἐπίλοιπον ἥμισυ μόνον ἀπέθνησκεν : ἡμεν
δὲ ἐγὼ ἐξ ἀτυχίας εἰς ἀπὸ τῆς δευτέρας ,
τότε εἶχον ἴσως τινὰ λόγον νὰ ταράττωμαι ,
καὶ νὰ λυπῶμαι. Ολιγώτερον ἔπρεπε νὰ ἀδημο-
νῶ καὶ νὰ χειλιάζω, ἔὰν οἱ ἐκ τῆς θαι ἄτης ἐξαι-
ρέμενοι, καθ' ὑπόθεσιν, ἦσαν τῆς γένης ὅλης τὸ
ἐκατοσημόριον. Ἐπὶ ὀλιγώτερον, ἔὰν αὐτοὶ ἦσαν
τὸ χιλιοσημόριον. Ἐπὶ ὀλιγώτερον, ἔὰν, εἰς
ἐκατὸν χρόνων καιρῶς διάστημα, ἅπαξ ἐγεν-
νᾶτο εἰς καὶ μόνος ἀνθρώπος, ἐλεύθερος θα-
νάτου ἐπὶ πάσης τῆς γῆς, ἢ θελ' ἔχω αἰ-
τίαν λύπης, πῶς δὲν ἔτυχον ἐγὼ νὰ εἶ-
μαι ἐκεῖνος, ὁ ἐπὶ τῆς ἐκατονταετηρίδος
ἀθάνατος. Τελευταῖον, ἔὰν εἰς πάσας ἅμα
τὰς τῶν αἰώνων παρατάσεις, ἀπὸ καταβο-
λῆς κόσμος ἕως τῆς ἐσχάτης σιωπείας,
ὁ Θεὸς εὐδόκει περὶ ἐνὸς ἀνθρώπου καὶ μό-
νης, ὅτι νὰ γεννηθῇ ἐπὶ γῆς, ἐν ταῖς γε-
νεαῖς τῶν γενεῶν ἀπαξ ἀπάσης τῆς ἀνθρω-
πότητος, χωρὶς ἑδεποτε νὰ δοκιμάσῃ τέ-
λος θανάτου, ὀλιγωτάτη τότε ἔμενεν εἰς
ἀφορ-

ἀφορμὴ θλίψεως καὶ ὀδυῖνης, καὶ ἐλα-
 χισόντι εἶχον νὰ ποτνιῶμαι καὶ νὰ ἀπο-
 λοφύρωμαι, διατὶ δὲν εἶμαι ἐγὼ αὐτὸς ἐκεί-
 νος, ὁ μόνος τῶν ἀπάντων τῶ κοινῶ θά-
 νάτου ὑπέρτερος, Ἀλλ' ὅταν πάντες, κοι-
 νῶς οἱ πάντες, ὅσοι ἀνεφάνησαν ἀπὸ Ἀδάμ
 ἕως τῶ νῦν ἐπὶ γῆς ἄνθρωποι, καὶ πάλιν
 κατέστησαν ἄφαντοι τελευτήσαντες: ὅσοι
 ζῶσι κατὰ τὸ νῦν, ΚΑΙ ἜΔΟΝΤΑΙ ΚΑΡ-
 ΠΟΝ ἈΡΟΤΡΗΣ, καὶ ὅσοι μέλλουσι νὰ
 γεννηθῶν εἰς τὸ ἐξῆς, καὶ νὰ ζήσιν, καὶ
 τελευτᾶν νὰ ἀποζήσιν: ὅλοι ἀδιαφό-
 ρως, ὅλοι ἐπίσης, εὐρίσκονται ὑποκείμε-
 νοι εἰς τὸν τῶ θανάτῃ νόμον τὸν ἀπαραί-
 τητον: ἔχω ἐγὼ νὰ ἀποδειλιῶ καὶ νὰ ἀ-
 δημονῶ, καὶ νὰ ἐπισφαδάζω, νὰ κλαίωμαι
 καὶ νὰ κατοδύρωμαι, πῶς δὲν ἔγινε δι'
 ἐμὲ μία τοιάυτη ἐξαίρεσις; πᾶς δὲν ἐχα-
 ρίσθη εἰς ἐμὲ ἓν τοιοῦτον προνόμιον, ὅτι
 νὰ εἶμαι ἐγὼ, παρὰ πάντας τὰς ἄλλας ἀν-
 θρώπους, καὶ πρῶτος, καὶ μέσος, καὶ τε-
 λευταῖος, μονώτατος ἐγὼ, τῶ θανάτῃ ἄ-
 γευσος; Αὐτὴ ἔπρεπε νὰ εἶναι μία λαμπρὰ
 καὶ ἐπίσημος μελαγχολία, μία ἀκροτάτη,
 καὶ τῶ ὄντι θανατηρὰ, καὶ τῶ θανάτῃ
 αὐτῶ ἐτιχείρων, παράνοια καὶ παραφρε-
 σιών.

Ἀλλ'

Ἄλλ' ἢ ἐμὴ ἀφροσύνη δὲν ἔφθασεν
 εἰς ταῦτα τὰ μέτρα, ἢ (νὰ λαλήσω ὀρθότε-
 ρον) δὲν ἐξετράπω ἐγὼ εἰς ταύτῃ τῇ ἀ-
 μετρίαν. Διαβαίνω μὲ τὸν λογισμόν μέσα
 εἰς ἓν κατὰ πυκνὸν δάσος· Ἐκεῖ πόσα δέν-
 δρα; εἰς καθ' ἓν δένδρον πόσα κλωνάρια;
 εἰς καθ' ἓνα κλώνον πόσα φύλλα; ἄλλα
 θάλλουσιν, ἄλλα μαραίνονται, ἄλλα, ἢ ἀπὸ
 τῇ ἀδυναμίαν τῆ μαρασμοῦ, ἢ ἀπὸ τῇ βίαν
 τῆ ἀνέμου, πίπτουσιν: εἰς μὲν τὰ δένδρα τὰ
 φυλλοβόλα, κατ' ἐνιαυσίας περιόδους, εἰς δὲ
 τὰ ἀειθαλῆ κατὰ χρόνους μακροτέρους,
 πλὴν καὶ εἰς ταῦτα τελευταῖον ἀπαραιτή-
 τως ἐπέρχεται ἡ φθορὰ, καὶ ἀπόρρευσις:
 καὶ ἀναμφιβόλως καθ' ἡμᾶς δὲν διασώζε-
 ται, ὅτε ἐν καὶ μόνον ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς
 ἐλαίας ἐκείνης, τῆς ὁποίας τὸ κάρφος ἔφε-
 ρεν ἐν τῷ σώματι αὐτῆς ἢ περισερά, με-
 τὰ τὸν κατακλυσμὸν, εἰς τὸν Νῶε· τί;
 ὅδε ἵχνος εἰς ἡμᾶς ἔμεινεν, ὅδ' ἄλλο τι-
 νὸς τῶν φυτῶν, μικρὸν ἢ μεγάλον, ἐξ ὧν
 ἡ γῆ πᾶσα τότε ἔτρεφεν, ὥστε νὰ διωθῇ
 τις νὰ εἰπῇ, αὐτὸς ἦτον: ὑπόθεσις τάρτα ὅτι
 Φύλλον ἐν ἓκ τῆ πυκνῆς δάσους τὸ ὁμοῖον
 εἰς τὸ παρὸν φανταζόμεθα, ἢ θελε παρα-
 πονεῖται καὶ χετλιάζει δεινῶς ταραττόμε-
 νον, ὅτι ἔμελλεν αὐτὸ, ἢ διὰ ἐπίτασιν
 αὐχμῶ-

αὐχμῆτε καὶ καύσυνος, σήμερον, ἢ αὐριον,
 νὰ ἀποφρυγῇ, ἢ ὑπὸ σφοδρότερας πιότης
 ἀνέμου ἀποσπαθὲν νὰ πέσῃ: δὲν ἤθελεν
 ἦσε ὁ χελιασμός καὶ ὁ τάραχος τῶ τοιῶ-
 φυλλαρίῃ παντάπασιν ἀνάρμοςτος καὶ γε-
 λοῖος; ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπινῳ βίῳ συμ-
 βαῖνον τῶ θανάτῳ σύμπτωμα, τῶ τῆς
 φυλλοβολίας τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ δάσει
 δένδρων, διαφέρει πάντως ἑδὲν: τὸ αὐτὸ
 τῶτο σύμπτωμα, καθὼς εἰς τὰ φυτὰ, ἔτω
 καὶ εἰς τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων ἀπαραλ-
 λάκτως συμβαῖνον, τὸ ἐμελώδησεν ὁ ψαλ-
 „μογράφος Προφήτης: ἌΝΘΡΩΠΟΣ Ὡ-
 „ΣΕΙ ΧΟΡΤΟΣ Αἱ ἡμέραι αὐτοῦ,
 „ὩΣΕΙ ἌΝΘΟΣ ΤΟῦ ἈΓΡΟῦ Οὔτῳς
 „ἘΞΑΝΘΗΣΕΙ: ὍΤΙ ΠΝΕῦΜΑ ΔΙΗΨΑ-
 „ΘΕΝ ἘΝ Αὐτῷ, καὶ οὐχ ἔτῳ παύσει,
 „καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν
 „τόπον αὐτοῦ. (Ψαλμ. ρβ.) τὸ πρῶτον
 „(ὅταν ἢ βρέφος, ἢ παιδίον, ἢ καὶ νέος
 „ἔτι ἀποθνήσκῃ) ὩΣΕΙ ΧΛΟΗ ΠΑΡΕΛ-
 „ΘΟΙ: τὸ ἔσπερας (ὅταν μακροβιώτε-
 „ρον πολυχρονήσας φθάσῃ καὶ γένη γε-
 „ράνδρον.) τὸ ἔσπερας σκληρύν-
 „ΘΕΙΝ καὶ ξηρανθεῖν. (Ψαλμ. πθ.)
 Καὶ ἀπὸ τὸ προφητικὸν τῶτο ἄσμα, δὲν
 ἀπατάσῃ εἰς ὑπολάβης, ὅτι ἀντέγραψεν
 ἐκεῖνο

ἐκεῖνο ὅπῃ εἶπεν εἰς τὸ Ποίημάτῃ (Ἰλιάδ :
Ζ, σίχ : 146 : κξ : καὶ ὁ ποιητὴς "Ομηρος :
„Οἷη περ Φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀν-
δρῶν.

„Φύλλα τὰ μὲν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει,
ἄλλα δὲ θ' ὕλη

„Τηλεθόωσα Φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνε-
ται ὥρη.

„Ὡς ἀνδρῶν γενεή, ἥ μὲν Φύει, ἥ δ'
ἀπολήγει.

Ἄλλ' Ἀκολέθειμοι πάλιν διὰ τῆς
Φαντασίας Σου, ὁ ἐμὸς Ἀναγνώστης, ἀπὸ
τῷ προτεθέντος δρυμῶνος εἰς τὸν ὑψηλὸν
κολωνόν, ἐκεῖνον τὸν παρὰ τῷ Ἀβυδον :
(38) ἐφ' ᾧ ὁ Ξέρξης ποτὲ ὁ βασιλεὺς τῶν
Περ-

(38) ἌΒΥΔΟΣ : καὶ ΣΗΣΤΟΣ. Παλαιαὶ πόλεις ἐπὶ
τῷ Ἑλλησπόντῃ ἥ μὲν Ἀβυδος ἐπὶ τῆς Ἀσίας
ἡ δὲ Σησὸς ἐπὶ τῆς Εὐρώπῃς, ἀντικεῖς ἀλλήλων
κείμεναι. Αὐτὰ τὰ παλαιὰ Κασέλια ἀνέκτισεν ὁ Β:
Σελτὰν Μεχμέτης : ὥσπερ μετὰ ταῦτα, τὰ νέα, ὁ
Σελτὰν Μεχμέτης ὁ Δ. Τὸ ἐν τῇ Εὐρώπῃ καλεῖ-
ται ὑπὸ τῷ Λαωνίῃ, καὶ ΛΑΙΜΟΚΟΠΗ. Οἱ Τῆρ-
κοι καλεῖσιν αὐτὰ τὰ Κασέλια, ΜΠΟΓΛ'Ζ ἸΣΛ'ΡΙ :
οἱ δὲ Εὐρωπαῖοι ΔΑΡΔΑΝΕΛΙΑ τὰ ὀνομάζουσιν, ἐκ
τῆς ΔΑΡΔΑΝΟΥ ἀρχαίας πόλεως, ἥτις ἦεν ἐν
τῷ Αἰγιάλῳ τῷ Ἑλλησπόντῃ, ἢ τῷ Ἀσίῃς, κτ :
Πλησίον τῆς ΣΗΣΤΟΥ, εἶναι τόπος ὀνομαζόμενος

Περσῶν ἀνέβη διὰ νᾶ θεωρήσῃ ἐκείθεν
 ὑπὸ μίαν ὕψιν τὰς τετρακοσίας μυριάδας
 τῶν στρατιωτῶν, ὅπῃ εἰς τὸν κατὰ τῆς Ἑλ-
 λάδος πόλεμον τότε σωήθροισε: Βυνοὶ,
 Νάπα, Πεδιάδες, κοιλάδες, μεσόγεια, πα-
 ραθαλάσσια· ἡ θάλασσα αὐτὴ, ναυμα-
 χικῶν τε Τριήρεων, καὶ Φορτηγῶν πλοια-
 ρίων πλήρης! ὅσα δυνάται νᾶ ἀντικρύσῃ,
 καὶ ὅσα δὲν φθάνει, νᾶ διακρίῃ ἢ ὁρα-
 σις! ἐξαίσιον θέαμα! παράδοξον ἰσόρημα,
 μόλις πισὸν ἔτι καὶ ἀκρόμενον πολεμικὸν
 ἄθροισμα! Ἐθαύμασε καὶ αὐτὸς ὁ Βασι-
 λεύς, ὡς εἶδεν ἀφ' ὑψηλῆς τὰ τότε πλή-
 θη, ὁ σωαθροίσας αὐτὰ· καὶ κατ' ἀρχαῖς
 μὲν ὁ βάρβαρος ἐγαυρίασεν, ὡς ἰσορεῖ ὁ
 Ἡρόδοτος, (39): Καὶ ΠΡΩΤΟΝ ἑΑΤΤΟΝ
 ἑΜΑΚΑΡΙΣΕΝ· ἔπειτα δὲ συννοήσας ὡς
 „ἄνθρωπος, ἐκινήθη εἰς δάκρυον: ΜΕΤΑ
 „ΔΕ ΤΟΥΤΟ ἑΔΑΚΡΥΣΕΝ, Ἀρτάβανος
 δὲ ὁ Θεὸς αὐτῷ ἐρωτᾷ, διὰ τί μετὰ τὴν
 χα-

ἈΠΟΒΑΘΡΑ, καθ' ὃν ἐξέυγνυτο ἡ Σχεδία, ὅταν
 ὁ Ξέρξης ἐγεφύρωσε τὸν μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Σητεῶ
 πορθμὸν, διὰ νᾶ περάσῃ ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν
 Εὐρώπην. (Ὁρα Γεωγ: Μελετ: τῆς Ἀθηνῶν, ἐν
 Τμήμ: Η: Κεφ: ΚΖ.)

(39) Ἡρόδοτ: Βιβλ: Ζ. Κεφ: 46.)

χαρὰν ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσε· καὶ ἔκλαυσα (ἀπο-
κρίνεται ὁ Ξέρξης) διότι ἐκ πλήθους τοσούτου,
μετὰ ἑκατὸν ἔτη, δὲν θέλει εὐρεθῆναι ζῶν,
„ὅτε εἷς, καὶ μόνος: Εἴση λθέμε λογι-
„σάμενον κατοικτεῖραι
„· Εἰ τοῦτων γε, ὄντων τοσού-
„των, οὐδεὶς εἰς ἑκατοστόν
„εἶτος περιεσται. (40). Συγχωρῶ
ἐκείνο τὸ δάκρυον· μάλισα ἐπαινῶ τὸν
δεύ-

(40) Πολὺ παρεξέτεινε τὸν καιρὸν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς,
ἀναλογισθεὶς ἑκατοστὸν ἔτος ὁ Ξέρξης. Ἡ παρατή-
ρησις καὶ ἡ πείρα διδάσκουσιν, ὅτι εἰς πολὺ σιωπο-
μώτερον χρονικὸν διάστημα διορίζονται αἱ τῶν ἀθρωπί-
νων γενεῶν ἀλλεπάλληλοι διαδοχαί. Ὁ Μάϊος Γράντ
εἰς τὰς Νεκρικὰς αὐτῶν Καταλόγους ἐπαρατήρησεν, ὅτι
εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐκ βρεθῶν ἑκατὸν γεννηθεντων,
ἐξήκοντα τέσσαρα, φθάνουσιν εἰς τὴν ἡλικίαν ἐτῶν
ἑξ — καὶ τέσσαράκοντα, εἰς τὴν τῶν δέκα ἑξ — καὶ
εἴκοσι πέντε, εἰς τὴν τῶν εἴκοσι ἑξ — καὶ δέκα ἑξ,
εἰς τὴν τῶν τριάκοντα ἑξ — καὶ δέκα, εἰς τὴν τῶν
τεσσαράκοντα ἑξ — καὶ ἑξ εἰς τὴν τῶν πενήκοντα
ἑξ — καὶ τρία εἰς τὴν τῶν ἐξήκοντα ἑξ — καὶ ἓν,
εἰς τὴν ἐβδομήκοντα ἑξ. Ὁ δὲ αὐτὸς Γράντ ἐπα-
ρατήρησεν καὶ τῆτο: ὅτι εἰς τὴν Λόνδραν τὴν ἐν
Ἀγγλίᾳ Μητρόπολιν, ἣν οἰκῶσιν ἑξακόσιαι τεσ-
σαράκοντα χιλιάδες ψυχῶν, εἰς διάστημα ἐνιαυτῶν
ἐξήκοντα τεσσάρων, ἐναλλάσσονται οἱ ἀνθρωποὶ δις:
καὶ ἐκ τούτου λέγομεν: ἐδιώχτο καὶ συλλογιθῆναι
τότε ὁ Ξέρξης, ὅτι εἰς ἑκατοστὸν ἔτος, ὅχι μόνον

δεύτερον τὸ ἀνθρώπου Συλλογισμόν, καθὼς
 ἐμὲμφθιω τὸν προλαβόντα μακαρισμόν
 τὸ βαρβάρου. Τὸ νὰ κατοικτείρητις τιῶ
 κοινῇ τῆς ὁλοκλήρου φύσεως ἀθλιότητος
 εἶναι ὅπως ἐν ἔυλογον, εἶναι ἀκόλαστον,
 εἶναι ἀνθρώπινον : . . . ἄχ! . . .
 Τόσαι μυριάδες ἀνθρώπων, μετὰ παρέλευ-
 σιν τόσων, ἢ τόσων καιρῶν, μέλλουσιν οἱ πάν-
 τες νὰ κατασταθῶσι γῇ καὶ σποδὸς! . . .
 . . . Ἄχ! . . . ζωὴ ταπεινὴ! κα-
 τάσασις ἐλεεινὴ! Φύσις ἀθλία! Ὅμως εἰς
 τὸ παρὸν ἐγὼ εἰς τὸτο σρέφω τὸν λογισ-
 μόν μου, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ τὸ λόγος μου ἢ
 ὑπόθεσις: Ἐὰν ὁ Περσῶν Βασιλεὺς ἐκεῖ-
 νος τότε, πεπληροφορημένος ὢν, χωρὶς νὰ
 ἀμφιβάλλῃ, ὅτι οἱ τόσοι λαοὶ, οὓς ἐθεώρει
 ζῶντας, ἐμελλον μετὰ καιρὸν, ἐπίσης ἀπαν-
 τες νὰ ἐξαλειφθῶσιν: **ΟΥΔΕΙΣ ΠΕΡΙΕ-**
ΣΤΑΙ: Ἐπειτα αὐτὸς ἐν μέρει περὶ ἑαυτοῦ
 ἀναλογιζόμενος, ἀδημονῶν ἦτον, καὶ δὲν
 ὑπέμενε πρῶτως τε καὶ μετρίως, ὅτι καὶ
 εἰς αὐτὸν μέλλει νὰ ἐπακολουθήσῃ τέως τὸ
 αὐτῷ

αἱ αὐτὲς μυριάδες, ἀλλὰ καὶ τρεῖς τοσῶτοι ἐμελλον
 νὰ ἀπολείψω: **ΟΥΔΕΙΣ ΠΕΡΙΕΣΤΑΙ**, καὶ ἔτι
 (ἂν τὸ εὖρισκεν ἔυλογον) ἔπρεπε νὰ τριπλασιάσῃ καὶ
 αὐτὸς τὰ δάκρυά του.

αὐτὸ πάθος, ὡς ἀπαράιτητον, καὶ τοῖς πᾶσι κοινὸν· ἀλλ' ἂν ἐμερίμνα διωκεῖς ἀγωνιῶν καὶ τρέμων καὶ χετλιάζων, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐξάπαντος ἀποθνήσκει, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ μόνος ἐξηρημένος καὶ ἐλεύθερος· τί ἤθελεν ἔχητις νὰ εἰπῇ περὶ αὐτῶ τῶ ἀνθρώπου; τί ἄλλο; εἰμὴ ὅτι αὐτὸς ἦτον ἄνθρωπος παντάπασιν ἄφρων καὶ ἀσωέτος, καὶ ἐδὲ ἄνθρωπος ὅλως νὰ ὀνομάζεται ἄξιος;

Ἀλλ' ἡμεῖς ὑπερβαίνοντες, καὶ τιῶ ἑκατονταετηρίδα τῶ Πέρσας, καὶ ὅσα ἄλλα ἢ πλατύτερα, ἢ στενότερα καιρικὰ διαστήματα τῆς θανατηρᾶς προθεσμίας· ὡς ἐνθυμηθῶμεν γενεὰς γενεῶν, ἀριθμῶ καὶ λόγῳ ἀπεριλήπτως· ὡς διαλογισθῶμεν ὡς
 „Ὁ Δαβίδ· (Ψαλμ· 105. 5.) ΔΙΕ-
 „ΛΟΓΙΣΑ' ΜΗΝ ἩΜΕ' ΡΑΣ ἈΡΧΑΪ' ΑΣ,
 „ΚΑΙ ἜΤΗ Αἰώνια· ὡς σωαίψωμεν
 μετὰ τῶν παρελθόντων τὰ παρόντα,
 τὰ ἐνεσῶτα μετὰ τῶν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ
 μετὰ τῶν ὑπερον, ὡς διαμέθαι εἰς τό-
 σας διαδοχὰς χρόνων ἀλλεπαλλήλως, καὶ
 εἰς τοσαῦτα πλήθη ἀνθρώπων, ἐκ πά-
 σης τε καὶ παντοίας ἡλικίας, κατὰσάσεως,
 τάξεως, ποίαν ἄρα πρόφασιν, ἢ ἀφορμὴν
 ὅπως ἐν ἐυλογοφάνῃ εὐρίσκομεν εἰς τὸ νὰ
 δεινε-

δεινοπαθῶμεν ἐκταραττόμενοι, ἐπειδὴ σήμερον αὐριον, Φθάνει καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ ὅρος τῆς τοιαύτης προθεσμίας; ὅτι καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτὰς, ἢ εἰς τινὰς τῶν περὶ ἡμᾶς οἰκειοτάτων τε καὶ φιλτάτων, παρίσταται ὁ κοινὸς ἕτος ἐξισωτῆς, ἀπαιτῶν τὴν κοινὴν ταύτῃ τῆς φύσεως δασμοφορὰν, ἢ τὸ κοινὸν τῆτο δάνειον; μένεις περὶ τῆς λύπης τε καὶ δειλίας ἀμέτρως, ταραχῆς καὶ ἀδημονίας ὑπερβαλλέσης, φόβος καὶ τρόμος ἀκαταπαύστως ὑπόθεσις δικαία καὶ ἔυλογος; ἔδευρία, ἔδε παρά μικρὰ, ἔδόλως. Ἀνθρωπε, ΜΗ' ΕΥΛΑΒΟΥΤ ΚΡΙΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ. Ἀλλε τὸ Σοφὸν Σειράχ (41): ΤΟΤΤΟ ΓΑΡ ΚΡΙΜΑ ΠΑΣΗ ΣΑΡΚΙ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ. ΜΝΗΣΘΗΤΙ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΣΧΑΤΩΝ· ὅλοι ἀπέθανον, καὶ ὅλοι μέλλου νὰ ἀποθάνω. τὸ ψήφισμα εἶναι κοινόν, τὸ σύμπτωμα εἶναι ἀπαραίτητον, ἄφυστον, καὶ αὐτὸ μάλιστα οἰκονομήθη ὡς δίκαιον καὶ καλὸν ἀπὸ τὸν ὑψιστον καὶ ὑπεράγαθον πλαστρογόνον καὶ Κριτὴν: τολμᾶς νὰ ἀντιτείνης; Τί ἈΠΑΝΑΪΝΗ ἘΝ ΕΥΔΟΚΙΑ ὙΨΙΣΤΟΥ; Αὐτὸ

(41) Σειράχ Κεφ: ΜΑ. 3. 4.

Αὐτὸ καὶ ὡς συμφέρον ἔτι καὶ ἐπωφελες
 διωρίσθῃ καὶ διὰ σέ, τὸν πλαστουργηθέντα
 μὲν κατὰ χάριν εὐθὺ καὶ ἀθάνατον ἐξ
 ἀρχῆς, ἔπειτα δὲ ἐκ σεαυτοῦ διασραφέντα,
 καὶ ἐπὶ τὴν εἰς γινώσκον ἐπάνοδον ἐκασίως πα-
 ραπεσόντα. Ἐχεις τινὰ λόγον εἰς τὸτο νὰ
 ἀντιβάλης; ἔδενά πάντως: μᾶλλον δὲ ἐκ
 τοῦ ἐναντίου λόγον ἔχεις νὰ εὐαρεσηθῇς καὶ
 τὸν ἀναπλάσσω σα ἐξ ὅλης ψυχῆς νὰ
 εὐχαρισήσης. Ἐκ γῆς ἐλήφθης, εἰς γινώ-
 κηθέλησες καὶ ἐσράφης, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς
 πάλιν διὰ τοῦ θανάτου ἐπανεκλήθης, ἀφ' οὗ
 πρὸς καιρὸν τινά, ἢ περισσότερον, ἢ ὀλι-
 γώτερον ἐν αὐτῇ διατρίψας δοκιμάσης τὰς
 ἐπ' αὐτῆς σενοχωρίας καὶ ἀθλιότητας.

Ἐπειδὴ, εἰν φρένας ἔχης, πρέπει νὰ
 συλλογιθῇς μεταξὺ τῶν ἄλλων ἅμα καὶ
 τὸτο: εἰν ἅπαντες καθ' ὑπόθεσιν, ὅσοι
 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν ἐγεν-
 νήθησαν, καὶ νῦν ἔζων; ἢ ὀλιγώτερον, ὅσοι
 ἐγεννήθησαν εἰς μόνῳ τῷ περασμένῳ δε-
 κάτῳ ὀγδώτῳ ἑκατεσάδα τῶν ἀπὸ Χριστοῦ
 χρόνων; ἢ ἔτι ὀλιγώτερον, ὅσοι πρὸ ἐνι-
 αυτῶν ἐξήκοντα; ἢ τετράχισον ὅσοι πρὸ
 τριάκοντα, τεττέσιν οἱ τῆς μιᾶς γενεᾶς
 τῆς ἀμέσως πρὸ ἡμῶν γενομένης καὶ ἀπο-
 γενομένης, καὶ πρὸς τέτοις εἰν καὶ ἡμεῖς

οἱ ἐπὶ τῆς ἐν ἐσώσης γενεᾷς ἄνθρωποι καὶ
τὰ τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ οὐκ, ὅσοι νῦν ἐσμέν,
ζῶντες ευρισκώμεθα μετ' ἐκείνων; ἄρα γε
εἰς κρείττονα καὶ εὐδαιμονεσέραν κατὰσασιν
ἤθελεν εἶναι ὁ αἰθροπος; Πᾶς οἱ τόσοι
καὶ τόσοι ἐμελλον εὖ συζῆσθαι; Πῶς ἕκαστος
ἐξ ἡμῶν; Πᾶς ἐγώ, καὶ σὺ, καὶ οἱ λοιποὶ
ἐξ ἡμῶν σὺν ἐκείνοις; Τίς μικρὸν σαλαγμὸν
Φρενῶν εἰς τὸν ἐγχεῖσθαι αὐτοῦ ἔχων,
ἤθελε προκρίνη τι τὴν ζωὴν πρὸ τῆς θανάτου,
εἰς τοιαύτῃ τῆς παρόντος βίᾳ κατὰσασιν;

Ἄλλ' ἔχι τῆτο (ἐρεῖς) καθισθᾷ εἰς τὸν
ἄνθρωπον τῆς θανάτου τὸ τέλος ἕτως οὐκ ὁδω-
ρὸν καὶ δυσφόρητον ἔχι τῆτο: καὶ ἔδεις
ἴσως ποτὲ ἔφθασεν εἰς τόσι καὶ ἀφροσύνῃ καὶ
ἄνοιαν, ὥστε νὰ ἐκταράσσεται καὶ νὰ ἀδη-
μονῇ δι' αὐτὸ τῆτο καὶ μόνον, ὅτι τέως
αὐτὸς μέλλει νὰ ἀποθάνῃ: ἐπειδὴ τι
ἐπὶ γῆς ΠΑΝΖΩΓΙΑΝ τούτῃ, ἢ ΑΠΕΡΑΝ-
ΤΟΖΩΓΙΑΝ, ἔδεις τὴν φαιτάζεται. Τί δὲ
τάχα; ἢ διότι περὶ ἑαυτὸ ἕκαστος τὴν ΠΟΛΥ-
ΖΩΙΑΝ, ἢ ΜΑΚΡΟΖΩΓΙΑΝ, ἐπιποθεῖ, διὰ
τῆτο εἴη ἀθυμῶν τε καὶ τρέμων, ὅτι ἤθελε νὰ
μὴ ἀποθάνῃ, ἂν δὲν εἶναι τρόπος μηδέπο-
τε, καὶν τελευτᾷσιν "ΟΧΙ ΤΩΡΑ, ἈΛΛΑ'
ΜΕΤΑ' ὙΛΥΤΙΑ: Πλὴν καὶ αὐτὸ τῆτο πάλιν
τὸ, "ΟΧΙ ΤΩΡΑ, ἈΛΛΑ' ΜΕΤΑ' ΤΑΥΤΑ,
ΤΑ.

ΤΑ, ὁ καθ' ὑπερβολὴν φιλόζωος, θέλει το ἐπιθυμήσει καθὼς ΤΩΡΑ, ἐμοίως ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ: ὁθεν καὶ εἰς τὸτο λανθανεταί, μέτρα ζωῆς ἐαυτῷ προτιθεμενος ἀκρίτως καὶ ἀσυλλογίστως: ἀλλ' ἡ θεραπεία τῆς τοιαύτης ἀκρισίας καὶ ἀσυλλογιστίας καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι, εἰάν σοχαθῇ, ὅτι τὰ διαστήματα τοῦ παρόντος βίᾳ εἰς ἄλλας μακρότερα, εἰς ἄλλας σιωτομώτερα, εἰς τινὰς βραχύτατα, εἶναι ἅπαντα διωρισμένα ἐκ τῆς ἄνωθεν ὑπεραγάθης καὶ πανσόφης προνοίας, πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ συμφερον ἐκάστω οἰκονομούμενα. Καὶ λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος χρεώσῃ νὰ ἀποβλεπῇ ἀταράχως καὶ εὐψύχως τὸν θάνατον, εἰς καθε καιρὸν, καὶ ἀφ' οὗ μάλιστα προχωρήσῃ εἰς μέτρον ἡλικίας, ἐν ᾗ ἔχει τελείαν τινὲς τῆς λογικῆς κρίσιν, περισσότερον πρέπει νὰ εὐχαρισῇται, ὅτι τόσον ἔζησε, παρὰ νὰ δυσφορῇ καὶ νὰ αδημονῇ καὶ νὰ χετλιάσῃ, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς ἐπέκεινα πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς δὲν θέλει ζῆσει.

Ἄνισοι βέβαια καὶ ἀνώμαλοι εἶναι, κατ' εὐδοκίαν τῆς Δημιουργῆς, αἱ τῆς ἀνθρωπίνης βίου προδιαταχθεῖσαι, ἐποχὰί τε καὶ παρατάσεις. Ἐπαρατηρήθησαν παρὰ τοῖς Αγ-

γλόις (*) οὐ πρὸ πολλῶν, οἱ ὅροι τῆς ἀν-
 θρωπίνης ζωῆς οἱ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτ-
 τον πολυετεῖς, ἢ βραχυετεῖς, καθὰ συμ-
 βαίνουνσι: καὶ εὐρέθη, ὅτι ἐξ ἀριθμῶν πινὸς
 σημειωθέντων βρεφῶν, ἅμα καὶ κατὰ τὸν
 αὐτὸν ἐνιαυτὸν γεννηθέντων, ἐν μὲν τῷ
 πρώτῳ ἔτει, θνήσκουσιν ὑπὲρ τὸ τεταρ-
 τημόριον. — Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ καὶ τῷ
 δευτέρῳ, ὑπὲρ τὸ τριτημόριον. — Ἐν δὲ
 τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ, θνήσκ-
 οῦσι τετράχισον τὰ ἡμισυ. Τετάρτῳ, ἀπὸ
 χιλίων βρεφῶν, τὰ ὅποια σήμερον γεν-
 νηθῶσιν, ἕως τὸ τέλος τῶν πρώτων ἐνιαυτῶν,
 μόλις εὐρίσκονται ζῶντα 725 ἕως τὸ τέ-
 λος τῶν δευτέρων ἐνιαυτῶν, μόλις μένουσι τὰ
 630. Ἔως τὸ τέλος τῶν τρίτων, μόλις τὰ
 500. Ἡ αὐτὴ παρατήρησις ἔγινε καὶ παρὰ
 τοῖς Γάλλοις. (**). Πλὴν ὅσον παρὰ τέτοις,
 περισσότερα βρέφη φαίνεται ὅτι φθάνουσιν
 εἰς τὸν ὅρον τῆς πρώτης ἡλικιώσεως ἐπει-
 δη

(*) M: Simpson ἐν τοῖς Πίναξιν τοῖς ἐν Λόνδρᾳ ἐκδοθεῖ-
 σιν, ἔτει 1742. Παρὰ Βυφωνίῳ Φυσιολογ: Ἰσορ:
 Τόμ: Β. περὶ τῶν ἀνθρ: καὶ τῆς Νηπιότη: Σελ: 471-
 472.

(**) M: Duprè de S. Maur: παρὰ τῷ αὐτῷ Βυφων:
 Αὐτ:

δὴ ὄχι κατὰ τινὲς τριετίαν (ὡς εἴρηται παρὰ
 Ἀγγλοῖς) ἀλλὰ κατὰ τινὲς ἑπταετίαν, ἢ καὶ
 ὀκταετίαν παρὰ Γάλλοις, τῶν ἅμα τικτο-
 μένων βρεφῶν, ἀποθερίζεται τὸ ἥμισυ,
 καὶ ἔτι πρὸς. Ὁ Φυσιολόγος (*) ὅστις ἀ-
 ναφέρει τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, ἐκτιθέ-
 μενος καὶ τὰς κατ' αὐτὰς καταγραφέντας
 πίνακας, σοχάζεται μετὰ ἀκριβείας, ὅτι
 λοιπὸν, ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ δυνάταί τις νὰ σι-
 χηματίσῃ, περὶ ἐνὸς νεοτεχθέντος βρέ-
 φος πῶς ἡμπορεῖ νὰ ζήσῃ ἔτη τρία, ἀφ'
 ὧν ἐγεννήθη, καὶ ὄχι ἐπέκεινα: ἐν δὲ τῇ
 Γαλίᾳ, ἔτη ἑπτὰ, ἢ ὀκτὼ, καθότι καὶ
 ἐκεῖ, καὶ ἐδῶ εἰς τὰς τεθέντας ἐκ πα-
 ρατηρήσεως ὁρᾷ, ἔχει τὸ σίχημα, τὸ νὰ,
 καὶ τὸ εἶ, ἰσόμετρον. Ὁ αὐτὸς Συγγρα-
 φεὺς ἐκ τῶν ῥηθέντων πινάκων (**) προ-
 σοτέρω καὶ εἰς τὰς ἐφεξῆς ἡλικίας, σοχά-
 ζεται καὶ τῆτο, ὅτι εἰς τὸν ἄνθρωπον,
 ἀφ' οὗ πατήσῃ τὸ πέμπτον, ἢ ἕκτον, ἢ ἑβ-
 δομον ἔτος, δυνάταί τις νὰ ὑποχρεθῇ πε-
 ρισσοτέρως χρόνος ζωῆς, παρὰ εἰς ἅπαν
 ἄλλο τῆς ἡλικίας ὅριον. Διότι εἰς τινὲς εἰρη-
 μένῳ ἡλικίαν, ἐλπίζεται ἢ τὸ βίῃ ἕκτα-

σις,

(*) Ὁ Αὐτ.: Βυφῶν: αὐτόθι ἔνθ: ἀντ:

(**) Βυφῶν: αὐτὸς αὐτόθι:

σις, εἰς χρόνους προσέτι τεσσαράκοντα δύο, καὶ ἐπέκεινα. Ἀλλὰ μετὰ τὸ πέμπτον, ἢ ἕκτον, ἢ ἑβδομον ἔτος, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλπίζουμένων τῆς ζωῆς χρόνων, χωρεῖ εἰς ἐλάττωσιν· εἰς τρόπον ὅτι, ἐπὶ μὲν τῷ δωδεκαετῷ παιδὸς, διώαται ναὶ ὑποχέθῃ ζωῆς ἐνιαυτὸς τριάκοντα ἐννέα· ἐπὶ δὲ τῷ εἰκοσαετῷ νέῳ, τριάκοντα καὶ ἡμισίω, ἐπὶ δὲ τῷ τριακονταετῷ ἄνδρὸς ἤδη, εἰκοσι καὶ ὀκτὼ καὶ ἀκολούθως ἐνιαυτὸς ζωῆς ὀλιγωτέρους καὶ ὀλιγωτέρους, ἕως εἰς τὴν γηραιάν ἡλικίαν, τὴν τῶν ὀγδοήκοντα καὶ πέντε; ὅταν τις εὐλόγως διώαται ναὶ σιχηματίσῃ, ἐνιαυτοὺς ἔτι τρεῖς.

Ἐὰν ταῦτα εἶναι ἀληθινὰ, καὶ τὰ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς διαφέροντα μέτρα τοιαύτας ἔχουσι τὰς ἀνωμαλίας καθὼς ἡ καθημερινὴ δοκιμὴ δὲν ἐπιτρέπει ναὶ ἀμφιβάλλωμεν, τίνι λόγῳ ὁ ἄνθρωπος, ἀφ' ὃς μάλιστ' προβῇ εἰς ἱκανὴν ἡλικίαν, ἢ μπορεῖ ναὶ ἐκταράττεται ἀμέτρως διὰ τὸν μέλλοντα ἐλθεῖν εἰς αὐτὸν θάνατον; καὶ πῶς δὲν ἔχει ἀθορυμῶς δικαιότεραν ὁ τοιοῦτος, ναὶ εὐχαριστᾷ μάλλον τὸν τῆς ζωῆς χορηγὸν καὶ δοτῆρα, ὅτι ἐκ τῷ μηδενὸς τὸν ἐξωποίησε, καὶ ἐπιτρέψας τὸν λογισμὸν

μόν ὀπίσω αὐτῶ, καὶ τὸν δοξολογῇ ἰδίως.
σοχαζόμενος πόσοι καὶ πόσοι δύνανται καὶ
ἀριθμηθῶσιν, ὅσους πρὸ αὐτῶ, εἰς πολλὰ
ὀλιγώτερον ζωῆς διάστημα ἀπεθέραισε τῶ
θανάτῳ τὸ δρέπανον, καὶ καθ' ἑκάστω ἀ-
ποθέραιζει. Ὁ νέος ἀποθνήσκων καθ' ὑπόθε-
σιν, εἰς τὸν εἰκοστὸν πέμπτον χρόνον τῆς
ἐαυτοῦ ἡλικίας, ἀποκλαίεται ἴσως, ὅτι τε-
λευτᾷ ἔτι ἄωρος ἐπ' αἶνῳ εἰς τὸ ἄνθος τῆς
νεότητος· ἀλλ' εἰς ἐπιλογισμῶν, ὅτι τὸ ἡ-
μισυ τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων, ὅσοι εἰς ὅ-
λον τὸν τετραπέρατον κόσμον, εἶδον τὸ
Φῶς τῆς αὐτῆς ἡμέρας, καθ' ἡμῶν αὐτὸς
ἐγεννήθη, καὶ περισσότερον ὅμως ἀπὸ
τρῖς χρόνους δὲν τὸ ἐχάρησαν· μακρὰν
ἀπὸ τὸ καὶ ἀποκλαίεται εἰς τὸ λάχος τὸ
ἴδιον, δὲν εἶναι χρεώτης μάλιστα καὶ ὑμνο-
λογῇ τὸν τῆς ζωῆς παροχέα καὶ πρύτα-
νιν, ὅτι ὑπὲρ τὸ ἡμισυ τῶν σωτηρίων
τῶ αὐτοῦ ἐφάνη ἐξηρημένος, καὶ ἡξιώθη
καὶ ζῆσις ἔτη ὑπὲρ ἐκείνης δύο καὶ εἰκοσι;
ἔτη μάλιστα, τὰ ὅποια ὡς ἐλεύθερα ὄντα
τῶν ἐν τῷ βίῳ συμβαινόντων φυσικῶν τε
καὶ ἡθικῶν καὶ πολιτικῶν παθημάτων,
κρίνοντα τῆς ζωῆς τὰ εὐδαιμονέστερα;
Ἀλλ' εἰς ὁ εἰκοσιπενταετής νεός, χρεώσῃ
καὶ γνωρίσῃ καὶ καὶ ὁμολογῇ τῶ τοιούτῳ
προνο-

προνομίᾳ τὴν χάριν; ὁ τριακονταετῆς ἀνὴρ, καὶ ἐφεξῆς ὁ τεσσαρακονταετῆς, ὁ πεντηκονταετῆς καὶ: δὲν ἔχει χρέος νὰ τὴν ὁμολογῇ περισσότερον; Ἐγὼ ἤγγιστον τὰς χρόνους τῆς ἡλικίας τὰς ἐξήκοντα, ὅτε ταῦτα τὸ πρῶτον ἔγραψον· ἄρχησα δὲ νὰ ἀναπνέω τῆς ζωῆς τὸν αἶρα, ἐν ἔτει 1716. Πόσοι τὸν ἐνιαυτὸν ἐκείνον γεννηθέντες, καὶ ὃν καὶ ἐγὼ εἰς διάστημα τριῶν χρόνων τῶν τῆς ζωῆς μου πρώτων, τετέστιν ἕως τῆς 1719. ἀπέθανον; πόσοι δὲ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεννηθέντες, καὶ μετ' ἐμὲ, παρεκτός τῶν μετ' ἐμοῦ ἐκείνων; ὦ πόσοι! ὦ πόσοι! Αὐτὸς δ' ἐγὼ, ἄχρι τῆς παρόντος ἔτις 1803: τῆς μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ἤδη λήγοντος, εἰσέτι ζῶ! κατὰ θείαν πάντως μακροθυμίαν καὶ ἀπειρον ἔλεος τῆς ζήσαντός με τὸν ἄθλιον, πρὸς μετάνοιαν, καὶ τῶν ἀμετρήτων μου πλημμελημάτων ἐπανόρθωσιν.

Ἀλλ' ἡ μακροβιότης ἀπὸ τῆς ἄλλης μέρας εἰς τὸν ἄνθρωπον, δὲν πρέπει νὰ ἐπιλογισθῇ καθ' ἑαυτὴν εἰς εὐκληρίαν, καθὼς ἔτε· ἡ βραχύτης τῆς βίης ἐξεναντίας εἰς δυσύχημα: οὐδ' ἀφορμὴν ἔχει δικαίαν καὶ ἔυλογον, ὁ καχεκτὼν καὶ νοσηλευόμενος
 ἔτι

ἔτι καὶ νέος ὢν, νὰ φθονῇ, ἢ καὶ νὰ μα-
καρίσῃ τὸν γηραλέον καὶ ἐν ἐυρωσίᾳ ἐυεκ-
τῆντα, ὡς ἐκεῖνος πτωχέων δι' ὀλιγότη-
τα ζωῆς ἡμερῶν, τῆτον διὰ μακροβιότητα
πλέσιον. Τὴν τοιούτῳ ἀλήθειαν γλαφυ-
ρώτατα τὴν ἠθολογεῖ ὁ ἠθικώτατος Πλά-
ταρχος (*), ἐν οἷς συμβαλέυει τὸν φίλον
αὐτῷ Πάκιον πῶς δυνάτα νὰ περάσῃ τὴν
ζωὴν ἐν ἀταραξίᾳ καὶ γαλιῳῃ, ἀναμετα-
ξὺ εἰς τὰ πολλαχόθεν περισσῶντα αὐτὸν
οἰνιάρᾳ καὶ δυσάρεσσι. Πρὸς τοῖς ἄλλοις
μέγα πρὸς ἀνοχίᾳ καὶ μετριοπάθειαν πα-
ράγγελμα εἰς αὐτὸν ὑποβάλλει, τὸ νὰ μὴ
λογίζεται τὰς ὑψηλοτέρους αὐτῷ εἰς τὰς κα-
ταστάσεις, ἀλλὰ νὰ ἐπιστρέφῃ τὸν νοῦν εἰς
τὰς ταπεινοτέρας: ΤΟΥ'Σ ὙΠΟΔΕΕΣΤΕ-
„ΡΟΥ'Σ Ω' ΠΑ'ΚΙΕ, ἈΠΟΘΕΩΡΕ'ΙΝ ΚΑΙ
„ΜΗ' ΠΡΟ'Σ ΤΟΥ'Σ ὙΠΕΡΕ'ΧΟΝΤΑΣ ἈΝ-
„ΤΙΠΑΡΕΞΑ'ΓΕΙΝ. Τίς ποτὲ εὐχαριστεῖται
ἡδέως ἀναπαυόμενος, ὅταν ἔχῃ πρὸ ὀφ-
θαλμῶν τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἄλλων; Ἀχ (λέ-
γει ὁ ἀσθενὴς καὶ μικρόψυχος ἄνθρωπος)
„Διατὶ ὅχι καὶ ἐγὼ, ὡς ἐκεῖνος; ΤΟΙΟΥ-
„ΤΟΤΡΟΠΩ'Σ Οἱ ΔΕΔΕΜΕ'ΝΩ ἙΥΔΑΙ-
„ΜΟΝΙ-

(*) Ἐν τῷ περὶ Εὐθυμίας.

„ΜΟΝΙΖΟΥΣΙ ΤΟΥΣ ΛΕΛΥΜΕΝΟΥΣ.
 „ΕΚΕΙΝΟΙ ΔΕ ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ.
 „ΟΙ ΔΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΑΣ.
 „ΟΥΤΟΙ ΔΕ ΠΑΛΙΝ ΑΝ ΤΟΥΣ ΠΛΟΥ-
 „ΣΙΟΥΣ. ΟΙ ΔΕ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΟΥΣ
 „ΣΑΤΡΑΠΑΣ. ΟΙ ΔΕ ΣΑΤΡΑΠΑΙ ΤΟΥΣ
 „ΒΑΣΙΛΕΙΣ. ΟΙ ΔΕ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥΣ
 „ΘΕΟΥΣ, ΜΟΝΟΝΟΥΧΙ ΒΡΟΝΤΑΙΝ ΚΑΙ
 „ΑΣΤΡΑΪΠΤΕΙΝ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ. ΕΙΤΑ
 „ΟΥΤΩΣ ΑΙΕΙ ΤΩΝ ΥΠΕΡ ΕΑΥΤΟΥΣ
 „ΕΝΔΕΕΙΣ ΟΝΤΕΣ, ΟΥΔΕΠΟΤΕ ΤΟΙΣ
 „ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟΥΣ ΧΑΡΙΝ ΕΧΟΥΣΙ. ΔΕΝ
 εἶναι ἔυκολον νὰ εὐχαριστιώται εἰς τὰ κα-
 λὰ ὅπῃ ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἐν ὅσῳ συλ-
 λογίζοται τὰ καλὰ τὰ μεγαλήτερα τὰ ὅ-
 πῃ οἱ ἄλλοι ἀπολαμβάνουσιν, καὶ αὐτοὶ ὑ-
 σερῶνται. Ἀλλ' εἰὰν μεταστραφῇ εἰς τὸ
 ἐναντίον ἢ χέσις, καὶ γένη ἢ παράθεσις
 πρὸς τὰς ὑποδεεσέρας, τότε ἕκαστος εὐρίσ-
 κεται ἀναπαυόμενος εἰς τὴν τάξιν ταύτην.
 Οἱ Βασιλεῖς τότε εὐχαριστεῖται, ὅτι δέν
 εἶναι εἷς σατράπης· ὁ σατράπης ὅτι δέν
 εἶναι εἷς τῶν ἀπλῶς πλεσίων· ὁ πλεσίος
 ὅτι δέν εἶναι εἷς τῶν μετρίων πολιτῶν· ὁ
 πολίτης ὅτι δέν εἶναι ὁ τυχῶν δημότης,
 μονοῦ εὐθεροῦ· ὁ εὐθερος ὅτι δέν εἶναι
 δόλος· ὁ δόλος ὅτι δέν εἶναι δεδεμένος· καὶ
 ὁ

ὁ δέσμιος ὅτι δὲν εὐρίσκειται εἰς τὸν κίν-
δυνον ἐκείνῃ, τὸν ὁποῖον σύρξιν εἰς τὸν
τόπον τῆς καταδίκης νὰ τὸν κρεμάσῃ.

Οἱ αὐτοὶ ἔτοι σοχασμοὶ μεταφερό-
μενοι ἀπὸ τῶν ἄλλων βιωτικῶν κατασά-
σεων καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ζωῆς καὶ
τῆς θανάτου, τὰ αὐτὰ προξενεῖσιν εἰς τὰς
ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ταραχῆς ἢ ἀτα-
ραξίας, δεινοπαθείας ἢ μετριοπαθείας, ἀπο-
τελεσματα. Ἐπὶ τῆς κλίμακος τῶν δια-
φόρων τῆς ζωῆς μετῴων· εἰς ὁποίαν ποτὲ
β' αὐθιδα ἡλικιώσεως, ὅταν ἔχῃ τὴν τῆς
λογικῆς χρῆσιν, εὐρεθῇ ὁ ἄνθρωπος, πάν-
τοτε χιευχαρίστητος εἶναι, ἐν ὅσῳ ἀποβ-
λέπει εἰς τὰς ὑπερτέρας βαθμίδας, εἰς τὰς
ὁποίας εἰ μακροβιότεροι φθάνουσιν· ἀλλ'
ἔχει ὅμως πάντοτε ἀφορμὴν εὐλογον ἐκα-
τος νὰ εὐχαρισῇται, ἐὰν ἐπιστρέψας τὸ
βλέμμα εἰς τὰς ὀπίσθας, ἀναλογισθῇ τὰ πο-
λυάριθμα πλῆθη, καὶ τὰς μυριάδας τῶν μυ-
ριάδων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἡξιώθησαν
νὰ φθάσῃ εἰς ἐκεῖ οὗ τῆς ἡλικίας τὸ μέτ-
ρον, εἰς ὃ ἔλαβον αὐτὸς τὴν χάριν νὰ
φθάσῃ ὅθεν ἔτι καὶ τὸτο περὶ τῶν ἄλλοις
ὁ Πλάταρχος προθέτει: "Οταν ὁ Πάνιε,
ΠΑΝΥ ΘΑΥΜΑΣΗΣ ὩΣ ΚΡΕΙΤΤΟΝ ΤΟΝ

„ΤΟΝ ἘΝ ΤΩ Ἰ ΦΟΡΕΪΩ ΚΟΜΙΖΟΜΕΝΟΝ,
 „ΥΠΟΚΥΨΑΣ ΘΕΑΣΑΙ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΡΑ-
 „ΣΤΑΖΟΝΤΑΣ. Βλέπεις λέγει, τὸν μεγα-
 λοπρεπῶς καθεζόμενον ὡς ἐπὶ θρόνῳ, καὶ
 περιφερόμενον ἐντὸς τῆς Φορέας ὑπὸ τῶν
 αὐτῆς θεραπόντων, καὶ τὸν μακαρίζει:
 ἰδὲ καὶ τὰς βασαντάς τε. Ἐγὼ δὲ κατὰ
 τὸν πρόκειμενον ἡμῖν σκοπὸν ἀντιτρέφων
 τὸ εἰρημένον λέγω πρὸς Σε, ὦ φίλτατε
 Ἀνωγνώστα, Ὅταν ἴδῃς ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΦΟ-
 ΡΟΥΝΤΑΣ, ΓΗΡΑΛΦΟΥΣ ΠΟΛΛΑΚΙΣ,
 ἈΝΑΚΥΨΑΣ ΒΛΕΨΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΕΟΝ, ἢ
 ΠΑΪΔΑ, ἢ ΝΗΠΙΟΝ ΤΟΝ ΝΕΚΡΟΦΟ-
 ΡΟΥΜΕΝΟΝ. Ἐκείνο τὸ βλέμμα ὃ καὶ ὁ
 Χαιρωνεὺς ἐσυμβέβηκε, κινεῖ καὶ τὸν
 πτωχὸν νὰ ὑποφέρῃ εὐθύμως τὴν τῆς ἰδίας
 ἑαυτῆς τύχης, κατὰσασιν. Ἐξ τούτου, τὸ ὁποῖον
 ἐγὼ ἐνταῦθα συμβεβέηκε, παρακινεῖ καὶ
 τὸν μήπω γεγηρακότα (πόσω μᾶλλον τὸν
 γηράσαντα, καὶ ὑπεργηράσαντα;) νὰ ἀ-
 πεκδέχεται μεγαλοψύχως τὴν τῆς Θανά-
 τος περίσασιν, ἢ προσεγγισιν. Ἀλλ' ὁποῖον
 τὸ ἐκ τῆς μετὰ τὴν ἡλικίας ὄφελος;
 Ὁ Μαρτυρὸς ἀποβίουτος ὄφελος;
 κουντα καὶ μεδὼν ἐξησεν (ὡς Ἰσοκρίσι) τριά-
 ῳ ἔτη: τί δὲ διέφερεν εἰς αὐτὸν,
 ἢ θάλασσας ἐξ καὶ ἐξήκοντα, μήπως ἢ
 ἐπὶ ἀναδίπλωσις τῆς ζωῆς ὑποσμηκρῶει τὸ
 τῆς

τῷ θανάτῳ ἀτύχημα; ἔδεν τοιοῦτον. Τὸ πλῆθος καὶ ἡ ὀλιγότης τῶν ἡμερῶν, δὲν ἔχει λόγον εἰς τὸν λογαριασμὸν τῷ Ἀδᾶ: „ὄχι, λόγον δὲν ἔχει: ἘἼΤΕ ΔΕΚΑ, ἘἼΤΕ ἘΚΑΤΟΝ, ἘἼΤΕ ΧΙΛΙΑ ἘΤΗ, ΟὐΚ ἘΣΤΙΝ ἘΝ ἈΔΟΥ ἘΛΕΓΜΟΣ ΖΩΗΣ: ὡς ὁ αὐτὸς Σειράχ (45) μάς βεβαιώνει.

Μία καὶ μόνη πρόφασις, δύναιται ὅπως ἐν νῦν παραστήσῃ εὐάφορμον, καὶ διὰ τῷτο ὀλιγώτερον μεμπτικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον τῷ θανάτῳ τικὲς θρόησιν, καὶ τικὲς ἐπιθυμίαν τῆς προϋθέκης τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς: τίς ἡ πρόφασις αὕτη; τὸ νῦν προϋθάση δηλαδὴ πρὸ τῷ τέλει τῷ, ἢ νῦν διορθώσῃ τὸ κακὸν ὅπως ἔπραξεν, ἢ νῦν κατορθώσῃ τὸ καλὸν ὅπως ἐπιχειρίθη, καὶ δὲν ἡξιώθῃ νῦν τὸ ἐκτελέσῃ. Ἐὰν οὕτως ἔχῃ, καὶ αὐτὸς εἶναι, ὡς Ἄνθρωπε, ὁ ἀληθινὸς Σὺ σκοπὸς, διὸ ὅν τοιοῦτον ἐκταράττεσαι καὶ λυπεῖσαι; καὶ διὰ τῷτο ἐπιθυμεῖς εἰ δυνατὸν νῦν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ Σὺ το τέρμα, καὶ ζωῆς ἡμέραι εἰς ἐσὲ νῦν προσεθῶσιν, ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον τί νῦν ἐπιφέρω πρὸς ἐλάττωσιν τῆς περὶ τὸν θάνατον

νατον ταραχῆς καὶ θλίψεως τῆς ψυχῆς
 σ8. Τότε βλέπω ὅτι μιμῆσαι τὸν εὐσεβῆ
 καὶ Θεοφιλῆ ἐν βασιλευσὶν ἐξεκίνῃ, ὅταν
 „ΑΡ' ΩΣΤΗ΄ΑΣ Εἰς ΘΑΝΑΤΟΝ, Α-
 „ΠΕΣΡΕΨΕΝ, ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΕΦ'
 „ῆς κατέκειτο, ΤΟΥΣ ὈΦΘΑ ΜΟΙΣ
 „ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΟΪΧΟΝ, ΚΑΙ ἮΥΞΑΤΟ
 „ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ, ΚΑΙ ἜΚΛΑΥΣΕ ΚΛΑΥΘ-
 „ΜΩΙ ΜΕΓΑΛΩΙ (46). Τότε καθὼς παρὰ
 Θεῷ εἰς τὸν Βασιλέα Ἰδὼν ἐπέμφθη πα-
 ρηγορητῆς προφήτης ὁ Ἡσαΐας, πεμφθή-
 σεται καὶ πρὸς Σὲ, καὶ παραστήσεται Σοι
 „τις προφήτης τότε ΕΥΨΕΘΗΣΕΤΑΙΤΙΣ
 „ΣΥΚΩΝ ΠΑΛΑΘΗ καὶ διὰ Σὲ, ΚΑΙ
 „ΕΠΙΤΕΘΕΙΣΕΤΑΙ ΕΠὶ ΤΟ ἜΛΚΟΣ,
 „ΚΑΙ ΣΕ ὙΓΙ΄ΣΕΙ. Τότε καὶ περὶ Σὲ
 ἔσως ρεθῆσεται, ὡς πρὸς ἐκείνους διὰ τῶ
 „προφήτη ἐμωύθη Θεόθεν: ἮΚΟΙΣΑ ΤΗΣ
 „ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΣΟΥ. Εἶδον τὰ ΔΑ-
 „ΚΡΥΑ ΣΟΥ. Ἰδοὺ ἔγω' ἰσομαίσε,
 „ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗ΄ΣΩ ἐπὶ τὰς ἡμέρας σ8:
 ἂν ὅχι ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑ ἔτη, τόσον ὅ-
 μως διάστημα ζωῆς ἐτι καὶ μέτρον, ὅσον εἰς
 ἐσὲ μέλαινα εἶναι ἐπωφελες καὶ συμφέρον,
 ὥς

(46) Δ. Βασιλειῶν, Κεφ: Κ. 1 — 7.

ὥς ἐνὰ κατορθώσης τὰ καλὰ τὰ ὅποια
 ἐπεχειρίσθης καὶ δὲν ἐξετέλεσας· ἢ καὶ ὥς ἐνὰ
 διορθώσης τὰ κακὰ τὰ μέχρι τῆς νύκτος ὑπὸ σε
 μέχρι τῆς νύκτος πεπραγμένα. Μόνον σὺ Ἄν-
 θρωπε ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΝ ὡς ὁ Ἑζεκίας, καὶ
 ΚΛΑΥΨΟΝ. Αὕτη εἰς ἐσὲ μοίη Χριστιανὲ
 ὑπολείπεται παρηγορία εἰς τὴν τῆς θανά-
 τος προσέγγισιν· αὕτη μοίη ταραχῆς τε
 καὶ θλίψεως συγχωρημένη αἰτία, καὶ εἰς
 ἀπαίτησιν τῆς τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς σε
 προθήκης ἐλπίς εἰς κατάκρισιν μὴ ὑποκει-
 μένη. ΚΛΑΥΨΟΝ, ΚΛΑΥΘΜΩΙ ΜΕΓΑΛΩΙ.

Ἐὰν τοιοῦτος εἶναι ὁ λογισμὸς τῆς ἐκ-
 ταραττομένου καὶ ἀδημονουῦτος διὰ τὸν
 ἐπερχόμενον θάνατον, ὅτι ἀνέτοιμος ἤδη
 εὐρίσκεται εἰς τὸ νῦν τὸν ἀπαντήσῃ, ἢ
 θλίψις ἢ περὶ τὸν θάνατον, εἶναι δικαία
 καὶ ἔυλογος, εἶναι ἐπωφελὴς καὶ σωτηριώδης
 Ἐὰν ὅμως, ὅχι διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἀνετοι-
 माσίαν, ἀλλὰ δι' αὐτὸ μόνον ὁ ἄνθρωπος
 ταραττεται καὶ θροεῖται, ὅτι, μέλλει νὰ
 ἀλλάξῃ τὴν ζωὴν τὴν παρῶσαν, τότε ἡ τα-
 ραχὴ αὐτῆς καὶ ἀδημονία εἶναι ἀξιοκατάκ-
 ριτος, καὶ ἀλογίας πλήρης, καὶ τῆς ἐχά-
 ττης ἀφροσύνης ἢ μόνον διὰ τὸ κοινὸν καὶ
 ἄφικτον τῆς συμπτώματος, τὸ ὅποιον,
 (θέλει δὲν θέλει) μέλλει ἐξάπαντος νὰ τὸ
 δοκι-

δοκιμάση καὶ αὐτὸς ὡς πάντες οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ προσέτι, ἐπειδὴ καὶ τὸ τοιοῦτον σύμπτωμα, ἀφ' οὗ ἐγεννήθη, καθ' ἑκάστην ἡμέραν τε, καὶ ὥραν, καὶ στιγμήν, αὐτὸς ἐν ὅσῳ ζῇ, ἀδιαλείπτως καὶ τὸ ἐδοκίμασε, καὶ τὸ δοκιμάζει. Πᾶς; διότι ἡ παρῆσα ζωὴ δὲν εἶναι ζωὴ ἀπλή καὶ ἄκρατος· εἶναι μία ἐκλασις καὶ συνισαμένη ἀπὸ ζωᾶς καὶ ἀπὸ θανάτου· εἶναι ὥσάν μιᾶ ἄλυσος συμπλεκομένη ἀπὸ κροῖκον καὶ κροῖκον, τὸν μὲν ζωοειδῆ, τὸν δὲ θανότοιειδῆ, τὸν ἕνα θετικὸν τὸν ἄλλον ἀποφατικὸν· εἶναι, δὲν εἶναι, πάλιν εἶναι, πάλιν δὲν εἶναι ἀλληλοδιαδόχως. Ἄπας λογικὸς ἄνθρωπος, εἰάν ἐπὶ τῆς ἀνακυκλωμένης ταύτης αὐτῆς ἐπιζήσεως καὶ ἐπίθνηξέως ἐπισηρίξῃ ὅπως ἐν μετὰ προσοχῆς τὸν νοῦν τε, βλέπει τὸ φανερῶς καὶ τὸ γνωρίζει· Τίς δυνάται νὰ εἰπῇ περὶ ἑαυτῆς ὅτι ζῇ; οὐδεὶς, εἰμὴ ὅστις δυνάται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ περὶ ἑαυτῆς μὲ ἀλήθειαν ὅτι ὁ αὐτὸς εἶναι. Ἀλλὰ τίς θέλει ἐπιβεβαιώσῃ ἀληθῶς καὶ κυρίως ἐν ᾧ ζῇ, ὅτι ὁ αὐτὸς εἶναι; οὐδεὶς εἰάν ὅπως ἐν γνωρίζει τὸν ἑαυτόν τε, καὶ γνωρίζων κρίνει μετὰ ὀρθότητος, ὅπως καὶ εἰς ποῖον τρόπον ἐξωογονήθῃ καὶ ζωογονεῖται. Αὐτὸς πρὸ τῆς παρῆσης στιγμῆς ἦτον, τάρτα κατ' ἐκείνῳ πλέον

πλέον δὲν εἶναι καὶ κατὰ τὴν μετὰ ταῦτα
 συμμῶ, ἀκόμι δὲν εἶναι. Λοιπὸν ὁ πρὸ τῆς
 συμμῆς ταύτης ἀπέθανεν, ὁ κατὰ ταύτῃ
 ἀποθνήσκει, ὁ μετὰ ταύτῃ δὲν ἔγινε, καὶ
 ἀφ' ἧς γένῃ, ὁμοίως ἐφεξῆς θέλει ἀποθά-
 νει ὥστε ἀπὸ θανάτου ὁ ἄνθρωπος μεταβαί-
 νει εἰς θάνατον καὶ κυρίως δὲν εἴη, κα-
 θότι κυρίως δὲν εἶναι ὁ αὐτὸς ὅπῃ πρὸ τῆς
 τῆς ἦτον καὶ μετὰ τῆςτο ἔσαι ὁ Θεὸς ὁ ἐς
 αἰὲ ὦν, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶν, μόνος πα-
 ναληθῶς καὶ εἴη καὶ εἶναι, ὅτι διὰ παντὸς
 καὶ ὦ, καὶ ἐστὶ καὶ ἔσαι, μόνος ὁ Θεὸς εἶναι.
 μᾶλλον δὲ ὁ Θεὸς αὐτὸς εἶναι αὐτὸ τὸ
 Εἶναι. Ἀπὸ τῆς αἰῶνος, καὶ εἰς τὸν αἰῶ-
 να ΣΥ' ΕΙ'.

Δύο ἐπιγραφαὶ ἰσοροῦνται, ὅτι εἰς τὰ
 προπύλαια τῆς ἐν Δελφοῖς ἀρχαιοτάτης
 χρηστηρίας εὐρίσκοντο μετὰ χαρακτῆρας χρυ-
 σῆς ἐπιγεγραμμέναι, καὶ ὑπὸ τῶν ἐκεῖ
 ἀπὸ πάσης τῆς γῆς σωτρεχόντων λαῶν
 ἀναγινωσκόμεναι. Ἡ μία ἦτον: ΓΝΩΘΙ-
 ΣΑΥΤΟΝ. (Γνώρισαι τὸν ἑαυτόν σου.) ἡ ἄλλη
 ἦτον: ΕΙ. (εἶσαι.) Αἱ ἐπιγραφαὶ ἐκεῖναι
 ἦσαν δύο μεγάλαι φωτοχυσίας ἐλάμψεις,
 τὰς ὁποίας ὁ Δημιουργὸς τῆς φωτὸς ἀκτινο-
 βολήσας ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι, ἐπρό-
 πεμψεν ἐνφανέστατα εἰς ἀπάσας τὰς γε-
 νεάς

νεὰς τῶν ἀνθρώπων, τὰς ἐπὶ προσώπῃ τῆς
 γῆς βεβυθισμένας ἔτι εἰς τὴν σκοτόμαναν
 τῆς πλάνης, πρὶν ἐπιλάμψη ἡ τῆς ἐντελῆς
 Θεοσεβείας ἡμέρα, πρὸ τῆς ὑπερφυῆς οἰκονο-
 μίας τῆς ἐν τέλει τῶν αἰώνων Θεοφανῶς γε-
 γενημένης. Προκατήγγασε κατ' ἀρχὰς ὁ Φω-
 τισμὸς ἕτος εἰς τὰς πρὸ τῆς Νόμου Προπά-
 τορας, εἰς τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὰς αὐτῆς Ἀ-
 πογόνους ἤστραψεν ἀκαλέσθως εἰς τὰ Ὠρήθ,
 καὶ εἰς τὰ Σινᾶ, διὰ τῆς πρὸς τὰς Ἰσραη-
 λίτας διὰ Μωσέως κηρυχθείσης Νομοδο-
 σίας ἀλλ' εἰς τὰ ἐπίλοιπα τῶν ἀνθρώπων
 ἔθνη, εἴτε διὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν αὐτῶν,
 εἴτε καὶ ἄλλως, ἐδόθησαν ἐκ θείας πάν-
 τως προνοίας, καὶ αἱ δύο εἰρημέναι Δελ-
 Φικαὶ ἐπιγραφαὶ, ὡς δύο ἀρχαὶ Φωτισικαὶ
 πρὸς καθοδήγησιν ἀπάσης τῆς διεσπαρμέ-
 νης ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἡ μία
 Ἐπιγραφή: ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ: Αὕτη εἶναι
 ὑποθήκη παρὰ τῆς Θεᾶς εἰς τὸν ἄνθρωπον:
 „ΑΝΘΡΩΠΕ ἈΝΘΡΩΠΕ, ΣΤΟΧΑΣΟΥ ΚΑΙ
 „ΓΝΩΡΙΣΑΙ ΤΟΝ ἑΑΥΤΟΝΣΟΥ, ΟΠΟΙΟΣ
 „ΤΙΣ ΕἶΣΑΙ, ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΩΝ ΤΡΟΠΟΝ
 „ΚΑΙ ΖΗΣ, ΚΑΙ ΕἶΣΑΙ Ἡ ἄλλη
 ἐπιγραφή: ἘΙ. Αὕτη εἶναι κατὰ ἀπόκρι-
 σιν, ἡ ἐξομολογήσις ἡ παρὰ τῆς ἀνθρώπου
 „πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ ΘΕΟΣ Ὁ ΘΕΟΣ ΜΟΥ,
 ΣΥ,

„ΣΥ' ΜΟΝΟΣ ΚΥΡΙΩΣ ΚΑ'Ι ΠΑΝΑΛΗ-
 „ΘΩΣ ΕΙΨΑΙ. Σὺ εἶσαι, διότι τὸ εἶναι
 „ἐν Σοὶ εἶναι σερεὸν καὶ ἀκίνητον· ἐγὼ
 „δὲν εἶμαι, ἀλλὰ γνωρίζω, ὅτι ἐν ἐμοὶ τὸ
 „εἶναι, εἶναι ἐν κινήσει, καὶ ἄστατον. Τοι-
 τοτρόπως διερμινεύει τὰς δύο Δελφικὰς
 ἐπιγραφὰς ἐκείνας καὶ εἰς ἐθνικὸς Σοφὸς
 (47) σωετώτατα· καὶ ἡ Διδασκαλία, εἰς
 τὴν ὑπόθεσιν τῆς περι τὸν θάνατον ἀταρα-
 ξίας, περὶ ἧς ἐνταῦθα πραγματευόμεθα,
 μεγάλῳ ἔχει τὴν δυνάμιν, ὑποσέλασσα καὶ
 ὑποσμικρύνουσα τὴν ἄμετρον θρόησιν καὶ
 ἀδημονίαν, τὴν ὁποίαν πάχομεν οἱ ὀλιγό-
 ψυχοι ἄνθρωποι, ὅταν ἐννοῶμεν τὸ τέ-
 λος ὅπῃ περιμένομεν.

Εἰς τοιαύτῳ περίσασιν, ἀθρόοι καὶ
 ἀτάραχοι, ἢ τῶν ἀρχιστράτων μέτριοι καὶ ὑπο-
 μονετικοὶ καθιστάμεθα, εἰ καλῶς συλλο-
 γιζώμεν, ὅτι ἕκαστος ἐξ ἡμῶν καθ' ὥραν
 ἐκεῖνος ὅστις πρότερον ἦτον, ὁ αὐτὸς κα-
 τὰ τὸ παρὸν πλέον δὲν εἶναι, ἀλλὰ ἀπέθα-
 νεν· ἐκεῖνος ὅστις μετὰ τὸ παρὸν μέλει
 νὰ εἶναι, ἀνόμι δὲν εἶναι, διὰ νὰ ἀποθά-
 νῃ· ἐκεῖνος ὅστις εἰς τὸ νῦν εἶναι, ἢ
 6 * φαίνε-

(47) Πλάταρχ· περὶ τῆς Εἰς τῆς ἐν Δελφοῖς.

Φαίνεται ὅτι εἶναι, ἐφεξῆς καὶ αὐτὸς ἀπο-
 θνήσκει. Τῆτο τὸ βραχύτατον νῦν, εἰς τὸ
 ὅποιον μόλις ὁ ἄνθρωπος προφθάνει νᾶ
 εἰπῇ ΖΩ: ὡς τὸ ῥέον ὕδωρ παρευθὺς ἀ-
 πορρέει καὶ καθὼς εἶπεν ὁ Ἡράκλειτος,
 „ὅτι ἘΝ ΠΟΤΑΜΩΙ ΟΥΚ ἜΣΤΙΝ ἘΜΒΗ-
 „ΝΑΙ ΔΙΣ ΤΩΙ ΑΥΤΩ: ὁμοίως καὶ εἰάν
 ἐν τῷ ῥεήματι τῆς ζωῆς τέτω βάψῃς τιῶ
 χεῖρα τῆς προσοχῆς, καὶ θελήσης νᾶ
 τὸ σφίγξης εἰς τιῶ παλάμωσ, δέν τὸ
 κρατῆς, ἐξεχώθῃ ἐπέρρευσεν, ἀπέρρευσεν.
 Ὅτι καὶ τὸ ῥεῦμα τῆτο εἶναι αἰρῆρον,
 ὀξύρρον, ἀκράτητον τρέχει μετὰ τάχους
 καὶ ἀποτρέχει ἤλθεν, ἀπῆλθεν. Ῥεῦμα
 εἶναι αὐτὸ σιγμιαῖον. Στιγμὴ ζωῆς, καὶ
 σιγμὴ θανάτου ἢ γένεσις ἡμῶν, ἐξ αὐτῆς
 τῆς πρώτης ἀπορᾶς, ἀπὸ σιγμῆς εἰς σιγ-
 μὴν προῖδσα, καὶ μεταβαίνουσα ἀπὸ ζωῆς
 εἰς θάνατον, καὶ τὸ ἀναπάλιν εἰς ζωὴν
 ἀπὸ τῆς θανάτου, γίνεται μία παλῖρροια
 διωεκῆς, καὶ μέρη τῆς τοιαύτης παλιρ-
 ροίας εἶναι τὰ διαστήματα τῆς περιόδου τῇ
 ὁποίαν ἐπὶ τῆς γῆς οἱ ἄνθρωποι διατρέ-
 χουμεν.

Ἐμβρυόν τι, ἐντὸς τῆς μητρικῆς νη-
 δύος χεδὸν ἐννεάμωον, κατ' ὀλίγον ὀλί-
 γον διαμορφᾶται. Ἐἵτα προκύπτει εἰς τὸ
 Φῶς

Ὡς, καὶ βλέπεται βρέφος: εἶτα παιδιὸν,
 εἶτα μεράκιον· ἀκολούθως νεανίσκος ἐπεῖτα
 ἀκμάζων εἰς ἄνδρα, πρεσβύτης καθίσταται,
 γέρων, ὑπέργηρος· ἡλικία μετὰ ἡλικίαν,
 ἄλλη μετ' ἄλλω. Διεδέχθη ὁ παῖς τὸ νή-
 πιον· τὸν παῖδα ὁ μείραξ· τὸν μείρακα ὁ
 νεανίσκος· τὸν νέον ὁ ἀνὴρ· τὸν ἄνδρα ὁ πρεσ-
 βύτης, ὁ γέρων, ὁ ὑπέργηρος. Τέτων ἐνὸς ἐκά-
 στῃ ἡ ζωὴ, ἔτελείωσε καὶ ἐπαυσεν εἰς τὸν διά-
 δοχόν τε. Ζωαὶ πολλαὶ: ὅθεν αὐτὸ ἔβλετο καὶ ὁ
 προφητὰναξ διδάσκων ἐδοξολόγει τὸν Ζωο-
 „δότην: (48) ΚΡΕΪΣΣΟΝ ΤΟ' ἘΛΕΟ΢ ΣΟΥ
 „ΥΠΕΡ ΖΩΑΣ: ἀνιπτόμενος, ὡς ἐγὼ κρί-
 νω, ὅτι ἡ ζωὴ τῷ ἀνθρώπῳ δὲν εἶναι μία
 καὶ μόνη, καὶ ἐπομένως ἔδδ' ὁ Θάνατος
 εἰς, ἀλλὰ Θάνατοι εἶναι πολλοὶ καὶ ἐκ τῶ
 ἀκολούθῳ, ἔδδ' ὁ ἄνθρωπος γίνεται μονο-
 θάνατος, ἀλλὰ πολυθάνατος, καθὼς ἐσυμ-
 πέραινε καὶ ὁ προειρημένος Φιλόσοφος (49)
 ἐπιφέρων καὶ ἄλλον μάρτυρα τὸν Ἡράκλει-
 τον, πολὺ πρὸ αὐτῶ παλαιότερον. „Οὐ
 „γὰρ μόνον (ὡς Ἡράκλειτος ἔλεγε:) πυρὸς
 „θάνατος ἀέρι γένεσις, καὶ αἶρος θάνα-
 „τος ὕδατι γένεσις: ἀλλ' ἔτι σαφέστερον ἐπ'
 „αὐτῶν ἰδοίτις ἂν (τῶν ἀνθρώπων) φθεί-
 „ρεται

(48) Ψαλμ: 62.

(49) Πλάτ: ἐνθ: ἀνωτ:

„ρεται μὲν ἀκμάζων γινόμενος γέροντος
 „ἐφθάση δ' ὁ νέος εἰς τὸν ἀκμάζοντα, καὶ
 „ὁ παῖς εἰς τὸν νέον, εἰς δὲ τὸν παῖδα τὸ
 „νήπιον ὅτε χθὲς εἰς τὸν σήμερον τέθνη-
 „κεν, ὁ δὲ σήμερον εἰς τὸν αὐριον ἀποθ-
 „νήσκει· μένει δὲ ἕδεις, ἕδὲ ἔστιν εἷς, ἀλλὰ
 „γινόμεθα πολλοὶ. Τί λοιπὸν; ἄραγε δὲν
 ὁμολογεῖμεν συμφώνως μετὰ τῷ σοφῷ τέ-
 τε καὶ ἡμεῖς ὅσοι νῦν ζῶμεν, ὅτι ἀληθινὰ
 καὶ πραγματικὰ εἶναι πάντα ταῦτα τὰ εἰρη-
 μένα; δὲν ἐπεράσαμεν, καὶ ἔτι διαπέρω-
 μεν ἔτι ζῶντες ἐνδελεχῶς τὰς διαφορὰς
 μεταβολὰς ταύτας καὶ μεταπτώσεις; τὰς
 πολλὰς ζωὰς, καὶ τὰς πολλὰς θανάτους; ἀλλ'
 ὅμως ἡμεῖς (προθέτει ὁ αὐτὸς σοφὸς) (50)
 φοβόμεθα καὶ τρέμομεν τὸν ἕνα θάνατον
 ἐνθυμέμενοι, ἅφ' ὃ τόσας ἐδοκιμάσαμεν·
 „Ἀλλ' ἡμεῖς ἕνα φοβόμεθα ΓΕΛΟΪΩΣ ΘΑ-
 „ΝΑΤΟΝ, ἥΔΗ ΤΟΣΟΥΤΟΥΣ ΤΕΘΝΗ-
 „ΚΟΤΕΣ ΚΑΓ' ΘΝΗΣΚΟΝΤΕΣ. Βέβαια
 „ΓΕΛΟΪΩΣ: καὶ αξιοδακρίτως: ἐπειδὴ ὅ-
 ταν μετὰ τασάυτας δοκιμὰς καὶ πληροφο-
 ρίας, ὑπὸ τῷ φόβῳ τοῦ μέλλοντος θανά-
 τος ὑπὲρ τὸ δέον κυριευόμενος, ἐν φόβῳ
 καὶ τρόμῳ ἀκαταπαύτως εὐρισκόμεθα, ἢ
 μέθην

(50) Αὐτὸς ἀντιθί.

μεθ'εν ὅχι μόνον καταγέλαστοι, ἀλλὰ καὶ
πολλὰν δακρύων καὶ θρήνων τῷ ὄντι ἄξιοι.

Διὰ τὰ θεραπεύσωμεν, τὴν ὑπερβάλλ-
ουσαν περὶ τῆς θανάτου ταραχὴν τῆς ψυχῆς
καὶ ἀνησυχίαν, ἔχουμεν καὶ ἄλλας διαφόρους λό-
γους ἀλλὰ καὶ τῆτον· ὅτι τὸ σωάντημα αὐτὸ τῆς
τελευταίου ἐπελευσομένης ἡμῖν θανάτου μετὰ
προσοχῆς καὶ διακρίσεως ἐπιθεωρούμενον, εἶνα
καθ' αὐτὸ ἀκοπον καὶ ἀναλγές, καὶ ἀνώ-
διον, ὅτε μάλιστα ἐκ φύσεως ἐπιγεννᾶται
τῶν ὄρων τῆς ζωῆς πληρέμενων, καὶ δὲν ἐπι-
φέρεται καταναγκαστικῶς ἔξωθεν καὶ βιαίως.

Τὰ περιστατικὰ τῆς θανάτου, παριστά-
μενα εἰς τὴν ψυχὴν προξενῶσι πάντως τι-
νὰ ἀηδίαν καὶ φρίκην, ἐν ᾧ ὁ ἄνθρωπος ἀνα-
θεωρεῖ αὐτὰ, ἐν καθ' ἓν, καὶ διὰ τῆς φαντασίας
αὐτῆς τὰ ἀνατυπῶται. Νοσήματα πολυειδῆ καὶ
κακώσεις. Ἀτονίαι, χαυνώσεις, ἐκλύσεις, ἀγνώ-
νιαι, σπασμοὶ, ἄλγη διάφορα, συμπτώματα
ἄλλα κατὰ πικρὰ, ὀδυνηρὰ καὶ δριμέα· ἐπὶ τῆς
τοῦ φρενῶν παρακοπῆς, καὶ παρασαλεύσεις,
καὶ ἐκστάσεις, μελῶν παρέσεις τε καὶ ὑπο-
νεκρώσεις, αἰσθήσεων ἀμαυρώσεις τε καὶ ἐπι-
ζωφώσεις· τῶν ζωτικῶν ἀπαυγασμάτων
ὑπόσβεσις, μαρασμὸς, ἐκλειψις, καὶ τέως
τῆς ὅλης σώματος ἐσχάτη ἀκίνησις, ὁποτε-
λῆς εἰς τὰ μετὰ ταῦτα χῆς, καὶ ἀποδοῶς
εὐλαί

εὐλαί, σκώληκες, κνώδαλα, καὶ σῆψις, καὶ
 ῥοή, καὶ ἀνάλυσις, καὶ ἢ εἰς γῆν μεταβολή
 τε καὶ μεταποίησις. Ποία ψυχὴ, ὅσον θέ-
 λεις καρτερικὴ καὶ γενναία, διαλογισομένη
 τὰ τοιαῦτα δὲν κατασείεται; Πλὴν ἐδῶ,
 ἐάντις μετὰ ὀρθότητος λογισμῷ τὸ πρᾶγ-
 μα, τὰ κατηριθμημένα πάθη, καὶ τὰ
 ὕστερα μάλιστα μορμολύκεια, εἶναι πάντα
 ἀνίχυρα, καθότι δὲν εἶναι αὐτὰ κυρίως ὁ
 θάνατος, ἀλλ' εἶναι τὰ θανάτου ἢ προοδευ-
 ματα, ἢ ἐπακολουθήματα.

Ὁ θάνατος συμβαίνει εἰς μίαν καιρῷ
 ῥοπῶν ἀκαριαίαν καὶ ἀνεπαύθητον, διότι
 ἐν ἀκαρεῖ σημείῳ τελεῖται ὁ χωρίσμος τῆς
 λογικῆς καὶ αὐτῆς ψυχῆς, ἀπὸ τῶν γενητῶν
 καὶ ἐνὼν σώματος ὅσα ἐπέρχονται εἰς
 τὸν ἄνθρωπον, πρὸ τῆς ῥηθείσης σιγμῆς
 αἱ νόσοι, αἱ ὀδύναι, αἱ ἀλγηδόνες, οἱ πασ-
 μόι, αἱ ἀγωνίαι, κτ.:, ἐκεῖνα πάντα εἶναι
 κακὰ τῆς ζωῆς: τὰ δοκιμάζουσι πολλάκις
 οἱ ἔτι ζῶντες, καὶ χωρὶς τοῦ ἔχατον νὰ ἀπο-
 θάνουν· μάλιστα, ὅσω μᾶλλον αὐτοὶ ἀπέχουσιν
 ἀπὸ τῶν καταληκτικῶν (νὰ εἰπῶ ἔγω) θανά-
 του, τόσον δριμύτερα ἐκεῖνα τὰ αἰσθάνον-
 ται ὅσω μᾶλλον εἰς τὸν θάνατον προσεγ-
 γίζουσιν, τόσω περισσότερον εἰς αὐτὰ ἀναισ-
 θητῶσιν, ἐπειδὴ ὁ θάνατος πλησιάζων ἀ-
 ποσβύει

προσβύει τιw αἰσθησιν. Καὶ λοιπὸν εἶναι
 δι' αὐτὰ ὁ θάνατος λυπηρὸς τε καὶ φοβε-
 ρὸς, ἀκολουθεῖ τὸ νὰ εἶναι ἡ ζωὴ, καὶ τὰ
 θανάτῃ πολὺ λυπηροτέρα καὶ φοβερωτέρα·
 διότι ἐκείνης εἶναι κυρίως καὶ καθολικῶς
 γεννήματα τὰ εἰρημένα παθήματα πάντα·
 ὅχι τέττα· Ἡ ζωὴ φέρει αὐτὰ, καὶ αὐτὰ
 σφαιροφέρει τὸν θάνατον. Ἀναιρᾷσιν αὐτὰ
 τιw ζωῇ, καθ' ὃν τρόπον καὶ τὰ γεννή-
 ματα τῆς ἐχίδνης κατασπαράττει καὶ
 κατεθίσει τὰ σπλάγχνα τῆς μητρὸς ἢ
 ὅποια τὰ γεννᾷ καὶ ἀμοιβαίως ὁ θάνατος
 ἀνταναιρεῖ καὶ ἐξολοθρεύει αὐτὰ, καὶ σὺν
 αὐτοῖς τιw ζωῇ καταπάγει. Ὁθεν, ὁ εἰς
 ταῦτα καθυποκείμενος βίος ἡμῶν, ὁ πο-
 λυώδωτος καὶ ταλαίπωρος ἔτος, ἔπρεπε
 μάλιστα νὰ γίνεταί εἰς ἡμᾶς ὑπόθεσις δει-
 λίας καὶ ἀδημονίας, ὅχι τόσον ὁ θάνατος,
 ἢ τέττων τελευτῇ καὶ κατάργησις, κ' ἐξα-
 φάνισις. Ἀλήθεια εἶναι αὕτη Πασίδηλος,
 τιw ὅποιαν ὀλόκληρα ἔθνη, καὶ αὐτὰ ἔτι
 ὀνομαζόμενα βάρβαρα, τιw ἀνεγνώρισαν,
 καὶ τιw ἀνεκήρυξαν. Οἱ παλαιοὶ Ἰθράκες
 καθ' Ἡρόδοτον, (51) καὶ οἱ Καυκάσιοι
 κατὰ

(51) Ἡρόδοτος : ἐν Τερψιχόρῃ.

κατὰ τὸν Στράβωνα, (52) ἐμπράκτως
ἐπεμαρτύρησαν· οἱ ὅποιοι, ὅταν ἄνθρωπος
ἐν αὐτοῖς ἐγεννᾶτο, ἐτέλουν τελετὰς πεν-
θίμης, καὶ ἐσύσαινον θριωωδίας, ἐόρταζον
δὲ καὶ ἀνεφώνον μακαρισμὸς καὶ ὑμνολο-
γίας πανηγυρίζοντες καὶ εὐθυμῶντες, ὅταν
ἀπέθνησκεν. Εἰς τῷτο δὴ καὶ τὸ Ἀρχίας
(53) φέρει ἐπίγραμμα:

„Θρήϊκας αἰνεῖτω τις, ὅτι σوناχεῦσι μὲν
ῥας

„Μητέρος ἐκ κόλπων πρὸς Φάος ἐρ-
χομένους

„Εμπαλι δ' ὀλβίζουσιν, ὅσους αἰῶνα λι-
πόντας

„Απροΐδης κηρῶν λάτρεις ἔμαρψε
μόρος

„Οἱ μὲν γὰρ ζῶντες, αἰεὶ παντοῖα πε-
ρῶσιν

„Ες κακὰ τοὶ δὲ, κακῶν εὖρον
ἄκος φθίμενοι.

Ἡ τῶν πολλῶν μικροψυχία τε καὶ ἀπαι-
δευσία, συμπεραίνει ἐπίσθαλῶς τὸ ἐναν-
τίον: καὶ μὲ χαρὰν ἐορτάζει τὴν τὴν τεχ-
θέντος

(52) Στράβων ἐν Βιβλ: II.

(53) Ἀνθολογ: Ἐπιγραμ: Βιβλ: A. Ἀρχίας εἰς τὸν
ἄνθρωπον: Βίον.

θέντος γέννησιν ἀφ' ἧς ἔλθῃ μὲ πένθη ἀπο-
 λοφύρεται τῇ ζωῇ τῇ τελευτῇ, καὶ πρὶν
 ἔλθῃ. Καὶ ἂν τὰ τῆς ζωῆς (λέγουσιν) πά-
 θῃ εἶναι τόσον πικρὰ καὶ δυσφόρητα, λοι-
 πὸν ὁ θάνατος, ὑποπτέονται, κατ' αὐτῇ
 τῇ συμμῇ ἐν ἣ ἐπέρχεται, ἀκολυθῆναι
 εἶναι πάθος ἀσυγκρίτως πολὺ μᾶλλον πικ-
 ρότερον καὶ δυσφορητότερον, ὑπὲρ ἐκείνα
 ὅμῃ ἅπαντα ὅπῃ εἰς τὸν ἐλεεινὸν ἄνθρω-
 πον ἔτι ζῶντα συμβαίνουσιν. Ἀλλ' ὅσοι ἔτι
 ὑπολαμβάνουσιν, καὶ οὕτω κρίνουσιν, παρα-
 λογίζονται καὶ ἐξαπατῶνται ἀνοητότατα.
 Ὁ θάνατος, καθὼς θάνατος, εἶναι ἐν ἀ-
 μενιῳ καὶ διάκενον φάσμα, τὸ ὁποῖον
 ἐκφοβίζει πόρρωθεν, καὶ γίνεται ἄφαντον
 ἐγγύθεν· καὶ τὸ ἀληθέστερον αὐτὸ τὸ φάσ-
 μα, δὲν εἶναι τι οὐσιώδες καὶ ὑποστατικὸν
 πρᾶγμα ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι ἓνας ἀπλῆς χω-
 ρισμὸς τῆς ἀθανάτου ψυχῆς ἀπὸ τοῦ φθαρ-
 τὸν καὶ ἐπίκνηρον σώμα, τὸ ὁποῖον, οἷον
 κατέστη, δὲν χρησιμεύει πλέον εἰς αὐτῆς
 κατασκήνωσιν· καὶ ὁ χωρισμὸς ἔτος τῶν δύο
 τέτων φύσεων, καθ' ἧς ὁ Δημιουργὸς ἔστησεν ὁ-
 ρους, προσέρχεται ἐξ αὐτῆς τῆς πρώτης ἡμῶν
 γεννήσεως, καὶ ἀπὸ κοιλίας μητρὸς προκύπ-
 τει μεθ' ἡμῶν, καὶ κατὰ μικρὸν αὐξάνει
 καὶ προχωρεῖ ἕως τέλους. Ὡς τοιοῦτρόπως
 ὁ

ὁ θάνατος, κατὰ τιὴν παρεῖσαν ἡμῶν διάπ-
 λασιν καὶ κατὰσασιν, ἔτι καὶ ἐν ὧσιν ζῶ-
 μεν, εὐρίσκεται σὺν ἡμῖν τρόπον τινὰ
 σωσιωμένος. Ὅσα εἰς ἡμᾶς πρὸς τὸ ζῶ-
 σιωτελεῖσθαι, τὰ αὐτὰ σωεργεῖσθαι καὶ ἀποθνήσκο-
 μεν. Ἡ αὐτὴ αὐξησης, ἢ αὐτὴ τροφή ἢ τῆς
 τροφῆς πέψις, ἢ χύλωσις, ἢ ἀνάδοσις, ἢ ἐκ-
 κρίσις καὶ διαφόρησις τῶν ἐθιομένων: ἢ
 ἀναπνοὴ αὐτῇ: ἢ τῆς αἵματος καὶ τῶν ἄλ-
 λων ἐν ἡμῖν ὑγρῶν περίοδος καὶ κυκλοφο-
 ρία: ἢ τῶν σερεῶν πῆξις καὶ τόνωσις: ἢ
 τῶν ἐγκάτων καὶ τῶν σπλάγχχνων περι-
 σολὴ καὶ ὑπεξερρέθισις κτ: κτ: ταῦτα πάν-
 τα παραδόξως ἀντικαθιστάμενα, ὡς ζατικὰ
 καὶ θανατικὰ τὰ αὐτὰ ἐν μέρει ὅπως ἔ-
 ὄντα, εἰς τὸν ἄνθρωπον γίνονται πρόξενα
 καὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς θανάτου ἐπίσης: ἀφ' ἧς
 ὄντος ἔλθῃ, ἐκεῖνα πάυσσι: πρὶν ἔλθῃ, ἐκεῖ-
 να καὶ τὸν ἀπομακρύνει μὲν μέχρι τινός,
 ἀλλὰ καὶ κατ' ὀλίγον ὀλίγον τὸν προξενεῖ-
 σι: καὶ δι' αὐτῆς τέως ἐπελθόντος, ἔτε ἐκεῖ-
 νων ἀπομένει αἰσθησίς τις ὀδυνηρὰ, καθὼς
 ἔτε τέτθ.

Ἄς ἀκῶσώμεν ἓνα τῶν νεωτέρων Φι-
 λосоφῶν, (54) ὅστις ἐπιμελέστατα παρετή-
 ρησε,

(54) Βυφφώνης Φυσικῶν: Ἰσορ: Τόμ: Β. περὶ τῆς ἀν-
 θρώπου, καὶ περὶ Γήρατος καὶ θανάτου. Σελ: 567.

ρησε, καὶ μετὰ ἀκριβείας ἐξέθεσε τὰς ἐκ
 γεννήσεως ἄχρι τελευτῆς συμβαινέσας ἐν
 ἡμῖν μεταβολὰς, καὶ τῆς ζωῆς τὰς εἰς θά-
 νατον προόδους ὅσας καὶ ζῶντες ἔτι κατὰ βρα-
 „χὺ διατρέχομεν: Προχωρήσης (λέγει) τῆς
 „ἡλικίας. Ἰὰ ὅσα ἡμῶν, οἱ χόνδροι, οἱ ὑμένες,
 „αἱ μεμβράναι, αἱ σάρκες, τὸ δέρμα, καὶ ὅλοι
 „οἱ τῆς σάματος ἴνες, οἱ σήμονες, τὰ νεῦ-
 „ρα, σερεῖνται, τονεῖνται, σκληρύνονται,
 „αὐαίνονται, ξηραίνονται: ὅλα τὰ μέρη
 „συσέλλονται, σωεπισθενεῖται, συγκατεμ-
 „φράττονται: ὅλα τὰ κινήματα δυσκολούον-
 „ται, ἀπαμβλύνονται, ἐξατονῶσιν ἢ κυκ-
 „λοφορία τῶν ὑγρῶν γίνεται βραδυτέρα,
 „ἢ διάπνοια ὀλιγωτέρα: αἱ ἐκκρίσεις ἐξαλ-
 „λοιθεῖνται ἢ τῶν τροφῶν πέψις ἀργότερα
 „τελεῖται καὶ ἐπιπονωτέρα: οἱ θρεπτικοὶ
 „χυμοὶ ἥττον δαψιλεῖς διαδίδονται, καὶ μὴ
 „προσανακοινέμενοι εἰς τὰς περισσοτέρας
 „ἵνας, ὡς ἤδη ἀποτραχυθέντας, ἐκέτι
 „χρησιμένους εἰς διατροφὴν καὶ ἐκπίανσιν·
 „διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα σερεῖα μέρη μηκέτι
 „ἐπιτρεφόμενα ὑπονεκρῖνται, καὶ θνήσκαι
 „τοιχοτρόπως κατ' ὀλίγον ὀλίγον τὸ σῶ-
 „μα, οἷον ἐκ μέρους ἐκλείπον ἢ κίνησις
 „αὐτῆς βαφμηδὸν ἐξαδωατῆντος, ὑπελατ-
 „τῆται ἢ ζωὴ κατὰ βραχὺ ἀποσβέννυται
 „καί:

„ὡς ὁ θάνατος ἄλλατι δὲν εἶναι, παρὰ ὁ
 „ἔχατος ὅρος τῆς κατὰ βαθμὸν προΐεσης
 „ταύτης ὑφέσεως καὶ χαυνώσεως. καὶ τὸ
 „ἔχατον τῆς ζωῆς ἀποσκίασμα. Τετέστιν,
 (ὡς ἀνωτέρω ἐλέγομεν) ὁ θάνατος καθ'
 αὐτὸ ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ ἐν ἀμενιῶν, καὶ
 ἀνυπόστατον φάσμα.

“Αυτὴ ἡ ὥσπερ ἔφοδος, ἡ βαθμιαία
 πρόοδος τῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιγινομένης
 φυσικῆς θανάτου, ἐπιθεωρεῖται κοινῶς καὶ εἰς
 πάντα τὰ κτιώη καὶ ἄλογα ζῶα, ἀπὸ τῆς
 σμικροτάτης Ζωῦφίς, ἕως τῆς ἐλέφαντος,
 καὶ εἴτι τέττε πλέον μεγαλόσωμον, οἷοι εἶναι
 οἱ Κητώοι ἰχθύες, οἵτινες, κατὰ τὸν Μέ-
 γαν Βασίλειον (55), νήχονται ἐν τῇ θα-
 „λάσσει ὡς ΒΟΥΝΟΪΤΙΝΕΣ ΣΑΨΚΙΝΟΙ. Ἡ
 αὐτὴ τελευτὴ ἐπισυμβαίνει ὁμοιοτρόπως,
 καὶ εἰς τὰ φυτὰ καὶ δένδρα τῆς γῆς, τὰ ἀ-
 μοιρῶντα πνοῆς καὶ αἰσθήσεως. ἩΔΡΥΨ
 (προσθέτει; ὁ πρὸ μικρῆς ῥηθεὶς Φιλόσοφος),
 „(56) “ΟΧΙ ΔΙ’ ἌΛΛΟ ΦΘΕΪΡΕΤΑΙ, καὶ
 „τρόπον τινὰ καὶ αὐτὴ νεκρῆται καὶ ἀποθ-
 „νήσκει,

(55) Βασίλ: εἰς τὴν ἑξαήμερον.

(56) Βυφφών: ἐνθ: ἀνωτ: Σελ: 568.

„νήσκει, εἰμὴ διότι τὰ παλαιόμενα μέρη
 „τῶ ξύλῳ, τὰ ἐν τῷ κέντρῳ, ὑπερτρα-
 „χωθέντα ἤδη, καὶ κατασκληρωθέντα,
 „δὲν εἶναι πλέον τροφῆς ἐπιδεκτικά. Ἡ ἐν-
 „τὸς κατὰ τῶν ἐντεριῶν τῶ ξύλῳ δένδρῳ ὑγ-
 „ρότης, μηκέτι ἐπικυκλοφορομένη, μηδὲ
 „διὰ προσόδῳ νεαρῶ ἄλλῳ χυμῶ ἀποκαθιστα-
 „μένη καὶ ἀναπληρομένη, ὑποσῆπεται, καὶ
 „διαφθείρεται, καὶ ἑξαλλοιοῖ κατὰ βραχὺ
 „τῶ ξύλῳ τὰς σήμονας· οἱ δὲ σήμονες ἄλ-
 „λάσσει χρῶμα, μεταβάλλουσιν ὃν εἶχον
 „πρότερον σπυροργανισμόν, καὶ τέως εἰς κό-
 „νιν ἀποπίπτει. Τὰ ὅμοια συμβαίνει καὶ
 „εἰς τὰς ἀνθρώπους, κατὰ τῶν τῶ Προφη-
 „του (57) θρωιδίαν. „ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ ΔΕΡΜΑ
 „ΑΥΤΩΝ ΕΠΙ ΤΑ ὍΣΤΕΑ ΑΥΤΩΝ·
 „ΕΞΗΡΑΝΘΗΣΑΝ, ΕΓΕΝΗΘΗΣΑΝ ὍΣ-
 „ΠΕΡ ΞΥΛΑ.

Καὶ ἐκ τούτων λοιπὸν ἀπάντων ὁ Φι-
 λόσοφος συμπεραίνει ὅτι τὰ πρόξενά τῆς
 ἡμετέρας διαφθορᾶς, δὲν εἶναι πολλὰ μακ-
 ρὰν χωρισμένα, ἀπὸ τὰ αἴτια τὰ σωερ-
 γὰ τῆς ἐν ἡμῖν ζωτικῆς συζάσεως· ἀλλ'
 εἶναι

εἶναι μέχρι τινὸς ἀναγκαῖα, καὶ τὸ ἐξ αὐ-
 τῶν ἀποτελεσματὶ θανάτου συμβαίνει ἀπα-
 ραιτήτως, ὡς ἔργον αὐτῆς τῆς παρέσης ἡμῶν
 φύσεως. **ΕΠΙ ΤΟΥΤΩΝ ΓΑΡ ΝΟΣΟΥ-**
ΜΕΝ, ὩΣ ΚΑΙ ΖΩΜΕΝ: Ἐλεγεν ὁ Διο-
 γενιανὸς εἰς τὰ Συμποσιακὰ προβλήματα
 φιλοσοφῶν παρὰ Πλατάρχῳ (ἐν τῷ **Η:**
Βιβλ: Προβλ: Θ:) ὅθεν καὶ ὁ Βυφώνιος ἐφι-
 λοσόφεις ἔκ τῳ ἀνωτέρῳ ἐμνήσθημεν. „Αδωάτον
 „εἶναι (λέγει 58) καὶ ἀπομακρυνῆ ἀφ'
 „ἑαυτοῦ ὁ ἄνθρωπος τὸ τέλος τὸ πεπρωμέ-
 „νον, καθὼς εἶναι ἀδωάτον τὸ καὶ μεταβά-
 „λῃ, καὶ καὶ ἀναιρέσει τὰς νόμους τῆς φύσεως.
 „Ἐκεῖναι αἱ ιδέαι τὰς ὁποίας ὀνειροπολῶντες
 „φαντασιοπλήγες τινὲς ἔπλασαν, ὅτι εἶναι
 „τρόπος, διὰ τινων βοτανῶν καὶ φαρμάκων,
 „ἢ ἄλλων θεραπευμάτων, καὶ διαμωνίσεν τι
 „τὸ ἄνθρωπος ζῶν, αἱ ιδέαι αὐτὰς ἔπρεπε
 „να σωεξαλειφθῶσι μετ' αὐτῶν ἐκείνων οἱ
 „ὅποιοι τὰς ἐφάνταθῃσαν, ἂν ἢ ἄτοπος
 „φιλαυτία δὲν ἤνυξενε τι καὶ εὐπισίαν εἴστι-
 „νας (ὅχι ὅμως πολλὰς) τὰ μὲν ἀδωατώ-
 „τατα πείθεσθαι, εἰς δὲ τὰ ἀληθέστατα καὶ
 „βεβαιότατα ἀμφιβάλλεσθαι. **Ἡ ΠΑΝΑΪΚΕΙΑ**
 (59)

(59) ἥτις ποτὲ καὶ εἶναι ἢ ταύτης κατα-
 „σκευὴ καὶ Φαρμακοποιήσις: καὶ ὁ ΜΕΤΑΓ-
 „ΓΙΣΜΟΣ δὲ ὁ τῆς αἵματος (60), καὶ τὰ
 7 ἄλλα

(59) Οἱ ἐκ τῆς ΤΟΥΤ ΛΑΟΚΙΩΝΟΣ Αἰρεσεως παρὰ τοῖς
 Σίναϊς (Κινέζοις), πολλὰ ἐκδοτοὶ ὄντες εἰς τὴν χυ-
 μικὴν τέχνην, ζητοῦσι τὴν ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΝ λεγο-
 μένην ΛΙΘΩΝ: ἢ καὶ τὴν ἐπονομαζόμενην ΠΑΝΑ-
 ΚΕΙΑΝ. Ὁ Λαοκίων ἐν αὐτοῖς ἐκαυχάτο, ὅτι ἤρε-
 τὸν τρόπον καὶ παρεκτείνῃ τὴν τῆς ἀνθρώπου ζωὴν:
 ὅθεν ἐπεκλήθη αὕτη ἡ Αἰρεσις ΤΩΝ ἈΘΑΝΑ-
 ΤΩΝ. Πόσοι τῶν ἐν τῇ Κίνᾳ ΜΑΝΔΑΡΙΝΩΝ Με-
 γιστάνων, καὶ αὐτοὶ πολλάκις οἱ ἐκεῖ Ἀυτοκράτορες,
 ἐξηπατήθησαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀπατεάνων, καὶ
 ἀντὶ καὶ μακρῶς ἐκολόβωσαν τὴν ἰδίαν ζωὴν,
 ἀποκόψαντες ἀνοήτως τε καὶ ἀθλίως τῶν ἡμερῶν
 ἑαυτῶν τὸ νῆμα! (Ὅρα τὴν Ἱστορίαν τῆς Κίνας,
 τὴν συγγραφεῖσαν ὑπὸ τῆς Δε-άλδης ἐν τῇ Γ: Τό-
 μῳ, Σελ: 19.)

(60) Ἀφ' οἷς τῆς Ἰατρικῆς Ἐπισήμονες ἀνεκάλυψαν
 μετὰ ἀκριβείας τὴν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνου σώματος
 κυκλοφορίαν τῆς αἵματος, ἐδεδεάθησαν τινὲς, ὅτι
 δυνατὸν εἶναι καὶ εὐρεθῇ καὶ ὁ τρόπος, πῶς καὶ ἀνα-
 καινίζεται καὶ τῆς ἀνθρώπου ἡ ἡλικία, μεταβαλλο-
 μένη καὶ τῆς γήρατος εἰς νεότητα, καὶ ἔτω καὶ κα-
 τορθώσῃ μετὰ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως, ἐκεῖνο ὅπερ
 διὰ τῶν Φαρμακευτικῶν γοητευμάτων οἱ μῦθοι ἀ-
 πέδωκαν εἰς τὴν Αἰήτη θυγατέρα τὴν Μήδειαν.
 Ἐσοχάθησαν τόνυν καὶ ἀνοίξῃν εἰς μὲν τὸν γέροντα
 μίαν φλέβα, εἰς δὲ τὸν νέον μίαν ἀρτηρίαν, καὶ
 δι' ἐνὸς χρυσῆς, ἢ ἀργυρῆς σωληνιδίᾳ, κοινοποιήσαντες
 τὴν κυκλοφορικὴν ῥοὴν τῆς αἵματος τῶν δύο σωμάτων,

„ἄλλα μέσα καὶ ἐπιτηδεύματα τὰ ὅποια
 „ἐπροβλήθησαν πρὸς ἀνακαινισμόν, ἢ ἀ-
 „νανέωσιν τῆς σώματος, καὶ πρὸς ἀθανα-
 „σίαν, εἶναι ἀνυπόστατα ἐπίσης, καθὼς καὶ
 ἡ

να μετοχετεύσεν τὸ διὰ τῆς ἀρτηρίας ἐκρέον αἷμα
 τῆς νέου, εἰς τὸν γέροντα διὰ τῆς τέττε φλεβός,
 προεκχέουσιντες διὰ τῆς ἀρτηροτομίας: τὴν ἴσιν πο-
 σότητα ἐκ τῆς αἵματος τῆς γεροντικῆς. Εὐκόλον δὲ
 εἶναι νὰ χαρίσῃ ὁ ἐν νεότητι ἀκμάζων δόλος εἰς
 τὸν γηραιὸν δεσπότην αὐτῆς, ἢ καὶ ὁ υἱὸς εἰς τὸν
 γεγηρακότα αὐτῆς πατέρα, μίαν, καὶ δύο λίτρας
 ἐκ τῆς ἰδίας αἵματος καὶ ἕως ἐκ πολλῶν υἱῶν, ἢ
 δόλων, ἠδυνάτο νὰ μεταγγιθῇ τόσον αἷμα, ὅσον
 ἀπῆται ἢ τῆς ἀνακαινιζομένης γέροντος χρεία. Ἡ δο-
 κιμὴ ἐγινε πρῶτον εἰς δύο κυῶας, καὶ καλὸν ὅτι δὲν
 ἐγινεν εἰς δύο ἀνθρώπους ἢ τοιαύτη μετάγγις:
 ἥτις γενομένη, ἀντὶ τῆς νεότητος ἐκινδυνεύει φθορὰν
 νὰ προξενήσῃ καὶ θάνατον: ἐπειδὴ κατὰ τὸ Ευαγ-
 „γελικὸν λόγιον: Οὐ ΒΑΛΛΟΥΣΙΝ ΟἶΝΟΝ ΝΕΟΝ
 „Εἰς Ἀσκοῦς Παλαιοῦς· Εἶδε Μήτε, Ῥήτ-
 „Νυνται Οἱ Ἀσκοῖ, καὶ Ὁ Οἶνος Ἐκχεῖ-
 „ται, καὶ Οἱ Ἀσκοὶ Ἀπολοῦνται. Πῶς ἤθελαν
 βασιάζουσι τὰ ἐζητηνημένα σκεύη τῆς γέροντος, τὸν
 τόνον τῆς αἵματος ἐνὸς νέου, κατὰ τὴν ἡλικίαν σφρι-
 γῶντος; πῶς νὰ σωτηρηθῇ μεταξύ τῶν σερειῶν καὶ
 τῶν ὑγρῶν τῆς σώματος ἢ ἀντιρρόπια; ἔπειτα καὶ
 πῶς νὰ τύχῃ τοιαύτη αἵματος κράσις, οἷαν ἀπαι-
 τεῖ ἢ τοιαύτη τῆς σώματος διάπλασις καὶ διοργά-
 νωσις; ἡ ζωὴ εἶναι μία ἀκριβὴς ἀρμενία καὶ ἡ οἰει-
 ροποληθεῖσα ἐλπὶς διὰ τῆς ῥηθείσης τῆς αἵματος
 μεταγγίσεως, μία περιφανὴς ἀνοία.

„ἡ μυθοπλαθεῖσα ἐκείνη ΠΗΓΗ ΤΗΣ
„ΝΕΟΤΗΤΟΣ (61).

Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ θάνατος εἶναι τὸ πα-
ρακολληθούσιν ἀποτέλεσμα τῶν συμπτωμά-
των, ὅσα σωτελεῖται καὶ πρὸς σύσασιν τῆς
ζωῆς, καὶ τὰ αὐτὰ πρὸς ἀνείρεσιν: ἔπειδὴ
αὐτὸ εἶναι πάθος μετὰ τῆς παρέσης ἡμῶν
Φυσικῆς καταστάσεως τρόπον τινὰ, ὡς εἴρη-
ται, σωσσιωμένον: πάθος ἀναγκαῖον καὶ,
δὲν ἐνδέχεται νὰ μὴ σωέβη: πάθος ἄφυ-
κτον, καὶ ἀδιώατον εἰς τὸν ζῶντα, ἢ νὰ
τὸ παρέλθῃ, ἢ ἐπέκεινα τινῶν ὅρων, νὰ
τὸ ἀπομακρύνῃ: ἔπειδὴ τελευταῖον αὐτὸ
εἶναι τὸ πάθος τὸ ἔχατον, καὶ τῶν λοι-
πῶν ἀπάντων παθημάτων τῶ παρόντος
βίῃ, οἷον τὸ ἐπισφράγισμα: καὶ (πρόφες
δ' ἔτι καὶ τῶτο) πάθος ἐπὶ πᾶσι τὸ πλεον
ἀναλγὲς καὶ ἄπονον, καθότι ὅταν αὐτὸ
7 * ἐπέρ-

(61) Ἡ ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ: ἢ ἄλλως, ἂν θῆς
νὰ τῷ ὀνομασίῃ: Ἡ ΒΡΥΣΙΣ Ἡ ΖΩΗΦΟΡΟΣ, πε-
ριήδετο καὶ πάλαι ἐν ταῖς τῶν Ἀνατολικωτέρων
ἐθνῶν παραδόσεσιν: οἱ τῶν Ἑβραίων Ῥαββὶ ληρῶ-
σιν ἔτι, ὅτι αὐτὴ εὕρεσκειται, ἐκεῖ ὅπου κατὰ τὸ
παρὸν διατρέιβεσι ζῶντες ὁ Ἐνώχ καὶ ὁ Ἡλίας: καὶ
ὅτι τότε μέλλει νὰ φανερωθῇ, πῶς τρέχει τρεῖςιν,
ἡ πηγὴ τῆς μακροζωίας τότε θέλει γνωριθῇ, ὅταν
πλεον δὲν ἔχει χρῆσιν.

ἐπέρχεται τότε ἐκλείπει ἡ αἴσθησις: δια-
τὶ λοιπὸν ἐγὼ νὰ ὀλιγοψυχῶ τόσον, καὶ
νὰ ἀδημονῶ καὶ νὰ τρέμω, χεδὸν ἐκθυή-
σκων ὑπὸ δειλίας καὶ πρὸ τῆς ἀποθάνω;
τὸ εὐλογον εἶναι, τὸ νὰ ἀναμένω εὐψύ-
χως αὐτὸ τὸ τέλος ἕως οὗ φθάσῃ, ὑπο-
τασσόμενος εἰς τὴν ψῆφον τῆς δημιουργή-
σαντος καὶ ζωώσαντός με, ὅστις ἔσῃσε
τῆς ὁρᾶς κατὰ τὴν αὐτὴν πρόνοιαν, πότε
νὰ γεννηθῶ, καὶ πόσον νὰ ζήσω, καὶ πῶς,
καὶ πότε νὰ ἀποζήσω· ἀντὶ νὰ λυπῶμαι,
εὐλογώτατον εἶναι, τὸ νὰ ψάλλω μετὰ τῆς
Ναζιανζιωῦ πατρὸς (62) εὐγνωμόνως καὶ
εὐχαρίσως ἐκεῖνο:

„Εκ τύμβοιο θορῶν, ἐπὶ τύμβον αὐθις
ὁδέυω.

Ναὶ πάντως, αὕτῃ εἶναι ἡ ἀληθευσάτη ὡδὴ
τὴν ὁποίαν ἕως ἔσῳ πρέπει νὰ ἔχω συχ-
νὰ εἰς τὸ σόμαμα.

Ἀπὸ τάφου μεταβαίνω εἰς τάφον. Ὁ
εἰς τάφος ἦτον εἰς ἐμὲ ἡ τῆς μητρόσμου
γαστήρ, ἥτις ὥς ἐννέα μῆνας μ' ἐβάσταξεν·
ὁ ἄλλος εἶναι τῆς γῆς ὁ λαγὼν, ὅστις με
περιμένει, πρὸς καιρὸν καὶ ἔτος (δὲν ἡξεύ-
ρω

(62) Ναζιανζ. περὶ τῆς τῆς ἐκτὸς ἀνδρ: εὐτελείας.

ρω πόσον) νὰ μὲ βασάξῃ· ὅταν πρόεκυψα
 ἐξ ἐκείνης ἐκλαυσα, καὶ τῶρα πάλιν ὅταν
 ἐγκύπτω εἰς τῆτον μὲ τὴν ἐνθύμησιν, ἰδὲ
 ὁ δύσικος ἀποκλαίομαι καὶ θρηνῶ. Ἀλλ'
 ἐκεῖνα μὲν τὰ πρῶτα μὲ δάκρυα, ἦσαν δάκ-
 ρυα αἰσθήσεως, καὶ εἶχον τινὰ αἰτίαν, κα-
 θότι ἀπὸ τὴν ἰλαρὰν θερμότητα τῆς κοι-
 λίας ἥτις μὲ περιέβαλεν, ἐξάφνης μετέ-
 βλεψὼν εἰς τὴν αἰσθήτην τῆς ἑξῶ αἰέρος ψυχρότη-
 τα, ὑφ' ἧς τὸ βρεφικὸν ἀπαλόν μου τότε
 σαρκίον ἄρχισε νὰ δριμύσσειται· ταῦτα τὰ
 δεύτερα δάκρυα, εἶναι δάκρυα ψιλῆς ὀλι-
 γοψυχίας καὶ ἀσυλλογιστίας, ἐπειδὴ δὲν σο-
 χάζομεν τὸ πολυπαθεὲς τῆς ζωῆς ὅπως μὲ
 καταθλίβει ἀδιαλείπτως, χωρὶς νὰ ἀπολαύ-
 σω τὴν ποθεμένον ἀνάπαυσιν· καὶ τὰ αὐτὰ
 καὶ δάκρυα ἀναισθησίας, ἐπειδὴ εἰς τὴν
 ἄραν αὐτῆς τῆς θανάτου, δὲν ἔχει παντε-
 λῶς τόπον ἢ αἰσθησὶς. Ἀλλ' ὅμως ἅς ἀνέ-
 σωμεν καὶ περὶ τῆς διαλεγόμενον πάλιν,
 τὸν ἀνωτέρω προενεχθέντα νεώτερον φι-
 λόσοφον. (63)

„Ὅταν τὸ πρῶτον (λέγει), ἡ ψυχὴ
 „ἡμῶν ἐνῆται μετὰ τῆς σώματος εἰς ζωὴν,
 ἄρα

„ἄρα γε αἰθανόμεθα ὑπερβάλλουσάντινα
 „ἡδονῇ, ἢ ζῶσαν χαράντε καὶ ἀγαλλίασιν;
 „ὅχι: αὕτη ἡ ἔνωσις γίνεται χωρὶς νᾶ
 „τιῷ αἰθανθῶμεν· λοιπὸν καὶ ὁ χαρισμὸς
 „ἐξ ἐναντίας ἀκολυθεῖ νᾶ γίνεται εἰς ἡμᾶς
 „ἀνεπαμθήτως. Ποῖος λόγος ἀναπεῖθει, ὅτι
 „ἡ διάζευξις τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῆς σώματος
 „δὲν ἡμπορεῖ νᾶ σωέβη χωρὶς μίαν με-
 „γάλῃ αἰθήρσιν ἀλγηδόνορος καὶ ὀδύνης; τί
 „διώαται νᾶ προξενήσῃ τιῷ τοιαύτῃ ὀδύῃ;
 „ἄραγε ἡ ὀδύῃ αὕτη ἐπικάθεται εἰς τιῷ
 „ψυχῇ, ἢ εἰς τὸ σῶμα; Ἡ τῆς ψυχῆς
 „ὀδύῃ δὲν γεννᾶται ἄλλοθεν, εἰμὴ ἀπὸ
 „τὸν λογισμὸν: ἡ ὀδύῃ τῆς σώματος εἶναι
 „πάντοτε ἀνάλογος μὲ τιῷ ἀδυναμίαν, ἢ
 „δυνάμιν, τῶν αἰθήσεων: ἐν ᾧρα τῆς φυ-
 „σικῆς θανάτου, τὸ σῶμα εἶναι ὑπὲρ ἄλλο-
 „τέποτε ἀδυνάμον: λοιπὸν τότε, ἢ παντε-
 „λῶς, ἢ πολλὰ ὀλίγον, τῆς ἄλγους αἰθά-
 „νεται.

Ἀκολυθεῖσι πάντως διάφορα συμπτώ-
 ματα προοδύνοντα τὸ τῆς ζωῆς τέλος, κα-
 θὼς προείρηται: ἀλλ' οἱ πολλοὶ, καὶ ταῦτα
 μετὰ ὑπομονῆς πολλάκις ὑποφέροντες ἐν
 ὅσῳ ζῶσιν, ἐκόντες ἢ ἄκοντες, ἐπιβαριώ-
 σιν ὅμως τιῷ ταραχῇ τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς,
 καὶ καθ' ἕτερον τρόπον, πλάττοντες διὰ
 τῆς

τῆς Φαντασίας, ὅχι μόνον ὑπερβολικὰς
 τινὰς ἄλλας οὐδίας τε καὶ ἀλγυδόνας δρι-
 μυτάτας, (αἱ ὁποῖαι τόπον δὲν ἔχουσιν
 ἔπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τῆς τελευτῆς
 ἐξαιρέτως, ὅταν ἤδη πνέει τὰ ὀλοΐδια ὁ
 ἀποθνήσκων :) ἀλλ' ἐπανατυπήμενοι προσέ-
 τι, καὶ ἐκεῖνα τὰ πάθη ὅπῃ συμβαίνου-
 σιν εἰς τὸ πτώμα, ἀφ' ὃ ἐκπνέουσι, μετὰ
 τὴν ἀπονέκρωσιν: οἷον εἰπεῖν τὴν ῥοιὴν, καὶ
 τὴν σῆψιν, καὶ τὰς σκώληκας, καὶ τὰ λοι-
 αῦτα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι κυρίως κακὰ τῷ
 ἀποθανόντος: διότι ὁ ἀποθανὼν δὲν εἶναι
 πλέον, καὶ μὴ ὢν, δὲν τὰ αἰσθάνεται:
 „ΤΟΙΣ ΓΑΡ ΘΑΝΟΥΣΙ ΜΟΧΘΟΣ ΟΥ
 „ΠΡΟΣΓΙΝΕΤΑΙ, ἌΛΓΟΣ Δ' ΟΥΔΕΝ
 „ΑΠΤΕΤΑΙ ΝΕΚΡΩΝ.

Ἐπίσημος ἀσυλλογισία! παράνοια,
 (πῶς γὰρ τὴν ὀνομάσω;) ἀξιοδάκρυτος, ἢ
 καταγέλαστος; καὶ τὸν τοιοῦτον παραλογισ-
 μὸν ἐξήλεγξεν ὁ Σωκράτης καὶ εἰς τὸν
 πατέρα τῷ Κλεινίᾳ τὸν Ἀξίοχον, περὶ ὃ
 ἀνωτέρω εἵπομεν: (64) „Σωάπταις, ὦ Ἀξί-
 „οχε,

(64) Ἐν τῷ Διαλόγῳ: Αἰχ: τῷ Σωκρατ: τῷ ἐπιγρ:
 Ἀξίοχος.

„ΟΧΕ, παρὰ τὴν ἀνεπιστάσαν ἀνεπιλογίως
 „τῇ ἀναισθησίᾳ αἰσθῆσιν, καὶ σεαυτῷ ὑπε-
 „ναντία καὶ ποιῆς καὶ λέγεις· ἐκ ἐπιλογι-
 „ζόμενος, ὅτι ἅμα μὲν ὁδύρη τὴν ἀναισθη-
 „σίαν, ἅμα δὲ ἀλγῆς ἐπὶ σήψει, καὶ σε-
 „οήσει τῇ ἡδέος λυπεῖ γὰρ τὸ
 „σερόμενον τῶν ἀγαθῶν, ἢ αὐτοπάθεια
 „τῶν κακῶν· ὁ δὲ ἐκ ὧν, εἰδὲ τῆς σερή-
 „σεως αντιλαμβάνεται. Πῶς οὖν ἐπὶ τῷ
 „μὴ παρέξοντι γνῶσιν τῶν λυπησόντων
 „γένοιτ' αὖ ἡ λύπη; Ἀρχὴ γὰρ, ὦ Ἀξί-
 „οχε, μὴ σωυποθέμενος, ἄλλως γέπως μίαν
 „αἰσθῆσιν, κατὰ τὸ ἀνεπιστήμον, ἐκ ἀνπο-
 „τε πτυρείης τὸν θάνατον. Νῦν δὲ περι-
 „τρέπεις σεαυτὸν δειματίζμενος σερήσεσθαι
 „τῆς ψυχῆς, τῇ δὲ σερήσει περιτίθης ψυ-
 „χὴν καὶ ταρβῆς μὲν τὸ μὴ αἰσθήσεσθαι,
 „καταλήψεσθαι δὲ εἴη τὴν ἐκ ἐσομένῳ
 „αἰσθῆσιν. Ἀντιφάσεις ὦ Ἀξίοχε, καὶ σε-
 „αυτῷ ἀντιπεριπίπτεις, καὶ συγκλώθεις ἀ-
 „συλλογίως καὶ ἀνεπιστημόνως τὰ ἀσύγκλω-
 „σα· κατὰ τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ λυπεῖσαι, ὅτι
 „διὰ τῇ θανάτῳ σερεῖσαι τὴν αἰσθῆσιν, καὶ
 „φοβεῖσαι πάλιν, ὅτι ὁ θάνατος εἰς ἐσθὲ
 „φέρει τὴν αἰσθῆσιν τῶν λυπηρῶν δριμυτά-
 „τῳ τρέμεις διὰ τὴν ἀπέλευσιν τῆς ψυχῆς
 „τὴν τῆς αἰσθήσεως ἀποσέρησιν, εἰς δὲ τὴν
 αἰσθη-

αἰθητικῶς σέρησιν ταύτῃ, χαρίζεις ὑπό-
 σασιν.

Ἄλλ' ἐνταῦθα σημείωσαι ὁ σωετὸς
 Ἀναγνώστης, ὅτι δὲν εἶναι ἕτος λόγος τινὸς ἀν-
 δρὸς τῶν διασωτῶν τῷ Ἐπικέρῃ. (Ἀγχαλὰ
 καὶ ὁ Ἐπίκερος, μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀλο-
 γιῶν τῷ σωματοψύχῃ αὐτῷ συστήματος,
 ὡμολόγει καὶ αὐτὸς τῷτο ἐν συλλογίῳ (65),
 „ὅτι τὸ διαλυθὲν τῷ ἀνθρώπῃ σῶμα ἀναι-
 „σθητῆ, τὸ δὲ μὴ αἰσθητὸν ἔδεν πρὸς ἡμᾶς)
 ἢ τῶν ἄλλων τινὸς Θνητοψύχων Φιλοσό-
 Φων, οἵτινες ἀρνέμενοι τὴν τῆς λογικῆς
 ψυχῆς ἀυλότητα καὶ ἀθανασία, καὶ πα-
 ρεισάγοντες τὴν ὀλοτελή τῷ ἀνθρωπίνῃ
 πνεύματος ἐξεδένωσιν, ζητῶσι τοιοῦτοτρό-
 πως νὰ διαλύσῃν τάχα, καὶ νὰ διασκηδά-
 σῃν ἀπὸ τὰς ψυχὰς τῶν ζώντων: ὡς Φλυα-
 ρίαν, τὸν φόβον τὸν τῷ θανάτῃ: κακῶ
 τὸ κακὸν ἐξιώμενοι, τὸ μικρὸν καὶ μέτριον,
 τῷ μείζονι καὶ χαλεπωτέρῳ: ἢ, ὀρθότε-
 ρον εἰπεῖν, τὸ μηδὲ κακὸν κυρίως, τῶν κα-
 κῶν τῷ μεγίστῳ, καὶ μηδὲ σύγκρισιν ἔχον-
 τι. Ἄλλ' εἶναι ὁ προτεθεὶς Συλλόγισμός,
 Σωκράτης καὶ Πλάτωνος, Ἀνδρῶν ἐπικριῶς
 θεσπε-

65) Παρὰ: Ἰωάν: Στωβαίῳ Λόγ: Ριζ.

θεωρεσίων, οἷτινες καὶ ἐν μέσῳ ζῶντες
 τῆς ἐθνικῆς δεισδαμονίας, ὅμως καὶ ἐπρέ-
 σβευσαν, καὶ ἐσπέδασαν ὑπὲρ πάντας τὰς
 πώποτε φιλοσοφήσαντας νὰ ἀποδείξουν τῆς
 λογικῆς τῆς ἀνθρώπου ψυχῆς τιτὲ ἀϋλίαν
 καὶ τὸ ἀθάνατον. Καὶ ὁ νῦν αὐτῶν λοιπὸν
 ἦτον, ὅτι καὶ τῆς ψυχῆς μετὰ τιτὲ διὰ
 τῆς θανάτου λύσιν τῆς σώματος ἐπιζώσης,
 ὡς φύσει, καὶ κατ' ἐσίαν τιτὲ ἑαυτῆς, ἀ-
 διαλύτῃ καὶ ἀθανάτῃ, τὰ τοιάδε πάθη
 ἐδόλως ἄπτονται. Καὶ ὅτι καὶ τὰ ἀηδῆ καὶ
 ἀτερπῆ ἐκείνα, καὶ ὀδυνηρὰ καὶ ἀλγεινὰ
 συμπτώματα, ὅσα ἡ ψυχὴ αἰθάνεται καὶ
 δοκιμάζει, ἐν ᾧ σωημένη ἐυρίσκεται τῷ
 σώματι, ἐρρωμένως καὶ ὑγιῶς ἔχοντι,
 ἔτε τὸ σῶμα πλέον τὰ αἰθάνεται, ἔτε
 οὐτῇ ἀπολυθεῖσα, ἀπὸ τῆς προσκαίρου τέτῃ
 αὐτῆς σκλωώματος. Ἐκείνα τὰ αἰθάνεται
 ὁ ζῶν, μᾶλλον ὁ ἔυρωτος καὶ τὰς δυνάμεις
 ῥωμαλέος, μόλις ὁ θνήσκων, ἐδόλως ὁ
 ἤδη νενεκρωμένος. Καὶ ἐδεῖς ἄρα λόγος
 ἐπιτρέπει νὰ ἐπισωρεύωμεν ὡς κακὰ ἰδίως
 προσήκοντα εἰς τὸν θάνατον, καὶ τὰ πρὸ
 οὐτῆς συμπίπτοντα ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ, καὶ
 τὰ πρὸς αὐτῷ ἐγγίζοντι ἐν τῷ κραββατίῳ,
 καὶ τὰ μετ' αὐτὸν ἔπειτα ἐν τῷ τάφῳ,
 ἅμα τε καὶ ὅμῃ σύμπαντα: καὶ τοιοῦτοτρό-
 πως

πως νὰ προπίνωμεν τὸν κυκεῶνα τῷ ἀη-
δῶς τέτῳ καὶ ἀτερπῶς ποτηρίῳ, πολὺ πλεον
πικρὸν καὶ δυσφώρητον, παρὰ ὅσον εἶναι
τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῷ πράγματι.

Ἄνθρωπε ἀσυλλόγισε: διατὶ ἐπιβα-
ρυνῶεις, διατὶ ἐπαυξάνεις ματαίως τὸν φόβον
τῷ θανάτῳ μὲ τὰς φανταστικὰς σε ἀνατυ-
πώσεις τε καὶ προλήψεις, πρὸς ἑδὲν ὄφε-
λος; διατὶ πλάττεις ὡς Φόβητρα θανατη-
ρὰ, ἔχῃ μόνον τῆς ζωῆς σε τὰ προλαβόν-
τα πάθη, τὰ ὅποια ἤδη παρήλθεν, ἀλλὰ
καὶ ἐκείνα τὰ ἐπὶ τῆς μελέτης σε τελευ-
τῆς, τὰ ὅποια, ὅταν γίνωνται, εἶναι διὰ
σέ, ὥσάν ἂν μηδόπως ἐγίνοντο; Ἄκουε καὶ
τὸν Κωικὸν Διογένην (66) ὅχι κωίζοντα
εἰς τοῦτο, ἀλλὰ ἀνθρωπικώτατα φρονέοντα,
καὶ φιλοσοφώτατα ἀποκρινόμενον: Ἐρω-
„τηθεὶς ἕτος ὑπότινος: Εἰ κακοῦς ὁ
„θάνατος; ἀπεκρίθη: Πῶς κακοῦς,
„ὅς ὑ παρόντος οὐκ αἰσθανόμεθα;
Δώασαι νὰ ὀνομάσης κακὸν ἐκεῖνο τὸ
πράγμα, τὸ ὁποῖον ὅταν ἐπέλθῃ, ἔτε
ὑπ' αὐτῷ σύ τι πάχεις, ἔτε ὅτι αὐτὸ ἐπῆλ-
θε,

(66) Παρὰ Λαερτίῳ, ἐν τῇ βίῳ τῷ Σινωπέως.

θε , ποσῶς αἰθάνεσαι ; Ἄκχε καὶ ἄλλον
 φιλόσοφον , τὸν Ἀναξαγόραν (67)· Ἐξα-
 κόνιζε καὶ ἔτος τιμὴ ἐν τῷ θανάτῳ ἀναι-
 θησίαν , μὲ τιμὴ ἀναιθησίαν τιμὴ ἐν τῷ
 ὕπνῳ : Καὶ μὲ τιμὴ ἀναιθησίαν τιμὴ πρὸ
 „τῆς τῆς ἀνθρώπου γεννήσεως : καὶ ΔΥ’Ο
 „ΕΛΕΓΕ ΔΙΔΑΣΚΑΛΓΑΣ ΕἶΝΑΙ ΘΑΝΑ-
 „ΙΟΥ , ΤΟΝΤΕ ΠΡΟ’ ΤΟΥ ΓΕΝΕΣΘΑΙ
 „ΧΡΟΝΟΝ , ΚΑΙ ΤΟΝ ὙΠΝΟΝ. Ὁμοιόν
 τι ἔλεγεν ὁ Νεώτερος ποιητῆς Ουβήνος
 (*) εἰς τὸ δίσιχον αὐτῆς ἐπιγραμματίον :
 „Ἦν ἔδέν τι ὅλως θανάτοιο δίδεσται
 ὕπνος,

„Πολλ’ εὖδων, ἥσσω εἰμὶ βιωσόμενος.
 Καὶ εἰς τὸ ἄλλο αὐτῆς τὸ τετράσιχον : (**)

„Τῷ μήπω τεχθέντι τὸ μέλλον ὁμοίῳ
 ἔστιν ,

„Ὡς τὸ παρωχηκὸς τῷ γ’ ἀπεληλυ-
 θότι·

„Ἦν

(67) Παρὰ Ἰωάν· Σταβαίω Λόγ· Ρίθ.

(*) Si somnus nihil est nisi mors, nil mors nisi
 somnus,

Quo plus in vita dormio , vivo minus.

(**) Infanti nondum nato par omne futurum
 Judico , defuncto præteritum que seni ;
 Tollito præteritum de vita , tolle futurum ,
 Quamtillum vitæ, quod tibi restat, erit?

„Ἦν ἄρα τῆς ζωῆς τὸ πάρος, τὸ τ'
ἔπειτα ὑφέλης,

„Σκέψαι ὅσω μινύθει Σοίγε τὸ λει-
πόμενον.

Ὅταν κοιμᾷσαι βαθέως τὶ αἰσθάνεσαι; ἔ-
δέν. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ γεννηθῆς τὶ αἰσθάνο-
σεν; ἔδόλως ἔδέν. Λοιπὸν ὅσον κατ' ἐκεί-
να πάντα, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐλέγομεν,
τὰ κακὰ, τὴν ἀντιὰ θέλεις ἔχεις ἀναισθη-
σίαν, ὦ ἄνθρωπε, ἣν ἔχεις ὅταν κοιμᾷ-
σαι, καὶ ἣν εἶχες καὶ πρὶν γεννήσεως.

Ὅθεν ἀρμοδιώτατα ὁ αὐτὸς Ποιητῆς,
δι' ἄλλας ὁμοίως ἐπιγράμματος εἰσάγει ἐκεί-
νον, ὅστις ἐρωτηθεὶς, πόσα ἔτη ἀριθμεῖ
τῆς ζωῆς αὐτοῦ; ἀπεκρίθη: ΟΥΔΕ' ἜΝ: (*)

„Πένθεαι ὅσσ' ἄρ' ἔχοιμι ἔτη; ἔθ' ἐν δὴ,
Φάσκω:

„Πῶς τόδε; ὅσσ' ἔχον, λῶσε, τὰδ'
ἐκέτ' ἔχω.

Καὶ θέλεις (ὦ φίλε) τὸ ἀληθὲς νὰ ἀκρίβης;
Τὸ ἀληθὲς αὐτὸ εἶναι: Οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς,
εἴτε

(*) Sæpe rogas, quot habeas annos? respondeo
nullos.

Quomodo? Quos habui non habeo.

ἢτε ὅσοι παρήλθον, ἢτε ὅσοι ἀκόμι δὲν ἦλθον, σενοχωροῦνται καὶ σωάπτονται εἰς μίαν συμνῶ ἀκαριαίαν καὶ ἀδιαίρετον· ἐκεῖνοι ἦσαν, ἔτοι ἴσως ἔσονται· ἔτε ἐκεῖνοι, ἔτε ἔτοι εἶναι· μόνον κυρίως εἶναι τὸ ΝΥΝ, τὸ μονοσύλλαβον τῆτο διάστημα, τὸ καρκινικὸν καὶ παιδαριῶδες· καὶ ἔδ' αὐτὸ δὲ τὸ νῦν, δὲν εἶναι ἀληθῶς διὰ σέ, ὅταν εἰς ἄλλο τι παρὰ Σεαυτὸν ἀφαιρεῖται ὁ νῦν σς, ἢ ὅταν βαθέως κοιμᾶσαι.

Καὶ τῶ αὐτῶ τάυτῳ διδασκαλίαν ἐπρόβαλε καὶ ὁ Σωκράτης, ὅταν ἐνίχυε τὸν Ἀξίοχον εἰς τὸν ἀ ὑποφέρῃ μετὰ ἀταραξίας καὶ ἀφοβίας τὸν πλησιάζοντα θάνατον. „Ὡς οὖν „(λέγει πρὸς αὐτὸν) ἐπὶ τῆς Δράκοντος, καὶ „Κλειθένης πολιτείας, ἔδεν περὶ σέ κα- „κὸν ἦν, ἀρχὴ γὰρ ἔκ ἧς, περὶ ὃν ἂν „ἦν. Οὕτως ἔδὲ μετὰ τῶ τελευτῶ γενή- „σεται· Σὺ γὰρ ἔκ ἔση, περὶ ὃν ἔσαι. Πάντα τοιγαρὲν τὸν τοιόνδε ΦΛΥ΄ΑΡΟΝ (τῶ λύσιν, τῶ τῆξιν, τῶ σῆψιν, τὰς ἐυλὰς, τὰ σκωλήκια, κτ· Φλυαρίαν μετο- „νομάζει·) ἀποσκέδασαι. Τῆτο ἐννοήσας, ὅτι „τῆς συγκρίσεως ἀπαξ διαλυθείσης, καὶ „τῆς ψυχῆς εἰς τὸν οἰκεῖον ἰδρωθήσης τό- „πον

„πον, τὸ ὑπολειφθὲν σῶμα, γεῶδες ὃν καὶ
 „ἄλογον, ἔκ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος. (68)

Ἄλλὰ λέγεις: ἔάν ὁ ὑπὸ τῷ Σωκρά-
 τος μετονομαθεὶς οὗτος ΦΑΥ'ΑΡΟΣ: Τε-
 τέστιν, ἔάν τὰ μετὰ τὴν τελευτὴν ἐπισυμ-
 βαίνοντα μορμολύκεια, καθὼς εἰς τὸν τε-
 λευτήσαντα μὴ αἰσθητὰ, δὲν εἶναι πρέπον
 νὰ ἐκταράττωσι, καὶ νὰ καταφοβίζωσι
 τὰς ἀνθρώπους, ἐνθυμημένους τὸν θάνατον,
 ἀλλὰ τὰ τόσα καὶ τόσα ἄλλα παθήματα,
 ὅσα τὰς βασανίζωσι καὶ τὰς προταλαιπω-
 ρῶσιν ἔτι ζῶντας, καὶ πρὶν φθάσῃ τὸ τέ-
 λος, πῶς νὰ μὴ προξενῶσιν εἰς αὐτὰς με-
 γάλῳ δειλίᾳ καὶ φρίκῳ; πῶς νὰ μὴ τὰς
 κἀμνωσι νὰ τρέμασιν ἐννοῶντες τὸν παρα-
 κολαθουῦντα μετὰ ταῦτα θάνατον, ὡς τῶν πα-
 θῶν τὸ, ὑπὲρ πάντα ὅσα αἰσθάνονται ἤδη
 ζῶντες, ἢ καὶ προαισθάνθησαν, τὸ ἀκρό-
 τατον καὶ βαρύτερον; Ἐς τοῦτο, ἀποκρίνομαι ἐλὼν
 ὅλον τὸ ἐναντίον: καὶ λέγω καὶ διατείνομαι,
 ὅτι ταῦτα μάλιστα τὰ προδεδοκιμασμένα
 πάθη, πρέπει νὰ ὀλιγοσέυωσι τὸν περὶ τοῦ
 θάνατον τρόμον, καὶ νὰ μὴ συγχωρῶσιν
 εἰς

(68) Ἐν τῷ Διαλόγῳ Αἰχ: τῷ Σωκρατικῷ περὶ τοῦ ἀνωτ:

εἰς τὰς σωετὲς καὶ νοήμονας τὸ νὰ λογί-
 ζωνται αὐτὸν, ὡς πάθος τόσον δεινὸν καὶ
 ἀποτρόπαιον. Διατὶ; δι' αὐτὸ τῆτο, ὅτι αὐ-
 τὸς ὁ θάνατος εἶναι καὶ γίνεται τῶν τοιού-
 των καὶ τηλικύτων παθῶν ἢ τελευταῖα ἀ-
 ναίρεσις, καὶ ἢ ἀπ' αὐτῶν τῶ ἀνθρώπου ἀ-
 παλλαγὴ τε καὶ ἀπολύτρωσις. Ναὶ βεβαιό-
 τατα: ὁθεν προφέτω, ὅτι ὁ ἐπιλογισμὸς
 τῶν μυρίων τῆς παρέσης ζωῆς ταλαιπω-
 ριῶν καὶ κακώσεων, ἔπρεπε μάλιστα εἰς τὸν
 ἐχέφρονα καὶ εὐσυλλόγιστον ἄνθρωπον νὰ
 παρασάινῃ τὸν θάνατον, ἂν ὅχι ὀρεκτὸν
 καὶ ἐπιθυμητὸν, τελάχιον, οὔτε τόσον
 λυπηρὸν καὶ χέτλιον, καὶ φευκτὸν ἂν ὅχι
 θελητὸν, ἕτε πάλιν τελείως ἀθέλητον.
 Καθὼς καὶ ὁ Ποιητὴς (*) ἐκεῖνος ἐσυμβάλευε:
 „Τὸν δ' ἐθέλειν ἄτοπον, μήτε θέλειν,
 ἐπίσης

καὶ οὐδὲ τόσης δειλίας καὶ ὑπερβαλλέσης τα-
 ραχῆς πρόξενον, εἰμὴ καὶ τινος ἐξ ἐναν-
 τίς, παρηγορίας, ὡς ποιητικὸν αἰ ἀπάυστεως.
 Λυπεῖσαι καὶ κατοδύρεσαι ὁ θνητὸς, ὅτι
 ζῶν πολλὰ καὶ ὑπέμεινας καὶ ὑπομένεις; λοι-
 πὸν ἀνάμεινε καὶ προσεκδέχῃ καὶ τὸ ἔχρατον
 ἐκεῖνο

(*) Culpa est velle mori, culpaque nolle mori.
 Ouveni ex Libr: III. Epigrammatum.

ἐκείνο, ὅχι ὡς κακὸν, ἀλλ' ὡς μάλιστα
ἀγαθόν, καθὼ αὐτὸ ἀπ' ἐκείνων μέλλει νὰ
σὲ ἐλευθερώτῃ: καὶ διὰ τὸτο ὀλιγόσευσον
τῷ λύπῳσσι, ὑποσμίκρῳσιν τὸν φόβονσσι,
καταπράϋνον τῷ ταραχῇ τῆς καρδίας σσι,
ἐνθυμέμενος, ὅτι δὲν μέλλεις τὰ τοιαῦτα
νὰ τὰ ὑποφέρῃς πάντοτε καὶ ἀτελευτή-
τως: τὸ διατὶ, τὸ ἡξεύρεις, καὶ δὲν ἡμπο-
ρεῖς νὰ τὸ ἀμφιβάλλῃς: διότι ἀποθνήσκεις.

Καὶ τῷ ὄντι, μεγάλῳ δῶαμιν ἔχει
εἰς τὸ νὰ κατασῇσιν τὸν ἄνθρωπον ἔνθυ-
χον καὶ ἀτάραχον καὶ ὑπομονητικὸν εἰς
τῷ ἐνθυμήσιν τὴ θανάτῃ, ὁ συλλογισμὸς
τῆς πολυπαθῆς, καὶ πολυμόχθῃς, καὶ πο-
λυωδῶς, καὶ πικροτάτης κατασάσεως τῆς
παρέσης ζωῆς: τί ζωὴ, Φεῦ! εἶναι ἡ ζωὴ
αὕτη; Πλέομεν οἱ ταλαίπωροι ἄνθρωποι
μὲ ἓνα μικρὸν, καὶ σεσαθρωμένον, καὶ
κλειθριῶδες πολλαχόθεν ἀκάντιον, οἷον
εἶναι τὸ εὐτελὲς τὸτο καὶ ἀσθενικὸν σῶμα
ὅπῃ φορῶμεν: πλέομεν ὥσάν ἐν μέσῳ ἐνὸς
πλατέως καὶ ἐνυχωροτάτῃ, καὶ πολυτα-
ράχῃ καὶ ἀγρίῃ πελάγῃ. Αἱ ὁρμαὶ καὶ
ῥιπαὶ τῶν παθῶν, πνέουσι περὶ ἡμᾶς με-
τὰ σφοδρότητος ἐκ παντὸς μέρους, καὶ δὲν
ἡξεύρομεν πῶς, ἢ πῶς τελευταῖον ἔχει νὰ
κατακ-

καταντήση τὸτο τὸ ἐλεεινὸν σκάφος. Ἡ
 ζόφωσις καὶ ὁ σκοτασμὸς τῆς ἀγνοίας μᾶς
 περικαλύπτει κυκλόθεν, ὥς ἐν κατάπυκ-
 νον καὶ παχὺ νέφος, καὶ ἐκτυφλοῖ τὸ διο-
 ρατικὸν τῆς νοῦς ἡμῶν, καὶ δὲν βλέπομεν
 πᾶ ἔχομεν ἐπισρεφομένῳ τῷ πρύμνῳ,
 καὶ πᾶ τῷ πῶραν ἢ θάλασσι, ἢ τρικυμίας,
 ἢ καταυγίδες τῶν ἀκαταστασιῶν καὶ περι-
 πετειῶν καὶ συμφορῶν τῆς βίης, μᾶς περι-
 δονῶσι πανταχόθεν, καὶ μᾶς κατασείσσι,
 καὶ δὲν δυνάμεθα πρὸς ἑδὲν βέβαιον νὰ
 ἐπιστηριχθῶμεν, ἑδὲ νὰ λάβωμεν ἐν ἀκα-
 ρεῖ μικρὰν ἀνάπαυλαν, καὶ ἡσυχίαν, καὶ
 ῥάσιν. Τὸ ἐν κύμα μᾶς ἐκσφενδονίζει, καὶ
 μᾶς παραπέμπει εἰς ἄλλο κύμα, καὶ αἱ
 τῶν τοιούτων κυμάτων ἀλλεπάλληλοι καὶ
 ἄγριαι προσβολαὶ ἀκολοῦθῶσι διωκεκῶς καὶ
 ἀκαταπαύτως. Ἐκεῖνο, Φεῦ! τὸ κύμα ἐπέ-
 ρασε· τὸ μετ' ἐκεῖνο, ἄχ! πλησιάζει τὸτο,
 ἰδὲ, μᾶς ἔχει τὸ ἄλλο, τὸ βλέπεις; χεδὸν
 ἔφθασε τὸ ἄλλο τὸ παρ' ἐκεῖθεν, ἔρχεται.
 Τὰ ἐπίλοιπα, (ὦ πόσα, ὦ πόσα!) μᾶς
 ἀπειλῶσιν ἀπὸ μακρόθεν. Ποῖον εἶναι τά-
 χα τὸ κύμα ἐκεῖνο ὅπῃ μέλλει τελευταῖον
 νὰ μᾶς ἀποβροχθίσῃ; Ἡ καταυγὶς ἀπὸ
 ὥρας εἰς ὥραν αὐξάνει, καὶ ἐνδυναμῶται·
 καὶ ἡ θάλασσα ἐκεῖ κορυφῶται ἕως τῶν
 οὐρανῶν,

ἔρανῶν, ἔδῃ ἀνοίγει βαθέα χάσματα ἕως
 τῶν ἀβύσσων· ποῖον ἄρα γε θέλει εἶσαι
 τὸ τέλοςμας; τάχα ἢ ἄμπωτις νὰ μᾶς
 ἐκροφήσῃ εἰς βάθος καρδίας θαλάσσης;
 ἢ ἢ σύρτις μέλλει νὰ μᾶς παρασύρῃ; ἢ ἢ
 παλὶρροῖα νὰ μᾶς σωμαρπάσῃ, καὶ νὰ μᾶς
 ἀπεκσφενδονίσῃ εἰς τὰς βράχας ἐκείνας
 τῶν ὀρέων τῶν αἰωνίων; ἢ ἢ ῥαχία ἐκεί-
 νη θέλει σῆσῃ τὸν παράφορον σάλον τῆς
 σκάφιδίμας; ἢ ὁ ἐκεῖ προκύπτων κατέ-
 ναντι σκόπελος; ἢ ἢ ὕφαλος πέτρα ἢ πα-
 ρεκείθεν ὑπολανθανῶσα, καὶ μικρόν τι
 περιαφρίζῃσα, μέλλει νὰ σωτρίψῃ καὶ νὰ
 διαλύσῃ τὸτο τὸ δύσηνον πορθμεῖον, μὲ
 „τὸ ὅποῖον κλυδωνζόιμεθα; ΚΥΨΙΕ ΣΩ-
 „ΣΟΝ! ἈΠΟΛΛΥΜΕΘΑ.
 Ποία προῦν εὐμενὴς καὶ εὐσπλαγχνικὴ θέ-
 λει μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τῆς τόσας κινδύνους;
 ἢ ποία δεξιὰ φιλάνθρωπος καὶ σωτηριώδης,
 θέλει φανεῖ νὰ μᾶς διευθύνῃ εἰς τὸν λι-
 μένα; Ἀλλὰ καὶ τίς εἶναι αὐτός ὁ λιμὴν
 ὁ τριπόδητος; τίς ἄλλος, πάρεξ ὁ θάνατος;

Ναὶ, χωρὶς ἄλλο: ὁ Θάνατος εἶναι ὁ
 λιμὴν ἔτος, ὁ θάνατος: διότι αὐτὸς φέρει
 τὴν ποδητὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἡσυχίαν, καὶ
 τὴν τελεωτάτην ἐλευθερίαν ἀπὸ τῆς γῆ-

νης κακιάσεώς τε καὶ ταπεινώσεως, εἰς τὸν
 ταλαίπωρον ἄνθρωπον. Ὁ αὐτὸς τὸν ἀπολυ-
 τρώνει, ἀπὸ ὅσα κακὰ, καὶ ὅσα παθήμα-
 τα, εἴαν ἔζη περισσότερο, ἔμελλεν εἰς τὸ
 ἐξῆς, ἢ νὰ πράξῃ, ἢ νὰ πάθῃ. Εἰς τῷτο
 ἡμᾶς πληροφορεῖ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπάν-
 των θεοφόρων πατέρων, καὶ ὁ μέγας Βα-
 σίλειος: ὅστις (69) διὰ τῷτο ἐπωνόμασε
 τὸν θάνατον, καὶ ὈΡΜΟΝ, καὶ ΔΩΡΟΝ:
 τῷτέσι, καὶ λιμένα γαλιῶν καὶ ἀτάρρα-
 χον, καὶ χάρισμα ἐξαίρετον, καὶ ἐπιθυ-
 μίας ἄξιον. „ΑΡΙΣΤΟΝ ἈΝΘΡΩΠΩΙ
 „ΔΩΡΟΝ Ὁ ΘΑΝΑΤΟΣ: ἩΡΕΜΕΪ ΓΑΡ,
 „ΕΞ ὧΝ ἘΜΕΛΛΕ ΚΑΙ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΚΑΙ
 „ΠΑΣΧΕΙΝ ΚΑΚΩΝ. ὍΤΙ ὍΠΕΡ ἜΣΤΙ
 „ΤΟΙΣ ΠΛΕΟΥΣΙ ΛΙΜΗΝ ἘΥΔΙΟΣ, ΤΟΥ-
 „ΤΟ ΤΟΙΣ ἘΝΤΑΥΘΑ ΧΕΙΜΑΖΟΜΕΝΟΙΣ,
 „Ἡ ἘΚΕΙΣΕ ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΜΕ-
 „ΤΑΘΕΣΙΣ. Τὶ δὲ Βασίλειον λέγω, καὶ τὰς
 λοιποὺς ἱερὰς-ἄνδρας, τὰς πνευματοφόρους
 καὶ ἔρανοφρονας; καὶ οἱ ἐθνικοὶ αὐτοὶ ἔτι,
 οἱ εἰς τὸ σκότος τῆς δυσσεβείας τυφλώτ-
 τουντες, τὸν θάνατον ὅμως οἱ περισσότεροι
 καὶ νυνεχέστεροι, ὡς λιμένα τινὰ ἀνα-
 πάυσεως

(69) Βασιλ: Ἐπισ: ρα.

πάυσεως καὶ ἀσφαλείας, καὶ τὸν ἐγνώρισαν,
καὶ τὸν ὡμολόγησαν: καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις,
καὶ ὁ Σωτάδης ἐκεῖνος, ἀνάμεσα εἰς τὰ
πολλὰ ἀχρεῖα αὐτῶ καὶ φλύαρα, εἶπε τὸ
σοφὸν, καὶ αληθὲς τῷτο: (70)

„ΠΑΝΤΩΝ ΛΙΜΗΝ ΤΩΝ ΜΕΡΟΠΩΝ
„Ο ΘΑΝΑΤΟΣ.

Καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἀνελογίσθησαν μετὰ
σωέσεως, τῶν κακῶν τὸ πλῆθος, ὅσα
σωοδέυσι τιμὴ πολυπόνον καὶ πολυσένακ-
τον ζωὴν τάυτῃ, ὅλοι συμφώνως καθω-
μολόγησαν, ὅτι τόσον ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νῆ
εἶναι ὁ θάνατος τὸ μέγα καὶ φοβερὸν ἐκεῖ-
νο κακὸν, οἷον ἀσυλλογίστως καὶ ἀφρόνως
τινὲς τὸ νομίζουσιν, ὅσον αὐτὸς εἶναι μά-
λιστα ἐκ τῶ ἐναντίου, εἰς μέγας ἰατροὺς καὶ
ἰατροὺς, ὅχι μόνον τῶν ἐκ δυσκρασίας καὶ
καχεξίας ἀθηνειῶν καὶ ἀρρώστημάτων, κατὰ
τὸν τραγικὸν Σοφοκλῆν: (71)

„ΑΛΛ' ἘΣΘ' Ὁ ΘΑΝΑΤΟΣ ΛΟΪ-
„ΣΘΟΣ ἸΑΤΡΟΣ ΝΟΣΩΝ.

Ἀλλὰ προσέτι καὶ ποικίλων συμφορῶν, καὶ
ἄλλων ἀίχμεργιών, καὶ ἀτοπημάτων ἀπλῶς
ἀπάν-

(70) Περὶ Στωβαίου Λογ: Γ19.

(71) Αὐτόθι.

ἀπάντων, κατὰ τὸν ἕτερον Τραγωδὸν, τὸν
Αἰχύλον: (72)

„ΜΟΝΟΣ ΕἶΣΥ ΤΩΝ ἈΝΗΚΕΣΤΩΝ
ΚΑΚΩΝ ἸΑΤΡΟΣ.

Καὶ ἂν τῷτο εἶναι ἀληθές, καθὼς καὶ
εἶναι: ὁ κατ' ὑπερβολὴν ταραττόμενος,
καὶ ἀδημονῶν, ὅτι μέλει νὰ ἀποθάνῃ τε-
λευταῖον, πῶς δὲν εἶναι ὁμοιος μὲ ἕνα πλωτῆ-
ρα, ὅστις ΚΙΝΔΥΝΕΥΩΝ νὰ καταποντιθῇ
Φεύγει τὸν λιμένα, ἢ μὲ ἕνα κλινῆρη,
ὅστις βασανιζόμενος ἀπὸ τὰς ἀλγηδόνας
τῆς ἀρρώστειας τς, ἀποσρεφεται τὸν ἰατρον-
τς; Ἀλλ' ὁ σωετὸς καὶ εὐσυλλόγιστος ἄν-
θρωπος, δὲν πίπτει ποτὲ εἰς τοιαύτῳ
ἄνοιαν καὶ ἄσοχασίαν: ὅλον δὲ τὸ ἐναν-
τίον, καὶ φρονεῖ καὶ λέγει:

Ἐπειδὴ ἠξέυρει, ὅτι ὑπὸ μυρίων κα-
κῶν σωοδοευομένη εἶναι ἡ ζωὴ ἡ παρῶσα:
ἔπειδὴ εἶναι ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος ἐν ὅσῳ
ζῇ, αὐτὰ νὰ τὰ δοκιμάσῃ „ΤΟΝ ΖΩΝΤ'
„ΑΝΑΓΚΗ ΠΟΛΛ' ἔΧΕΙΝ ΚΑΚΑ: Ἐπει-
δὴ καὶ τὰ ἀγαθὰ ἔτι ἐκείνα, εἴαν τινα
φαίνεται ἐνίοτε ὅτι ἀπολαμβάνει, εἶναι καὶ
αὐτὰ πάντοτε: μὲ κακὰ τινα μεμιγμένα
„ΟΥΔΕΝ

(72) Παρὰ τῷ Ἀντ: αὐτόθι.

„ΟΎΔΕΝ ἈΓΑΘΟΝ ΚΑΚΟΤΗΤΟΣ Ἀ-
 „ΜΙΚΤΟΝ: Ἐπειδὴ καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν
 ἐξ ὁποιασδὺν ἡδονῆς γλυκύτητα, προσίθε-
 ται πάντοτε καὶ τινὸς λυπηρὸς σωαντήμα-
 τος ἢ πικρία „ΕΝ ΕΥΦΡΟΣΥΝΑΙΣ ΠΡΟΣ-
 ΜΙΓΝΥΤΑΙ ΛΥΠΗ, ΤΕΛΕΥΤΑΪΟΝ ΔΕ
 „ΧΑΡΑ Εἰς ΠΕΝΘΟΣ ἘΡΧΕΤΑΙ: ὥς
 πολλάκις ἢ ἐντεῦθεν πικρότης ὑπερβαίνει
 τὸν ἐκεῖθεν γλυκασμὸν: ΚΑΙ ΕΥΦΡΑΙΝΟ-
 „ΜΕΘ' ἘΛΑΤΤΟΝ, Η' ΛΥΠΟΥΜΕΘΑ: Εἰς
 ἓνα λόγον: Ἐπειδὴ ἡ ζωὴ καὶ ἡ λύπη ἔχου-
 σι σενιὸν καὶ ἀχώριστον τὴν συγγένειαν, κα-
 θὰς ὑπενόει ὁ Μένανδρος: „ΑΡ ἘΣΤΙ
 „ΣΥΓΓΕΝΕ'Σ ΤΙ ΛΥΠΗ ΚΑΙ ΒΙΟΣ:
 ποῖον ἔυλογον αἴτιον εἰς ἀπολογίαν δυνά-
 ται νὰ προβάλλῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ προ-
 φασίσῃ τὴν ἄμετρον καὶ ὑπερβάλλουσαν λύ-
 πωτε καὶ ἀδημονίαν, μὲ τὴν ὑποίαν προ-
 βλέπει τὸν καὶ ὡς λιμέναν τῆς σφοδρᾶς ζά-
 λης, καὶ ὡς Ἰατρὸν τῆς ἐπικρατέσεως καὶ κα-
 ταθλιβέσεως αὐτὸν ἀφενείας, ἐπερχόμενον
 αὐτῷ θάνατον; οὐδεμίαν.

Ἀλλ' ὅμως τῆς ἀπροφασίστα ταύτης
 περὶ τὸν θάνατον ματαίας τε καὶ περιτ-
 τῆς ταραχῆς καὶ δειλίας αἰτίαν ἄλλω ἔσω
 δὲν εὐρίσκω, εἰμὴ ταύτῃ: ὅτι ὁ ἄνθρωπος
 ὅταν

ὅταν ἐνθυμᾶται τὸν θάνατον, τὸν θέωρεῖ ὡς ἓνα φοβερὸν καταποντισμὸν, καὶ δὲν συλλογίζεται κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκ παραλλήλων καὶ τὰς πηγὰς ἐξ ὧν ἀναβρύει τὰ πικρὰ ὕδατα τῶν διαφορῶν λυπηρῶν καὶ κακώσεων, ὅπῃ τὴν ζωὴν λαύην περιλιμνάζει καὶ καταποντίζει. Αἱ δὲ πηγαὶ, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, εἶναι αὗται:

Ἡ πρώτη πηγὴ προέρχεται ἀπὸ τῆς φυσικῆς συζάσεως καὶ συγκρασίας τῆς ἀνθρωπίνου σώματος, ὅφ' ἧς ἐκπηγάζουσιν ἀναγκαίως αἱ διάφοροι ταλαιπωρίαι καὶ ἀθλιότητες, οἱ κόποι καὶ μόχθοι, αἱ παρενοχλήσεις καὶ ἀηδία, αἱ ὀδύαι καὶ ἀλγυδόνες, αἱ πολυεδεῖς καχεξίαι καὶ ἀρρώστειαι: ἐξ ὧν τῆς προόδου καὶ παρατάσεως ἀκολοθεῖ ἢ κατὰπτωσις εἰς τιὴν ὀλοτελεῖ φθορὰν τε καὶ λύσιν: ὅθεν καὶ ὁ θεὸς τῆς Ναζιανζῆς Φωστῆρ (73) ἔψαλλεν ἐκεῖνο: ἘΚ ΤΥΜΒΟΙΟ ἘΠΙ ΤΥΜΒΟΝ, ἐκ τάφου εἰς τάφον: καὶ ἡ ζωὴ μὲν ἔλεγε, δὲν εἶναι ἄλλο, πάρα ἓνας συνεχῆς καὶ ἀδιάλειπτος δρόμος, δι' οὗ βαδίζω ἀπὸ τὰ βάθη

(73) Ἐν τῷ περὶ τῆς τῆς ἐκτὸς ἀνθρ: εὐτελείας. ■

Θη τῆς ἀφεγγῆς κοιλίας ὅπῃ μὲ ἐγέννησεν,
εἰς τὰ βάθη τῆ σκοτεινοῦ μνημεῖα ὅπῃ
μὲ ἀπεκδέχεται: καὶ ἀπωλοφύρετο λοιπὸν
ἀπάυσως ὁμολογῶν, ὅτι καὶ ΖΩ'Ν ἔτι,
ΕΠΝΕΕ ΤΗ'Ν ΝΕΚΡΩΣΙΝ: (74)

„ΟΙΜΟΙ ΣΤΕΝΟΥΜΑΙ ΤΩ' ΒΙ'Ω,
ΚΑ'Ι ΤΟ ΠΛΕ'ΟΝ

„ΖΩΗ'Σ ΠΡΟΉΛΘΕΝ, Ο'ΙΔΑ, ΚΑ'Ι
ΝΕΚΡΟ'Ν ΠΝΕ'Ω.

Καὶ ἐκ τῶν ἔξω δὲ σοφῶν ὁ Πλάτων ὁ-
μοίως, ἐπαινῶν ἐκείνο τὸ Ἑυριπίδειον:
„ΤΙ'Σ Δ' Ο'ΙΔΕΝ, ΕΙ ΤΟ ΖΗ'Ν ΜΕ'Ν
„ΕΣΤΙ ΚΑΤΘΑΝΕ'ΙΝ, ΤΟ ΚΑΤΘΑΝΕ'ΙΝ
„ΔΕ ΖΗ'Ν: καὶ ἡμεῖς (λέγει) ΤΩ' ὄντι
„ΙΣΩΣ ΤΕΘΝΗ'ΚΑΜΕΝ: (75) Ὅπῃ καὶ ἰὰ
δύω ταῦτα ἐπιβρόήματα: τὸ μὲν βεβαιω-
τικὸν ΤΩ' ὄντι, τὸ δὲ διδακτικὸν τὸ
ἰσῶς, εἰς τιὰ ὧδε προκειμένῳ ἡμῖν
ὑπόθεσιν θαυμασίως ἐπαληθεύουσιν: ἐπει-
δὴ ζῶντες μὲν, ἐφ' ὅσον ἀναπνέομεν, ἀ-
ληθῶς ζῶμεν: ἅμα δὲ καὶ πολλὰ πάχον-
τες, τρόπον τινὰ διωκεῶς ἀποθνήσκουμεν
καθ' ἡμέραν τε καὶ καθ' ὥραν, διὰ τὰς
ἀκα-

(74) Ἐν τῷ Θελώῳ τῷ πρὸς Χρυσόν.

(75) Πλάτ: ἐν τῷ Γοργία.

ἀκαταπάντως εἰς τὴν τοιάντιον ζωὴν ἡμῖν
ἐπισυμβαίνεσας ἐν τῷ πολυπαθεῖ τέτῳ
σαρκίῳ, περιτροπὰς, κινήσεις, μεταβολὰς,
ἐξαλλοιώσεις, προθέσεις, ὑφαιρέσεις, ἐκ-
κρίσεις, ἀναδόσεις· μυρίας ἄλλας περιπτώ-
σεις, διαφθοράς, καὶ κακώσεις, εἰμὴ τε-
θνήκαμεν κατὰ τὸν τραγῶδον ποιητὴν,
ἀλλὰ ἀπὸ συμῆς εἰς συμὴν, κατὰ τὸν
„θρῶνδον πατέρα, ΘΝΗΣΚΟΜΕΝ, ΝΕ-
„ΚΡΟΝ ΠΝΕΟΜΕΝ.

Ἡ δευτέρα πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀθλιότη-
τος προβλυσάνει ἀπὸ τῆς ταραχῆς καὶ ἀ-
κατασασίας τῶν ἐν ἡμῖν ἐνεγειρομένων ψυ-
χικῶν παθῶν, καὶ ἐπιθυμιῶν, καὶ ὀρέξεων.
Ἐξ αὐτῶν γὰρ εἰς ἡμᾶς τὰς δυσίους ἀνα-
δίδονται οἱ καπνοὶ τῆς φιλοδοξίας, καὶ τῆς
τύφου, καὶ τῆς ἐπάρσεως· τὰ κέντρα τῆς
ζήλου, καὶ τῆς φιλονεικίας, καὶ ἔριδος· αἱ
ἀναξέσεις τῆς θυμῆς, καὶ τῆς ὀργῆς, καὶ
τῆς μωίδος. Αἱ φλόγες τῆς ἀκολάστου λα-
γνείας καὶ ἀσελγείας· αἱ ἄπληστοι καὶ ἀκό-
ρεστοι δίψαι τῆς φιλοχρηματίας καὶ πλε-
ονεξίας. Αἱ ἀνήσυχτοι πολυπραγμοσιῶν καὶ
περιέργειαι, αἱ πολυάχολοι τύρβαι καὶ
φροντίδες καὶ μέριμναι, αἱ ἐνδόμυχοι τα-
ραχαὶ καὶ σωοχαὶ τῆς καρδίας, αἱ ἀδη-
μονίαι,

μονία, καὶ σφασμασμοὶ, καὶ ἀνία καὶ ἀγανακτήσεις περὶ τὰ μὴ κατὰ τὸν σκοπὸν καὶ τὸν πόθον ἡμῶν ἐκβαίνοντα· οἱ ῥεμβασμοὶ, καὶ περιπασμοὶ, καὶ ἀπροσεξία ἐπὶ τῶν προσοχῆς τε καὶ ἀτενῆς περισκέψεως δεομένων· αἱ ἀσάφεια, καὶ ἔξαπορήσεις, καὶ ἀμηχανία, ἐν οἷς ἡ εἰδησις εἶναι χρειώδης, ἢ καὶ κατεπείγουσα ὡς ἀναγκαίοις· αἱ ἀμνημοσύνη καὶ ἐπιλησμωνήσεις τῶν παρελθόντων· αἱ ἀδηλία καὶ ὀλοτελεῖς ἄγνοια τῶν μελλόντων· αἱ ἐλπίδες, οἱ ἀπελπισμοὶ, αἱ μακραὶ καὶ ἀπερραντοὶ περιμοναὶ καὶ προσδοκίαι, αἱ ὑποψία, οἱ φόβοι κτ: κτ:

„Αγωνία, δόξα, Φιλοτιμία, νόμοι

„Απαντα ταῦτα τὰ ἐπίθετα τῇ φύσει κακὰ: καθὼς τις Κωμικὸς τὰ ὀνόμαζε, τὰ οὐχὶ Κωμωδίας, ἀλλὰ Τραγωδίας μᾶλλον προξενῶντα ὑπόθεσιν.

Τρίτη πηγὴ κακῶν τελευταῖον εἶναι ἢ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συμβαινόντων ἀκατασασία, τὴν ὁποίαν σωηθίζομεν καὶ ὀνομάζομεν τύχην, ἢ τῇ καιρῷ Φορὰν καὶ περιπέτειαν, ἢ ἄλλως μοίραν, ἢ εἰμαρμένῳ, ἢ τὸ πεπρωμένον, ἢ τὸ αὐτόματον, ὀνομα-

ὀνοματοποιῶντες εἰκὴ καὶ μάτῳ τὸ ἀγνοούμενον. Ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης προέρχονται εἰς τὴν ζωὴν ἀτυχία τε καὶ δυστυχία, ζημία, κλοπαὶ, ἄρπαγαὶ, ἀφαιρέσεις, καταδυναστεῖαι, παραβιασμοὶ, ὕβρεις, ἐξευτελισμοὶ, προπηλακισμοὶ, λοιδορία, ὀνείδη, ἀτιμία, περιφρονήσεις, ἐξεδενώσεις, βλασφημία, διαβολαί, συκοφανταί, ἐπιβλααί, προδοσίαι, ἀπάται, δόλοι, ῥαδιουργία, σκευωρία, καταδρομαί, διωγμοὶ, ἐξορία, ξεγιτείαι, φυγαδεαί, πλάιναι, μυρία ἄλλαι δύσφοροι καὶ χαλεπαὶ συμφοραὶ καὶ ἐπήρεια: κίνδυνοι ἐπὶ γῆς, κίνδυνοι ἐν θαλάσῃ, ἐν οἰκισμέναις, ἐν ἀοικητοῖς, ἐν ἐχθροῖς δυσμενέσιν, ἐν φίλοις ἐπιπλάστοις, ἐν ψευδαδέλφοις ἐν ἄρχεσι τυραννικοῖς καὶ ἀθέστοις, ἐν προεσῶσιν ἀγρίοις τε καὶ ἀδιακρίτοις, ἐν ὑποτακτικοῖς ἀγνώμοσι καὶ ἀπίστοις: Τίς δύναται ἅπαντα νὰ τὰ ἐξαριθμήσῃ;

Τὴν ἐκ τῶν εἰρημένων ἀπάντων περιτριχυμένῃ τοιαύτῃ ζωῇ, τὴν (πᾶς νὰ τὴν ὀνομάσω;) ΜΙΞΟΝΕΚΡΩΤΟΝ ΖΩΏΣΙΝ; ἢ ΝΕΪΚΡΩΣΙΝ ΜΙΞΟΖΩΏΗΤΟΝ; ἃς ἀνέσσωμεν πῶς καὶ ὁ Ἱερὸς Αὐγαστῖνος (76) τὴν
 „ὑπε-

(76) Ἐν τῷ Ἐγχειρίδιῳ, τῷ περὶ τῆς Χριστῆ Θεωρίας.

„ὑπερωγράψισε: Βίος (λέγει αὐτὸς ὁ Πα-
 „τὴρ) Βίος εἶναι ὁ παρὼν, ἐπίπονός τε καὶ
 „ἐπίφθορος. Βίος πικρίας ἀπάσης ἀνάπλεως·
 „βίος τῶν κακῶν ἡγεμονεύων, καὶ τοῖς
 „κάτω ὑποδεδεμένος. Ζωὴ, ἐν ἣ αἱ μὲν
 „ὑγρασίαι διεξοιδίσκουν, αἱ δὲ ὀδῶναι κα-
 „τιχναίνουσιν, οἱ καῦσοι ἀφαιναίνουσιν, οἱ
 „αἵρες νοσοποιῶσιν, αἱ σιτήσεις ἐξογκῶσιν,
 „αἱ ἀσιτίαι ἐκτῆκουν· αἱ ἀνέσεις παρα-
 „λύουσι, καὶ αἱ ἀνία ἐκδαπανῶσιν· αἱ μέ-
 „ριμναι σενοχωροῦσιν· ἡ ῥαζὼν ἄμβλυει,
 „ὁ πλεῖστος ἐκτυφοῖ, ἡ πένια ταπεινοῖ, ἡ
 „νεότης ἐπαίρει, τὸ γῆρας ἀποκυφοῖ, ἡ
 „νόσος θάλλει, ἡ ἀθυμία πιέζει, ὁ διάβο-
 „λος ἐνεδρεύει, ὁ κόσμος θωπέει, ἡ σὰρξ
 „καθηδυπαθεῖ, ἡ ψυχὴ ἐκτυφλεῖται, ὅλος
 „ὁ ἄνθρωπος ἐκταράσσεται. Ἐπὶ δὲ τοῖς
 „τοιούτοις καὶ τηλικούτοις δεινοῖς ὁ θάνατος
 „ἐπερχόμενος διαδέχεται, καὶ ταῖς εἰκαίαις
 „ἐπιτέρψουσιν ἐπιτίθησι πέρας, ὥς παύσα-
 „μένας αὐτὰς τῶν εἶναι, μηδὲ δόκησιν ἐαυ-
 „τῶν ὑπολείπειν εἴποτε καὶ ἐγένοντο.

Καὶ λοιπὸν ἐπισηρίζων τὸν ἑαυτῷ λο-
 γισμὸν ὁ ἄνθρωπος ὁ, ἐν ὅσῳ ζῇ, ὑποκεί-
 μενος εἰς πάντα τὰ εἰρημένα, καὶ μετα-
 πίπτων ἀδιαλείπτως ἐξ ἄλλων εἰς ἄλλα,
 δῶα-

διώαται ποτὲ νὰ νομίσῃ τιτὶ ζωὴν τιτὶ πα-
 ρῆσαν, ὡς ἐν ἀγαθὸν τόσον μέγα, καὶ
 τόσον γλυκὺ καὶ περιπόθητον καὶ πολυέ-
 ρατον, εἰς τρόπον ὅτι νὰ φαντάζεται καὶ
 νὰ κρίνῃ, ὡς κακὸν δεινότατόν τε καὶ
 χετλιώτατον, καὶ παντελῶς ἀνυποφόρη-
 τον, τὸν, δι' οὗ μέλλει ἐξ ἐκείνων τέως
 τῶν τοσούτων τε καὶ τηλικούτων κακῶν
 νὰ ἀπαλλαχθῇ, θάνατον; ἔχι πάντως
 εἰς νοῦν ἔχη καὶ αἴσθησιν.

Τὰ εἰς τιτὶ ζωὴν παρακολοιουῶτα ἀ-
 ναρίθμητα κακὰ ταῦτα ἐπαναλογζόμενος κα-
 λῶς ὁ σοφὸς Πλάτων (77) δὲν τὰ ἔυρι-
 σκεν ἐλαφρότερα πολὺ αὐτῶ τῶ θανάτῳ,
 ὅθεν καὶ ἐτυμολογῶν τὸ πανάθλιον τῶ
 το σαρκίον, τὸ ὁποῖον οἱ ζῶντες φορῶμεν,
 ἔλεγε προσφυσάτα, ὅτι ΣΩΜΑ κατωνομά-
 ρη, ἐπειδὴ ἔστιν ἡμῖν ΣΗΜΑ. Ἦγουν, εἶναι
 αὐτὸ εἰς ἡμᾶς ἓνας ΤΑΨΟΣ, ἢ ΜΝΗ-
 ΜΕΨΟΝ, καὶ ΣΗΜΕΨΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙ-
 ΚΟΝ προδήλως τῆς ἡμῶν νεκρώσεως.
 Ὁμοίως δὲ, κατὰ τιτὶ αὐτῶ τῶ Πλάτω-
 νος ιδέαν καὶ ὁ Πλατανικὸς Θεμισίος (78)
 τὸ

(77) Πλάτ: ἐν Γοργία.

(78) Παρὰ Ἰωάν: Στωβ. Λόγ: ριθ,

τὸ αὐτὸ ΣΩΜΑ, τὸ ἔλεγε ΔΕ΄ΜΑΣ, δίο-
 τι ἐν αὐτῷ κρατεῖται ἡ ψυχὴ, οἷον ΔΕ-
 ΔΕΜΕ'ΝΗ. Καὶ κατὰ παραπλησίαν δέ τινα
 μεταφορὰν καὶ ἡμεῖς διωάμεθα νὰ εἰπῶ-
 μεν, ὅτι ἡ ΖΩΗ' λοιπὸν ἐρρέθη καὶ ΒΙ'ΟΣ,
 ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ ΒΙ'ΑΤΕ καὶ διωασεία ἡ
 ψυχὴ κατακρατεῖται. Διὸ καὶ τῆς τῆς ἀν-
 θρώπου γεννήσεως ἡ ἡμέρα ἐρρέθη ΓΕ-
 ΝΕ'ΘΛΙΟΣ, καὶ ΓΕΝΕΘΛΙΑΚΗ', ὡς ἀθλή-
 σεως, ἡ ἀθλιότητος γενομένη ἀρχὴ κα-
 θὰς καὶ ἀνάπαλιν ἀντιστρόφως ἡ τῆς τελευ-
 τῆς ἡμέρα, ΓΕΝΕ'ΘΛΙΟΣ καὶ αὕτη ὕστερον
 μετωνομάθη, ὡς γένεσις ὁμοίως ἔσα εἰς
 Ζωὴν ἄλλω τελειότεραν καὶ κρείσσονα, ἐν
 ἣ τὰ ἀθλα διανέμονται καὶ τὰ βραβεῖα,
 εἰς τὰς ἀξιοπρεπῶς τε καὶ θαρέως τὰς
 ἐναθλήσεις τῶν ἐπὶ γῆς ἀγωνισμάτων διεκ-
 περαίνοντας. Ἐξυγιάζον αὖς διὰ Τρυτάνης
 οἱ Σοφοὶ καὶ ἐχέφρονες ἄνθρωποι τὸ πρᾶξ-
 μα: καὶ θέτοντες ἐξ ἑνὸς μέρους τῆς πλά-
 σιγγος, ἦτοι τῆς Ζυγίς, πάντα τὰ προει-
 ρημένα τῆς γήϊνης ταύτης ζωῆς κακὰ,
 παραβάλλοντες δὲ ἐκ τῆς μέρους τῆς ἄλλης
 τὸν θάνατον, ὅστις τὰ καταπάγει, ἔυρισ-
 κον ἐκείνῳ μὲν δυσφορωτέραν καὶ βαρυτέ-
 ραν, τῆτον δὲ πολὺ εὐφορώτερον καὶ ἐλα-
 φρότερον.

Ὁ Νεοπτόλεμος παρὰ τῷ ποιητῇ,
ἀπέβλεπε μὲν τὸν θάνατον ὡς ἐχθρὸν,
καὶ ὅμως εἰς σύγκρισιν πρὸς τὴν τοιαύτῃ
ζωὴν, τὸν ἔκρινεν αἰρετώτερον:

„ὦ θάνατ' εἴθ' εἴω ἀυτάγρετος, ὅφρ'
ἂν ἐλοίμην

„Πρώτισον· καὶ καὶ ἐχθρὸς εἶναι πολὺ
φίλτατος εἴης.

Ὁ Ἑυριπίδης, πρὸς ἀπολλασίῳ τῶν ἐπιόν-
των κακῶν, τὸν θάνατον προσεκαλεῖτο:

„Αἷς ὦ βιοτὰ· πέραινε πρὶν τινα
σωτυχίαν,

„Ἡ κτεάτεσσιν ἐμοῖς, ἢ σώματι τῷ
δὲ γενέσθαι.

Καὶ ὁ Θεόγνις ἐνόμιζεν εὐδαιμονίαν ἐπίση-
μον, τὸ νὰ περάσῃ ὁ ἄνθρωπος, εὐθύς
ὡς γεννηθῇ, ἀπὸ τὰ μητρῶα σπλάγχχνα
εἰς τὰς τῆς κοινῆς μητρὸς γῆς λαγῶνας
καὶ κόλπας:

„Φῶτα δ' ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀΐδαο
περῆσαι.

Τὶ δὲ οὗτος καὶ ἐκεῖνος; Γενεαὶ ὅλαι
ἀνθρώπων, λαοὶ πολυπληθεῖς καὶ πολυάρι-
θοι, τοιαύτῃ εἶχον κοινὴν ὑπόληψιν τε
καὶ γνώμην περὶ τῶν θαυμάτων. Ὡς οἱ Τραυ-
σοὶ καθ' Ἡρόδοτον, οἱ Καυσιανοὶ καθ' ἑτέ-
ρους, καὶ οἱ Θράκες κατὰ τὸν ἐπιγραμματο-
ποιόν,

ποιὸν Ἀρχίαν, περὶ αὖν ἀνωτέρω εἶρηται
 ὅτι πάντες ἔσθι, καὶ ἐθνικοὶ ὄντες: ὅ-
 περ ἐστὶν, ἀνὰ μέσον τῆς σκότητος τῆς δυσ-
 σεβείας πλανώμενοι, ὅμως καὶ ὑπὸ τῆς φυ-
 σικῆς φωτὸς ὁδηγούμενοι, βλέποντες καὶ δο-
 κιμάζοντες τὴν ἀπειρον συρροὴν τῶν κακῶν
 καὶ τῶν θλίψεων, ὅφ' αὖν ὁ παρὰν ἅπας
 βίος τῆς ἀνθρώπου πανταχόθεν περιλιμνά-
 ζεται καὶ καταποντίζεται, καὶ πολιορκεῖται
 ἀπαύτως, καὶ πολεμεῖται, καὶ κατακόπτε-
 ται, αὐτὸ μόνον ἔυρισκον ἰχυρὸν ἀλεξι-
 τήριον, καὶ ΦΑΡΜΑΚΟΝ ἈΚΕΣΩΔΥΝΟΝ,
 ΝΗΠΕΝΘΕΣ, ἈΧΟΛΟΝ, ΚΑΚΩΝ ἘΠΙ-
 ΛΗΘΟΝ Ἀΐαντων, τὸν θάνατον. Ὅ-
 θεν καὶ αὐτὸ τῆτο τὸ ἐσοχάζοντο, ὡς μέ-
 γα τε καὶ ἐπίσημον παρὰ τῶν κατ' αὐτὰς
 θεῶν διδόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον χάρι-
 σμα. Ἐξ οὗ καὶ θεοπέμπτως τινὰς θανά-
 τος ἐξ αὐτῶν περιδομένους ἀκέομεν κατ'
 εὐχὴν ἐπισυμβάντας, καὶ ἰκέσιον δέησιν:
 Ὁ Ἀγαμήδης (λέγῃσι) καὶ ὁ Τροφώνιος,
 οἱ τῆς ἐν Δελφοῖς Ναῖς κτίτορες, ἐζήτησαν
 παρὰ τῆς θεᾶς, πρὸς ἀντάμειψιν τῆς
 περὶ τὸν πόνον καὶ τὴν δαπάνην αὐτῶν
 εὐσεβείας, τινὰ χάριν: καὶ χάριν ἔλαβον,
 ὁποῖάν; τὸ νὰ ὑπνώσκειν παρ' εὐθὺς πρὸς
 θάνατον: Ἐυξάμενοι τὸ κράτιστον αὐτοῖς
 9 „γενέ-

„γενέσθαι, κοιμηθέντες ἐκέτ' ἀνέστησαν.
 (79) Διηγνύνται πάλιν (90) ὅτι Ἀδελφοὶ
 δὺω, Κλέοβις καὶ Βίτων, υἱοὶ τῆς Ἱερείας
 τῆς Ἀργεῖς, ἐπειδὴ διὰ ἑλλειψιν τῆς ζεύγους,
 αὐτοὶ ὑπὸ τῷ ἅμαξαν ὑπεξεύχθησαν, καὶ
 ἔπειραν τῷ γηραιῷν αὐτῶν μητέρα ἐπὶ
 τῆς ἀπλώης καθήμενίῳ ἕως εἰς τὸν ναόν,
 ὅπως ἔμελλεν ὑπὸ τῆς Ἱερείας νὰ ἐπιτελε-
 σθῇ ἡ θυσία, ἐκέρδησαν τῷ ἐγκάρδιον
 εὐχῷ τῆς μητρὸς, καὶ δωάμεναι τῆς εὐχῆς
 ἐκείνης, τῷ ἐφεξῆς νύκτα καὶ οἱ δὺω ἀπέ-
 θανον· ἡ εὐχή ἦτον νὰ χαρίσῃ εἰς τὰς
 υἱὰς αὐτῆς ὁ θεὸς, ὅτι τῶν ἐπὶ γῆς ἀγα-
 θῶν εἶναι τὸ ἄριστον! ἦτις καὶ εἰσηκέσθῃ,
 „ἐπειδὴ μετ' αὐτῷ ΤΗΙ ΝΥΚΤΙ ΜΕΤΗΛ-
 ΛΑΞΑΝ. Καὶ περὶ τῆς Ἀμφιαράου ὁ Ποιη-
 τῆς (81) ἀφ' ἧς μάς εἶπεν ὅτι οἱ θεοὶ πολ-
 λὰ τὸν ἠγάπων:

„ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΚΗΡΙ· ΦΙΛΕΙ ΖΕΥΣ Τ'
 ΑΙΓΙΟΧΟΣ ΚΑΙ ἈΠΟΛΛΩΝ

„ΠΑΝΤΟΪΗ· ΦΙΛΟΤΗΤΙ . . .

ἐπρόθεσεν ἐφεξῆς εἰς ἐπίσημον καὶ πισο-
 τάτῳ

(79) Πλάταρχ: ἐν τῷ Παραμυθητικῷ πρὸς Ἀπολλώνιον.

(80) Αὐτ: αὐτόθι.

(81) Ὀδυσ: Ο. 5/χ. 245.

τάτῳ ἀπόδειξιν τῆς τῶν εἰρημένων θεῶν
περὶ αὐτὸν ἐκείνον ἐξαιρέτως ἀγάπης, ὅτι
νέος ὁ Ἀμφιάραος ἀποθανὼν, δὲν ἔφθασε
νὰ γηράσῃ.

„ . . . ΟΥΔ' ἸΚΕΤΟ ΓΗ'ΡΑΟΣ
Ο'ΥΔΟ'Ν.

Ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι καὶ ὁ Μένανδρος (82)
παρέλαβε τὸ ἀπόφθεγμα τὸ κοινῶς περι-
φερόμενον διὰ σώματος πάντων:

„ΟΝ ὍΙ ΘΕΟΙ ΦΙΛΟΥΣΙΝ, ἈΠΟΘ-
„ΝΗΣΚΕΙ ΝΕΟΣ.

Ἐὰν τὰ διηγήματα ταῦτα εἶναι μυθώδη
τε καὶ ἐπίπλαστα, ἀλλ' ὅχι ὅμως πλαστὸν
καὶ μυθῶδες εἶναι, ἀλλὰ παναληθέςατον
καὶ βεβαιότατον τὸ ἐξ αὐτῶν ἀποφερό-
μενον μάθημα: ὅτι δηλαδή, ὁ εἰς τὸν ἄν-
θρωπον ἐπερχόμενος θάνατος, μακρὰν ἀπὸ
τὸ νὰ εἶναι πρὸς αὐτὸν ζημιώδης, εἶναι τὸ
ἐναντίον μία χάρις μεγάλη, παρὰ τῆς
παναγάθῃς προνοίας οἰκονομημένη, καὶ μία
εὐεργεσία ἐξείρετος. Καὶ τὴν διδασκαλίαν
ταύτην, τὴν ὁποίαν οἱ Σοφοὶ τῶν ἐθνῶν
ἐγνώρισαν, καὶ διὰ τῶν προεκτεθέντων
μυθολογημάτων ἐπισηρίξαι ἐσέδασαν, ἵνα
9 * ἐδιδά-

(82) Παρὰ Ἰωάν: Στωβ: Λόγ: εἰθ.

ἐδιδάχθησαν πάντως ἀπὸ τὰ θεῖα ἡμῶν καὶ
 ἱερὰ γράμματα, δι' ὧν ἡ Σολομώντιος
 „Σοφία προδήλως τὴν ἀνεκλήρυξεν. „Εὐάρε-
 „τος τῷ θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη, καὶ
 „ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη. Ἡρ-
 „πάγη μὴ κακία ἀλλάξη σῴεσιν αὐτῷ, ἢ
 „δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτῷ . . . τε-
 „λειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνος μακ-
 „ρὸς. Ἀρεστὴ γὰρ ὡς Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτῷ,
 „διὰ τῷτο ἔσπευσεν ἐκ μέσσης πονηρίας. (83)

Καὶ λοιπὸν, εἰάν οἱ ἐν μέσῳ τῷ σκο-
 τασμῷ ζήσαντες τὴν ἀλήθειαν ταύτῃ εἶδον,
 καὶ τὴν ἐπληροφόρηθησαν ἐντελῶς, καὶ διὰ
 τῶν ἰδίων μυθολογημάτων τὴν ὑπεχάρα-
 ξαν, πόσῳ μᾶλλον οἱ γνήσιοι μαθηταὶ τῆς
 τῷ ἀληθινῷ Σολομώντος ὑπερτάτης Σοφίας,
 χρέος ἔχουσι νὰ τὴν ὁμολογῶν, καὶ νὰ τὴν
 ἐπισφραγίσκω ἐμπράκτως, ὁδηγούμενοι ὑπὸ
 τῶν θεοσδότων Γραφῶν, καθ' ἃς ἐπαγγέλ-
 λονται ὅτι εἶναι τέκνα φωτός, καὶ υἱοὶ τῆς
 ἡμέρας, ὡς φωταγωγηθέντες διὰ τῆς πί-
 σεως; οἱ χριστιανοὶ μάλιστα ἐξαιρέτως με-
 λετῶντες τὸν θάνατον, δὲν πρέπει νὰ
 συλ-

(83) Σοφία Σολομ: Κεφ: Δ. 10. 11. 13. 14.

συλλογίζονται, ὡς οἱ ἔξω σοφοί, μόνα τὰ
 κακὰ τῆς φύσεως, καὶ τῆς ἐν ἀλλοιώσει
 καὶ διαφθοραῖς, καὶ μυρίοις πάθεσιν ὑπο-
 κειμένης πολυωδύνης βιωτικῆς κατασάσεως
 τὴν ἀθλιότητα, δὲν πρέπει (λέγω) νὰ συλ-
 λογίζονται μόνα τὰ κακὰ ταῦτα, τὰ ὅποια
 λέγονται καὶ εἶναι κακὰ ποινῆς καὶ παι-
 δείας, καὶ δὲν εἶναι κυρίως κακὰ: ἀλλ' ἐπὶ
 τέτοις, καὶ πρὸ τέτων, νὰ συλλογίζονται
 πρέπει καὶ τὰ κακὰ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀμέσως
 τῆς διαθέσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀ-
 ναφύομενα: τέτῃσι τὰ ἐξηρητημένα ἐκ τῆς
 θελήσεως καὶ τῆς προαιρέσεως, ὅσα ὀνο-
 μάζονται κακὰ ἐγκλήματος, καὶ παραιο-
 μίας, καὶ ἀθετήσεως, καὶ εἶναι τὰ κυρίως κα-
 κὰ: τὰ ὅποια ἐπειδὴ ὁ ἐπερχόμενος θάνα-
 τὸς τὰ διακόπτει, καὶ τὰ ἀναιρεῖ, καὶ τὰ
 πάυει, διὰ τῆτο αὐτὸς εἶναι ὁμολογούμενος
 μέγα καλὸν, καὶ εὐεργεσία ἐπίσημος, τὴν
 ὁποίαν ἢ ὑπεράγαθος καὶ πάνσοφος θεία
 πρόνοια, μετὰ τὴν τῷ ἀνθρώπῳ πρώτῳ
 παράβασιν ὠκονόμησε, διὰ νὰ μὴ ἐπαῖ-
 διάζη τὸ τῆς ἀμαρτίας κακὸν, τῶν κακῶν
 τὸ μόνον καὶ κυριώτατον. Καὶ τέτῃς λοιπὸν
 τῷ μεγάλῳ κακῷ τὸ ἀναιρετικὸν εἶναι τὸ
 μέγα καλὸν ὁ θάνατος, τὸν ὅποιον οἱ μὲν
 ἄφρονες κακίζουσι καὶ ἀποτρέπονται ὑπερασ-
 χάλ-

χάλλοντες ἀσεβῶς τε καὶ ἀνοήτως, οἱ δὲ
 συνεχεῖς ἀσπάζονται καὶ ἀπεκδέχονται, τὸν
 δοτῆρα τῆς ζωῆς καὶ τῷ θανάτου εὐσεβῶς
 μεγαλύνοντες καὶ ἐυλογουῶντες: διότι ὁ θά-
 νατος ἐπερχόμενος εἰς τὸν μετὰ εὐσεβείας
 καὶ δικαιοσύνης ὅπως ἔν ζῶντα, τὸν ἐξαρπά-
 ζει ἀπὸ τῆς παραπτώσεως διαφόρων ἀνο-
 μημάτων, πρὶν ἐκτραχηλιθῇ εἰς τὸ τῆς
 ἀνομίας βάραθρον: ἵνα μὴ, (κατὰ τὸ ῥη-
 „θὲν) ΚΑΚΙΑ ἈΛΛΑΞΗ, ΣΥΝΕΣΙΝ ἈΥ-
 „ΤΟΥ, Ἡ ΔΟΛΟΣ ἈΠΑΘΗΣΗ, ΨΥΧΗΝ
 „ΑΥΤΟΥ. Ἐπερχόμενος δὲ εἰς τὸν ἐν ἁ-
 μαρτίαις ἀναστρεφόμενον, τὸν ἀναχαιτίζει,
 ἢ τὸν ἀποκόπτει ἀπὸ τῶν εἰς τὰ κακὰ πα-
 ράφορόν τε καὶ ἀχάλινον ὁρμῶν, πρὶν καὶ πε-
 ρισσότερον ἔτι διασραφῇ, καὶ περιπέσῃ εἰς
 τὸν ἔχατον τῆς ἀπωλείας βυθόν, καὶ προσ-
 θεῖς ἀνομίας ἐπὶ ἀνομίαις, ἄλλας ἐπ' ἄλλαις,
 πληρώσῃ ὑπερχειλὲς τὸ μέτρον τῶν ἰδίων
 παραβάσεων, καὶ πρὶν ἐπισωρεύσῃ ἔφ' ἑαυ-
 „τῷ βαρυτέρας τὰς εὐθώας ἐν ἡμέρᾳ ὁρ-
 „γῆς, καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τῷ
 „Θεῷ.

Τοιοτρόπως διδάσκει κοινῶς, οἱ τῆς
 Ἐκκλησίας Θεοφῶτισοι Πνευματοφόροι Πα-
 τέρες. Οὕτε εἶναι δωατὸν (λέγει ὁ οὐρανο-
 Φάντωρ

Φάντωρ Βασίλειος (84) χωρὶς τὸ θέλημα
 τῷ πρὸς τὸ συμφέρον ἅπαντα ἡμῖν οἰκονο-
 μῆντος ὑπεραγάθῃ Θεῷ, νὰ πάθωμεν πά-
 θος τι ὁποῖονδήποτε, τὸ ὁποῖον συμφερά-
 τερον εἰς ἡμᾶς ἤθελεν ἦσαι, εἰ δὲν τὸ
 ἐπάχομεν οὔτε εἶναι φόβος, ἀπὸ ὅσα ἡ
 πανέυπλαγχνος αὐτῷ περὶ ἡμᾶς πρόνοια
 οἰκονομεῖ καὶ προδιορίζει, νὰ σωέβη τι εἰς
 τὸν ἄνθρωπον ἀσωτελές, ἢ ζημιῶδες· ἀλλὰ
 τὸ ἐναντίον, ὅλα ἀγαθὰ, ὅλα ἐπωφελῆ,
 καὶ συμφέροντα καὶ σωτηριώδη εἰς τρόπον
 ὅτι, εἰδὲ δυνάμεθα τι ἄλλο νὰ ἐπινοήσωμεν
 καλλίτερον ἐπωφελέστερον συμφεράτερον,
 ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ θεὸς θέλει νὰ πάσ-
 χωμεν, ἔτι καὶ ἂν αὐτὸ βαρὺ φαίνεται εἰς
 „ἡμᾶς, καὶ λυπηρὸν, καὶ δυσάρεστον. Ὅυτε
 „πάθοιμεν ἄντι μὴ βελομένη Θεῷ· ἔτε μὲν,
 „ὧν πάχομεν, βλαβερόντι ἔσιν, ἢ τι τοι-
 „στον, ὥς ἐνείναι βέλτιόντι κατ' ἐπίνοιαν
 „λαβεῖν. Καὶ τῷτο λέγει ὁ αὐτὸς πατὴρ
 (85) πρέπει νὰ τὸ νομίζωμεν καὶ νὰ τὸ
 πληροφοροῦμεθα, καὶ περὶ αὐτῷ ἔτι τῷ ἐπι-
 συμβαίνοντος εἰς ἡμᾶς θανάτῳ, πιστεύον-
 τες

(84) Βασίλ: ἐν Ἐπισ: ρά: καὶ ἐπισ: Τ.

(85) Ἄυτ: αὐτ:

τες, ὅτι ἔν ἐῖναι καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὰ μεγάλα
 εὐεργετήματα, τὰ ὅποια παρὰ θεῶ λαμβά-
 νει ὁ ἄνθρωπος, καὶ κατὰ πολλὰς ἄλλας λό-
 γας, τὰς ὁποίας εἰδὲ νὰ περινοήσωμεν μετ'
 τὰ ἀκριβείας δυνάμεθα: ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν
 ἀνωτέρω εἰρημένον λόγον, ἐπειδὴ διὰ τῶ
 θανάτου ἐπερχομένων, ὅχι μόνον διακόπ-
 τονται τὰ μυρία πάθη, καὶ τὰ κακὰ τῆς
 ποιότητος καὶ παιδείας, εἰς ἃ περιπεσὼν ἐκ-
 σίως ὑπόκειται ὁ ζῶν, καὶ διωκεῖται ἔμελλε
 νὰ ὑπομένη ἂν δὲν ἐτελεύτα, ἀλλὰ προ-
 σέτι, καὶ τὰ ἄλλα κακὰ τὰ ἐκ προαιρέσεως,
 τὰ πολλὰ χείρονα καὶ ὀλεθριότερα, τὰ
 ὅσα ἔμελλεν ἀκαταπαύτως νὰ ἀκολουθῇ καὶ
 „νὰ πράττη. Ναὶ ναὶ: ἌΡΙΣΤΟΝ εἶναι
 „ΛΟΙΠΟΝ ἌΝΘΡΩΠΩ, ΔΩΡΟΝ Ὁ ΘΑ-
 „ΝΑΤΟΣ· ἩΡΕΜΕΪ ΓΑΡ ἘΞ ὧΝ ἘΜΕΛ-
 „ΛΕ ΚΑΙ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΕΙΝ
 „ΚΑΚΩΝ.

Συμφώνως μὲ τὸν τῆς Καππαδοκίας
 Φωστήρα, ἐδίδασκε περὶ τῶ θανάτου καὶ ὁ
 Φωστὴρ τῆς Ναζιανζῶ. Αὐτὸ ὅπως ἐκεῖνος
 εἶπε ΔΩΡΟΝ, ἔτος ὠνόμασε κέρδος: ΚΕΡ-
 „ΔΑΙΝΕΙ (λέγων (86) ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ
 „(παρα-

(86) Νάζιανζ: Λόγ: ΜΒ. εἰς τὸ Ἅγιον Πάχος.

„(παραπεσὺν ὁ γενάρχης) ἐπάγχει δὲ καὶ
 „οἱ δύο θεσπέσιοι Φωστῆρες, ἕνα καὶ τὸν
 „αὐτὸν λόγον: ὁ εἷς, ὅτι διὰ τῆς θανάτου
 „ἡρεμεῖ ἡ ψυχὴ ἐξ ὧν ἔμελλε κακῶν καὶ
 „πράττεν καὶ πάχειν: ὁ ἕτερος, ὅτι ΔΙΑ-
 „ΚΟΨΤΕΤΑΙ ἀπὸ τινὸς ἀμαρτίαν, ἵνα μὴ
 „ἀθάνατον ἢ τὸ κακὸν: καὶ σωάπται, ὅτι
 ΓΙΝΕΤΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ἢ ΤΙΜΩΡΙ'Α.
 Τὰ αὐτὰ κοινῶς ἡμᾶς ἐκδιδάσκουσι καὶ οἱ
 λοιποὶ πάντες τῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλοι
 καὶ Πατέρες, προάγοντες τινὸς διδασκαλίαν
 εἰς πολὺ ὑψηλότερον καὶ ἀληθέστερον ἔτι
 λόγον, ὑπὲρ τὰς παρὰ τῶν ἔξω σοφῶν
 παραινέσεις: καθότι δὲν περιέκλειον τινὸς
 ἐκ τῆς θανάτου ὠφέλειαν εἰς μόνον τινὸς ἀ-
 παλλαγὴν τῶν προσκαίρων καὶ βιωτικῶν
 παθημάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τινὸς κατὰπαυσιν
 μάλιστ' καὶ διακοπὴν τῶν ψυχικῶν ἀτοπη-
 μάτων, τὰ ὅποια εἶναι τὰ κυρίως κακὰ
 τὰ ἐλκεινότατα.

Καὶ εἰς λοιπὸν, (κατὰ τινὸς κοινῶς καὶ
 ὁμόφωνον ἐπιμαρτύρησιν, τῶν τε ἔξω σο-
 φωτέρων ἀνδρῶν τῆς κόσμου, καὶ τῶν ἔσω
 θεοσόφων καὶ πνευμαλοφόρων τῆς Ἐκκλησίας
 Διδασκάλων,) τοιῆστον καλὸν εἶναι ὁμολο-
 γημένως ὁ θάνατος, τίς περὶ αὐτὸν ἐπα-
 δημο-

δημονεῖ καὶ ἐκταράττεται ἀνυπομονήτως ;
 τίς ἐπαχάλλῃ , καὶ χετλιάζει , καὶ κατο-
 δύρεται ἀπαραμυθῆτως ; τίς ἀποσυγῇ αὐ-
 τὸν , καὶ κακίζει , καὶ καταμέμφεται ὡς
 κακὸν τῶν κακῶν ἀπάντων τὸ κακίον ,
 τιῶ τῶν κακιῶν διακοπῇ , καὶ κατὰπαυ-
 σιν καὶ ἀναίρεσιν ; τίς ἀπορρίπτει τὸ κάλ-
 λιστον αὐτὸ δῶρον ; τίς ἀποσρέφεται τὸ μέγα ἔσ-
 το κέρδος ; τίς ; εἰμὴ ὅστις ἢ ἄφρων δὲν ἐσο-
 χάσθῃ ποτὲ τιῶ κατασκευῇ καὶ σύσασιν
 τῷ γενηρῷ τέτῃ καὶ πηλίνῃ φορτώματος ,
 τὸ ὁποῖον ἐν ὅσῳ εἴῃ βασάζει ἢ ἀκατήχη-
 τος δὲν ἐδιδάχθῃ ὅλως τιῶ περὶ τὸ ἀν-
 θρώπινον γένος , μετὰ τιῶ τῶν προπατό-
 ρων παράβασιν καὶ πτώσιν , ἀπόρρητον
 καὶ ἀπειράγαθον οἰκονομίαν ; ἢ ἁγνῶμων
 παντελῶς καὶ ἀχάριστος δὲν γνωρίζει καὶ
 δὲν ὁμολογεῖ τιῶ ἀνείκαστον καὶ ὑπερευσ-
 πλαγχνον τῷ Δημιουργῷ Φιλανθρωπίαν , ὅς
 τις καὶ εἰς θάνατον ἀφ' ἑαυτῶν περιπεσόν-
 τας ἡμᾶς , εἰς ζωὴν ἄλλω εὐδοκεῖ νὰ μᾶς
 μετασῇσῃ , ἔλεος ὁμῶς καὶ δικαιοσύνη περὶ
 ἡμᾶς ἐκπληρῶν , κατὰ τὰ ἀνεξιχνίασα καὶ
 ἀκατανόητα αὐτῷ κρίματα .

Ὑπάρχοντες οἱ σοχασμοὶ , οἱ ἄχρι τέτῃ
 παρ' ἡμῶν ἐκτεθέντες , ἔπρεπε νὰ ἔχον
 διὰ

δυνάμιν εἰς πᾶσαν ψυχῇ εὐσυλλόγισον, καὶ
 νὰ μὴ συγχωροῦν τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ
 μετὰ προσοχῆς τὰς ἐπιθεωρήσῃ, νὰ κα-
 ταπίπτῃ εἰς ἀδημονίας, καὶ ταραχώδεις
 καταπτοήσεις, καὶ θλίψεις, ὅταν ἀναλογί-
 ζεται τὸ τέλος τῶν ἐπὶ γῆς ἡμερῶν τῶν
 καὶ τῶν μέλλουσιν τῶν ἐν αὐτῷ σωθέτω ἀ-
 νάλυσιν. Ἀλλ' ὁ τρόπος καθ' ὃν ὁ ἄνθρωπος
 ἀποκτᾷ τὴν τοιαύτην περὶ τὸν θάνατον με-
 γαλοψυχίαν, ὑφίσταται μάλιστα εἰς τὴν ἐπι-
 μέλειαν καὶ ἀσκησιν τῆς ἐν τῇ ζωῇ τῇ πα-
 ρύσῃ ἐλευθερίας. Λέγω δὲ ζωῆς ἐλευθερίαν,
 ἐκεῖνο τὸ ἀδέλματον Φρόνημα, καὶ ἀταπεί-
 νωτον κατάστημα τῆς ψυχῆς, ΚΑΘ' ὃ ὁ
 ἄΝΘΡΩΠΟΣ προαιρεῖται, καὶ ἐπιθυμεῖ καὶ
 θέλει νὰ εἴῃ ἀνώτερος, ὅσον εἶναι δυνατὸν,
 πάσης ὑλικῆς προσπαθείας, καὶ δὲν κατα-
 δέχεται, ἕτε ὑποφέρει νὰ ὑποδραστῇ ὁ-
 λοτελῶς ὁ ἐν αὐτῷ λόγος εἰς πάντα τὰ
 θελήματα τῆς σαρκὸς, ἔδὲ νὰ τὸν ὑπο-
 τάσσῃ, καὶ νὰ τὸν κυριεύῃ τῆς γῆς τὰ
 πράγματα. Καὶ τὴν τοιαύτην ἐλευθερίαν
 ἐγὼ δὲν τὴν περιορίζω εἰς τὰ στενὰ ὅρια
 ταύτης, ἢ ἐκείνης τῆς τῶν ἀνθρωπίνων βί-
 τᾶς τάξεως, ἢ καταστάσεως· ἀλλ' ἀνετον ἀπλῶς
 καὶ ἀδιόριστον τὴν ἐννοῶ, εἰς πᾶσαν καὶ
 παντοίαν διαγωγῆς τε καὶ διατριβῆς προ-
 σάντη-

σάντησιν κὶ περίσασιν· τῆτέσι, δὲν τῶν πε-
 ρικλείω ἔχει μόνον εἰς τῶν ἀποχῶν τῆς αἰόπε-
 τῶν ὀρεκτῶν καταχρήσεως, ἢ ἐν μέσῳ, τῆς
 σερήσεως καὶ τῆς ἐνδείας, ἀλλὰ τῶν ζητῶ
 καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἀφθονίας τε καὶ περισ-
 σίας αὐτῶν τῶν λεγομένων τῆς γῆς ἀγα-
 θῶν, καὶ προσέτι, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτῶν τῶν
 τοιούτων ἀγαθῶν τῶν χρηστῶν καὶ τῶν ἀπό-
 λαυσιν. Ἐλεύθερον ἐγὼ λέγω, ὅχι ἐκεί-
 νον ὅστις δὲν ἔχει τῶν δυνάμιν καὶ τὸν
 τρόπον πῶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐπιθυμίας
 αὐτῆς καὶ ὀρέξεις, ἀλλ' ἐκείνον ὅστις τὸν
 τρόπον τὸν ἔχει, καὶ δὲν τὸν μεταχειρί-
 ζεται· ἐκείνον ὅστις ὀλίγα ἐπιθυμεῖ, καὶ τὰ
 περισσὰ τὰ ἀποπτύει· ἐκείνον ὅστις σέργει
 καὶ ἀναπάυεται εἰς ὅσα ἔχει καὶ ἔχων-
 τὰς τα, αὐτὸς κυριεύει αὐτὰ, καὶ ὅχι ἀπὸ
 αὐτὰ κυριεύεται.

Δὲν εἶναι ἐλεύθερος ὁ ἡσυχαστής, ὅ-
 ταν ὁ λογισμὸς τῆς ἀεροβατῶν εἰς τὰ μὴ
 πρὸς αὐτὸν ἀνήκοντα, δὲν ἡσυχάζει· ἔτε
 ὁ ἐρημίτης, ὅταν ἡ φαντασία αὐτοῦ
 πᾶσαι τὰς ιδέας τῆς πολιτεύματος, καὶ ἀ-
 ναζωγραφεῖ τὰ τῆς κόσμου· οὔτε ὁ ἰδιώτης κὶ
 ἄσημος ἄνθρωπος, ὅταν ὁ νῦν τῆς χάσκη εἰς
 τὰ τῶν ἀξιωματῶν ὕψη καὶ τὰς λαμπρό-
 τητας

τητας· οὔτε ὁ παρθενέων τῷ σώματι καὶ
μοναδικῶς ζῶν, ὅταν οἱ λογισμοίτε ἀγαλ-
ματοποιῶσιν εἰδῶλα αἰχρᾶν καὶ ἀσέμνων
διαμορφώσεων, καὶ ἡ καρδία αὐτῆς πυρπο-
λῆται ἀπὸ τὰς φλόγας τινὸς ἐνδιαθέτε καὶ
κρυφίας λαγνείας τε καὶ ὀρέξεως· οὔτε ὁ
πτωχὸς καὶ ἀκτήμων, ἢ ὀλιγοκτήμων,
ὅταν τῷ ἡμέραν ὅλῳ ἐπαγωνίζεται κατ'
ὑπερβολῇ καὶ κατακόπτεται, ὅχι διὰ νὰ
ἐκπορίσῃ τὰ ἀναγκαῖα τε καὶ χρειώδη, ἀλλὰ
διὰ νὰ ἀλλάξῃ κατὰς αὐτὴν καὶ πάλιν ὅλῳ
τῷ νύκτα ἐπαγρυπνῇ, ἢ ὀνειροπολεῖ θη-
σαυροὺς τε καὶ πλάττει. Τῷ ἀληθινῷ ἐλευ-
θερίαν τῷ ἐννοῶ ριζωμένῳ εἰς τὰ βάθη
αὐτῆς τῆς ψυχῆς, καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς
καρδίας· ὁ κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον, καὶ κατ'
αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἐλεύθερος, ἔτι καὶ ἀνάμεσα
εἰς πολυόχλους τύρβας, ὅσας σωεπαθροίζεν
αἱ πόλεις, μένει ἥσυχος καὶ εἰρηνικὸς· καὶ ἐπά-
νω εἰς τὰς μετεωρισμὸς τῶν ἀξιωματικῶν
βαθμῶν, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ὑψώσεις τῶν
θρόνων, εἶναι ἐπιεικὴς καὶ μετριόφρων, καὶ
περικυκλούμενος ἀπὸ τοῦ πλέον ἰχυρὰ θελητή-
ρια τῶν ἡδονῶν ἵσταται ἀκίνητος καὶ σωφρονικὸς,
καὶ περιρρέόμενος ἀφθόνως ὑπὸ δαψιλείας κλη-
μάτων τε καὶ χρημάτων, φαίνεται καὶ εἶ-
ναι σωεσαλμένος εἰς τῷ ἀπόλαυσιν, μέ-
τριος

τριος εἰς τινὲ χρῆσιν, καὶ τῆς τῷ πλέτῃ
 περισσίας ἢ Φρόνιμος οἰκονόμος, ἢ καὶ περι-
 Φρονητικὸς. Οὗτος μεταχειρίζεται τὰ πε-
 ρισσέοντα πρεπόντως, δὲν τὰ κακομετα-
 χειρίζεται προσπαθῶς. ὁ ἄλλος ὑποφέρει τινὲ
 ἔλθειψιν ἐκείνων τὰ ὅποια ὑσέρεται ἐυγνώ-
 μόνως, καὶ δὲν τὰ ἐπορέγεται περιπαθῶς.
 Αὐτὸς εἶναι ὁ κατ' ἐμὲ, καὶ κατὰ τὸ πρᾶξ-
 μα, ἐλεύθερος ἄνθρωπος. Καὶ διὰ νὰ ἐπα-
 νέλθωμεν εἰς τινὲ ὑπόθεσιν τῷ λόγῳ τινὲ
 κατ' αὐτὸ προκειμένῳ· αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος,
 ὅστις ἔτε πολλὰ ἀδημονεῖ καὶ λυπεῖται, ἔτε,
 ἀμέτρως ἐκταράττεται καὶ φοβεῖται, ὅταν
 ἐνθυμῆται τῆς παρέσης αὐτῷ ζωῆς τὸ ἐπι-
 σφράγισμα, καὶ τὸ τέλος. Ἰδὲ . . . ὁ
 ἄνθρωπος ὁ πάντοτε καὶ ἐν ὅσῳ ζῇ, ἙΤΟΙ-
 ΜΟΘΑΝΑΤΟΣ, καὶ κατὰ τὸ ἀκόλυστον, ὁ
 ΕΥΘΑΝΑΤΟΣ.

Ἐξ ἐναντίας ὁ τρυφηλὸς καὶ ἡδονικὸς
 ἄνθρωπος εἶναι Φιλόϋλος, ὁ Φιλόϋλος εἶναι
 Φιλοσώματος, ὁ Φιλοσώματος εἶναι Φιλόκο-
 σμος, ὁ Φιλόκοσμος εἶναι Φιλόζωος, ὁ Φι-
 λόζωος αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ περὶ τὸν θάνατον ὑπὲρ
 τὸ δέον μικροψυχῶν, καὶ δειλιῶν ἀμέτρως, καὶ
 κατ' ὑπερβολὴν ταραττόμενος. Ὅσῳ μᾶλ-
 λον ἢ προσάθεια, καὶ ἢ περὶ τὰ ἀγα-
 θὰ τῆς γῆς πτόησις περισφίγγει τινὲ ψυ-
 χῶν,

χιν, τοσόντω ἰχυρότερον ἢ ψυχὴ κυριευο-
μένη κρατεῖται ὑπὸ τῆς σώματος, τῆς ὁποίας
αὕτη κατὰ λόγον ἔπρεπε νὰ εἶναι ἢ κυ-
ριεύουσα ὅσω περισσότερο ὑπὸ τῆς σώμα-
τος ἢ ψυχὴ κατακυριεύεται, τόσω σφο-
δρότερον διαλογιζομένη τινὲ ἀπὸ τῆς σώμα-
τος ἀποδημίαν καὶ ἀποχώρησιν, θροεῖται καὶ
ἀδημονεῖ καὶ ταρασσεται· ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ ἢ
ἔτω διασραφεῖσα, καὶ ὑπὸ τῆς ὥς δόξα αὐ-
τῇ δεδομένης σώματος ὑποδωλωθεῖσα, δὲν
ἀγαπᾷ μόνον τινὲ ζωὴν δι' αὐτὴν τινὲ ζωὴν·
(διότι εἰς τινὲ συνθεσιν τῆς ἀνθρώπου ἡ ψυχὴ
εἶναι μάλιστα ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, καθὰς τὸ
σῶμα εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς νεκρώσεως) ἀλλ'
ἀγαπᾷ τινὲ ζωὴν, τὸ περισσότερο, διὰ τινὲ
ἀπόλαυσιν τῶν πραγμάτων ἐκείνων, πρὸς
ἃ τινὲ ἰχυρὰν ἔχει κλίσιν, καὶ τινὲ ὑπὲρ
τὸ δέον προσπάθειαν.

„ΨΥΧΗ' ΜΟΥ (ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ τῆς
ἐν τῷ Ἐυαγγελίῳ παραβολῆς ἀφρονέσα-
τος πλῆσιος) ΨΥΧΗ' ΜΟΥ ἔΧΕΙΣ ΠΟΛ-
„ΛΑ ἌΓΑΘΑ (87), καὶ κακὰ ὅχι; τὰ κα-
κὰ δὲν τὰ ἐσυλλογίζετο ὁ ἀνόητος: ἌΓΑ-
ΘΑ ἔλεγεν ἔΧΕΙΣ. Ἀλλὰ καὶ ἔΧΕΙΣ
(ἔπα-

(87) Λακ: IB. 19.

(ἔλεγε:) ψευδὲς καὶ τὸτο: ἔπρεπε νὰ εἶπῃ
 προσφύεσθαι, καὶ ἀληθέστερον: Αὐτὰ σε
 „ΕΧΟΥΣΙΝ, ΩΨΥΧΗΜΟΥ, ΚΑΙ ΔΕΙ-
 „ΝΩΣ ΣΕ ΚΑΤΑΚΡΑΤΟΥΣΙΝ. Εἶτα τί;
 „ΚΕΙΜΕΝΑ (ἐπρόσθεσε:) πῶς; ΚΕΙΜΕΝΑ,
 καὶ ἐχὶ ΚΙΝΟΥΜΕΝΑ; ἈΚΙΝΗΤΑ καὶ ἐχὶ
 ΜΕΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΑ, καὶ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΜΕ-
 ΝΑ; Οὕτως ὁ ἀσώετος διελογίζετο: κα-
 θὼς ἡ ψυχὴ αὐτῷ ὅλη ἦτον προσκεκολ-
 λημένη εἰς τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ, καὶ διὰ τῆς
 προσπαθείας ἀπὸ αὐτῶν ἀχώριστος, ἔτως
 ἀντιτρόφως ἐθάρρει, ὅτι καὶ αὐτὰ θέλει
 μένειν εἰς αὐτὸν σερεὰ, ἀδιάπτωτα, ἀχώ-
 ριστα, ἀναφαίρετα: ΚΕΙΜΕΝΑ. Τί δα;
 αὐτὰ ἄραγε καὶ ΠΑΝΤΟΤΕ; ἕως τόσον δὲν
 ἐτόλμησεν ἡ ἀφροσύνη νὰ φθάσῃ: ἀλλ'
 εἶπεν, ὅτι τὰ ἔχει μόνον Εἰς ἔτη πολ-
 Λὰ: σωηρίθμει ὁ ἀφρων τὸν πολλαπλα-
 σιασμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς τῆς, μὲ τὸ
 πλῆθος τῶν ἀγαθῶν τῆς περιστάσεως τῆς
 ἐφαινόετο, ὅτι ἐπειδὴ εἶχεν ἀγαθὰ πολλὰ,
 διὰ τὸτο ἔμελλε καὶ νὰ ζήσῃ ἔτη πολλὰ:
 διότι ἤθελε νὰ ζῇ διὰ νὰ ἐξακολουθῇ τὰς
 τρυφὰς τῆς ἡθελεν, ὅχι νὰ ἀναπαύεται
 σωφρονικῶς, διὰ νὰ ζῇ ὅσον εἶναι δυνατὸν
 ἡσυχῶς καὶ ἀταλαιπώρως, ἀλλὰ νὰ ζῇ ἤθε-
 λεν ἀκολάσως καὶ ἀσελγῶς, διὰ νὰ ἀνα-
 παύεται

παύεται ἡδονικῶς καὶ μακορέκτως : ἌΝΑ-
ΠΑΨΥΧΟΥ : ἤθελεν ὅχι νὰ τρώγῃ διὰ νὰ
ζῇ , ἀλλὰ νὰ ζῇ διὰ νὰ τρώγῃ : ΦΑΓΕ :
ὁμοίως νὰ ζῇ , διὰ νὰ πίνῃ : ΠΙΕ : νὰ
τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ διὰ νὰ τρυφᾷ καὶ νὰ
σπαταλᾷ εὐφραυνόμενος : ΕΥΦΡΑΪΝΟΥ : Ω
τὸν ταλαίπωρον καὶ τρισάθλιον καὶ μακροδαι-
μονέστατον ἄνθρωπον ! τὸν εὐρήκαμεν . τὸν
εἶδομεν : Αὐτὸς αὐτὸς εἶναι κυρίως ἐκείνος
ὅστις ὑπερβαλλόντως λυπεῖται , καὶ ἀδημονεῖ καὶ
τρέμει καὶ ἐκταράττεται , ὡς εἰς κακὸν τὸ
μέγιστον καὶ ἀκρότατον , ὅταν παραστήσῃ ,
εἰς τιῶ ἐνθυμήσιν τε τὸν θάνατον . ἐπει-
δὴ εἶναι δωατὸν ὁ τοιοῦτος νὰ φανῇ πολὺ
καρτερικὸς καὶ γενναῖος καὶ μεγαλοψυχος ,
ὅταν ἐπέλθῃ εἰς τὸν λογισμόν τε τὸ κατ'
αὐτὸν δεινότατον καὶ χαλεπάτατον τετο-
σωάντημα ; ὅχι ποτὲ οὐδέποτε . ὅσον περισ-
σότερον μικροψυχεῖ καὶ φοβεῖται καὶ ὀδυνᾷται
καὶ ἀποκλαίεται , ὅσον περισσότερον τιῶ ψυ-
χὴν ἔχει ὑποδεδωλωμένῃ εἰς τὰ τῆς Σῆς
φαινόμενα ἀγαθὰ ταῦτα , εἰς ἃ προση-
λωμένος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εὐρί-
σκεται ἢ λύσις δυσχερεστέρα , ὅσον τὰ δεσ-
μὰ ἰχυρότερα . Εκείνα τὰ ὀδόντια ἐκβάλ-
λονται ευκόλως καὶ ἀνωδυνῶς , ὅσα ἔχου-
σι μικρότερα τὰ ῥιζώματα : ἐκείνα τὰ

κλωνάρια ἐξανασπῶνται προχείρως καὶ ἀκόπως, ὅσα δέχονται ἀπὸ τὸν κορμὸν τῶ δένδρου ὀλιγωτέραν τῶ φυτικῶ χυμῶ τὴν διάδοσιν: καὶ καθ' ὅμοιον τρόπον, ἐκείναι αἱ ψυχικαὶ διαθέσεις, εἶναι ἐτοιμότεραι νὰ ἀπολυθῶσι καὶ νὰ ἀπαλλαχθῶσιν ἀπὸ τὸ γεῶδες τῶτο σαρκίον, ὅσαι, (καὶ τῆς ζωῆς ἔτι διασωζομένης, καὶ ἀκολεθρόσης τὸν διατεταγμένον εἰς αὐτὴν δρόμον,) ὅσαι, ἂν ὅχι παντάπασιν ἐλεύθεραι δι' ἁκρας καὶ ὀλοτελεῖς ἀπαθείας, καὶ ὀλιγώτερον εἶναι ριζωμέναι, διὰ μετριοπαθείας, εἰς τὰ σωματικὰ πάθη, καὶ εἰς τὰ τῆς γῆς πράγματα. Ἐκείναι ἀναμφιβόλως εἰς ἃς ὁ φιλόϋλος καὶ Φιλήδονος βίος ἐλαφροτέραν ἐπιφέρει τὴν ἐπιρροὴν καὶ ἐπίχυσιν.

Ἔειπαν περὶ τῶν παλαιῶν Λακεδαιμονίων (88), ὅτι δὲν ἦτον πολλὰ θαυμα-
 50ν

(88) Ἀυτὸ τὸ εἶπεν ὁ Ἀθηναῖος Ἀλκιβιάδης, ὅστις ὁμῶς τὴν ἀρετὴν εἰς τὰς σπαρτιάτας ὑπεκολόβωσεν, ἀποδὲς τὴν μεγαλοψυχίαν αὐτῶν πλεονεῖς τὴν μισοταλαιπωρίαν, παρὰ εἰς τὸ φιλελεύθερον.
 „Εἶπε γάρ: ΜΗΔΕ'Ν ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ ΠΟΙΕ'ΙΝ
 „ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΥΣ ἈΔΕΩΣ ἘΝ ΤΩ ΠΟ-
 „ΛΕΜΩ, ἈΠΟΘΝΗΣΚΟΝΤΑΣ· τὴν γὰρ ἐκ τῶν

ζόν ἄν μὲ τόσῳ ἐκείνοι μεγαλοψυχίαν
 εἰς τὰς πολέμους ἐφέροντο. Πεπαιδαγωγη-
 μένοι ὄντες εἰς μίαν ἐπίπονον καὶ ὑπό-
 σκληρον ἀνατροφῇ παιδιόθεν, δὲν εἶχον
 παραπολλὰς τὰς ἀφορμὰς νὰ εἶναι τό-
 σον φιλόζωοι, ὥστε νὰ ἐκταράσσωνται πε-
 ρισσῶς, καὶ νὰ ὑπερδειλιῶσιν εἰς τιὴ τῆ
 θανάτου προσέγγισιν. Τίνας εἶχον αὐτοὶ
 τόσον γλυκερὰς καὶ θελκτικὰς βιωτικὰς
 τρυφὰς τε καὶ ἀπολαύσεις, διὰ νὰ φοβι-
 ζονται πολλὰ καὶ νὰ ἐπαδημονῶσιν, ἐπειδὴ
 ἔμελλον νὰ τὰς σερηθῶσιν; Ἀνατεθραμ-
 μένοι βρεφόθεν εἰς μίαν κατάσασιν ζωῆς
 καρτερικῆς καὶ ἀνδρώδους, μηδὲν μετρῶν-
 τες ἴδιον κατὰ μέρος, νομίζοντες κατὰ
 τὰς πατρώας δεσμὰς τιὴ σωτηρίαν τῆς
 πατρίδος, ὥς τὸ ἀγαθὸν τῶν ἐπὶ γῆς

ΙΟ *

ΤΟ

„ΝΟΜΩΝ ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΪΑΝ ἈΠΟΔΙΔΡΑΣΚΟΝ-
 „ΤΕΣ, ΘΑΝΑΤΟΝ ὙΠΕΡ ΤΩΝ ΠΟΝΩΝ
 „ΕΧΟΥΣΙ ΠΡΟΘΥΜΩΣ ἈΛΛΑΤΤΕΣΘΑΙ. (Παρά
 Αἰλίου: τῶν τοῖς περὶ Ποικίλ: Ἴσορ: Βιβλ: ΙΓ. Κεφ:
 λη.) Ἦν δὲ Λακεδαιμίων πόλις τῶν ἐν Πελοπον-
 νήσῳ ἐνδοξοτάτη, ἣτις ΣΠΑΡΤΗ πρότερον ἐκαλεῖ-
 το· ὅθεν οἱ αὐτοὶ τὸ πρῶτον ΣΠΑΡΤΙΑΤΑΙ, ὕστε-
 ρον καὶ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΝΙΟΙ μετωνομάθησαν, καὶ ΛΑ-
 ΚΕΔΑΪΜΟΝΕΣ, καὶ ΛΑΚΩΝΕΣ. (Ὅρα Στέφ. Βει-
 ζάντ:)

τὸ ἀκρότατον, καὶ ἐλευθεριάζοντες πρὸς
 πᾶσαν ἄλλω ἡδονῇ καὶ ἐντρούφῃσιν, δὲν
 ἀπέβλεπον τὸν θάνατον ὡς σύμπτωμα
 τόσον Φρικῶδες, ἀλλ' εὖζωνοι μὲ σερεὸν
 πόδα τὸν προαπώτων γενναίως καὶ ἀτα-
 ράχως, καὶ ἀνεκπλήκτως, εἰς πᾶσαν τε
 καὶ παντόιαν περίσσειαν. Ἐξ ἐναντίας οἱ
 Συβαρίται (89) ἐπειδὴ ὅλως δι' ὅλου εἰς
 τὴν ἡδυπάθειαν ἀνετρέφοντο, καὶ ἔζων
 ὑποδεδωλωμένοι εἰς τὴν τρυφῇ καὶ σπα-
 τάλῃ, ἀκόλαστον ἦτον νὰ εἶναι πολλὰ
 δειλοὶ

(89) ΣΥΒΑΡΙΤΗΣ, τῆς ὁποῖα πατρὶς ἡ ΣΥΒΑΡΙΣ,
 πόλις ἐν τῇ κατωτέρᾳ Ἰταλίᾳ, 8 μακρὰν ἀπέ-
 χεσθαι τῆς ΚΡΟΤΩΝΟΣ. Ἦσαν δὲ οἱ Συβαρίται
 ἄνθρωποι σπαταλώδεις καὶ τρυφηλότατοι καὶ πε-
 ρὶ αὐτῶν Ἰσόρηται, ὅτι δὲν ἔβλεπον τὸν ἥλιον
 ἀνατέλλοντα, κραίπαλάντες τὸ πολὺ τῆς νυκτός.
 Καὶ ὅτι ἐξώρισαν τὰς ἀλέκτορας ἀπὸ τῆς αὐτῶν
 πόλεως, διὰ νὰ μὴ τὰς ἐξυπνίζωσι, φωνᾶντες καὶ
 ὄρεθρον. Διηγῶνται ὅτι ΣΜΙΝΔΥΡΙΔΗΣ ὁ Συβαρί-
 τῆς περιοδύων ἀφ' ἐνὸς τόπου εἰς ἄλλον, ἔσυρεν ἐπί-
 σωλῆ κατ' ὁδὸν χιλίους μαγείρας, χιλίους Ὀρνιθωθή-
 ρας, χιλίους ἀλιεῖς (Ἀιλιαν: περὶ Ποικίλ: Ἰσορ: Βιβλ:
 ΙΒ. Κεφ: κδ.) Ὁ αὐτὸς (λέγῃσι) Σμίνδυριδης, ὑποφώ-
 σας ἀπαλλὴ καὶ τρυφεράν τρωμνὴν ἀπὸ Φύλων
 δροσερῶν ῥόδων, καὶ κοιμηθεὶς ἐπ' αὐτῆς, ὡς ἐξυ-
 πνίθη, τέως ἀπεκλαίετο ὅτι ἀπὸ τῆς τραχύτητος
 τῆς εὐνῆς, ἐγέμισε τὸ τρυφερόν αὐτῆς σῶμα φυ-
 σκαλίδας (ὁ αὐτ: Αἰλιαν: Βιβλ: Θ. Κεφ: κδ.)

δειλοί περὶ τὸν θάνατον, καὶ μικροψυχοί
τόσον, ὅσον οἱ Σπαρτιάται ἦσαν γενναῖοι
καὶ ἀκατάπληκτοι. Ἐξ ἀνάγκης ἔπρεπεν
ὁ ΣΥΒΑΡΙΤΗΣ νὰ ὑποφρίττη, ἀκδῶν
μόνον τῷ θανάτῳ τὸ ὄνομα, καθὼς ὁ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΗΣ, καὶ πλησιάζων εἰς αὐτὸ
τὸ πρᾶγμα ἐνιχύετο καὶ ἐκραταιεῖτο. Δύο
ἔθνη, τὰ κατὰ τὴν τοπικὴν θέσιν τῆς
ἐπὶ γῆς οἰκήσεως, ὅχι τόσον μακρὰν ἀπ'
ἀλλήλων ἀπέχοντα, κατὰ τὴν διάθεσιν
τῆς ψυχικῆς ἦσαν ὡς ἀντίποδες ἐκ δια-
μέτρως ἀντίθετα: ἡ αἰτία τῆς διαφορᾶς
φαίνεται πρόδηλος. Ὁ Συβαρίτης ἄλλο δὲν
ἐπεμελεῖτο, παρὰ πῶς ἡδέως νὰ ζῇ, καὶ
ἐπομένως ἔτρεμεν ἐνθυμέμενος ὅτι μέλει
νὰ ἀποθάνῃ· ὁ Σπαρτιάτης τὸ περισσό-
τερον ἐγυμνάζετο πῶς δεόντως νὰ ἀπο-
θάνῃ, καὶ ἀκολέθως ὀλίγον ἐταράττετο
εἰνοῶν ὅτι τελευταῖον μέλει νὰ παύσῃ νὰ
ζῇ. Ὁ ἐκείνῳ βίος ἦτον τὸ πλεονεξία ζωὴ
ἄλογος καὶ κτιωάδης· ἡ ζωὴ ἡ τούτου
ἦτον εἰς βίος πλεονεξία καὶ αἰθρῶ-
πικὸς, καὶ κατὰ τινὰ τρόπον, βίος, ἂν
ὅχι ἐντελῶς Φιλόσοφος, καὶ εἰς τὰ
προαύλια τῆς Φιλοσοφίας ἀναστρεφόμενος.
Διὰ τῷτο δὲ καὶ οἱ ἔξω σοφοί, καὶ πρὸ
τῶτων

τέτων ὁ Πλάτων (90) ἀνόμασαν τὴν ΦΙ-
 ,,ΛΟΣΟΦΙΑΝ ΜΕΛΕΤΗΝ ΘΑΝΑΤΟΥ:
 καὶ, ὅχι μόνον ἡ Φιλοσοφία διδάσκει
 τὰς αὐτῆς τροφίμους, πᾶς πρέπει κατὰ
 τὸν ὀρθὸν λόγον διευθύνοντες τὰς ἑαυτῶν
 πράξεις καὶ ἐργασίας να ζοῦν, ἀλλὰ καὶ
 πῶς καλῶς καὶ ἐπαινετῶς πρέπει νὰ ἀ-
 ποθνήσκουν: καὶ τῷ Φιλοσοφικῷ κανόνος
 ἡ δυνάμις πᾶσα εἰς τὸτο σφίγγεται, εἰς τὸ
 νὰ προεξασκῶνται, καὶ νὰ προγυμνάζων-
 ται οἱ ἄνθρωποι, μετὰ σπουδῆς καὶ ἐπιμε-
 λείας, περὶ τὸν Θάνατον καὶ ἐκάστῃ ἡ-
 μέραν καὶ ὥραν, εἰς ὅσα ἐπιχειρίζονται,
 ἢ προαίρῃνται, ἐν ὅσῳ ζῶσι, διὰ νὰ ἐπισ-
 φραγίσκων εὐδαιμόνως τὴν ἑαυτῶν ζωὴν,
 ὅταν ἔλθῃ ἡ σιγμὴ, (ἢ ὅποια ἀφύκτως
 μέλλει νὰ ἔλθῃ-) νὰ ἀποθανῶσι. Πῶς δὲ
 καὶ τινὶ τρόπῳ γίνεται, ἢ τῷ ὄντι Φιλο-
 σοφικῇ αὕτῃ τῷ θανάτῳ προγυμνασία καὶ
 προεξάσκησις; Σήμερον νὰ νεκρώσῃς ἐν
 πάθῳ, αὔριον ἄλλο· σήμερον νὰ χαλινώ-
 σῃς τὴν ἐπιθυμίαν ταύτῃ, αὔριον ἐκεί-
 νῃ· σημερον νὰ καταστείλῃς τὴν ἀλαζο-
 νείαν καὶ τὸν τύφον, αὔριον νὰ κοπάσῃς
 τὸν

(90) Ἐν τῷ Διαλ: εἰς ἐπιγραφὴν Φαίδων, ἢ περὶ ψυχῆς:

τὸν θυμὸν καὶ τῶν ὀργιλότητα, μετὰ
 τὴν αὐρίον, τὴν ἀκολασίαν καὶ ἀσέλγειαν,
 τὴν πλεονεξίαν καὶ φιλοχρηματίαν, τὴν
 γαστριμαργίαν καὶ ἀκρασίαν, τὴν φιλονει-
 κίαν καὶ ἔριδα τὴν βασκανίαν, τὸν φθό-
 νον, τὴν διπλόω, τὸν δόλον, τὴν μνησι-
 κακίαν, τὴν ἐχθροπάθειαν, καὶ καθεξῆς
 τ' ἄλλα ὁμοίως. Αὕτη εἶναι ἢ ὄντως φι-
 λοσοφία, ἢ τοῦ θανάτου ἀσκησις καὶ με-
 λέτη: εἰς ἓνα λόγον ὁ τῶν παθῶν χωρι-
 σμὸς, καὶ ἢ τῶν προσκαίρων ἐπιθυμιῶν
 καὶ ὀρέξεων ἀπόσβεσις τε καὶ ἀπονέκρω-
 σις: καὶ ἢ μελέτη αὐτῇ κατ' ὀλίγον ὀλίγον εἰς
 ἕξιν προβαίνουσα, γεννᾷ εἰς τὸν ἄνθρω-
 πον τὴν εὐψυχίαν καὶ ἀταραξίαν περὶ
 τὴν τῷ θανάτῳ ἐνθύμησιν· ἐπειδὴ ὅστις
 ἐκπαιδαγωγηθῇ ἐπιμελῶς καὶ προεξασκηθῇ
 σωλόνως τὰ τοιαῦτα μαθήματα, δὲν εἶναι
 δυνατὸν νὰ θορυβῇται πολλὰ, καὶ νὰ ἀδημονῇ,
 καὶ νὰ τρέμῃ, ὅταν ἢ ἀκῆῃ παρ' ἄλλου, ἢ ἀφ'
 ἑαυτοῦ ἀναμιμνήσκειται καὶ ἀνατυπῆται
 τῶν ἡμερῶν τε τὸ τέλος. Ἐκεῖνος φοβεῖ-
 ται καὶ καταπτῆσσει, ἐννοῶν ὅτι μέλει
 νὰ ἀποθάνῃ, ὅστις ἔτε ἔμαθεν, ἔτε θέλει
 νὰ ἀποχωρηθῇ ἀπὸ τὰς ἐμπαθεῖς ὁρμὰς καὶ
 κινήσεις τῶν ἰδίων ἐπιθυμιῶν καὶ ὀρέξεων.
 „Οὕτως θέλουσα ἀποσθῆναι τῶν
 „ἐπι-

„ΕΠΙΘΥΜΙΩΝ Ἡ ΨΥΧΗ, ΦΘΒΕΙΤΑΙ
 „ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ, ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΩΡΙΣ-
 „ΜΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ. Ἄριστα καὶ
 σαφέστατα ἐπισφραγίζει τὸν λόγον ὁ μέ-
 γας Πατὴρ Ἀθανάσιος. (91)

Ἡ θλιβερά δοκιμὴ καὶ κατὰ πικρὸς τῶν
 ἀλληλοδιαδόχων παθῶν καὶ περιστάσεων,
 ὅσας διηγεκῶς ἐν ᾧ ζῶμεν αἰθανόμεθα,
 ἔπρεπε γὰρ παρασαίνειν τὴν ὥραν εἰς ἡμᾶς
 τοῦ θανάτου μετὰ πολλῆς εὐψυχίας: μά-
 λιστα μετὰ πόθου, ὡς μετάβασιν ἀπὸ βα-
 ρυτάτης τινὸς αἰχμαλωσίας, εἰς τὴν ἐλευ-
 θερίαν τὴν γλυκυτάτην καὶ πολυπόθητον.
 Πολλὰ δὲ εἰς τοῦτο ὠφελεῖ, ἢ διὰ Συγκρι-
 σεως παράσας τῆς ζωῆς τῆς παρούσης,
 τὴν ὁποίαν ὅλοι δοκιμάζομεν, καὶ τῆς μελ-
 λούσης εἰς τὴν ὁποίαν ὅλοι πρέπει γὰρ ἐλ-
 πίζωμεν. Ἡ ἐξ ἈΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΩΣ ἘΚ-
 ΔΟΓΗ προκρίνεται ὡς ἀσφαλεστέρα, ὅταν
 γίνεται μάλιστα μεταξὺ δύο πραγμάτων
 ἀντιφερομένων. Αὕτη ἦτον ἡ μέθοδος τὴν
 ὁποίαν ἐμεταχειρίθη ὁ προῤῥηθεὶς Σοφι-
 στὴς Πρόδικος (92) διὰ γὰρ ἐλκυσθὲν ἀπὸ
 τῆς

(91) Ἀθαν: Λόγ: κατὰ Ἑλλά:

(92) Ὁρα ἄνωτ: ἐν Σημείασει (31.)

τιῷ κακίαν εἰς τιῷ ἀρετιῷ τὸν ἥρωα ,
 τὸν ὁποῖον εἶχε σκοπὸν νὰ ὠφελήσῃ. Τιῷ
 αὐτιῷ μέθοδον παραπλησίως τιῷ διὰ ΠΑ-
 ΡΑΘΕΨΕΩΣ , ἐμεταχειρίζετο καὶ ὁ θεσ-
 πέσιος Πατὴρ Ἱερὸς Αὐγαστῖνος, διδάσκων
 αὐτὸς ἑαυτὸν, καὶ δι' ἑαυτῶ πάντας ἡμᾶς,
 πῶς νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς παρέσης ζωῆς,
 καὶ πῶς περὶ τῆς προσδοκαμένης, διὰς νὰ
 μὴ κυριευώμεθα ἀπὸ μίαν ἄτοπον φιλο-
 ζωίαν, καὶ νὰ μὴ ταραττώμεθα ἐννοῶντες
 ταύτης τῆς ζωῆς τὸ τέλος, ἀλλὰ τιῷ μὲν
 παρῆσαν δεόντως νὰ κατοικτεῖρωμεν καὶ νὰ
 ἐλπειολογῶμεν, τιῷ δὲ προσδοκωμένῳ,
 ἐν ἐλπίδι νὰ περιμένωμεν, καὶ εὐσεβῶς
 νὰ ἐπιποθῶμεν.

Διεξωγράψισεν ὁ μέγας καὶ Σοφία
 καὶ ἀγιότητι οὗτος ἀνὴρ, τιῷ ζωῇ ταύ-
 τιῳ, οἷαν ἐπὶ γῆς ζῶμεν οἱ ἄνθρωποι,
 καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτῶ ἀνωτέρω (ἐκ
 τῶ Ἐγχειριδίου περὶ τῆς Χριστῶ θεωρίας.
 Κεφαλ: Ἡ: ἐσημειώσαμεν (93). Καὶ πάλιν
 δὲ ὁ αὐτὸς τιῷ αὐτιῷ ὁμοίως εἰκόνα
 ἐν ταῖς αὐτῶ ΜΕΛΕΤΑΙΣ ἐπανέλαβε,
 σχεδὸν διὰ τῶν αὐτῶν λέξεων: δεικνύς
 ὍΣΗΣ

„ΟΣΗΣ ΠΙΚΡΙΑΣ Ὁ ΒΙΟΣ ΟΥΤΟΣ
 „ΕΣΤΙΝ ἈΝΑΠΛΕΩΣ. Ἀυτὸς ἔν περὶ
 τῆς ἐν τῷ βίῳ τέτῳ μακρᾶς αὐτῷ πα-
 ρεπιδημίας ἐπιποτνιάμενος ἀνεβόα (94)
 „ΑΧΘΕΙΝΟΣ ἘΜΟΪ ΚΥΡΙΕΜΟΥ, ἈΧΘΕΙΝΟΣ
 „ΜΟΙ ΛΙΑΝ Ὁ ΒΙΟΣ ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙ ΒΙΟΣ ἈΣΤΑ-
 „ΘΗΤΟΣ, ΒΙΟΣ ἘΠΊΚΗΡΟΣ,, ΒΙΟΣ ἘΠΊΜΟΧ-
 „ΘΟΣ, ΒΙΟΣ ἈΚΑΘΑΡΤΟΣ, ΒΙΟΣ ἘΝ ΩΪ ΚΥ-
 „ΡΙΕΥΕΙ ΜΕΝ ΤΑ ΚΑΚΑ, ΤΥΡΑΝΝΕΪ ΔΕ Ἡ
 „ἩΠΕΡΗΦΑΝΙΑ ΒΙΟΣ ΠΛΗΡΗΣ ἈΘΛΙΟΤΗΤΟΣ
 „ΚΑΙ ἈΠᾶΤΗΣ ὄν, οὐδὲ βίον εἰκὸς ὄνο-
 „μάζειν αὐτὸν ἄλλα θάνατον, ὅς ἐν ὧ
 „ἐν μεταβολαῖς καθ' ἑκάστην ῥοπὴν
 „θνήσκουσι ποικίλαις, καὶ ἐν παντοίοις
 „εἰδείοις θανάτου ἀπονεκρῶμενοι. Ἐφ'
 „οἷς ἐπρόφθετε: ΜΗΤΟΙΓΕ ΔΗ, ΤΟΥΤῸ ὅπερ ἐν
 „τῷ κόσμῳ βιῶντες διατελοῦμεν, ζῶν
 „ἐπεστὶν ὀνομάζειν; ἦν οἱ μὲν χυμοὶ
 „ἐξοιδαίνονται τὰ δ' ἄλγῃ κατὶσχναίνου-
 „σι, καὶ τσοὶ δ' ἐξαταίνουσιν, ἄνῃ δ' ἐκ-
 „νοσίζει, τροφή δ' ἐξοικοῖ, νηστεία δ'
 „ἐκτῇκει, τρυφή δ' χαυνοῖ, ἄνῃ δ' ἐκ-
 „δαπανᾷ, μέριμνα δ' στενοχωρεῖ, πα-
 „στῶν δ' ἀμβλύνει, πλοῦτος δ' ἐκφύ-
 „σι, ἡ πενία δ' ταπεινοῖ, ἡ νεότης
 „δ' ἐπαίρει, τὸ δ' ἡ γῆρας ἀποκτρτοῖ, ἡ
 „δ' ἀσθενεία θράττει, ἡ δ' ἡ λυγρὴ πῆζει;
 „καὶ ταῦτα γέμῃ τὰ χαλεπὰ πάντα μα-
 „νὼ δὲ ἔσχάτον ὁ θάνατος ἐπιὼν
 „ἀπεκδέχεται: ἐξ ὧν ἀπάντων εὐλογώτα-
 τα

(94) Αὐγ: ἐν ταῖς Μελέτ: Κεφ: ΚΑ.

τα συμπερίχει, ὅτι ἐδὲ βίος ἀπλῶς πρέ-
πει ὁ τοιοῦτος βίος νὰ ὀνομάζεται, ἀλλὰ
μετὰ τῆς προσδιορισμῆς, mors vitalis, et
vita mortalis. ΒΙΟΣ ΝΑ ΛΕΓΕΤΑΙ ΘΑΝΑΤΙ-
ΚΟΣ, ἢ ΒΙΩΤΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ.

Μετὰ τὴν περιγραφὴν τῆς δε τῆς Βίος,
ἐγγυὲς ἀμέσως ὁ αὐτὸς Θεότατος Πατήρ
(95) ἐπιχειρεῖς νὰ περιγράψῃ καὶ τὴν
τῆς μετὰ τὸν παρόντα βίος μακαρίαν καὶ
τρισσευδαίμονα λήξιν, ἐνθὺς, μόνον ἐνθυ-
μηθεὶς αὐτῇ, ὥσπερ ἐνθὺς γεγονὼς ὑπὸ
ἀρρήτῃ χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσεως ἐπανέβόησεν.
„Ω ΣΥ, Ἡ ΜΑΚΑΡΙΑ ΖΩΗ ἘΚΕΙΝΗ ἮΝ Ὁ
„ΘΕΟΣ ἩΤΟΙΜΑΣΕ ΤΟΙΣ ἈΓΑΠΩΣΙΝ ἈΤΤΟΝ!
„Ω ΖΩΗ ΖΩΗΡΑ ΤΩ ὄντι καὶ ΖΩΣΙΜΟΣ!
ζωὴ μακαρία, ζωὴ ἈΣΦΑΛΗΣ καὶ ΒΕΒΑΙΑ,
„ΖΩΗ ΓΑΛΗΝΙΟΣ καὶ ΕΙΡΗΝΑΙΑ, ΖΩΗ ὨΡΑΙ-
„ΟΤΑΤΗ, ΖΩΗ ΚΑΘΑΡΑ, ΖΩΗ ΠΑΝΑΓΝΟΣ,
„ΖΩΗ ἈΓΙΑ, ΖΩΗ ΘΑΝΑΤΟΝ ἈΓΝΟΟΥΣΑ,
„ΣΩΗ ΛΥΠΗΝ ΜΗ ΔΟΚΙΜΑΖΟΥΣΑ! ΚΗΛΙΟΣ
„ΑΝΕΥ. ἈΝΕΥ ἈΛΓΟΥΣ, ἈΝΕΥ Αἰχμηδόνος,
„ΑΝΕΥ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ, ἈΝΕΥ ΤΑΡΑΧΟΥ καὶ
„ΣΥΓΧΥΣΕΩΣ, ἈΝΕΥ ΤΡΟΠΗΣ τε καὶ Ἀλλοιῶ-
„ΣΕΩΣ! ΖΩΗ Ἀπάσης Ἐυπρεπείας, καὶ
„ΚΟΣΜΙΟΤΗΤΟΣ, καὶ Ἐταξίας Ἐμπλεως!
„ΕΝ ἡ ὅτδεις Ὁ Ἀνωιστάμενος καὶ Ἀν-
„ΤΙΒΑΙΝΩΝ Ἐνθα Θέλητρον ὅτδεν, τὸ
ΕΙΣ

(95) Λύγ: αὐτόθ: Κεφ: ΚΒ.

„ΕΙΣ ἈΜΑΡΤΙΑΝ ἘΦΕΛΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΥΡΟΝ·
 „ΕΝΘΑ Ἡ ἈΓΑΠΗ ΤΕΛΕΙΑ, Ἡ ΧΑΡΑ ἈΔΙΑ-
 „ΚΟΠΟΣ, Ἡ ὈΔΥΝΗ, Ἡ ΛΥΠΗ, Ὁ ΣΤΕΝΑΙΜΟΣ,
 „ΚΑΙ Ὁ ΦΟΒΟΣ ἈΠΕΔΡΑ. Ἐνθα τὸ σκότος
 „ἔξελιπε, τὸ φᾶς ἄδυτον, ἡ ἡμέρα αἰώ-
 „νιος, καὶ τὸ πνεῦμα τοῖς πᾶσιν ἐν· ἔνθα
 „Θεὸς πρόσωπον πρὸς πρόσωπον κατοπ-
 „τάνεται, ἔνθα, διὰ τροφῆς, τῇ τοιαύτῃ
 „ζωῇ προσηκείας, ἀδιαλείπτως ὁ νοῦς ἐκ-
 „πιαίνεται καὶ κορέννυται.

Ἀφ' οὗ τὴν τοιαύτῃ μακαριωτάτῃ
 ζωῇ ὁ θεωπέσιος, κατὰ διάνοιαν χεδιά-
 σας ὅπως ἐν ἀνετύπωσεν, ἐφεξῆς ἐπισρέ-
 φει καὶ εἰς τὰς ἐνδοτέρας τῆς ἑαυτοῦ ψυ-
 χῆς διαθέσεις, καὶ ἀνακαλύπτει, πόσον
 ἐκ τῆς τοιαύτης ἀναλυπώσεως καὶ μόνης ἡβαλ-
 λίασε καὶ ὑπερεφαιδρώθη τὸ πνεῦμα ἰδ. (96)
 „ὩΣ ἈΓΑΠΗΤΟΝ ΜΟΙ ἜΣΤΙ (λέγει) ΤΟ ΠΡΟΣ
 „ΤΗΝ ΣΗΝ, Ω ΖΩΗ ΜΑΚΑΡΙΑ, ἘΝΑΤΕΝΙΖΕΙΝ
 „ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΑ· ΤΕΡΠΝΟΤΑΤΑ ΜΟΙ ΤΑ ἈΓΑ-
 „ΘΑΣΟΥ, ἘΚΘΥΜΩΣ ἈΤΤΩΝ ΚΑΤΕΦΙΕΜΕΝΩ,
 „ὍΣΩ Μᾶλλον Ἰσχύω Ἀττα ἈΝΑΣΚΕΨ-
 „ΤΕΣΘΑΙ, ΤΟΣΟΥΤΩ ΠΛΕΟΝ Ἐκλείπω τῷ
 „ΠΕΡΙ ΣΕ ἘΡΩΤΙ, ΚΑΙ ΣΦΟΔΡῶ ΤΩ ΠΟΘΩ,
 „ἘΝ Τῇ ἨΔΥΣΤΗ, ΣΟΥ ἘΠΑΝΑΜΝΗΣΕΙ, ΩΣ
 „ΔΙΑΝ ἘΝΗΔΟΜΑΙ. ἈΡΕΣΚΕΙΜΟΙ ΤΟΙΝΥΝ,
 „ΑΡΕΣΚΕΙΜΟΙ ΤΟΥΤΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ὈΦΘΑΛ-
 „ΜΟΥΣ

„ΜΟΥ'Σ ΠΡΟΣ ΣΕ' Α'ΙΡΕΙΝ, ΤΗ'Ν ΤΗ'Σ ΔΙΑ-
 „ΝΟΙ'ΑΣ ΜΟΥ' ΡΟΠΗ'Ν ΕΠΙΤΕΙ'ΝΕΙΝ, ΤΗ'Ν ΤΗ'Σ
 „ΨΥΧΗ'Σ ΔΙΑ'ΘΕΣΙΝ ΕΠΙΔΙΑΜΟΡ'ΦΟΥ'Ν· ΗΔΥ'
 „ΜΟΙ ΤΟ' ΠΕΡΙ' ΣΟΥ' ΛΑΛΕΙ'Ν, ΠΕΡΙ' ΣΟΥ'
 „ΑΚΟΥ'ΕΙΝ, ΠΕΡΙ' ΣΟΥ' ΓΡΑ'ΦΕΙΝ, ΠΕΡΙ' ΣΟΥ'
 „ΔΙΑΛΟΓΙ'ΖΕΣΘΑΙ, ΠΕΡΙ' ΤΗ'Σ ΕΝ ΣΟΙ' ΜΑΚΑ-
 „ΡΙΟ'ΓΗΤΟΣ ΤΕ ΚΑΙ ΔΟ'ΞΗΣ Ο'ΣΗΜΕ'ΡΑΙ· ΑΝΑ-
 „ΓΙ'Ω'ΣΚΕΙΝ, ΚΑΙ ΤΑ' ΑΝΑΓΙ'ΩΣΚΟ'ΜΕΝΑ
 „ΕΠΑΝΑΠΕΜΠΑ'ΖΕΣΘΑΙ, ΩΣ ΑΝ ΟΥΤΩΣ ΕΧΟΙ-
 „ΜΙ, ΑΠΟ' ΤΩ'Ν ΤΟΥ' ΕΠΙΚΗ'ΡΟΥ ΚΑΙ Ο'ΙΧΗ-
 „ΣΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΤΔΕ ΒΙ'ΟΥ ΦΛΟΓΜΩ'Ν ΤΕ ΚΑΙ
 „ΚΙΝΔΥ'ΝΩ'Ν ΚΑΙ ΙΔΡΩ'ΤΩ'Ν, ΕΠΙ' ΤΗ'Ν ΕΚ
 „ΤΗ'Σ ΓΛΥΚΕΡΑ'Σ ΣΟΥ' ΑΤΡΑΣ ΖΩΤΙΚΗ'Ν
 „ΑΝΑΨΥΧΗ'Ν ΜΕΤΑΣΤΗ'ΝΑΙ, ΚΑΙ ΜΕΤΑΣΤΑ'Σ
 „ΕΝ ΤΟ'ΙΣ ΣΟ'ΙΣ ΚΟ'ΛΠΟΙΣ ΤΗ'Ν ΑΠΕΙΡΗΚΕΙΑ'Ν
 „ΗΔΗ ΚΕΦΑΛΗ'Ν, ΚΑ'Ν ΕΠΙ' ΣΜΙΚΡΟ'Ν ΑΝΑ-
 „ΚΛΙ'ΝΑΙ, Ο ΜΕΤΑ' ΤΑ'ΥΤΑ ΚΟΙΜΗΘΗΣΟ'ΜΕ-
 „ΝΟΣ ΚΑΙ ΥΠΝΩ'ΣΩ'Ν.

Ἰδὲ δὴ τελευταῖον καὶ τὸ ἐκ τῆς
 ΠΑΡΑΘΕ'ΣΕΩΣ παράγλυμμα καὶ ὑπόμνημα
 τὸ ὑπὲρ πάντα ἰχυρόν καὶ δραστήριον φάρ-
 μακον, πρὸς ὕφεσιν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πε-
 περιττῶν καὶ ἀλόγων φόβων, ὅστις ἐκταράτ-
 τει καὶ καταθρομβεῖ τὰς τῶν καθ' ὑπερ-
 βολίαν φιλοζώων καὶ φιλοκόσμων ψυχὰς,
 ὅταν ἐνθυμουῶνται τὸν θάνατον. Ἡ τῶν
 τοιούτων φόβων ἱασις, κοινότερον μὲν ἤρτη-
 ται, εἰς πάντα ἄνθρωπον λογικὸν, σωφ-
 ρονικὸν, καὶ νοήμονα ἀπὸ τὸν τρόπον, καθ'
 ὃν διεξάγει τῆς παρέσης αὐτῶν ζωῆς τὰς
 ἡμε-

ἡμέρας καλῶς καὶ δικαίως πολιτευόμενος·
 ἐξαιρέτως δε, εἰς τὸν πισὸν καὶ εὐσεβῆ
 χριστιανὸν τὴν αὐτὴν ἐξίστασιν ἀσυγκρίτως
 δρασικώτερον ἀποτελεῖ, ἢ ἐν ἀγαθῷ τῷ
 σωειδότη ἀκαταύχωτος ἐλπίς, ὡς ἔχει ἐκ
 τῆς αὐτῆς πίστεως, καὶ ἡ βεβαιωτάτη προσ-
 δοκία τῆς μελλέσης τρισευδαίμονος λήξεως.
 Τετάρτη ἡ ἐνταῦθα κατόρθωσις τῆς ἀρε-
 τῆς, καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἀπεκδοχὴ τῶν
 ἐκεῖ βραβείων καὶ ἀνταποδόσεων, ἣν ἀδι-
 σάντως πρέπει νὰ περιμένῃ ὁ τῷ ὄντι
 χριστιανὸς εἰάν δὲν παύσῃ τὸ ὄνομα. Ναὶ·
 φοβερὸς εἶναι ὁ θάνατος, καὶ τὰ ἐκεῖ-
 θεν ὡς ἔγραφεν ὁ μέγας Ναζιανζηνός·
 (97) εἶναι πόλλα ΦΟΒΕΡΑ ΤΩ ἌΝΘΡΩ-
 „ΠΩ, ΤΟΙΣ ἘΝΤΕΥΘΕΝ ΤΕΚΜΑΙΡΟ-
 „ΜΕΝΩΙ· ἀλλὰ πότε μάλιστα; καὶ εἰς
 ποῖον ἄνθρωπον; τότε πάντως, καὶ εἰς
 ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον, τῷ ὁποίῳ ἡ σωεί-
 δησις βεβαρυμένη ἔσα ὑπὸ πλήθους ἀνο-
 μιῶν, ἐξερήθη καὶ τὴν προαίρεσιν τῆς
 μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς, καὶ τὴν ἐλπίδα
 τῆς ἀφέσεως καὶ τῆς σωτηρίας. Ναὶ ἀλη-
 θῶς, τὰ ἐκεῖθεν εἶναι φοβερά, ὅταν τὰ
 ἐνταῦ-

(97) Ἐπισ· Εὐδοξίῳ Ῥήτορι.

ἐνταῦθα εἶναι κατεγνωσμένα. „Ο ΤΟΥ
 „ΘΑΝΑΤΟΥ ΦΟΒΟΣ ΛΥΠΕΙ ἌΝΔΡΑ
 „ΚΑΤΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΟΝ ὙΠΟ ΤΗΣ
 „ΙΔΙΑΣ ἘΑΥΤΟΥ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ.
 Ἄλλ' ὅταν ἡ ψυχὴ, περιφράττεται καὶ
 κατασφαλίσσεται ἑαυτῇ διὰ γνησίας καὶ
 εἰλικρινῆς μετανοίας τῶν ἐξημαρτημένων,
 ζῇ μὲ τὸν τῷ Θεῷ φόβον, καὶ ἀποβλέπει
 εἰς τὴν θείαν ἀντίληψιν, καὶ ἀπειράγαθον
 χάριν, τότε ἀπὸ τῆς σκιάς τῇ ἐπερχο-
 μένῃ σωματικῇ τέττα θανάτῳ δὲν θορυ-
 βεῖται, διότι ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ
 βλέπει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. (98) ἘΑΝ ΓΑΡ
 „ΚΑΙ ΠΟΡΕΥΘΩ ἘΝ ΜΕΣΩ ΣΚΙΑΣ
 „ΘΑΝΑΤΟΥ, ΟΥ ΦΟΒΗΘΗΣΟΜΑΙ ΚΑ-
 „ΚΑ, ὍΤΙ ΣΥ ΜΕΤ' ἘΜΟΥ Εἶ. Τότε
 σοχάζεται ἡ ψυχὴ τὸν θάνατον ὅχι ὡς
 μίαν πανόλοιστον πτώσιν, εἰς τινὰ κα-
 ταμονιὴν ἀνεξέγερτον, καὶ ἔμμονον εἰς τὴν
 καταφθοράν· ἀλλ' ὡς μίαν διάβασιν ἀπὸ
 ζωῆς εἰς ζωὴν, ὡς πορείαν πρὸς ἄλλω διάφο-
 ρον διαγωγὴν (ΕΑΝ ΠΟΡΕΥΘΩ :) ὡς με-
 τάσασιν καὶ μετοίκησιν, ἀπὸ τὰ σκυθρω-
 πὰ καὶ λυπηρὰ τῇ βίῃ τέττα, εἰς τὰ χρη-
 σότερα

 (98) Ψαλμ: ΚΒ. 4.

σότερα καὶ θυμηρέερα τὰ ἐκείνῃ. Τότε γὰρ
 κρίνει, ὅχι ὡς θάνατον κυρίως, ἀλλ' ὡς μίαν
 ΣΚΙΑΝ ΘΑΝΑΤΟΥ: ἐπειδὴ πληροφορεῖ-
 ται, εἰς τὸ εἰρημένον: (99) Ὁ ΠΙΣΤΕΥΩΝ
 „Εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, οὗ μὴ
 „ἀποληταὶ ἄλλ' ἔχει ζωὴν αἰών-
 „ιον. Καὶ εἰς τὸ ἄλλο: (100) Ὁ ΠΙΣ-
 „τευὼν εἰς ἑμέ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ,
 „ζήσεται.

Εἰς τὴν τοιαύτην ψυχὴν, καὶ ὁ κόσ-
 μος ἐσαυρώθῃ, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτὴ ἐσαυρώ-
 θῃ εἰς τὸν κόσμον, κατὰ τὸν Ἀπόστολον:
 „ΕΜΟΙ Ὁ ΚΟΣΜΟΣ ἔΣΤΑΥΡΩΤΑΙ,
 „ΚΑΙ ΓΩ ΤΩ ΚΟΣΜΩ. (101) Νενεκρω-
 μένη αὐτὴ ἤδη ἐπὶ τῆς σῆς, τοιοτρόπως ζῇ,
 ὥσπερ ἂν δὲν ἔζη, διότι δὲν ζῇ αὐτὴ εἰς
 τὰ σωματικὰ ὑπεβρύχιος βεβυθισμένη,
 ἀλλὰ ζῇ ὁ Χριστὸς ἐν αὐτῇ ἐνοικῶν διὰ
 τῆς ζωτικῆς καὶ φερεσβίᾳ διαάμεως τοῦ
 „πνεύματος: (102) ΖΩΕ ΔΕ ΟΥΚΕΤΙ ΕΓΩ,
 „ΖΗ ΔΕ ἘΝ ΕΜΟΙ ΧΡΙΣΤΟΣ. Ἡ ταύ-
 „της ζωὴ, εἶναί ἡ πίσις αὐτῆς: Ὁ ΔΕ
 „ΝΥΝ

(99) Ἰωάν: Γ. 16. 36.

(100) Αὐτ: ΙΑ. 25.

(101) Πρὸς Γαλάτ: 5. 14.

(102) Αὐτ: Β. 20.

„ΝΥΝ ΖΩ ἘΝ ΣΑΡΚΙ, ἘΝ ΠΙΣΤΕΙ
 „ΖΩ ΤΗΙ ἘΝ ΧΡΙΣΤΩΙ ἸΗΣΟΥ. Ὅθεν
 καὶ ἐπιθυμῶ ἡ τοιαύτη ψυχὴ, νὰ ἀπο-
 λυθῇ μίαν ὥραν ταχύτερον, ἀπὸ τὸ σαρ-
 κινον τῆτο σκῆος, καὶ νὰ κατασταθῇ ἐλευ-
 θέρωτέρα, διὰ νὰ σωμαθῇ μετὰ Χριστοῦ,
 ὅστις εἶναι ἡ ἀληθινὴ ζωὴ της. ΕΠΙΘΥΜΩ
 „ΑΝΑΛΥΣΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝ ΧΡΙΣΤΩ ΕΙΝΑΙ.

(103) Διότι ἔχουσα ἰδίαν ζωὴν αὐτὸν τὸν
 Χριστὸν τὴν μὲν παρῶσαν ζωὴν λογίζεται

„(*) ΖΗΜΙΑΝ, ΤΟ ΔΕ ἈΠΟΘΑΝΕΪΝ

„ΚΕΡΔΟΣ. Καὶ μετῶσα τὴν ἀναβολὰν

καὶ ἀργοπορίαν τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς,

ὡς βαρυτάτῃ αἰχμαλωσίᾳ, ταλανίζει

ἐαυτὴν μετὰ τῆς Ἀποστόλου (104) λέγουσα:

„ΤΑΛΑΪΠΩΡΟΣ ἘΓΩ ἌΝΘΡΩΠΟΣ!

„ΤΙΣ ΜΕ ῥύσεται Ἐκ τοῦ σώμα-

„ΤΟΣ τοῦ ΘΑΝΑΤΟΥ τοῦτοῦ; ὅχι

„ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ σώματος, ἈΛΛ' Ἐκ τοῦ

ΣΩΜΑΤΟΣ τοῦ ΘΑΝΑΤΟΥ. Διότι δὲν

λυπεῖται τὸν θάνατον, τὸν ὅποιον ἤδη καὶ

ζητεῖ, καὶ ἐπικαλεῖται, ἀλλὰ βαρύνεται τὸ

ΙΙ

θυνη-

(103) Φιλιπ: Α. 23.

(*) Αὐτ: αὐτ: 21.

(104) Πρὸς Ῥωμ: Ζ. 24.

θνητὸν αὐτὸ σῶμα, καὶ ποθεῖ τιτὸ ὦραν,
 πότε νὰ τὸ ἀποθέσῃ, καὶ νὰ τὸ ἀναλαβῇ
 ἐφεξῆς τελειότερον, καὶ παντὸς πάθους ἀ-
 νώτερον.

Ἀλλὰ ποία ψυχὴ εὐρίσκεται τοιαύ-
 τη, οἷα ἡ ψυχὴ ἡ τῆς Πάυλα; μάλις αὐτὸς
 Παῦλος ἐδίδασκε νὰ εἶναι οἱ πάντες οἷος
 „αὐτός. ΜΙΜΗΤΑΙΜΟΥ ΓΙΝΕΣΘΕ: (**)
 Πλὴν ἂν ὁ Χριστιανὸς δὲν φθάσῃ εἰς τὸν
 κολοφῶνα τῆς τοιαύτης τελειότητος, χρέος
 ἔχει καὶ νὰ σπιδάσῃ καὶ νὰ ἀγωνίζεται,
 ὅσον εἶναι δυνατὸν, νὰ πλησιάσῃ τῷ λέ-
 γω: ἂν δὲν ἀξιοῦται ὁ Χριστιανὸς νὰ ἔλθῃ
 εἰς τὰ ὑψηλὰ μέτρα ἐκεῖνα τῆς Ἀποστόλου,
 ἄς εἰς αὐτὸν νὰ εἶναι ΤΟ ΖΗΝ
 ΧΡΙΣΤΟΣ, ΚΑΙ ΤΟ ἈΠΟΘΑΝΕΙΝ ΚΕΡ-
 ΔΟΣ, χρεωθεῖ τεράχισον κατὰ τιτὸ πί-
 σιν τιτὸ ὁποῖαν ἐπαγγέλλεται καὶ ὁμολογεῖ,
 νὰ ἐκπεραίνει τὸ ΖΗΝ χριστιανικῶς,
 καὶ τὸ ἈΠΟΘΑΝΕΙΝ νὰ μὴ τὸ κρίνῃ ζη-
 μίαν, μηδὲ νὰ λυπῆται, καὶ νὰ ἀδημονῇ
 καὶ νὰ ἐκταράττεται εἰς τιτὸ ἐπέλευσιν τῆς
 „θανάτου, ΚΑΘΩΣ Οἱ ΛΟΙΠΟΙ Οἱ ΜΗ
 „ΕΧΟΝΤΕΣ ἙΛΠΙΔΑ. (105)

Ω

(**) Α. Πρὸς Κορινθ. Δ. 9.

(105) Α. Θεσσαλον: Δ. 13.

Ω Χριστιανέ: ἡ πίσις Σε πρέπει νὰ
 ριζώσῃ τὸν φόβον τῷ Θεῷ εἰς τὴν ψυχί-
 σιν· ὁ τῷ Θεῷ φόβος πρέπει νὰ τηρίξῃ
 τὴν φύλαξιν τῶν αὐτῶν ἐνταλμάτων εἰς
 τὴν καρδίαν σου· ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν
 καρποφορεῖ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς,
 διὰ τῷ Χριστιανικῷ σὲ Πολιτεύματος τὸ
 τοιοῦτον πολίτευμα, διεγείρει εἰς τὸν νῦν
 σου, τῆς ἄλλης ἐκείνης ζωῆς, τῆς μακα-
 ρίας καὶ τρισευδαίμονος, βεβαίαν καὶ σταθε-
 ρὰν τὴν ἐλπίδα καὶ ἡ ἐλπίς αὕτη ἐπιχύ-
 σαι καὶ ἐνδυναμῆσαι διὰ τῆς θείας χάρι-
 τος τὴν φυσικὴν σου ἀσθενείαν, θέλει γεν-
 νᾷ εἰς τὴν καρδίαν σου τὴν δικαίαν καὶ
 ἔυλογον περιφρόνησιν τῆς πολυπαθῆς καὶ
 πολυωδυῆς ταύτης ζωῆς, καὶ θέλει σὲ ἀ-
 παλλάξῃ ἀπὸ τῆς τέτῃς τῷ προσκαίρῳ σω-
 ματικῷ θανάτῳ περιττὴν ταραχὴν καὶ λύ-
 πω καὶ πτόησιν.

Καὶ ἐγὼ μὲν ἈΔΕΛΦΕ, πρὸς σὲ ταῦ-
 τα, καὶ παύω: Σὺ δὲ, ἄκουσον, εἰάν θελήσῃς,
 καὶ τὸ ἀντίδοτον, τὸ ὁποῖον (πρὸ τετρακοσίων
 χρόνων) κατεσκήευσεν ὡς ἔμπειρος ἰατρος,
 ὁ Σεβασμιώτατος Θεολόγος καὶ Ἱεροδιδά-
 σκαλος Ἰωσήφ ὁ Βρυέννιος, εἰς τὸν Αὐτο-
 κράτορα Μανθῆλ τὸν Παλαμολόγον, διὰ
 11 * νὰ

νὰ θεραπέυση τὴν λύπην τότε ὅπῃ ἐκεῖ-
 νος ἔλαβεν ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς Νύμφης
 αὐτῆς Ἀννης, καὶ νὰ εἰσφέρῃ εἰς τὴν αὐτῆς
 ψυχὴν, καὶ ὑπερβολὴν ταραχθέντος,
 τὴν περὶ τὸν θάνατον ἀταραξίαν καὶ με-
 τριοπάθειαν. (***)

„Αἰδι τὰ χιον, ὦ Βασιλεῦ, καὶ λάβε
 „τῆς πνευματικῆς χαρᾶς τὴν ῥίζαν, καὶ
 „τῆς ἀγαθῆς ὑπομονῆς τὰ φύλλα, καὶ τῆς
 „ψυχικῆς εἰρήνης τὸν καρπὸν, καὶ τῆς
 „χήρας τὸ δικαίωμα, καὶ τοῦ ὀρφανῆς τὴν
 „κρίσιν, καὶ τῆς αἰχμαλώτης τὴν ἀνοχὴν,
 „καὶ τῆς ξένης τὴν πραότητα, καὶ τοῦ πένη-
 „τος τὴν ταπείνωσιν, καὶ τῶν ἐν δεσμοῖς
 „τὴν σωτρίβην, καὶ τῆς νοσούντος τὴν ἐυ-
 „χὴν : Καὶ πάντα τρίψας ἐν ἰγδίῳ ὑπα-
 „κοῆς, διάλυσον αὐτὰ μετὰ κοσκίνης τῶν
 „ἀγαθῶν λογισμῶν καὶ βαλὼν εἰς καθα-
 „ρὰν χύτραν τῆς νοῆς, πρόθετος καὶ ὕδωρ
 „τῆς ἀγάπης καὶ ὑποκάτωθεν τῆς χύτρας
 „ἄναψον τὴν φλόγα τῆς Θεῆς πόθης. Καὶ ὅταν
 „ἱκανῶς βράσῃ, κένωσον αὐτὰ μετὰ προ-
 σοχῆς

(***) Ἰωσήφ Βρυένν : ἐν ταῖς αὐτῆς Συγγράμμασι τοῖς
 ἐν Λειψία τὸ πρῶτον ἐκδοθεῖσιν Ἑτεὶ αψξη ἐν
 Τόμ : Β. Σελ : 296

„σοχῆς, καὶ ῥίπισον μετ' εὐχαριστίας, καὶ με-
 „τάλαβε μετὰ κατανύξεως. Καὶ ἡ βρωσις
 „σε ἔσω, τὸ μεμνηῖσθαι αἰεὶ τῷ Θεῷ καὶ ἡ
 „πόσις σε, τὸ διωεκῶς φιλεῖν τὸν Χριστὸν
 „καὶ ἡ δίαιτα πᾶσα, τὸ δι' ὅλα δοξάζειν τὸ
 „πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Καὶ μὴ στραφῆς εἰς τὰ
 „ὀπίσω τὰς πάσας ἡμέρας τῆς ζωῆς σε.

Τῷτο τὸ ἀντίδοτον λίαν ὠφελεῖ εἰς
 τὴν τῆς περὶ τῷ θανάτῳ ἀδημονίας καὶ λύ-
 πης ἐξάλειψιν. Ἰδιαιτέρον ὅμως, εἰάν τις
 μάλιστα τύχη, εἴτε διὰ παράτασιν ἡλι-
 κίας ὑπερακμασάσης, εἴτε δι' ἐπίτασιν ἀ-
 ῥωστίας ἐπισκηψάσης, πλησιάζων εἰς τὸ
 τέλος τῶν ἡμερῶν ταῦτα, ὁ τοιοῦτος ἰχυρὸν
 ἔχει καὶ δραστήριον ἀντίδοτον, ἀναφωνῶν
 καὶ ἐπαναλέγων συχνάκις τὸ ἐφεξῆς δι-
 σιχον, τὸ ὅποιον γέρων τις ἐξεφώνει κλι-
 νήρης ἐπὶ κλίνης οὐδωῆς αὐτῷ κατακείμενος:

„Μεμνήμην θανάτῳ εὐτ' ἔσων· νῦν δὲ
 „τελευτῶν,

„Ζωῆς, ὃ θανάτῳ, μνήσομ' ἐναρξομένης.
 τὸ αὐτὸ χυδαιότερον :

„Ζῶν εἶχον εἰς ἐνθύμησιν πῶς μέλλω
 „ν' ἀποθάνω,

„Τῶρ, ἀποθνήσκων, ἀφορᾷ πρὸς τιῶ
 „ζῶν τιῶ ἄνω.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σελ:	Στίχ:	Ἀντί	Ἀναγνώθι.
15	18	ἤσαν	ἤσαν
19	24	Ἡ... Ἡ	ΜΟΙ Ἡ
30	19	γὰρ	γὰρ
46	23	ὦ	ὦ
54	1	ΡΟΥΜΕΝΟΣ	ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΟΣ
55	27	εἰς	εἰς ἐμέ
59	26	τῆς Ἀσίας	τῆς Ἀσίας
60	13	τότα	τόσα
65	12	ἀφ' ὧ	ἀφ' ὧ
66	14	ἐδὲς	ἐδὲς
70	14	σιχηματίσει	σιχηματίσει
72	22	ανθρώπ...	ἀνθρώπ...
73	24	ΔΕΛΕΜΕΝΩ	ΔΕΛΕΜΕΝΟΙ
74	4	Αἴν	Αἴ
	13	εὐχαριστῶται	Ἐχαριστῶνται
	20	τῶ	αὐτῶ
76	4	καθεζόμενον	καθεζόμενον
73	17	ῥηθήσεται	ῥηθήσεται
81	9	ὁ Θεός	Μόνος ὁ Θεός
84	3	ῥεύματι	ῥεύματι
85	18	μονοθάνατος	μονοθάνατος
	24	σαφές εἶναι	σαφές εἶναι
86	24	κυριεύομενος	κυριεύομενοι
88	7	τὸ πρᾶγμα	τὸ πρᾶγμα κρίνη
	16	ἐνώλε	ἐνώλε
89	13	σιῶ	σιῶ
93	26	βαθμῶν	βαθμῶν
94	1	ἄλλο τι	ἄλλο τι
96	9	ἐφιλοσόφει	ὁ φιλόσοφος
101	14	σοχάζομεν	σοχάζομαι
105	24	Πλάτωνος	Πλάτωνος
111	23	φάναιτον	θάνατον

ΠΑΡΟΡΑΪΜΑΤΑ

138	2	ἐπαχάλλη	ἐπαχάλλει
153	11	ζωυῖης	ζωῖης
154	12	ΟΣ	ΩΣ
155	12	ΑΙΧΘΗΔΟΝΟΣ	ΑΧΘΗΔΟΝΟΣ

Bulgarēs, Eugenios,

Diatribē peri euthanasias

en Petrupolei 1804

Asc. 1763 h

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10262385-2